

BİTKİ SAĞLIĞI ARAŞTIRMALARI DAİRE BAŞKANLIĞI
BİTKİ HASTALIKLARI ARAŞTIRMALARI
PROJE DEĞERLENDİRME TOPLANTISI KARARLARI
(11-16 Şubat 2019 / ANTALYA)

I. AÇILIŞ

II. BAŞKANLIK DİVANININ OLUŞTURULMASI

III. GÜNDEM ÜZERİNDE GÖRÜŞMELER

IV. ARAŞTIRMA PROJELERİNİN GÖRÜŞÜLMESİ

1. Buğday Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
2. Kiraz ve Vişne Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
3. Çeltik Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
4. Turunçgil Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
5. Mısır Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
6. Zeytin Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
7. Örtüaltı Sebze Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
8. Antepfıstığı Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
9. Açık Alanda Domates Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
10. Bağ Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
11. Patates Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
12. Kayısı Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
13. Nohut Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
14. Nar Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
15. Pamuk Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
16. Badem Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
17. İncir Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
18. Ayçiçeği Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
19. Şeftali ve Nektarin Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
20. Ülkesel Minör Ürünler Araştırma Projesi
21. Biyolojik Mücadele Araştırma Projesi
22. Bitkisel Üretimde Fauna ve Flora Projesi

V. GÜDÜMLÜ PROJELER

1. Ülkesel Bağ Alanlarında Fitoplazma Hastalıkları Projesi
2. Ülkesel Buğday Septorya Yaprak Lekesi Hastalığı Projesi
3. Ülkesel Asma Ur Hastalığı Projesi
4. Biyolojik Mücadele Etmenlerinin Formülasyonu Projesi
5. Ülkesel Xylella Yaprak Yanıklığı Projesi
23. Münferit Projeler
24. Standart İlaç Deneme Metodu

VI. TOPLANTININ GENEL DEĞERLENDİRİLMESİ VE KAPANIŞ

I. AÇILIŞ

2019 yılı Bitki Hastalıkları Araştırmaları Program Değerlendirme Toplantısı 11-16 Şubat 2019 tarihlerinde Port Nature Luxury Resort Hotel/ Antalya'da yapılmıştır.

Toplantı saat 09.30'da Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürü Özkan KAYACAN'ın açılış konuşması ile başlamış, Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesinden Dr. Öğretim Üyesi Hakan FİDAN'ın "CRISPR Teknolojisi ile Dayanıklı Transgenik Olmayan Bitki Üretimi" ile Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesinden Doç. Dr. İsmail Ayşad GÜDEKLİ'nin "Medya Okuryazarlığı" ve AVEO Özel Sektörden Osman Selami BUDAK'ın "Tarım Bilişimi ve Akıllı Tarım Uygulamaları" konulu sunuları ile tamamlanmıştır.

II. BAŞKANLIK DİVANININ OLUŞTURULMASI

Bitki Sağlığı Araştırmaları Daire Başkanı Dr. Suat KAYMAK ve Bitki Hastalıkları Araştırmaları Koordinatörü Ahmet Yasin GÖKÇE'nin projeler ve grup hakkındaki açıklamalarını içeren konuşmaları neticesinde divan başkanlığı seçimi yapılmıştır. Yapılan seçim sonucunda Divan başkanlığına, Bornova Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünden Dr. Dilek POYRAZ ve Başkan yardımcılığına Ege Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünden Dr. Hakan HEKİMHAN, Divan sekreterliğine Trakya Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünden Melis SEİDİ, Ege Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünden Veysel Anıl ERDOĞAN ve Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünden Ceren CER seçilerek divan oluşturulmuştur.

III. GÜNDEM ÜZERİNDE GÖRÜŞMELER

1. "Turunçgil Bahçelerinde Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi" Ülkesel Proje başlığı altında sonuçlanan projeler arasında yer alan Pakize GÖK GÜLER liderliğindeki "**Şerbetçiotu ve Turunçgil Bitkilerinde Bulunan Viroidlerin Araştırılması, Biyolojik Moleküler Karakterizasyonu ve Bu Bitki Gruplarında Viroid Gen Bankası Oluşturulması**" isimli projenin çalışmaları devam ettiğinden devam eden projeler olarak gündeme alınmasına,
2. "Mısır Entegre Mücadele, Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi" Ülkesel Proje başlığı altında sonuçlanan projeler arasında yer alan Osman ÇİFTÇİ liderliğindeki "**Güneydoğu Anadolu Bölgesi Mısır (*Zea mays* L.) Ekim Alanlarında Bazı Virüs Hastalıklarının Belirlenmesi**" isimli projenin çalışmaları devam ettiğinden devam eden projeler olarak gündeme alınmasına,
3. "Bağ Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi" Ülkesel Proje başlığı altında devam eden projeler arasında yer alan Damla ZOBAR liderliğindeki "**Bazı Üzüm Çeşitlerinin Bağ Mildiyösü (*Plasmopara viticola*) Hastalığına Karşı Reaksiyonları ve Etmenin Moleküler Karakterizasyonu**" isimli projenin çalışmaları tamamlandığı için sonuçlanan proje olarak gündeme alınmasına,
4. "Ayçiçeği Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi" Ülkesel Proje başlığı altında sonuçlanan projeler arasında yer alan Tuğba Hilal KILIÇ liderliğindeki "**Ayçiçeği Mildiyösü (*Plasmopara halstedii* (Farlow) Berl. Et de Toni)'ne Karşı Dayanıklılık Mekanizmasının İncelenmesi Üzerine Çalışmalar**" isimli projenin çalışmaları devam ettiğinden devam eden projeler olarak gündeme alınmasına,
5. "Bitkisel Üretimde Fauna ve Flora Projesi" Ülkesel Proje başlığı altında devam eden projeler arasında yer alan Şebnem TİRENG KARUT liderliğindeki "**Adana ve Mersin İllerinde Pamuk Beyazsineği, *Bemisia tabaci* (Gennadius) (Hemiptera:**

Aleyrodidae)’nin Entomopatojen Faunasının ve Elde Edilen İzolatların Etkinliklerinin Belirlenmesi” isimli projenin çalışmaları tamamlandığı için sonuçlanan proje olarak gündeme alınmasına,

6. “Münferit Projeler” Ülkesel Proje başlığı altında devam eden projeler arasında yer alan A. Ferhan MORCA liderliğindeki “**Yoncada Virüslerden Ari Polycross Parselinin Oluşturulması Üzerine Araştırmalar**” isimli projenin çalışmaları tamamlandığı için sonuçlanan proje olarak gündeme alınmasına,
7. “Münferit Projeler” Ülkesel Proje başlığı altında sonuçlanan projeler arasında yer alan Dr. Raziye ÇETİNKAYA YILDIZ liderliğindeki “**Kabakgil Tohumlarında Acidovorax citrulli’yi Saptama ve Tanılama Protokollerinin Optimizasyonu**” isimli EUPHRESKO projesinin çalışmaları tamamlanmadığı için devam eden projeler olarak gündeme alınmasına,

Oybirliği ile karar verilmiştir.

IV. ARAŞTIRMA PROJELERİNİN GÖRÜŞÜLMESİ

1.	Ülkesel Proje Adı	BUĞDAY ENTEGRE MÜCADELE, ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. E. Numan BABAROĞLU (Ankara ZMAE)

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM-BS-14/12-01/02-02
	Proje Adı	:	Bazı Buğday Genotiplerinde Kahverengi Pas (<i>Puccinia recondita</i> Rob. et Desm.) Hastalığına Dayanıklılığı Sağlayan Lr Genlerinin Moleküler Markır Yöntemi ile Tespiti ve Reaksiyonlarının Belirlenmesi
	Lider	:	Vedat Çağlar GİRGİN (Edirne TTAE)
	Raportörler	:	Dr. E. Burcu TURGAY (Ankara TBMAE)
		:	Gürkan BAŞBAĞCI (Bornova ZMAE)

Alınan Kararlar

1. Proje sonuç raporunda elde edilen verilerin yeterli olmaması, yıllar itibariyle projenin yürütülebilirliğinde sorunların olması, uzatılması durumunda çalışma koşullarının uygun olmaması nedeniyle proje sonuç raporunun sunulmasının kabul edilmemesine,
2. Elde edilen verilerin yayınlanabilir olmadığına,

Belirtilen gerekçeler nedeniyle projenin oybirliği ile kapatılmasına karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Proje yukarıda belirtilen gerekçelerle kapatılmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanamaz.

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	Doktora
	Proje Adı	:	Bazı Ekmeklik Buğday Genotiplerinin Arpa Sarı Cücelik Virüsüne Karşı Dayanıklılığının Genotipik ve Fenotipik Karakterizasyonunun Belirlenmesi
	Lider	:	Mahir BAŞARAN (Diyarbakır GAPUTAE)

		: Dr. Nesrin UZUNOĞULLARI (Yalova ABKMAE)
		: Sevgi COŞKAN (Ankara ZMMAE)
Alınan Kararlar 1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine, 2. Proje süresinin 3 yıl olarak planlanması ve bununla ilgili proje metninde gerekli düzeltmelerin yapılmasına, 3. Projede yer alan istatistiksel verilerin güncellenmesine, 4. Proje başlığının “Bazı Buğday Genotiplerinin Sarı Cücelik Virüslerine Karşı Dayanıklılığının Genotipik ve Fenotipik Karakterizasyonunun Belirlenmesi” şeklinde değiştirilmesine, 5. Kaynakça bölümünün gözden geçirilmesine, 6. Projede metot kısmına afitlerin nereden temin edileceğinin belirtilmesine, Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM’e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir. Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.		

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	: TAGEM/BSAD/A/18/A2/P1/295 Doktora
	Proje Adı	: Ekmeklik Buğdayda Kahverengi Pasa (<i>Puccinia recondita</i> Roberge ex Desmaz. f.sp. <i>tritici</i>) Dayanıklılık Genlerinin Kantitatif Özellik Lokus (QTL) Haritalaması
	Lider	: Vedat Çağlar GİRGIN (Edirne TTAE)
Alınan Kararlar 1. Çalışmada kullanılan ırkın belirtilmesi şeklinde karar alınmış olup, Alınan karar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.		
2.	Proje No	: TAGEM-BS-15/12-01/02-02 Doktora
	Proje Adı	: Kastamonu İlinde Buğday Alanlarında Görülen Kara Pas (<i>Puccinia graminis</i> f. sp. <i>tritici</i>) Irklarının Belirlenmesi ve <i>Berberis</i> Türlerinin Kara Pas Etmeninde Patojenik Varyasyona Olan Etkileri
	Lider	: Nilüfer AKÇİ (Ankara TBMAE)
Alınan Kararlar 1. Proje çalışmalarının 2019 yılında tamamlanarak sonuç raporunun getirilmesine, 2. Elde edilen verilerin yayınlanabilir olduğuna, Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT’na sonuç raporu gelecektir.		
3.	Proje No	: TAGEM-BS-15/12-01/02-03
	Proje Adı	: Uluslararası Buğday Yerel Çeşitlerinin Geleneksel ve Moleküler Yöntemler Kullanılarak Kahverengi Pasa Dayanıklılığının Testlenmesi ve Ege Bölgesi <i>Puccinia triticina</i> f. sp. <i>tritici</i> Irklarının Virülenslik Dağılımı Üzerine Çalışmalar

Lider	:	Dr. Hakan HEKİMHAN (Ege TAE)
	:	Dr. E. Burcu TURGAY (Ankara TBMAE)
	:	Vedat ÇAĞLAR GİRGİN (Edirne TTAE)
Alınan Kararlar 1. Projede yürütücülerinden M. Ömer ÖZTÜRK'ün tayini nedeniyle projeden çıkarılmasına, 2. Proje yürütücülerine Gürkan BAŞBAĞCI (Bornova ZMAE) ve aynı kurumdan Veysel Anıl ERDOĞAN'ın eklenmesine, Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.		

2. Ülkesel Proje Adı	KİRAZ VE VİŞNE ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
Koordinatörü	Dr. Dilek POYRAZ (Bornova ZMAE)

DEVAM EDEN PROJELER

1. Proje No	:	TAGEM-BS-15/08-01/02-11 Doktora
Proje Adı	:	İzmir ve Manisa İllerinde Kirazlarda Hasat Sonrasında Meyve Çürüklüklerine Neden olan Fungal Etmenlerin Saptanması, Yaygınlık Oranlarının Belirlenmesi ve Mücadele Olanaklarının Araştırılması
Lider	:	Ayşe UYSAL (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar 1. 2019 yılında projede çalışmalarının tamamlanarak sonuç raporunun getirilmesine, 2. Elde edilen verilerin yayınlanabilir olduğuna Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT'na sonuç raporu gelecektir.		

2. Proje No	:	TAGEM-BS-15/08-01/02-12
Proje Adı	:	Isparta, Konya, Afyonkarahisar İllerinde Kiraz Ağaçlarındaki Bakteriyel Kanseri ve Zamklanma Hastalığının Durumunun ve Çeşit Reaksiyonlarının Belirlenmesi
Lider	:	Burcu YAMAN (Eğirdir MAE)
	:	Dr. Nursen ÜSTÜN (Bornova ZMAE)
	:	Nesrin TUNALI (Yalova ABKMAE)
Alınan Kararlar 1. Proje lideri Şeyma Reyhan ERDOĞAN'ın kurum değişikliği nedeniyle, aynı kurumdan Kemal YILMAZ'ın proje lideri olarak atanmasına, Şeyma Reyhan ERDOĞAN (Antalya BATEM)'in ise proje yürütücüsü olarak devam etmesine, 2. Çeşit reaksiyon çalışmaları; işbölümündeki proje yürütücülerinin tayin olmaları nedeniyle fidan aşılama zamanında yapılamadığından 2019 yılı haziran ayında aşılama başlanacağı için proje süresinin 1 yıl uzatılmasına,		

Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

3.	Ülkesel Proje Adı	ÇELTİK ENTEGRE MÜCADELE, ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Doç. Dr. Adnan TÜLEK (Edirne TTAE)

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM-BS-15/12-04/02-09 Doktora
	Proje Adı	:	Balıkesir ve Çanakkale İllerinde Çeltik Kök Çürüklüğüne Neden Olan <i>Fusarium</i> Türlerinin Saptanması, Yaygınlık Oranlarının Belirlenmesi ve Mücadelesine Yönelik Araştırmalar
	Lider	:	Yeşim EĞERCİ (Bornova ZMAE)

Alınan Kararlar

1. Projede moleküler çalışmaların devam etmesi nedeniyle 2019 yılında çalışmalar tamamlanarak 2020 yılında sonuç raporunun getirilmesine,
2. Elde edilen verilerin yayınlanabilir olduğuna,

Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: 2020 Yılı PDT'ye sonuç raporu gelecektir.

4.	Ülkesel Proje Adı	TURUNÇGİL BAHÇELERİNDE ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Ali ÖZTOP (Antalya BATEM)

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/B/18/A2/P1/142
	Proje Adı	:	Doğu Akdeniz Bölgesi Turunçgil Üretim Alanlarında Antraknoz Hastalığına Neden Olan <i>Colletotrichum</i> Türlerinin Belirlenmesi ve Mücadelesine Yönelik Çalışmalar
	Lider	:	Dr. Efkan AKÇALI (Adana BMAE)
		:	Ülkem TANIKER (Ankara ZMMAE)
		:	İlker KURBETLİ (Antalya BATEM)

Alınan Kararlar

1. Proje gelişme raporunun yazım formatına uygun şekilde tekrar gözden geçirilmesine,
2. Bulgular kısmına fungal etmenlerle ilgili mikroskopik verilerin eklenmesine,

Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

2.	Proje No	:	TAGEM-BS-15/08-02/02-13 Doktora
	Proje Adı	:	Şerbetçiotu ve Turunçgil Bitkilerinde Bulunan Viroidlerin Araştırılması, Biyolojik Moleküler Karakterizasyonu ve Bu Bitki Gruplarında Viroid Gen Bankası Oluşturulması
	Lider	:	Pakize GÖK GÜLER (Adana BMAE)
Alınan Kararlar 1. Proje çalışmaları 2019 yılında çalışmalar tamamlanarak 2020 yılında sonuç raporunun getirilmesine, 2. Elde edilen verilerin yayınlanabilir olduğuna, Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT’na sonuç raporu gelecektir.			

5.	Ülkesel Proje Adı	MISIR ENTEGRE MÜCADELE, ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Vahdettin AKMEŞE (Adana BMAE)

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Doğu Akdeniz Bölgesi Mısır Alanlarında Kök ve Kök Boğazı Çürüklüğüne Neden Olan <i>Fusarium</i> spp.’nin Tanısı, Yaygınlığı ve Entegre Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Dr. Semiha YÜCEER (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Orhan BÜYÜK (Ankara ZMMAE)
		:	Vesile ÜRİN (Sakarya MAE)
Alınan Kararlar 1. Proje yeni teklifinin sunulduğu şekli ile öncelikli olmadığına, 2. Proje yeni teklifinin, raportör görüşleri ve grup üyeleri göz önüne alınarak yeniden hazırlanmasına ve 2020 PDT’na gerektiğinde yeni teklif olarak getirilmesine, Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda Red edilmesine oybirliği ile karar verilmiştir. Yürürlük Durumu: Red edilmiştir.			

2.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Marmara Bölgesi Mısır Islah Araştırmalarında Geliştirilen Genotiplerin Sap ve Koçan Çürüklüğü Hastalığına Neden Olan <i>Fusarium moniliforme</i>’ye Karşı Reaksiyonlarının Belirlenmesi
	Lider	:	Vesile ÜRİN (Sakarya MAE)
	Raportörler	:	Dr. Mehmet AYDOĞDU (Antalya BATEM)
		:	Gülsüm ÜNAL (Adana BMAE)
Alınan Kararlar 1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine, 2. Projede yer alan fungal etmenin isminin güncellenmesine, 3. Proje adının “Marmara Bölgesi Mısır Islah Araştırmalarında Geliştirilen			

Genotiplerin Sap ve Koçan Çürüklüğü Hastalığına Neden Olan <i>Fusarium verticillioides</i>'e Karşı Reaksiyonlarının Belirlenmesi" şeklinde değiştirilmesine, 4. Literatür özeti kısmının güncellenmesi ve yeni literatüre yer verilmesine, 5. Kaynakça kısmının gözden geçirilerek düzeltilmesine, 6. İnokulasyon metodu ile ilgili ön çalışmaların yapılarak uygun metodun belirlenmesine, 7. Raportör görüşleri doğrultusunda şekilsel düzeltmelerin yapılmasına, Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir. Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.		
---	--	--

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/4/02/01
	Proje Adı	:	Marmara Bölgesi Mısır Islah Araştırmalarında Geliştirilen Genotiplerin Sap ve Koçan Çürüklüğü Hastalığına Neden Olan <i>Fusarium moniliforme</i>'ye Karşı Reaksiyonlarının Belirlenmesi
	Lider	:	Vesile URİN (Sakarya MAE)
	Raportörler	:	Dr. Hakan HEKİMHAN (Ege TAE)
		:	Tahsin AY (Adana BMAE)

Alınan Kararlar

1. 2019 yılında projede çalışmaları tamamlanarak 2020 yılında sonuç raporunun getirilmesine,
2. Gelişme raporunun yazım formatına uygun şekilde tekrar gözden geçirilerek düzeltilmesine,

Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT'na sonuç raporu gelecektir.

2.	Proje No	:	TAGEM-BS-13/12-03/02-04
	Proje Adı	:	Güneydoğu Anadolu Bölgesi Mısır (<i>Zea mays</i> L.) Ekim Alanlarında Bazı Virüs Hastalıklarının Belirlenmesi
	Lider	:	Osman ÇİFTÇİ (Diyarbakır ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Melike YURTMEN (Adana BMAE)
		:	Dr. Üftade GÜNER (Bornova ZMAE)

Alınan Kararlar

1. Proje Lideri Behzat GÜLER'in tayini nedeniyle projeden çıkartılmasına ve aynı kurumdan Osman ÇİFTÇİ'nin proje lideri olarak atanmasına,
2. Proje çalışmalarının 2019 yılında tamamlanarak 2020 yılında sonuç raporunun getirilmesine,

Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT'na sonuç raporu gelecektir.

6.	Ülkesel Proje Adı	ZEYTİN ENTEGRE MÜCADELE, ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Tevfik TURANLI (Bornova ZMAE)

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	: TAGEM-BS-13/08-05/02-10
	Proje Adı	: Manisa İlinde Zeytin Halkalı leke Hastalığının (<i>Spilocaea oleaginea</i> (Cast.) Mücadelesinde Farklı İlaçlama Zamanlarının Etkililiğinin ve Erken Uyarı Modelinin Kullanım Olanığının Araştırılması
	Lider	: Dr. Barbaros ÇETİNEL (Bornova ZMAE)
	Raportörler	: Dr. Kamil SARPKAYA (Gaziantep AFGE)
		: Dr. Efkân AKÇALI (Adana BMAE)
Alınan Kararlar 1. Projede kullanılan Tahmin Erken Uyarı Modelinin proje metnine eklenmesine, 2. Sonuçların daha net bir şekilde vurgulanmasına, 3. Konidi uçuşlarının hastalık çıkışı ile ilişkilendirilerek verilmesine, 4. PSUP ve LİFLET'te net sonuçlara yer verilmesine, 5. Elde edilen verilerin yayınlanabilir olduğuna, Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır. Yayın Durumu: Yayınlanabilir Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar		
PROJENİN AMACI: Zeytin Halkalı Leke Hastalığının mücadelesinde farklı ilaçlama zamanlarının Ege bölgesi koşullarında en uygun olanının araştırılması. Bu hastalıkla mücadelede doğru zamanda ilaçlama yaparak mücadelenin etkisinin artırılması ve verim kayıplarının önüne geçilmesi. Tahmin ve Erken uyarı sisteminde Metos modelinin kullanım olanağının araştırılması.		
ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI		
Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Ege bölgesi için zeytin halkalı leke hastalığının mücadelesi en uygun <u>fenolojiye dayalı</u> ilaçlama dönemi sonbaharda başlamaktadır. Buna göre; 1. İlaçlama: Sonbahar sürgünleri görülmeden hemen önce 2. İlaçlama İlkbahar sürgünleri görülmeden hemen önce 3. İlaçlama çiçek somakları belirginleşip çiçekler açmadan hemen öncedir.	Elde edilecek olumlu sonuçlar Zirai Mücadele Teknik Talimatlarında, Entegre Mücadele kitaplarında ve standart ilaç deneme metodlarında yer alacaktır.
2	Tahmin ve uyarı (T.U.) sistemindeki zeytin halkalı leke modeli hastalıkla mücadelede diğer programlardan daha başarılı sonuç vermiştir. Dolayısıyla T.U. bulunan yerlerde Metos zeytin	Tarım İl ve İlçe Müdürlükleri ile iletişime geçilerek yapılacak toplantı ve eğitimlerle proje çıktıları paylaşılacaktır.
		Broşürler hazırlanarak üreticilerin

	halkalı leke modelinin, bu sistemin bulunmadığı bölgelerde ise fenolojiye dayalı Modifiye Akdeniz ilaçlama programının kullanılmasıyla başarılı mücadele yapılabileceği sonucuna varılmıştır.	bilgilendirilmesi sağlanacaktır Çiftçi toplantıları düzenlenecektir Bilimsel yayınlarla ve kongrelere katılım sağlanarak elde edilen çıktılar uygulamaya aktarılacaktır.
3	Tahmin ve Erken Uyarı sisteminde Metos modelinin kullanılabileceği görülmüştür.	
4	Tüm ilaçlamalar yağmurların hemen öncesinde veya sonrasında yapılması gerektiği saptanmıştır	
5	Ülkemizde tasarlanıp yapılan Spor toplama ve izleme düzeneğinin benzeri arazi çalışmalarında kolaylık, zaman ve yakıt tasarrufu sağladığı görülmüştür.	Patentleme sürecine girilmiştir. Söz konusu elektronik düzenek diğer araştırmacıların da kullanımına sunularak benzeri çalışmaların önünü açacaktır.

7.	Ülkesel Proje Adı	ÖRTÜALTI SEBZE ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Ayşegül ÇOLAK ATEŞ (Adana BMAE)

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TÜBİTAK 2013 O 103
	Proje Adı	:	Farklı Domates Genotiplerinde <i>Fusarium oxysporum</i> f.sp. <i>radicis-lycopersici</i> ve Tomato Yellow's Leaf Curl Virus Dayanıklılık Durumlarının Klasik ve Moleküler Yöntemlerle Belirlenmesi
	Lider	:	Dr. Ayşegül ÇOLAK ATEŞ (Adana BMAE)
Alınan Kararlar Proje lideri tarafından sonuç raporu hakkında bilgi verilmiştir. Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır. Yayın Durumu: Yayınlanabilir. Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar			
PROJENİN AMACI: Projenin temel amacı, örtü altı domates yetiştiriciliğinde sorun olan kök ve kök boğazı çürüklüğü (FORL) hastalığı ile Domates sarı yaprak kıvrıcılık virüs (TYLCV/İsrail, Mild ve Sardunya (TY1+TY3 geni))'üne dayanıklılıklarının moleküler ve klasik yöntemlerle (simptomatolojik) belirlenip doğrulamasının yapılması amaçlanmıştır.			
ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI			
Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları	
1	Çalışmamızda verim ve bazı meyve kalite özellikleri bakımından üstün olarak seçilmiş ve abiyotik faktörlere dayanıklı olduğu tespit edilmiş 418 domates hattı kullanılmıştır. Moleküler ve klasik testleme çalışmaları sonucunda FORL ve TYLCV (TY1+TY3) dayanıklı 7 domates	Böylece etmene karşı dayanıklı çeşit seçiminde zaman ve yer tasarrufu sağlanarak, çok sayıda genotip aynı anda, güvenilir ve hızlı bir şekilde tespit edilebilmiş ve Enstitümüzde bu metotların protokolleri kullanılarak alt yapı güçlendirilmiştir.	

	hattı (B26, B40, B178, A-31, A-41, A-48 ve A-66) belirlenmiştir.	Çalışma sonuçlarımızda önemli biotik faktörlere (FORL+TYLCV) dayanıklılığın belirlenmesi ile multi dayanıklılığa sahip çeşit adaylarının ticarileşmesi için hat sahibi kuruma zamandan tasarruf sağlanmıştır. Ayrıca FORL ve TYLCV etmenlerinden birine dayanıklı ana yada baba olarak kullanılacak ebevyinlerin belirlenmesi ile hat sahibi kurumun bu ana ve baba hatlarında tüm dünyada ön planda olan meyve kalite kriter istekleri üzerinden yeni çeşit eldesine geçmesi açısından da alternatifler projeler (F1 hibrit) oluşturma imkanı sağlanmıştır. Proje çıktıları, hastalıkla mücadelede kültürel önlemlerden en önemlisi olan dayanıklı çeşit geliştirmeye katkı sağlayarak, mücadelede kimyasal kullanımının önüne geçilerek, insan sağlığı ve çevreye olan olumsuz etkinin önüne geçilerek ekonomik kalkınmaya katkı sağlamıştır.
2	Edinilen bilimsel verilerin yayın olarak paylaşılması	Projemizde mücadelesi hedeflenen ve domateste %90 oranlarında ekonomik anlamda yıkıcı olan iki hastalığın simptomatolojik tanıtımını ve entegre mücadele yöntemlerini tanıtıcı çiftçi broşürü hazırlanmıştır.

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Mantar Üretiminde Yeşil Küf Hastalığına Neden Olan <i>Trichoderma aggressivum</i> f. <i>europaeum</i> ve <i>Trichoderma aggressivum</i> f. <i>aggressivum</i> Irklarının Kompost ve Örtü Toprağından Multipleks Real-time PCR İle Hızlı Tespiti
	Lider	:	Görkem SÜLÜ (Antalya BATEM)
	Raportörler	:	Dr. Ayşegül ÇOLAK ATEŞ (Adana BMAE)
		:	Zühtü POLAT (Yalova ABKMAE)
Alınan Kararlar 1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine, 2. Kompost ve örtü toprağının sterilizasyon işlemleri ile ilgili metodun eklenmesine, 3. Özel sektör ile işbirliği destek mektubunun eklenmesine, 4. Proje adının “Mantar Üretiminde Yeşil Küf Hastalığına Neden Olan <i>Trichoderma aggressivum</i> f. <i>europaeum</i> ve <i>Trichoderma aggressivum</i> f. <i>aggressivum</i>’un Kompost ve Örtü Toprağından Multipleks Real-time PCR İle Hızlı Tespiti”			

şeklinde değiştirilmesine,
5. Amaç ve gerekçe kısmının güçlendirilmesine,
6. Kontrol olarak pozitif kontrol izolatlarının kullanılmasına ve metotta belirtilmesine,
7. Kompost ve örtü toprağında var olabilecek diğer standart fungal referans izolatlar kullanılarak yöntemin doğrulanmasına,
8. PSUP'un tekrar gözden geçirilmesine ve düzeltilmesine,
Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.
Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

2.	Proje No	:	Doktora
	Proje Adı	:	Diyarbakır ve Elazığ İllerinde Solanaceae Familyasına Ait Bazı Kültür Bitkilerinde Bakteriyel Hastalık Etmenlerinin Tanılanması ve Alternatif Mücadele Stratejilerinin Araştırılması
	Lider	:	Serhat KARA (Diyarbakır ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. H. Nilüfer YILDIZ (Adana BMAE)
		:	Neziha GÜVEN (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar			
1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine, 2. Literatür özeti kısmının gözden geçirilmesine, 3. Metot kısmının daha ayrıntılı olarak verilmesine, 4. Sürvey çalışmalarının sonucunda ekonomik öneme sahip olan hastalık üzerinde mücadele çalışmalarının kurgulanmasına, 5. Sürvey metodunun ayrıntılı olarak verilmesine, 6. Alınacak örnek sayılarının ve elde edilmesi planlanan izolat sayılarının ayrıntılı olarak verilmesine, 7. Projenin amaç gerekçe kısmının hedefler doğrultusunda güçlendirilmesine, 8. Metot kısmına bakteriyofajların elde edilmesinde sudan izolasyonun da eklenmesine, 9. PSUP kısmının gözden geçirilerek düzeltilmesine, 10. Raportörlerin görüşleri doğrultusunda gerekli düzeltmelerin yapılmasına,			
Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.			
Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.			

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/4/02/02
	Proje Adı	:	Kahramanmaraş ve Gaziantep İllerinde Biber Yetiştirilen Alanlarda Patates Y Virüs (Potato virus Y, PVY) Patotiplerinin Belirlenmesi ve Bazı Kırmızıbiber Hatlarının Reaksiyonlarının Araştırılması
	Lider	:	Kerim KARATAŞ (Kahramanmaraş DAGKTAE)
	Raportörler	:	Dr. Serpil ERİLMEZ (Bornova ZMAE)
		:	Dr. Nesrin UZUNOĞULLARI (Yalova ABKMAE)
Alınan Kararlar			

1. Proje gelişme raporunun raportör görüşleri doğrultusunda düzeltilmesine,
Karar verilmiş olup, alınan karar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

2.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/7/02/03
	Proje Adı	:	Mantar Üretiminde Yeşil Küf (<i>Trichoderma</i> spp.) Hastalığına Karşı Alternatif Mücadele Yollarının Araştırılması
	Lider	:	Dr. Mehmet AYDOĞDU (Antalya BATEM)
	Raportörler	:	Dr. Sirel CANPOLAT (Ankara ZMMAE)
		:	Zühtü POLAT (Yalova ABKMAE)

Alınan Kararlar

1. Projede materyal-metot ile ilgili olarak yapılan değişikliklerin; proje gelişme raporunda “projede önerilen değişiklikler kısmına” gerekçeleri ile birlikte ayrıntılı olarak yazılmasına,
2. Mücadele çalışmalarında denemelerde etkili bulunan alternatif maddeler ile ilgili denemelerin tekrarlanmasına ve kalıntı analizlerinin yapılmasına,
3. Mücadele çalışmalarında yapılan denemelerde pozitif kontrol karakterinin eklenerek değerlendirmelerin tekrar yapılmasına,
4. Projede “agresif ırk” diye belirtilen ifadelerin “agresif izolat” olarak düzeltilmesine,
5. Gelişme raporunun raportör görüşleri doğrultusunda, yazım formatına uygun şekilde düzeltilmesine,

Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

8.	Ülkesel Proje Adı	ANTEPFISTIĞI ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Serpil KARADAĞ (Gaziantep AFAE)

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM-BS-14/10-01/02-14
	Proje Adı	:	Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde Antepfistığında Salkım ve Sürgün Yanıklık Hastalığı (<i>Botryosphaeria</i> sp.)’nın Durumu ve Mücadelesine Yönelik Çalışmalar
	Lider	:	Dr. Serap TOKER DEMİRAY (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Dr. Kamil SARPKAYA (Gaziantep AFAE)
		:	Ülkem TANIKER (Ankara ZMMAE)

Alınan Kararlar

1. Projede elde edilen çıktılar ile söz konusu hastalığa ait Ziraî Mücadele Teknik Talimatının hazırlanmasına,
2. Raportörlerin görüşleri doğrultusunda düzeltmelerin yapılması,
3. Liflet’in formata uygun şekilde hazırlanmasına,

Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

Bu projede Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi antepfıstığı üretim alanlarında Salkım ve Sürgün Yanıklık hastalığının bulunma oranı ve şiddetini belirleme çalışmaları yapılmıştır. Elde edilen izolatların moleküler analizler sonucunda tür teşhisleri yapılmıştır.

Antepfıstığında Salkım ve Sürgün Yanıklık hastalığı ile ilgili kimyasal mücadele programının oluşturulması üzerine bitki koruma ürünlerinin etkinlikleri laboratuvar koşullarında belirlenmiştir.

Arazi koşullarında Salkım ve Sürgün Yanıklık hastalığı ile etkili bir mücadele programının belirlenmesi için iki farklı mücadele programı yürütülmüştür.

Arazi koşullarında salkım ve sürgün yanıklık hastalığının mücadelesinde kullanılan BKÜ'lerinin performansları değerlendirilmiştir.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Antepfıstığında <i>Botryosphaeria dothidae</i> 'nin durumuna yönelik Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde ilk kez bir çalışma yapılmıştır.	Ülkemizde yetiştiriciliği yapılan antepfıstığında Salkım ve Sürgün Yanıklık hastalığının kimyasal mücadelesinde ruhsatlı bir bitki koruma ürünü bulunmamaktadır. Ruhsatlı olmayan bitki koruma ürünlerinin kullanımının azaltılması için en kısa zamanda hastalığa karşı bitki koruma ürünlerinin ruhsatlandırılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.
2	Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yer alan Batman, Gaziantep, Kilis, Mersin, Siirt ve Şanlıurfa illerinin antepfıstığı alanlarındaki Salkım ve Sürgün yanıklık [<i>Botryosphaeria dothidea</i> (Moug.:Fr.) Ces & De Not,] hastalığının bulunma oranı ve şiddeti tespit edilmiştir. Hastalık 2015 yılında %92.59 ve 2016 yılında ise %83.78 oranında bulunma oranı ile antepfıstığı yetiştiriciliğinin yapıldığı Doğu Akdeniz Bölgesinde bulunan Mersin ili Silifke ilçesi Senir köyünde saptanmıştır.	Sürgün ve Salkım Yanıklık hastalığı ile mücadele edildiği takdirde yöre çiftçisi için antepfıstığı önemli bir gelir kaynağı olmaya devam edecektir.
3	Moleküler analiz sonucunda Mersin (Silifke)'den elde edilen izolatların <i>Botryosphaeria dothidea</i> , Gaziantep ve Kilis ilinden elde edilen izolatların ise <i>Neoscytalidium dimidiatum</i> olduğu ilk kez tespit edilmiştir.	Sürgün ve Salkım Yanıklık hastalığı konusunda el broşürü hazırlanarak çok sayıda üretici ve teknik elemanlara ulaşması ve bilgi edinilmesi sağlanacaktır.
4	Antepfıstığında salkım ve sürgün yanıklık hastalığına karşı mücadele programının oluşturulmasında, birinci ilaçlamanın salkımlarda hastalığın ilk belirtileri görüldüğünde, ikinci ve diğer ilaçlamaların	Antepfıstığında saptanan Salkım ve Sürgün Yanıklık hastalığı konusunda Tarım ve Orman Bakanlığı il ve ilçe

	hastalık çıkışı için uygun koşullar olduğu takdirde, 15 gün ara ile 3 ilaçlamanın yapıldığı programın hastalığın kimyasal mücadelesinde etkili olduğu kanaatine varılmıştır.	müdürlüklerinde çalışan teknik elemanlara eğitim seminerleri verilecektir.
5	Salkım ve Sürgün Yanıklık hastalığının mücadelesine yönelik yapılan biyolojik etkinlik çalışmasında gerek 2016 yılı gerekse de 2017 yılında elde edilen verilere göre strobilurin grubu Bitki Koruma ürünlerinin hastalığın mücadelesinde yüksek bir etkiye sahip olduğu belirlenmiştir.	Ulusal ve Uluslararası Kongre, simpozyum, toplantı ve dergilerde yayın yapılacaktır
6	Salkım ve Sürgün Yanıklık hastalığının Akdeniz Bölgesi antepfıstığı alanlarında önemli bir hastalık konumunda olduğu belirlenmiştir.	

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Antepfıstığında Karazenk Hastalığı Etmeni <i>Pseudocercospora pistacina</i>'ya Dayanıklılık Mekanizmalarının Araştırılması
	Lider	:	Dr. Kamil SARPKAYA (Gaziantep AFAE)
	Raportörler	:	İlker KURBETLİ (Antalya BATEM)
		:	Şahimerdan TÜRKÖLMEZ (Şanlıurfa GAPTAE)
Alınan Kararlar 1. Projedeki bu metot ile çalışılmasının uygun olmadığına, 2. Proje yeni teklifinin; grup üyeleri ve raportör görüşleri göz önüne alınarak, metot bölümünün geliştirilerek yeniden hazırlanmasına ve 2020 PDT'na yeni teklif proje olarak getirilmesine, Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda 2020 PDT'na yeniden hazırlanarak getirilmesine oybirliği ile karar verilmiştir. Yürürlük Durumu: Red edilmiştir.			

9.	Ülkesel Proje Adı	AÇIK ALANDA DOMATES ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Sirel CANPOLAT (Ankara ZMMAE)

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Güneydoğu Anadolu Bölgesi Abiyotik Stres Koşullarına Toleranslı Ümitvar Domates Hatlarının Bazı Toprak Kökenli Patojenlere Dayanıklılık Seviyelerinin Belirlenmesi
	Lider	:	Dr. Ayşin BİLGİLİ (Şanlıurfa GAPTAE)
	Raportörler	:	Dr. Ayşegül ÇOLAK ATEŞ (Adana BMAE)
		:	Senem TÜLEK (Ankara ZMMAE)

Alınan Kararlar

Proje Liderinin mazereti nedeniyle toplantıya katılamadığından, projede yürütücü olarak yer alan Şahimerdan TÜRKÖLMEZ tarafından proje sunulmuştur.

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Raportör görüşleri doğrultusunda “özet” ile “amaç ve gerekçe” kısımlarının gözden geçirilmesine,
3. Domateste yapılmış önceki çalışmalardan elde edilen izolatlar ile çalışılmasına,
4. Metot kısmına dayanıklılık değerlendirme skalasının eklenmesine,
5. Gen Bankasında var olan yerel çeşitlerin de proje çalışmalarına ilave ile denenmesine,
6. Proje başlığının “**Güneydoğu Anadolu Bölgesinde Bazı Domates Genotiplerinin Toprak Kökenli Fungal Patojenlere Karşı Reaksiyonlarının Belirlenmesi**” şeklinde değiştirilmesine,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM’e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

2.	Proje No	:	Doktora
	Proje Adı	:	Bakteriyel Benek Hastalığı Etmeni <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>tomato</i> Irklarına Karşı Bazı Domates Çeşitlerinde Dayanıklılığı Uyarıcı Yararlı Bakterilerin Biyolojik Mücadelede Kullanım Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Ceyda YÜZBAŞI (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Raziye ÇETİNKAYA YILDIZ (Adana BMAE)
		:	Yılmaz KARABIÇAK (Erzincan BKAE)

Alınan Kararlar

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. İn vivo testlerde tohuma kaplanan bakterilerin canlılığını belirlemek için kontrol metodunun eklenmesi,
3. Gen ekspresyonunun belirlenmesi için zaman diliminin 0, 12, 24 ve 48 saat olarak değerlendirilmesine,
4. Raportörlerin görüşleri doğrultusunda gerekli düzeltmelerin yapılmasına,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM’e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

3.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Ege Bölgesinde Açık Alanda Yetiştirilen Biberde Sorun Olan <i>Cucumber mosaic cucumovirus</i> (CMV)’un Epidemiyolojisi ve Kontrol Stratejilerinin Geliştirilmesine Yönelik Araştırmalar
	Lider	:	Sabriye ÖZDEMİR (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Nesrin UZUNOĞULLARI (Yalova ABKMAE)
		:	Kerim KARATAŞ (Kahramanmaraş DAGKTAE)

Alınan Kararlar

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,

2. Moleküler çalışmalarda sekans yaptırılmasına ve metot kısmına eklenmesine,
3. Vektör mücadelesi ile ilgili çalışmaların metot kısmına eklenmesine,
4. Vektör mücadelesi çalışmalarının projede yer alacağından dolayı proje metninde ve planında bu kısımların gözden geçirilerek ilgili kısımlara eklenmesine,
5. PSUP'un gözden geçirilmesine,
6. Raportör görüşleri doğrultusunda gerekli düzeltmelerin yapılmasına,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

4. Proje No	:	
Proje Adı	:	Marmara Bölgesi'nde Domates Üretim Alanlarında Dayanıklılık Kırıcı <i>Tomato spotted wilt virus</i> (TSWV) İzolatları ile Vektör Yoğunluğunun Belirlenmesi ve Farklı Domates Genotiplerinin TSWV'ye Dayanıklılıklarının Moleküler Yöntemlerle Araştırılması
Lider	:	Dr. Nesrin UZUNOĞULLARI (Yalova ABKMAE)
Raportörler	:	Pakize GÖK GÜLER (Adana BMAE)
	:	Nejla ÇELİK (Antalya BATEM)

Alınan Kararlar

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Virüs isimlerinin güncellenmesine,
3. M segmentinde dayanıklılığı kıran spesifik primerlerle farklı izolatların tüm genomunun çalışılmasına, bu konudaki literatürün eklenmesine,
4. Spesifik primerler kullanıldığında sonuç vermeyen farklı izolatlarda tüm genomun çalışılmasına ve metot kısmında ayrıntılı verilmesine,
5. Literatür özetleri kısmının güncellenmesine,
6. Kullanılacak primerlerin metot kısmına eklenmesine,
7. Raportör görüşleri doğrultusunda gerekli düzeltmelerin yapılmasına,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

DEVAM EDEN PROJELER

1. Proje No	:	TAGEM/BSAD/B/19/A2/P1/955
Proje Adı	:	Güneydoğu Anadolu Bölgesinde Domates Üretiminde Gövde ve Yaprak Yanıklığı Hastalığına Neden Olan Etmenin Tespiti ve Mücadele Olanaklarının Araştırılması
Lider	:	Şahimerdan TÜRKÖLMEZ (Şanlıurfa GAPTAE)
Raportörler	:	Dr. Ayşegül ÇOLAK ATEŞ (Adana BMAE)
	:	Süreyya ÖZBEN (Ankara ZMMAE)

Alınan Kararlar

1. Proje Gelişme raporunun raportör görüşleri doğrultusunda ve yazım formatına uygun şekilde düzeltilmesine,
2. Metot kısmının daha ayrıntılı bir şekilde yazılmasına,

3. Elde edilen verilerin yayınlanabilir olduğuna, Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

10.	Ülkesel Proje Adı	BAĞ ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. F. Özlem ALTINDİŞLİ (Bornova ZMAE)

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	Doktora
	Proje Adı	:	Ege Bölgesindeki Asma Fidanlıklarında Karabacak (Black foot) Hastalığı Etmenlerinin Moleküler Karakterizasyonu ve Mücadelesine Yönelik Çalışmalar
	Lider	:	Murat YILDIZ (Manisa BAE)
	Raportörler	:	Dr. Serap TOKER DEMİRAY (Adana BMAE)
		:	Süreyya ÖZBEN (Ankara ZMMAE)

Alınan Kararlar

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Proje adının “**Ege Bölgesinde Karabacak Hastalığının Asma Fidanlıklarındaki Durumu, Etmenlerinin Tanısı ve Mücadelesine Yönelik Çalışmalar**” şeklinde değiştirilmesine,
3. PSUP’un gözden geçirilerek düzeltilmesine,
4. Bütçe kısmında demirbaş alımları için gerekçelerin yazılmasına,
5. Raportör görüşleri doğrultusunda gerekli şekilsel düzeltmelerin yapılmasına,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM’e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM-BS-15/08-04/02-15 TAGEM + Doktora
	Proje Adı	:	Bazı Üzüm Çeşitlerinin Bağ Mildiyösü (<i>Plasmopara viticola</i>) Hastalığına Karşı Reaksiyonları ve Etmenin Moleküler Karakterizasyonu
	Lider	:	Damla ZOBAR (Tekirdağ BAE)
	Raportörler	:	Şahimerdan TÜRKÖLMEZ (Şanlıurfa GAPTAE)
		:	Selahattin ALBAYRAK (Erzincan BKAE)

Alınan Kararlar

1. Proje çalışmalarının tamamlanması nedeniyle proje sonuç raporu olarak sunulmasına,
2. Dayanıklı olarak tespit edilen çeşitlerin özelliklerinin bulgular kısmında yer verilmesine,
3. PSUP’un gözden geçirilerek düzeltilmesine,
4. Raportörlerin görüşleri doğrultusunda düzeltmelerin yapılmasına,

Alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır. Yayın Durumu: Yayınlanabilir. Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar		
PROJENİN AMACI: Mildiyö hastalığına karşı bazı asma çeşitlerinin toleransı birkaç farklı yöntemle ortaya çıkarılacaktır. Farklı asma çeşitlerinden elde edilecek hastalık etmeninin izolatlarındaki fenotipik çeşitlilik ve etmenin izolatlarının farklı asma çeşitlerinin her birinde oluşturacağı reaksiyonlar belirlenecektir. Böylece dayanıklı varsayılan bir çeşidin tüm izolatlara karşı ne derecede dayanıklılık gösterdiği belirlenecek, ayrıca patojen popülasyonu hakkında bilgi elde edilecektir. Farklı asma çeşitlerinde etmen ile enfeksiyon sonucu oluşacak değişimler bazı morfolojik ve fizyolojik karakterler açısından incelenerek farklılıklar ortaya konulacaktır. <i>P. viticola</i> 'nın izolatları arasındaki varyasyon moleküler yöntemle tespit edilerek popülasyon biyolojisi moleküler olarak tanımlanacaktır. Hastalık etmenine asma çeşitlerinin dayanıklılık düzeyi ve çeşitler arasındaki farklılıkla birlikte, <i>P. viticola</i> 'nın Türkiye'de çalışılmamış popülasyon yapısı makroskobik ve moleküler olarak tanımlanarak varyasyon olup olmadığı saptanacaktır.		
ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI		
Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	<i>P. viticola</i> izolatlarındaki fenotipik çeşitlilik belirlenmiştir.	Proje sonuçları Bakanlığın ilgili birimlerindeki Teknik personele iletilecektir. Asma çeşitlerinin toleransına yönelik sonuçlar özetlenerek broşur haline getirilecek. Bağcılık açısından önemli olan illerde Tarım ve Orman İl Müdürlükleri aracılığıyla üreticilere bilgiler ulaştırılacaktır. Çalışmalardan elde edilecek sonuçlar bilimsel toplantılarda (kongre, sempozyum vb.) sunulmak, ayrıca ulusal ve uluslararası bilimsel dergilerde yayınlanarak, literatüre katkı sağlanacaktır.
2	Bu çalışma ile farklı yöntemler kullanılarak doğal koşullarda TBAEM alanında 21 çeşit asmada mildiyö hastalığının asma yapraklarında oluşturduğu hastalık şiddeti bakımından Isabella, Bozbey, Çavuş ve Semillion en dayanıklı bulunan çeşitler olmuştur.	
3	Doğal koşullarda TBAEM alanında Cabernet sauvignon ise kullanılan çeşitler arasında en hassas bulunan çeşittir.	
4	Yapay inokulasyon sonucu laboratuvar koşullarında gerçekleştirilen çalışmalar neticesinde ise Isabella, Çavuş ve Yapıncak çeşitleri en dayanıklı çeşitler olarak bulunmuştur.	
5	Yapay inokulasyon sonucu laboratuvar koşullarında Cabernet sauvignon ise kullanılan çeşitler arasında en hassas bulunan çeşittir.	
6	Etmen ile enfeksiyon sonucu asma çeşitlerindeki bazı morfolojik ve fizyolojik karakterler saptanmış, farklılıklarda ortaya çıkarılmıştır.	
7	Moleküler yöntem kullanarak yapılan çalışma neticesinde <i>P. viticola</i> izolatları	

	arasındaki varyasyon belirlenerek populasyon biyolojisi moleküler olarak tanımlanmıştır.	
8	P. viticola'nın popülasyon yapısı makroskobik ve moleküler olarak tanımlanarak varyasyon olup olmadığı saptanmıştır.	

11.	Ülkesel Proje Adı	PATATES ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Pervin ERDOĞAN (Ankara ZMMAE)

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM-BS-12/09-07/02-11
	Proje Adı	:	Orta Anadolu Bölgesi Patates Ekiliş Alanlarında Stolbur Hastalığının (<i>Candidatus Phytoplasma solani</i>) Durumu, Yumruya Geçiş Oranının ve Olası Vektör Böceklerinin Belirlenmesi
	Lider	:	Dr. Aynur KARAHAN (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Dr. Raziye ÇETİNKAYA YILDIZ (Adana BMAE)
		:	Gülcan YIKILMAZSOY (Bornova ZMAE)

Alınan Kararlar

1. PSUP'un gözden geçirilerek düzeltilmesine,
2. Raportörlerin görüşleri doğrultusunda düzeltmelerin yapılmasına,

Alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

Bu çalışmada; Bolu, Kırşehir, Sivas ve Yozgat illerinin patates üretim alanlarında Stolbur hastalığının tespiti ve yaygınlık oranlarının saptanması, enfekteli tohumluk yumrularından yeni nesil yumrulara hastalık etmeninin geçiş yapıp yapmadığının belirlenmesi, patates tarlaları ve civardaki yabancı otlardan toplanan böceklerin stolbur hastalığını bünyesinde bulundurup bulundurmadığının moleküler çalışmalar ile ortaya konulması amaçlanmıştır. Ayrıca, TAGEM tarafından devam eden projeler ile ilgili 2016 yılında yapılan genel değerlendirme toplantısında alınan karar gereğince, 2008 yılında tamamlanmış olan TÜBİTAK 1007 projesinde çalışılan illerden Eskişehir, Kayseri, Konya ve Tokat illeri de survey kapsamına alınmıştır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Bu çalışma ile Stolbur hastalığının (<i>Candidatus Phytoplasma solani</i>) moleküler yöntemler kullanılarak Kırşehir ve Yozgat illerinde ilk kaydı yapılmıştır. 2013 yılında Bolu, Kırşehir, Sivas ve Yozgat illeri patates ekiliş	Tohumluk patates üretim alanlarında yeşil aksam döneminde yapılan sertifikasyon tarla kontrollerinde toleransı sıfır olan bu hastalığın

	alanlarında hastalığın yaygınlık oranları sırasıyla %0.12, %9.0, %1.28 ve %3.7; 2014 yılında ise aynı illerde sırasıyla %3.36, %59.4, %7.07 ve %11.16 olarak belirlenmiştir.	tohumluk üretiminin de yapıldığı Bolu, Kırşehir, Sivas ve Yozgat illerindeki yaygınlık oranları T.C. Tarım ve Orman Bakanlığının ilgili kuruluşları ve patates tohumluğu yetiştiren özel sektör kuruluşları ile paylaşılacaktır.
2	<i>Ca. Phytoplasma solani</i> ile enfekteli olduğu tespit edilen 49 patates bitkisine ait 263 yumrunun 96'sının fitoplazma ile enfekteli olduğu belirlenmiştir. Örneklerde tespit edilen bulaşma oranı %36.5' tur. 2013 yılında Bolu, Kırşehir, Sivas ve Yozgat illerinde bulaşma oranları sırasıyla %17.65, %0, %37.84, %44.44'dür. 2014 yılında ise sırasıyla %8.70, %41.18, %46.67 ve %63.33'tür. Hastalığın yaygınlık oranının yüksek olduğu yerlerde yumrulardaki bulaşma oranı da yüksek olacaktır.	Eğitimler ve hazırlanacak liflet ve broşürler ile bilginin yaygınlaştırılması sağlanacaktır. Proje sonuçları ulusal ve uluslararası sempozyum, kongre, dergi ve bültenlerde yayınlanacaktır.
3	Bolu, Eskişehir, Kayseri, Kırşehir, Konya, Sivas, Tokat ve Yozgat illerinden toplanan böceklerin Hemiptera takımından 7 familya (Aphrophoridae, Cicadellidae, Cixiidae, Delphacidae, Dictyopharidae, Issidae, Tettigometridae) 18 cinse ait 22 tür olduğu tespit edilmiştir. Bunlar; <i>Agalmatium bilobum</i> , <i>Anaceratagallia laevis</i> , <i>Asymmetrasca decedens</i> , <i>Circulifer haematoceps</i> , <i>Dictyophara europaea</i> , <i>Empoasca decipens</i> , <i>Euscelis incisus</i> , <i>Hyalesthes obsoletus</i> , <i>Laodelphax striatellus</i> , <i>Lepyronia coleoptrata</i> , <i>Macrostelus laevis</i> , <i>M. sexnotatus</i> , <i>Metadelphax propinquus</i> , <i>Neoliturus fenestratus</i> , <i>Philaenus spumarius</i> , <i>Psammotettix cephalotes</i> , <i>P. striatus</i> , <i>P. provincialis</i> , <i>Tettigometra sulphurea</i> , <i>T. virescens</i> , <i>Toya propinqua</i> ve <i>Zyginidia sohrab</i> 'dır.	Eğitimler ve hazırlanacak liflet ve broşürler ile bilginin yaygınlaştırılması sağlanacaktır. Proje sonuçları ulusal ve uluslararası sempozyum, kongre, dergi ve bültenlerde yayınlanacaktır.
4	2018 yılında, Eskişehir ilinden toplanan 3 böcek türünde (<i>Psammotettix cephalotes</i> , <i>Dictyophara europaea</i> , <i>Euscelis incisus</i>) moleküler metotlar kullanılarak <i>Ca. Phytoplasma solani</i> tespit edilmiştir. Bu tespit ülkemiz için ilk kayıttır. Bu türlerden Stolbur hastalığının vektörü olduğuna ilişkin yurtdışında literatür kaydı olan <i>Euscelis incisus</i> , Eskişehir ili patates ekiliş alanlarında ilk kez tespit edilmiştir.	
5	Tokat, Kayseri ve Konya illerinden	Enstitümüz Nazife Tuatay Bitki Koruma

	toplanan Hemiptera takımı Lygaeidae, Miridae, Nabidae, Pentatomidae, Tingidae familyasından böceklerin teşhisi yapılmıştır.	Müzesinin teşhisli materyal sayısı arttırılmıştır.
6	Bu proje çalışması ile Enstitümüz ilgili laboratuvarında <i>Ca. Phytoplasma solani</i> 'nin yanısıra diğer fitoplazma hastalıklarının da rutin analizleri yapılmaya başlanmış ve teşhis kapasitesi geliştirilmiştir. Fitoplazma hastalıklarının tespit yöntemleri ile ilgili farkındalık oluşturulmuştur. Bu konuda çalışan araştırmacılarla işbirliği yapılmış ve uluslararası projelere katılım sağlanmıştır.	2015 yılında 4 Zirai Karantina Müdürlüğü'nün laboratuvar personeline <i>Ca. Phytoplasma solani</i> 'nin real-time PCR ile tespiti konusunda eğitim verilmiş ve standart teşhis metodu oluşturularak GKGM'nün web sayfasında(https://www.tarimorman.gov.tr/GKGM/) yayımlanmıştır. <i>Ca. Phytoplasma solani</i> 'nin tespit metodlarının geliştirilmesi ile ilgili bir EUPHRESKO projesi tamamlanmış, yabancı otlar ve diğer konukçu bitkileri ile patates arasındaki etkileşimin moleküler düzeyde ortaya konulacağı bir diğer EUPHRESKO projesine başlanmıştır.

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	Doktora
	Proje Adı	:	Ege Bölgesi'nde Patates Mildiyösü Hastalığının Yaygınlığı, Etmenin Popülasyonlarının Morfolojik ve Moleküler Karakterizasyonu ile Kimyasal Savaşımına Yönelik Çalışmalar
	Lider	:	Ahmet KALIN (Ege TAE)
	Raportörler	:	Senem TÜLEK (Ankara ZMAE)
		:	Gülcan YIKILMAZSOY (Bornova ZMAE)

Alınan Kararlar

1. Projenin öncelikli olduğuna ve çalışılması gerektiğine,
2. Proje adının "**Ege Bölgesinde Patates Mildiyösü *Phytophthora infestans* Popülasyonlarının Morfolojik ve Moleküler Karakterizasyonu ile Mücadelesine Yönelik Çalışmalar**" şeklinde değiştirilmesine,
3. Projedeki yaygınlık çalışmalarının çıkarılmasına, bunu yerine güdümlü örnek alma ve izolat toplama şeklinde değiştirilmesine,
4. PSUP'un yeniden gözden geçirilerek düzeltilmesine,
5. Raportör görüşleri doğrultusunda gerekli şekilsel düzeltmelerin yapılmasına,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/E/18/A2/P1/559
	Proje Adı	:	Patateslerde Toprak Kökenli Hastalıkların Moleküler Teşhisi
	Lider	:	Senem TÜLEK (Ankara ZMAE)

	Raportörler	:	Dr. Serdar TUNCER (Erzincan BKAE)
		:	Gülcan YIKILMAZSOY (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar 1. Proje yürütücülerine aynı kurumdan Abdülaziz YAĞMUR'un eklenmesine, 2. Proje gelişme raporunun raportör görüşleri doğrultusunda düzeltilmesine, Alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir			

2.	Proje No	:	TAGEM-BS-15/04-04/02-04 Doktora
	Proje Adı	:	İzmir ilinde Depolanan Patateslerde Kuru Çürüklük Hastalığına Neden Olan <i>Fusarium</i> spp.'nin Tanılanması ve Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Gülcan YIKILMAZSOY (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar: Proje liderinin toplantıya katılamaması nedeniyle gelişme raporunu aynı kurumdan Tijen TAŞKIN sunmuştur. 1. Projede çalışmalarının 2019 yılında tamamlanarak 2020 yılında sonuç raporunun getirilmesine, 2. Elde edilen verilerin yayınlanabilir olduğuna, Alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT'na sonuç raporu gelecektir.			

12.	Ülkesel Proje Adı	KAYISI ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Emel ÖREN (Diyarbakır ZMAE)

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Malatya İli Kayısı Alanlarında Kurumalara Neden Olan <i>Cytospora</i> Kanserine (Syn: <i>Leucostoma</i> spp.) Karşı Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Yusuf KARAKUŞ (Malatya KAE)
	Raportörler	:	Ayşe UYSAL (Bornova ZMAE)
		:	Ülkem TANIKER (Ankara ZMMAE)
Alınan Kararlar 1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine, 2. Metot kısmında sürvey çalışmaları ve patojenisite testleri ile ilgili bilgi verilmesine, 3. İn-vitro testlerde belirli doz aralıklarının eklenmesine, 4. İn-vivo denemelerde Negatif (-) kontrolün de eklenmesine, 5. Misel diski yerine spor süspansiyonu metoduyla çalışmaların yapılmasına, 6. Çalışmaya etkili diğer başka biopreparatların ve kimyasalların eklenmesine, 7. Mücadele çalışmalarında fingsit+biopreparat kombinasyonlarının eklenmesine, 8. Proje takviminin gözden geçirilmesine, 9. PSUP'un gözden geçirilerek düzeltilmesine,			

10. Raportör görüşleri doğrultusunda gerekli şekilsel düzeltmelerin yapılmasına, Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

2.	Proje No	:	Doktora
	Proje Adı	:	Ateş Yanıklığı Hastalık Etmeni <i>Erwinia amylovora</i>'nın ((Burr.) Winslow et al.) Biyolojik Mücadelesinde Bakteriyofajların Kullanım Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Nesrin TUNALI (Yalova ABKMAE)
	Raportörler	:	Dr. Aynur KARAHAN (Ankara ZMAE)
		:	Dr. H. Nilüfer YILDIZ (Adana BMAE)

Alınan Kararlar

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Bakteriyofaj örneklemelerinin Nisan-Temmuz ayları arasında yapılmasına,
3. Bakteriyofaj uygulamasının öncesinde ve sonrasında bakteri popülasyonunun takibinin yapılmasına,
4. Çiçek enfeksiyonlarına karşı bakteriyofaj uygulamasının SİDM'na göre yapılmasına,
5. *Pantoea agglomerans*'ın bakteriofaj ile karışım halinde uygulanmasına,
6. Bakteriofaj uygulamasının faydalı bakteriler üzerinde de etkisinin belirlenmesine, (*Pseudomonas fluorescens* ve *Pantoea agglomerans* gibi)
7. Sera ve tarla denemelerinin SİDM'na uygun en az 4 tekerrürlü olarak kurulmasına,
8. Raportör görüşleri doğrultusunda gerekli şekilsel düzeltmelerin yapılmasına,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/1/02/11
	Proje Adı	:	Malatya Elazığ ve Erzincan İlleri Kayısı Üretim Alanlarında Görülen Phytoplasma Hastalıkları, Olası Vektör Böcek Türlerinin Tespiti ve Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi
	Lider	:	Özgül İYİGÜN ŞAHİN (Malatya KAE)
		:	Dr. Serpil ERİLMEZ (Bornova ZMAE)
		:	Şenol ALTUNDAĞ (Ankara ZMAE)

Alınan Kararlar

Proje liderinin toplantıya katılamaması nedeniyle gelişme raporu proje yürütücülerinden Talip YİĞİT tarafından sunulmuştur.

1. Vektör böcek çalışmalarının özellikle çam ağaçlarında ve yabani Prunus türlerinde yapılması,
2. Raportörlerin görüşleri doğrultusunda gerekli düzeltmelerin yapılması,
3. Proje çalışmalarının 2019 yılında tamamlanarak 2020 yılında sonuç raporunun getirilmesine,
4. Elde edilen verilerin yayınlanabilir olduğuna,

Alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT'na sonuç raporu gelecektir.

13.	Ülkesel Proje Adı	NOHUT ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Tülin KILIÇ (Bornova ZMAE)

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/1/02/04 Doktora
	Proje Adı	:	Uşak, Kütahya, Isparta ve Denizli illerinde Nohutta Sorun Olan <i>Rhizoctonia</i> Tür ve Anastomosis Gruplarının Karakterizasyonu ile Bazı Çeşitlerin Reaksiyonlarının Belirlenmesi
	Lider	:	Gürkan BAŞBAĞCI (Bornova ZMAE)

Alınan Kararlar

1. Elde edilen verilerin yayınlanabilir olduğuna,

Karar verilmiş olup, alınan karar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

2.	Proje No	:	TAGEM-BS-14/14-01/02-03
	Proje Adı	:	Nohutta (<i>Cicer arietinum</i> L.) Kök Çürüklüğü ve Solgunluğa Neden Olan <i>Fusarium</i> Türlerine Karşı Dayanıklılık Kaynaklarının Geliştirilmesi
	Lider	:	Abdullah Taner KILINÇ (Eskişehir GKTAE)
		:	Pınar SAĞIR (Diyarbakır ZMAE)
		:	Sevilay SAYGI (Samsun KTAE)

Alınan Kararlar

1. Raportör görüşleri doğrultusunda gerekli düzeltmelerin yapılmasına,
2. Proje çalışmalarının tamamlanamaması gerekçesiyle 2019 yılında çalışmaların yapılabilmesi için proje süresinin uzatılmasına,

Alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

14.	Ülkesel Proje Adı	NAR ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Naim ÖZTÜRK (Adana BMAE)

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM-BS-15/08-09/02-16 Doktora
	Proje Adı	:	Antalya ve Muğla İllerinde Nar Ağaçlarında Kök ve Kökboğazı Çürüklüğüne Neden Olan <i>Phytophthora</i> Türleri ile Bazı Nar Çeşitlerinin Hastalığa Karşı Duyarlılıklarının Belirlenmesi
	Lider	:	İlker KURBETLİ (Antalya BATEM)

Alınan Kararlar

1. Proje lideri gelişme raporu hakkında bilgi vermiştir.
2. Projede çalışmalarının tamamlanarak 2020 yılında sonuç raporunun getirilmesine,
3. Elde edilen verilerin yayınlanabilir olduğuna,

Alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT'na sonuç raporu gelecektir.

2.	Proje No	:	TAGEM-BS-15/08-09/02-17 Doktora
	Proje Adı	:	Nar (<i>Punica granatum</i> L.)'da Hasat Sonrası Meyve Çürüklüklerine Neden Olan <i>Alternaria</i> Türlerinin Moleküler Tanısı, Etiolojisi ve Mücadelesi
	Lider	:	Ramazan GENCER (Bornova ZMAE)

Alınan Kararlar

1. Proje lideri gelişme raporu hakkında bilgi vermiştir.
2. 2019 yılında çalışmaların tamamlanarak 2020 yılı PDT'ye sonuç raporunun getirilmesine,
3. Elde edilen verilerin yayınlanabilir olduğuna,

Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT'na sonuç raporu gelecektir.

15.	Ülkesel Proje Adı	PAMUK ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Sedat EREN (Diyarbakır ZMAE)

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM-BS-15/04-02/02-05
	Proje Adı	:	Pamuk Islah Projeleri Sonucunda Elde Edilmiş Olan Ümitvar İleri Hatların <i>Verticillium dahliae</i> Kleb. Solgunluğuna Duyarlılıklarının Belirlenmesi
	Lider	:	Özlem AVŞAR (Diyarbakır GAP UTAEM)
	Raportörler	:	Doğan GÖZCÜ (Kahramanmaraş DAGKTAE)
		:	Sergül ÇOPUL (Nazilli PAE)

Alınan Kararlar

Pamukta *Verticillium* duyarlılık projeleri için alınan karar gereği, proje sonuç raporu Sergül ÇOPUL tarafından sunulmuştur.

1. Çeşit-yıl interaksiyonlarının yapılarak önemli olan parametrelerin yıl bazında değerlendirilmesine,
2. Hastalıklar tablosuna kütlü pamuk verimi ve lif kopma dayanıklılığı gibi verilerin eklenmesine,
3. Çeşit isimlerinin kısaltma yapılmaksızın proje metninde ilgili kısımlarda düzeltmelerin yapılmasına,
4. Liflet'in gözden geçirilerek düzeltilmesine,
5. PSUP'un gözden geçirilerek düzeltilmesine,

6. Raportörlerin görüşleri doğrultusunda gerekli düzeltmelerin yapılmasına, Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır. Yayın Durumu: Yayınlanabilir. Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar		
PROJENİN AMACI: Proje ile kurumumuz tarafından ileri aşamalara getirilmiş verim ve kalitesi yüksek genotiplerin <i>Verticillium</i> hastalığına toleransının belirlenmesi amaçlanmıştır.		
ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI		
Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	İki yıl süresince yürütülen bu araştırma sonucunda 30, 57, 38 ve 20 nolu çeşit adaylarının <i>Verticillium dahliae</i> Kleb. solgunluğu hastalığına tolerant ve yüksek verim kapasitesine sahip olmaları nedeni ile ümitvar oldukları sonucuna varılmıştır.	30, 57, 38 ve 20 nolu ümitvar hatlar seminer ve demonstrasyonlar kurularak çiftçilere bilgi aktarımı sağlayacaktır.
2	30, 57, 38 ve 20 nolu çeşit adayları tescil edilerek çiftçinin kullanımına sunulacaktır.	Projede elde edilen veriler tarla günleri ve çiftçi toplantıları yapılarak tanıtılacaktır.
3	Hastalığa karşı tolerant olarak saptanan çeşit adaylarının pamuk üretiminde kullanımın yaygınlaştırılması sağlanacaktır.	Araştırma bulgularından elde edilen sonuçlar ulusal ve uluslararası sempozyum ve kongrelerde yayınlanacaktır.

2.	Proje No	:	TAGEM/TBAD/15/A04/P02/03 BİLGİ
	Proje Adı	:	Kahramanmaraş Koşullarında Bazı Pamuk Çeşitlerinin Solgunluk Hastalığı (<i>Verticillium dahliae</i> Kleb.)'na Duyarlılıklarının Belirlenmesi
	Lider	:	Doğan GÖZCÜ (Kahramanmaraş DAGKTAE)
	Raportörler	:	Sergül ÇOPUL (Nazilli PAE)
		:	Aysel BARS ORAK (Diyarbakır ZMAE)

Alınan Kararlar

Pamukta *Verticillium* duyarlılık projeleri için alınan karar gereği, proje sonuç raporu Sergül ÇOPUL tarafından sunulmuştur.

1. Liflet'in gözden geçirilerek düzeltilmesine,
2. PSUP'un gözden geçirilerek düzeltilmesine,
3. Raportörlerin görüşleri doğrultusunda düzeltmelerin yapılmasına,

Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI: Kamu ve özel sektör kuruluşlarınca tescile aday veya yeni tescil almış bazı pamuk çeşitlerinin solgunluk hastalığına karşı duyarlılıklarını belirlemek ve <i>Verticillium</i> solgunluğunun pamuk çeşitlerinde bazı verim ile lif kalite kriterlerindeki olası kayıpların neler olabileceği hakkında bilgi sahibi olunması ve bu hastalık ile incelenen özellikler arasındaki ilişkinin yönünün belirlenmesi amaçlanmıştır.		
ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI		
Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Hastalığa karşı kısmi dayanıklı veya tolerant olarak saptanan çeşit ve çeşit adayları (2015-2016 yıllarında TDV-29, TDV-66, TDV-89, Candia, ST-373, ST-468 Özbek-105, Assos ve Lydia 2017-2018 yıllarında Edessa, Şanlı, ADN-1/1, ADN-13/5 ve ADN-1/16) belirlenmiştir.	Pamuk solgunluk hastalığı etmenine karşı kısmi dayanıklı veya tolerant olarak belirlenen, verim ve lif teknolojik özellikleri de iyi olan bu çeşit adaylarının ıslahçı kuruluşları tarafından değerlendirilerek tescillerin yaptırılmasına karar verilmesinde tescil öncesi aşamasında yardımcı olacaktır.
2	Hastalığa karşı tolerant olarak saptanan çeşitlerin pamuk üretiminde kullanımın yaygınlaştırılması sağlanacaktır.	Bu çeşitlerin hastalıktan kaynaklanan verim ve kalite kayıpları en aza indirileceği için bölge çiftçisi ve sanayici tarafından tercih edilmesi için tanıtımı yapılacaktır. Tarla günü, eğitimci teknik eleman ve çiftçi bilgilendirme toplantıları düzenlenecektir. Ayrıca bu çeşitlerin tanıtımlarının yapılması ve yaygınlaştırılması amacı ile liflet vb. enstrümanlar ile kullanıcılara ulaşılması/ulaştırılması sağlanacaktır. Araştırma bulgularından elde edilen sonuçlar ulusal ve uluslararası sempozyum ve kongrelerde yayınlanacaktır.

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Ege Bölgesi'nde Bazı Pamuk Genotiplerinin Solgunluk Hastalığı (<i>Verticillium dahliae</i> Kleb.)'na Karşı Reaksiyonlarının Belirlenmesi
	Lider	:	Sergül ÇOPUL (Nazilli PAE)
	Raportörler	:	Pınar SAĞIR (Diyarbakır ZMAE)
		:	Doğan GÖZCÜ (Kahramanmaraş DAGKTAE)
Alınan Kararlar			
1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine, 2. "Literatür özetleri" ve "kaynakça" kısımlarının güncellenmesine, 3. "Çukurova 1518" hassas çeşidi yerine "Beren" çeşidinin kullanılmasına, 4. Tarla denemelerinin doğal bulaşık tarlalarda yapılacağının belirtilmesine,			

5. Raportör görüşleri doğrultusunda gerekli şekilsel düzeltmelerin yapılmasına, Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

16.	Ülkesel Proje Adı	BADEM ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	M. Fatih TOLGA (Bornova ZMAE)

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Adıyaman İlinde Badem Üretim Alanlarında Viral Hastalık Etmenlerinin Tespiti ve Virüs Vektör İlişkisi
	Lider	:	Ela TOHUMCU (Adıyaman SKMAE)
	Raportörler	:	Dr. Melike YURTMEN (Adana BMAE)
		:	Sevgi COŞKAN (Ankara ZMMAE)

Alınan Kararlar

1. Proje raportörleri ve grup üyelerinin görüşleri değerlendirildiğinde, Proje yeni teklifine benzer bir proje çalışmasının yapılıyor olması ve çalışmanın tekerrür olacağı nedeni ile öncelikli olmadığı ve çalışılmasının uygun olmayacağı yönünde oylama yapılmasına karar verildi.

Alınan karar doğrultusunda Proje Yeni Teklifi oy çokluğu (25-24) ile öncelikli olmadığına ve çalışılmasının uygun olmadığına karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Red edilmiştir.

17.	Ülkesel Proje Adı	İNCİR ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Özlem DOĞAN (Erbeyli İAE)

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM-BS-14/10-07/02-15
	Proje Adı	:	Bazı İncir Çeşitlerinde Virüsten Ari Ön Temel Üretim Materyalinin Elde Edilmesi ve Sertifikalı Fidan Üretimine Yönelik Araştırmalar
	Lider	:	Dr. Serpil ERİLMEZ (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Elen İNCE (Adana BMAE)
		:	Dr. Serkan ÖNDER (Manisa BAE)

Alınan Kararlar

1. Bulgular ve kaynakça kısmının gözden geçirilerek düzeltilmesine,
2. Tartışma kısmının literatür ile desteklenmesine,
3. Çizelge 3.1'de yer alan incir mozaik hastalığı etmenlerinin isimlerinin güncellenmesine ve proje metni içinde gerekli düzeltmelerin yapılmasına,
4. Vektör mücadelesi ile ilgili bilgilerin ilgili kısımlara eklenmesine,

5. Raportörlerin görüşleri doğrultusunda şekilsel düzeltmelerin yapılmasına, Alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır. Yayın Durumu: Yayınlanabilir. Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar PROJENİN AMACI: Erbeyli İncir Araştırma Enstitüsü'nün mevcut damızlık parsellerinde plakalandırılmış ağaçların İncir mozaik hastalığı etmenleri yönüyle sağlık testleri yapılarak, sertifikalı fidan üretimi yapılabilecek ağaçlar belirlenmiştir. Viral etmen tespit edilen ağaçlardan in vitro çoğaltım yolu ve termoterapi ile sağlıklı üretim materyali elde edilmesi ve elde edilen üretim materyalinin incir mozaik hastalığına neden olan etmenler yönünden moleküler yöntemlerle analizleri yapılmıştır. Üstün nitelikli anaç materyal seçimi yapılmış ve plakalandırılmış incir çeşitlerinden alınacak sürgün uçlarından MS ortam ve besi yerlerinde optimal köklenme, çoğalma ve büyüme (%) oranları belirlenmiştir. ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI <table border="1"> <thead> <tr> <th>Sıra</th><th>Proje Çıktıları</th><th>Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td><td>İncir mozaik hastalığı etmenlerinin rutin analizleri laboratuvarımızda yapılabilir hale getirilmiştir. Laboratuvarın altyapısı ve personelin bilgi birikimi arttırılmıştır.</td><td>İncir ağaçlarında saptanan virüs hastalıkları konusunda teknik elemanlar ve üreticiler yazılı ve görsel materyallerle bilgilendirilecektir.</td></tr> <tr> <td>2</td><td>Erbeyli İncir Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü damızlık parsellerinde bulunan çeşitlerin virüs hastalıkları açısından moleküler yöntemlerden RT-PCR yöntemi ile analizleri yapılmıştır. Analizler sonucunda, <i>Fig leaf mottle associated virus-1</i> (FLMaV-1), <i>Fig mosaic virus</i> (FMV), <i>Arkansas fig closterovirus-1</i> (AFCV-1), <i>Fig badnavirus-1</i> (FBV-1), <i>Fig fleck-associated virus</i> (FFkaV) etmenleri tespit edilmiştir.</td><td>Çıktılar ulusal ve uluslararası yayın olarak bilim dünyasına duyurulacaktır. Basılı ve görsel materyal (liflet, broşür, yayın) üretilerek sonuçlar yaygın olarak paydaşlara ulaştırılacaktır. Ayrıca kurum web sayfasında yayınlanarak bilgilendirme yapılacaktır.</td></tr> <tr> <td>3</td><td>Meristem kültürü ve termoterapi uygulaması sonucu in-vitro koşullarda çoğaltılan bitkilerin virüs analizleri yapılmış, FBV-1 etmeni yönünden arındırmanın gerçekleştirilemediği tespit edilmiştir</td><td>İncir de sertifikasyon yönetmeliğinde sertifikalı fidan üretim materyali tipinde değişiklik yapılması önerisi getirilecektir.</td></tr> </tbody> </table>			Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları	1	İncir mozaik hastalığı etmenlerinin rutin analizleri laboratuvarımızda yapılabilir hale getirilmiştir. Laboratuvarın altyapısı ve personelin bilgi birikimi arttırılmıştır.	İncir ağaçlarında saptanan virüs hastalıkları konusunda teknik elemanlar ve üreticiler yazılı ve görsel materyallerle bilgilendirilecektir.	2	Erbeyli İncir Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü damızlık parsellerinde bulunan çeşitlerin virüs hastalıkları açısından moleküler yöntemlerden RT-PCR yöntemi ile analizleri yapılmıştır. Analizler sonucunda, <i>Fig leaf mottle associated virus-1</i> (FLMaV-1), <i>Fig mosaic virus</i> (FMV), <i>Arkansas fig closterovirus-1</i> (AFCV-1), <i>Fig badnavirus-1</i> (FBV-1), <i>Fig fleck-associated virus</i> (FFkaV) etmenleri tespit edilmiştir.	Çıktılar ulusal ve uluslararası yayın olarak bilim dünyasına duyurulacaktır. Basılı ve görsel materyal (liflet, broşür, yayın) üretilerek sonuçlar yaygın olarak paydaşlara ulaştırılacaktır. Ayrıca kurum web sayfasında yayınlanarak bilgilendirme yapılacaktır.	3	Meristem kültürü ve termoterapi uygulaması sonucu in-vitro koşullarda çoğaltılan bitkilerin virüs analizleri yapılmış, FBV-1 etmeni yönünden arındırmanın gerçekleştirilemediği tespit edilmiştir	İncir de sertifikasyon yönetmeliğinde sertifikalı fidan üretim materyali tipinde değişiklik yapılması önerisi getirilecektir.
Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları												
1	İncir mozaik hastalığı etmenlerinin rutin analizleri laboratuvarımızda yapılabilir hale getirilmiştir. Laboratuvarın altyapısı ve personelin bilgi birikimi arttırılmıştır.	İncir ağaçlarında saptanan virüs hastalıkları konusunda teknik elemanlar ve üreticiler yazılı ve görsel materyallerle bilgilendirilecektir.												
2	Erbeyli İncir Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü damızlık parsellerinde bulunan çeşitlerin virüs hastalıkları açısından moleküler yöntemlerden RT-PCR yöntemi ile analizleri yapılmıştır. Analizler sonucunda, <i>Fig leaf mottle associated virus-1</i> (FLMaV-1), <i>Fig mosaic virus</i> (FMV), <i>Arkansas fig closterovirus-1</i> (AFCV-1), <i>Fig badnavirus-1</i> (FBV-1), <i>Fig fleck-associated virus</i> (FFkaV) etmenleri tespit edilmiştir.	Çıktılar ulusal ve uluslararası yayın olarak bilim dünyasına duyurulacaktır. Basılı ve görsel materyal (liflet, broşür, yayın) üretilerek sonuçlar yaygın olarak paydaşlara ulaştırılacaktır. Ayrıca kurum web sayfasında yayınlanarak bilgilendirme yapılacaktır.												
3	Meristem kültürü ve termoterapi uygulaması sonucu in-vitro koşullarda çoğaltılan bitkilerin virüs analizleri yapılmış, FBV-1 etmeni yönünden arındırmanın gerçekleştirilemediği tespit edilmiştir	İncir de sertifikasyon yönetmeliğinde sertifikalı fidan üretim materyali tipinde değişiklik yapılması önerisi getirilecektir.												

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/1/02/13
	Proje Adı	:	Aydın İlinde İncir Pası (<i>Cerotelium fici</i>) Hastalığının Yaygınlığının Belirlenmesi ve Mücadelesinde Bazı Fungisitlerin Etkinliklerinin Araştırılması
	Lider	:	Gül KURUOĞLU AŞCI (Erbeyli İAE)

	Raportörler	:	Süreyya ÖZBEN (Ankara ZMAE)
		:	Ramazan GENCER (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar 1. Proje yürütücülerine aynı kurumdan Ümran AKSU'nun eklenmesine, 2. Projede yer alan iklim odası çalışmalarının, etmenin obligat olmasından dolayı yeterli yoğunlukta hastalık oluşmadığı ve sonuç alınamadığı için çalışmadan çıkarılmasına, 3. Proje gelişme raporunun raportör görüşleri doğrultusunda düzeltilmesine, Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

2.	Proje No	:	TAGEM-BS-15/08-07/02-19
	Proje Adı	:	İncirde Rosellinia Kök Çürüklüğü (<i>Rosellinia necatrix</i> Prill.) Hastalığı ile Alternatif Savaşım Olanaklarının Araştırılması ve Geliştirilmesi
	Lider	:	Dr. Özlem DOĞAN (Erbeyli İAE)
	Raportörler	:	Ülkem TANIKER (Ankara ZMAE)
		:	Ramazan GENCER (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar 1. Proje yürütücülerine aynı kurumdan Ümran AKSU'nun eklenmesine, 2. Projede yapılan saksı denemelerinin tekrarlanmasına ve bu denemelerde 4-5 aylık fidanların kullanılmasına, 3. Proje gelişme raporunun raportör görüşleri doğrultusunda düzeltilmesine, 4. 2019 yılında çalışmalar tamamlanarak, 2020 yılı toplantısına sonuç raporunun getirilmesine, Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT'na sonuç raporu gelecektir.			

18.	Ülkesel Proje Adı	AYÇİÇEĞİ ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Tuğba Hilal KILIÇ (Edirne TTAE)

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM-BS-15/04-01/02-06 Doktora
	Proje Adı	:	Ayçiçeği Mildiyösü (<i>Plasmopara halstedii</i> (Farlow) Berl. Et de Toni)'ne Karşı Dayanıklılık Mekanizmasının İncelenmesi Üzerine Çalışmalar
	Lider	:	Tuğba Hilal KILIÇ (Edirne TTAE)
Alınan Kararlar 1. Proje çalışmalarının devam etmesi nedeniyle projenin 2019 yılında çalışılarak tamamlanmasına ve 2020 yılı toplantısına sonuç raporunun getirilmesine, 2. Elde edilen verilerin yayınlanabilir olduğuna, Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.			

edilmiştir.

Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT’na sonuç raporu gelecektir.

19.	Ülkesel Proje Adı	ŞEFTALİ VE NEKTARIN ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Cemil HANTAŞ (Yalova ABKMAE)

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Doğu Akdeniz Bölgesi Şeftali ve Nektarin Üretim Alanlarında Sorun Olan Viroidlerin Moleküler Olarak Tanımlanması, Olası Vektörlerin Belirlenmesi ve Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Pakize GÖK GÜLER (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Dr. Nesrin UZUNOĞULLARI (Yalova ABKMAE)
		:	Osman ÇİFTÇİ (Diyarbakır ZMAE)

Alınan Kararlar

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine,
2. Proje metni içinde yer alan “İlk defa yapılacaktır” ifadelerinin, daha önce yapılan çalışmalar olduğu için çıkartılmasına,
3. Vektör çalışmalarının yapılması konusunda oylamaya gidilmiş ve oy çokluğu (19-13) ile vektör çalışmalarının projede kalmasına,
4. Sürvey çalışmalarına fidanlık çalışmalarının da eklenmesine ve metot kısmına ilgili metodun ilave edilmesine,
5. Projeden çeşit ve anaç denemelerinin çıkarılmasına,
6. Nektarin ve şeftalide yeni nesil dizileme analizlerinin eklenmesine,
7. Doku kültürü çalışmalarında farklı sıcaklık ve sürelerinin de eklenmesine,
8. Termoterapi çalışmalarında önce soğuk, sonra sıcak olacak şekilde sıcaklık uygulamalarının yapılmasına,
9. Bioinformatik analizler için proje yürütücülerine Dr. Serkan ÖNDER (Manisa BAE)’in eklenmesine ve projede ilgili kısımlarda yer verilmesine,
10. Raportör görüşleri doğrultusunda gerekli düzeltmelerin yapılmasına,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM’e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

20.	Ülkesel Proje Adı	ÜLKESEL MİNÖR ÜRÜNLER ARAŞTIRMA PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Tijen TAŞKIN (Bornova ZMAE)

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM-BS-12/09-10/02-16
	Proje Adı	:	İzmir İlinde Yaprığı Yenen Sebzelerde Görülen Fungal Hastalıkların Belirlenmesi ve Mücadelesi Üzerinde Araştırmalar
	Lider	:	Dr. Tijen TAŞKIN (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Ayşegül ÇOLAK ATEŞ (Adana BMAE)

		: Dr. Sirel CANPOLAT (Ankara ZMMAE)
Alınan Kararlar 1. Sonuç raporunda PSUP ve Liflet'te önerilen biopreparatların yanlarına kullanılan dozların da yazılarak düzeltilmesine, Alınan karar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır. Yayın Durumu: Yayınlanabilir. Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar		
PROJENİN AMACI: İzmir İli'nde ıspanak, maydanoz, dereotu, roka ve tere üretimini etkileyen fungal hastalıkları belirlemek, Zarara yol açtığı belirlenen fungal hastalıkların mücadelesine yönelik çalışmalar yapmak, Yaprağı yenen yeşil sebzelerde saptanan hastalıklarla mücadelede yanlış ilaç kullanımını engelleyerek daha sağlıklı ürün elde etmeye katkı sağlamaktır.		
ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI		
Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	İzmir ilinde ıspanakta hastalık oluşturan <i>Alternaria alternata</i> , <i>Stemphylium dematium</i> , <i>Colletotricum dematium</i> , <i>Albugo occidentalis</i> , <i>Fusarium oxysporum</i> , <i>Rhizoctonia solani</i> , maydanozda <i>Stemphylium vesicarium</i> , <i>Alternaria petroselini</i> , <i>F. oxysporum</i> , <i>R. solani</i> , dereotunda <i>Erysiphe heraclei</i> , <i>F.oxysporum</i> , <i>R.solani</i> , rokada <i>Albugo candida</i> , <i>Alternaria japonica</i> ve terede <i>Albugo candida</i> fungal etmenleri tespit edilmiştir.	Hazırlanacak broşürler ile teknik eleman ve üreticilere duyurulacaktır. V. Uluslararası Katılımlı Bitki Koruma Kongresi, 05-08 Eylül 2016, Konya'da; 11.Sebze Tarımı Sempozyumu, 11-13 Ekim 2016, Ordu'da;
2	Dereotunda sorun oluşturan külleleme (<i>Erysiphe heraclei</i>) hastalığı ve rokada zarara yol açan beyaz pas (<i>Albugo candida</i>) hastalığı mücadelesinde etkin olduğu, üretici koşullarında belirlenen <u>Kükürt 700 g/l SC 200 ml/100 l su dozunda</u> , <u><i>Bacillus subtilis</i> QST 713 %1,34 SC 1400 ml/100 l su dozunda</u> ve <u>Dev çobandeğneği (<i>Reynoutria</i> spp.) ekstraktı 200 g/l SC 200 ml/100 l su dozunda</u> , Türkiye'de kimyasal mücadelesi bulunmayan bu hastalıklara karşı alternatif olarak iyi tarımda uygulanabilir olduğu ortaya konulmuştur.	The 2nd International Balkan Agriculture Congress on May 16-18, 2017 in Tekirdağ; International Congress of Agriculture, Environment and Health on October 26-28, 2018 in Aydın sunulmuştur.

2.	Proje No	: TAGEM-BS-15/09-10/02-08 (1)
	Proje Adı	: Ege Bölgesi'nde Yaprağı Yenen Sebzelerde Görülen Hastalık, Zararlı ve Yabancı Otların Belirlenmesi ve Mücadelesi Üzerinde Araştırmalar
	Lider	: Dr. Tijen TAŞKIN (Bornova ZMAE)

Raportörler	:	Dr. Ayşegül ÇOLAK ATEŞ (Adana BMAE)
	:	Dr. Nesrin UZUNOĞULLARI (Yalova ABKMAE)

Alınan Kararlar

“Ülkesel Minör Araştırma Projeleri”nin sonuç raporları ülkesel proje koordinatörü Dr.Tijen TAŞKIN tarafından sunulmuştur.

1. PSUP ve Liflet’in gözden geçirilerek düzeltilmesine,

Karar verilmiş olup, alınan karar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

Ege Bölgesi’nde marul, maydanoz, dereotu, roka, tere, nane, semizotu, polorosso ve fesleğen bitki koruma sorunları çözilemeyen hastalıkları, zararlıları ve yabancı otları tespit etmek,

Marul, maydanoz, dereotu, roka, tere, nane, semizotu, polorosso ve fesleğende ekonomik önemde zarara yol açtığı belirlenen hastalıklar, zararlılar ve yabancı otların mücadele yöntemleri belirlemek,

Mücadele çalışmalarında bu ürünlerin genelde çiğ olarak tüketilmesi ve vejetasyon sürelerinin kısa olması nedeniyle çevre dostu preparatlar kullanarak daha sağlıklı ürün elde etmeye katkı sağlamaktır

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Marulda zarara neden olan beyaz çürüklük (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>) hastalığına karşı etkinliği üretici koşullarında yapılan denemeler ile belirlenen biyolojik fungusitlerden <i>Gliocladium virens</i> GL21 1×10^6 CFU/g WG 3 g/ m ² dozunda, %1,5 <i>Pseudomonas fluorescens</i> Pf1 1×10^8 kob/ml SL 300 ml/100 l su dozunda ve <i>Coniothyrium minitans</i> CON/M/91-08 1×10^{12} spores/kg) WG 300 ml/da dozunda, Türkiye’de bu hastalığa karşı kimyasal mücadeleye alternatif olarak iyi tarımda uygulanabilir olduğu ortaya konulmuştur.	Hazırlanacak broşürler ile teknik eleman ve üreticilere duyurulacaktır. Kongre ve sempozyumlarda sunulacaktır. 13-15 Kasım tarihlerinde gerçekleştirilen "Ege Bölgesi 2018 Yılı Toplantısı, Bitkisel Üretim 2018 Programı" nda “Yaprağı yenen sebzelerde hastalıklar ve zararlılar ” konusunda İl ve İlçe Tarım Orman Müdürlükleri teknik elemanlarına eğitim verilmiştir.

3. Proje No	:	TAGEM-BS-15/09-10/02-08 (2)
Proje Adı	:	Batı Akdeniz Bölgesinde Yaprağı Yenen Sebzelerde Görülen Hastalık, Zararlı ve Yabancı Otların Belirlenmesi ve Mücadelesi Üzerinde Araştırmalar
Lider	:	Emine GÜMRÜKÇÜ (Antalya BATEM)
Raportörler	:	Dr. Tijen TAŞKIN (Bornova ZMAE)
	:	Dr. Sirel CANPOLAT (Ankara ZMMAE)
Alınan Kararlar		

“Ülkesel Minör Araştırma Projeleri”nin sonuç raporları ülkesel proje koordinatörü Dr.Tijen TAŞKIN tarafından sunulmuştur.

1. PSUP ve Liflet’in tekrar gözden geçirilerek düzeltilmesine,

Alınan karar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

Batı Akdeniz Bölgesinde yaprağı yenen sebzelerde görülen hastalık, zararlı ve yabancı otların tespit etmek,

Batı Akdeniz Bölgesinde yaprağı yenen sebzelerde ekonomik önemde zarara yol açan hastalık ve zararlı için mücadelesine yönelik veriler ortaya konulması amaçlanmıştır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Bu çalışma, Antalya ili ve ilçelerinde, basit tesadüfi örnekleme metoduna göre yürütülmüştür. Hastalık belirtisi olduğu gözlenen bitkilerden, Marulda; <i>Botrytis cinerea</i> , <i>Sclerotinia sclerotiorum</i> , <i>Bremia lactucae</i> , <i>Alternaria</i> sp., <i>Fusarium oxysporum</i> , <i>Pseudomonas cichorii</i> , Tomato spotted wilt virüs, <i>Lettuce mozaik virüs</i> , <i>Mirafiori lettuce big vein virüs</i> , Maydanozda; <i>Sclerotinia sclerotiorum</i> , <i>F. solani</i> , <i>F. oxysporum</i> , <i>Rhizoctonia solani</i> , <i>Pythium</i> sp. ve <i>Septoria</i> sp., Dereotunda; <i>E. heraclei</i> , <i>Fusarium</i> sp., Fesleğen-reyhand, <i>B. cinerea</i> , <i>Fusarium</i> sp., Semizotunda; <i>Albugo portulacae</i> , <i>B. cinerea</i> , nanede; <i>Erysiphe</i> sp., <i>Fusarium</i> sp., <i>Rhizoctonia</i> sp. hastalıkları tespit edilmiştir. Roka ve tere, herhangi bir hastalık etmeni ile karşılaşmamıştır.	Eğitimler ve hazırlanacak liflet ve broşürler ile elde edilen bilgilerin yaygınlaştırılması sağlanacaktır. Elde edilen sonuçlar, ulusal veya uluslararası kongrelerde sunulacak ve bilimsel dergilerde yayınlanacaktır.

4.	Proje No	:	TAGEM-BS-15/09-10/02-08 (3)
	Proje Adı	:	Orta Anadolu Bölgesinde Yaprak Yenen Sebzelerde Görülen Hastalık, Zararlı ve Yabancı Otların Belirlenmesi ve Mücadelesi Üzerinde Araştırmalar
	Lider	:	Dr. Sirel CANPOLAT (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Dr. Ayşegül ÇOLAK ATEŞ (Adana BMAE)
		:	Emine GÜMRÜKÇÜ (Antalya BATEM)

Alınan Kararlar

“Ülkesel Minör Araştırma Projeleri”nin sonuç raporları ülkesel proje koordinatörü Dr.Tijen TAŞKIN tarafından sunulmuştur.

1. PSUP ve Liflet'in tekrar gözden geçirilerek düzeltilmesine, Alınan karar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır. Yayın Durumu: Yayınlanabilir. Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar		
PROJENİN AMACI: Orta Anadolu Bölgesi'nde marul, maydanoz, dereotu, roka, tere ve nanede bulunan hastalık etmenlerini, zararlıları ve yabancı otları tespit etmek, Marul, maydanoz, dereotu, roka, tere, nane ve brokolide ekonomik önemde zarara yol açtığı belirlenen hastalık ve zararlıların mücadelesine yönelik temel veriler ortaya konulması amaçlanmıştır.		
ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI		
Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Bu amaçla 2015 ve 2016 yılı sürvey çalışmaları Eskişehir, Ankara ve Konya illerinde yürütülmüştür. Sürvey çalışmasında hastalık belirtisi olduğu gözlenen bitki örneklerinden izolasyonlar yapılmış, izole edilen fungal etmenler teşhis edilmiş ve her bir etmen için ayrı patojenisite testi yapılmıştır. Marul örneklerinde <i>R. solani</i>, <i>Sclerotinia sclerotiorum</i>, <i>Fusarium oxysporum</i>, maydanozda <i>Septoria petroselini</i>, <i>Fusarium oxysporum</i>, <i>Rhizoctonia solani</i>, dereotunda <i>Erysiphe heraclei</i>, rokada ve terede ise <i>Albugo candida</i> tespit edilmiştir.	Enstitümüz mikroorganizma kültür koleksiyonuna materyal sağlanmıştır. Gelecekte yapılacak projeler için kullanılmak üzere materyal elde edilmiştir Zirai mücadele teknik talimatları ve standart ilaç deneme metotları bulunmayan hastalık, zararlı ve yabancı otlar için projeden elde edilen sonuçlara göre talimat ve metotlar oluşturulabilecek, mevcut olanlar ise güncellenecektir.
2	Ankara ilinde 29 adet marul bitkisinde MiLBVV, LMV ve LBVV etmenlerinin varlığı tespit edilmiştir. DAS-ELISA sonuçlarına göre 11 bitkinin enfekteli olduğu tespit edilmesine rağmen RT-PCR sonucunda bu sayının 29 çıktığı görülmüştür. Bu çalışmada etmenlerin RT-PCR ile tespitinin daha başarılı ve hassas olduğu ortaya çıkmıştır. Bununla beraber 8 bitkide <u>LBVV+MiLBV enfeksiyonunun aynı anda görülmesi</u> ayrıca 4 bitkide de <u>LMV+LBVV+MiLBV enfeksiyonlarının birlikte görüldüğü</u> tespit edilmiştir. Eskişehir ilinde 25 adet marul bitkisinde MiLBVV, LMV, LBVV ve TNV etmenlerinin varlığı tespit edilmiştir. DAS-ELISA sonuçlarına göre 9 bitkinin enfekteli	Eğitimler ve hazırlanacak liflet ve broşürler ile elde edilen bilgilerin yaygınlaştırılması sağlanacaktır. Bakanlığımız teşkilatınca bitki sağlığı konularında yapılacak yayım faaliyetlerinde proje sonucunda elde edilen veriler kullanılabilecektir. Elde edilen sonuçlar, ulusal veya uluslararası kongrelerde sunulacak ve

	olduğu tespit edilmesine rağmen RT-PCR sonucunda bu sayının 25 çıktığı görülmüştür. Bununla beraber 4 bitkide LBVV+MiLBV enfeksiyonun aynı anda görülmesi ayrıca 2 bitkide LMV+LBVV+MiLBV ve 1 bitkide LBVV+MiLBV+TNV enfeksiyonlarının birlikte görüldüğü tespit edilmiştir.	bilimsel dergilerde yayınlanacaktır.
3	Yapılan sürvey çalışmaları sonucunda 1 adet tere bitkisinde <i>Beet western yellow virus- BWYV</i> enfeksiyonuna rastlanmıştır.	

5.	Proje No	:	TAGEM BS-15/09-10/02-08 (4)
	Proje Adı	:	Doğu Akdeniz Bölgesinde Yaprığı Yeneyen Sebzelede Görülen Hastalık, Zararlı ve Yabancı Otların Belirlenmesi ve Mücadelesi Üzerinde Araştırmalar
	Lider	:	Dr. Ayşegül ÇOLAK ATEŞ (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Dr. Nesrin UZUNOĞULLARI (Yalova ABKMAE)
		:	Emine GÜMRÜKÇÜ (Antalya BATEM)

Alınan Kararlar

“Ülkesel Minör Araştırma Projeleri”nin sonuç raporları ülkesel proje koordinatörü Dr.Tijen TAŞKIN tarafından sunulmuştur.

1. PSUP ve Liflet’in gözden geçirilerek düzeltilmesine,

Alınan karar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

Bu çalışmada marul, maydanoz, nane dereotu, roka, tere ve semizotu üretimini kısıtlayan fungal, bakteriyel, viral, zararlı, yabancı otlar ve nematodların belirlenmesi ve mücadelesi amaçlanmıştır. Doğu Akdeniz Bölgesi’nde ilk kez yapılacak olan bu çalışmada, söz konusu yaprağı yenen sebzelerde görülen hastalık ve zararlıların yaygınlık oranı belirlenecektir. Sürvey çalışmaları Adana, Mersin, Hatay, Kahramanmaraş ve Osmaniye illerinde yürütülecektir. Ekonomik anlamda saptanan hastalıklar, zararlılar ve yabancı otlar tanılanacak ve ekonomik önemde zarar oluşturanlar için mücadele programları oluşturulacaktır. Bu proje ile söz konusu yaprağı yenen sebzelerde görülen hastalıklar, zararlılar, yabancı otlar ve sorunun boyutu ortaya konulacaktır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Bölgede fungal etmenler açısından yapılan sürvey çalışmada; marul alanının %3-11 oranında beyaz çürüklük etmeni (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>) ile bulaşık olduğu tespit edilmiştir.	Bölgede görülen Beyaz çürüklük etmeninin üretici tarafından mildiyö ile karıştırılması söz konusu olduğu tespit edilmiştir. Bu çalışma ile hastalık etmeninin doğru teşhisi yapılmış ve

2	Marul alanlarında viral etmenler açısından %43.8 oranı ile <i>Lettuce mosaic potyvirus</i> (LMV) en fazla görülen virüs hatalığı olarak belirlenmiştir.	üreticiye kültürel ve biyolojik preperat tavsiyesinde bulunulmuştur. Marul yetiştiriciliğinin yapıldığı alanlarda viral hastalık etmenin yayılmaması için vektör böceklerden afile mücadele, sağlıklı tohum ve mekanik olarak bulaşmaların önlenmesi amacıyla üreticiler bilgilendirilmiştir. Bölgede zararlılar açısından ürünlerde mücadeleyi gerektirecek popülasyona ulaşmadığı tespit edilmiş ve üreticiler bu konuda bilgilendirilmiştir. Doğu Akdeniz Bölgesi'nde yetiştiriciliği yapılan sözkonusu yaprağı yenen kültür bitkilerinde görülen yabancı ot türleri, rastlanma sıklıkları ile yoğunlukları ilk kez bu çalışma ile ortaya konulmuştur.
---	--	---

6.	Proje No	:	TAGEM-BS-15/09-10/02-08 (5)
	Proje Adı	:	Marmara Bölgesinde Yapraklı Yenen Sebzelerde Görülen Hastalık, Zararlı ve Yabancı Otların Belirlenmesi ve Mücadelesi Üzerinde Araştırmalar
	Lider	:	Dr. Nesrin UZUNOĞULLARI (Yalova ABKMAE)
	Raportörler	:	Dr. Tijen TAŞKIN (Bornova ZMAE)
		:	Emine GÜMRÜKÇÜ (Antalya BATEM)

Alınan Kararlar

“Ülkesel Minör Araştırma Projeleri”nin sonuç raporları ülkesel proje koordinatörü Dr.Tijen TAŞKIN tarafından sunulmuştur.

1. PSUP ve Liflet'in gözden geçirilerek düzeltilmesine,

Alınan karar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

Bu proje kapsamında Marmara Bölgesi'nde (Bursa, Bilecik, Kocaeli, Sakarya, İstanbul, Yalova) marul (kıvırcık, lollorosso, aysberg), maydanoz, roka, tere, dereotu ve ıspanak bitkilerinde sürvey çalışmaları yapılarak fungal, bakteriyel, viral hastalıklar ile zararlı türlerin tespiti, Büyük üretim alanlarına sahip bölgelerde proje yürüten enstitülerce sürvey çalışmaları sonucunda ekonomik önemde zarara yol açan hastalık, zararlı ve yabancı otlar için mücadele yöntemleri belirlenmesi,

Bu ürünlerin genelde çiğ olarak tüketilmesi nedeniyle, 2017-2018 yıllarında üretici koşullarında yapılacak mücadele çalışmalarında, çevre dostu yöntemler tercih edilerek bilinçsiz ilaçlamaların önüne geçilmesi, güvenilir ve sağlıklı ürünlerin tüketiciye sunulması amaçlanmıştır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI		
Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Sürvey yapılan 53 üretim alanından 42'sinde fungal hastalık etmeni saptanmıştır. Bunlar çoğunlukla marul/kıvırcık bitkilerinde tespit edilmiştir. Sürvey yapılan alanların hemen hepsinde kurşuni küf (<i>B. cinerea</i>) ve beyaz çürüklük (<i>S. sclerotiorum</i>) ana hastalık durumundadırlar. Sürvey alanlara <u>bakteriyel etmenler açısından temiz bulunurken, viral etmenlerden LMV tespit edilmiştir.</u>	Zirai mücadele teknik talimatları hazırlanacak, mevcut olanlar ise güncellenecektir. Yayın ve broşür olarak basılarak üretici eğitimlerinde ve bilgi alışveriş toplantılarında sunulacaktır.
2	Marmara Bölgesi'nde üretimi yapılan marul (kıvırcık, lolorosso), dereotu, tere, maydanoz ve roka bitkilerinde mevcut hastalık ve zararlılar ortaya konmuştur. Marmara Bölgesi'nde <u>marul üretim alanlarında hastalık ve zararlılardan dolayı ciddi verim kaybı meydana geldiği tespit edilmiştir.</u> Bu durum üreticilerin gerekli kültürel önlemlere dikkat etmedikleri, <u>gereğinden fazla ilaçlama yaptıkları, ilaçlama aralıklarına dikkat etmedikleri</u> ve inokulum kaynağı olan hasta bitkilerin temizlenmesinde gerekli özeni göstermedikleri dikkat çekmiştir.	Projeden elde edilen sonuçların uygulamaya aktarılmasıyla zararlı, hastalık ve yabancı otlar kontrol edilebilecek, bitki koruma ürünü tavsiyesi olmayan zararlı organizmalar için gereken mücadele yöntemleri önerilecektir. Alınan sonuçlar eğitimler yoluyla uygulama kuruluşlarıyla paylaşılacaktır.

7.	Proje No	:	TAGEM-BS-15/09-10/02-08 (6)
	Proje Adı	:	Güneydoğu Anadolu Bölgesinde Yaprağı Yenen Sebzelerde Görülen Hastalık, Zararlı ve Yabancı Otların Belirlenmesi ve Mücadelesi Üzerinde Araştırmalar
	Lider	:	Pınar SAĞIR (Diyarbakır ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Sirel CANPOLAT (Ankara ZMMAE)
		:	Emine GÜMRÜKÇÜ (Antalya BATEM)

Alınan Kararlar

“Ülkesel Minör Araştırma Projeleri”nin sonuç raporları ülkesel proje koordinatörü Dr.Tijen TAŞKIN tarafından sunulmuştur.

1. PSUP ve Liflet'in gözden geçirilerek düzeltilmesine,

Alınan karar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

Güneydoğu Anadolu Bölgesinde maydanoz, roka, tere, nane, marul, dereotu ve reyhan

üretimini kısıtlayan bitki koruma sorunlarının belirlenmesi, Yaprağı yenen sebzelerde mücadelesine yönelik temel veriler ortaya konulması amaçlanmıştır.		
ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI		
Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Yaprağı yenen sebzelerde; Marulda mildiyö (<i>Bremia lactucae</i>), Maydanozda septorya yaprak leke (<i>Septoria</i> sp.), külleme (<i>Erysiphe</i> spp) ve kök çürüklüğü (<i>Fusarium</i> sp.), rokada beyaz pas (<i>Albugo candida</i>). reyhanda mildiyö (<i>Peronospora belbahrii</i>) fungal hastalıklar tespit edilmiştir.	Elde edilen bu veriler hizmet içi eğitimlere katılan uygulama kuruluşlarındaki teknik elemanlarla paylaşarak gerekli bilgilendirmeler yapılacaktır. Toplantı, Panel, kongre, sempozyum gibi etkinliklerle sonuçlar paylaşılabilecektir
2	Marul bitkisinde bakteriyel çürüklüğe neden olan <i>Pseudomonas corrugata</i> etmeni tespit edilmiştir.	Proje sonuçları yayınlanarak veri tabanına katkı sağlanacaktır. Yapılan süvey çalışmaları kapsamında elde edilen veriler, ileride yapılacak uygulamalara ve çalışmalara katkı sunacaktır.

8.	Proje No	: TAGEM-BS-15/09-10/02-08 (7)
	Proje Adı	: Doğu Anadolu Bölgesinde Yaprağı Yenen Sebzelerde Görülen Hastalık, Zararlı ve Yabancı Otların Belirlenmesi ve Mücadelesi Üzerinde Araştırmalar
	Lider	: Dr. Serdar TUNCER (Erzincan BKAE)
	Raportörler	: Sevilay SAYGI (Samsun KTAE)
		: Senem TÜLEK (Ankara ZMMAE)

Alınan Kararlar

“Ülkesel Minör Araştırma Projeleri”nin sonuç raporları ülkesel proje koordinatörü Dr.Tijen TAŞKIN tarafından sunulmuştur.

1. PSUP ve Liflet’in gözden geçirilerek düzeltilmesine,

Alınan karar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

Doğu Anadolu Bölgesi’nde marul, maydanoz, dereotu, roka, tere, nane, semizotu, polorosso ve fesleğende görülen hastalıkların oranı ve yaygınlığı tespit etmek

Marul, maydanoz, dereotu, roka, tere, nane, semizotu, polorosso ve fesleğende ekonomik önemde zarara yol açtığı belirlenen hastalıklar, zararlılar ve yabancı otların mücadele yöntemleri belirlemek,

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
------	-----------------	---

1	Proje çalışmaları 2015-2018 yıllarında Bayburt, Erzincan, Erzurum ve Gümüşhane illerinde yürütülmüştür. Yapılan sürvey çalışmalarında fungal hastalık etmeni olarak marulda <i>Botrytis cinerea</i>, <i>Sclerotinia sclerotiorum</i>, <i>Bremia lactucae</i>; Maydanozda <i>Erysiphe heraclei</i>, <i>Septoria</i> yaprak lekesi (<i>Septoria</i> spp), <i>Fusarium oxysporum</i> ve <i>Rhizoctonia solani</i>, Fesleğinde <i>Fusarium oxysporum</i>; Dereotunda <i>E.heraclei</i> ve <i>F. oxysporum</i>; belirlenmiştir.	
2	Yabancı ot sürveyleri sonucu 25 familyaya ait <i>Adonis aestivalis</i> L., <i>Agropyron repens</i> (L.) P.Beauv., <i>Amaranthus retroflexus</i> L., <i>Anchusa officinalis</i> L., <i>Artemisia vulgaris</i> L., <i>Bifora radians</i> Bieb., <i>Boreava orientalis</i> Jaup at Spach., <i>Bromus inermis</i> Leys., <i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.) Medik., <i>Chenopodium album</i> L., <i>Chrysanthemum</i> spp., <i>Cirsium arvense</i> (L.) Scop., <i>Conium maculatum</i> L., <i>Convolvulus arvensis</i> L., <i>Delphinium consolida</i> L., <i>Erodium cicutarium</i> (L.) L'Herit., <i>Galium aparine</i> L., <i>Geranium molle</i> L., <i>Heliotropium europaeum</i> L., <i>Hordeum murinum</i> L., <i>Hypericum perforatum</i> L., <i>Lactuca serriola</i> L., <i>Lamium</i> spp., <i>Malva sylvestris</i> L., <i>Melilotus indica</i> (L.) All., <i>Mentha aquatica</i> L., <i>Mercurialis annua</i> L., <i>Plantago majör</i> L., <i>Poa annua</i> L., <i>Polygonum convolvulus</i> L., <i>Portulaca oleracea</i> L., <i>Rumex crispus</i> L., <i>Sangiosorba minör</i> Scop., <i>Sinapis arvensis</i> L., <i>Sisymbrium orientale</i> L., <i>Solanum nigrum</i> L., <i>Sonchus oleraceus</i> L., <i>Taraxacum officinale</i> Wiggers., <i>Trifolium arvense</i> L., <i>Tussilago farfara</i> L., <i>Urtica urens</i> L., <i>Xanthium spinosum</i> L., <i>Xanthium strumarium</i> L. olmak üzere 43 adet tür tespit edilmiştir.	Projeden elde edilen sonuçlar, ulusal ve uluslararası kongre, sempozyum, dergi ve bültenlerde yayınlanacaktır. Liflet/broşür hazırlanarak yapılan çalışma tanıtılacaktır.

9.	Proje No	:	TAGEM-BS-15/09-10/02-08 (8)
	Proje Adı	:	Karadeniz Bölgesinde Yaprığı Yenen Sebzelerde Görülen Hastalık, Zararlı ve Yabancı Otların Belirlenmesi ve Mücadelesi Üzerinde Araştırmalar
	Lider	:	Sevilay SAYGI (Samsun KTAE)

	Raportörler	:	Dr. Serdar TUNCER (Erzincan BKAE)
		:	Pınar SAĞIR (Diyarbakır ZMAE)
Alınan Kararlar “Ülkesel Minör Araştırma Projeleri”nin sonuç raporları ülkesel proje koordinatörü Dr.Tijen TAŞKIN tarafından sunulmuştur. 1. Proje çalışmaları sadece Orta Karadeniz bölgesinde bulunan illerde yapıldığından ve sonuç raporu getirildiğinden dolayı çalışmanın ismi “Orta Karadeniz Bölgesinde Yaprığı Yeneni Sebzelerde Görülen Hastalık, Zararlı Ve Yabancı Otların Belirlenmesi ve Mücadelesi Üzerinde Araştırmalar” olarak belirtilmesine, 2. PSUP ve Liflet’in gözden geçirilerek düzeltilmesine, Alınan karar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır. Yayın Durumu: Yayınlanabilir. Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar			
PROJENİN AMACI: Orta Karadeniz Bölgesi’nde marul, maydanoz, dereotu, roka, tere, nane ve semizotu bitki koruma sorunları çözilemeyen hastalıkları, zararlıları ve yabancı otları tespit etmektir.			
ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI			
Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları	
1	Marul, maydanoz, dereotu, roka, tere, nane, semizotu, polorosso ve fesleğende sorun olan hastalık etmenleri, tespit edilmiştir. Fungal etmenler olarak marulda kurşuni küf (<i>Botrytis cinerea</i>), mildiyö (<i>Bremia lactucae</i>) ve beyaz çürüklük (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>), maydanozda septorya yaprak lekesi (<i>Septoria petroselinii</i>), rokada mildiyö (<i>Peronospora parasitica</i>) ve semizotunda beyaz pas (<i>Albugo candida</i>) hastalıkları olduğu belirlenmiştir	Sonuçlar üretici eğitimlerinde ve bilgi alışveriş toplantılarında sunulacaktır. Kongre ve sempozyumlarda sunulacaktır. Bu yabancı ot türleri ilk defa bu çalışma ile ortaya çıkarılmış ve yaprağı yeneni sebzelerde yapılacak olan ekonomik zarar eşiği veya kritik periyot çalışmaları için ise temel oluşturmuştur	

21.	Ülkesel Proje Adı	BİYOLOJİK MÜCADELE ARAŞTIRMA PROJESİ
-----	--------------------------	---

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM-BS-12/09-02/02-08
	Proje Adı	:	Domateste Fusarium Solgunluğu (<i>Fusarium oxysporum</i> f. sp. <i>lycopersici</i>) ve Domates Benek Hastalığının (<i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>tomato</i>) Kök Bakterileri ile Biyolojik Mücadelesi
	Lider	:	Dr. H. Nilüfer YILDIZ (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Dr. Nursen ÜSTÜN (Bornova ZMAE)
		:	Şenol ALTUNDAĞ (Ankara ZMAE)
Alınan Kararlar 1. Etkili bulunan antagonistler ile ilgili verilerin tartışma-sonuç kısmında literatür ile karşılaştırılarak verilmesine,			

2. Etkili bulunan izolatların tanısının moleküler olarak doğrulandıktan sonra rapora eklenmesine,
3. PSUP ve Liflet'in görüşler doğrultusunda düzeltilmesine,
4. Raportör görüşleri doğrultusunda şekilsel düzeltmelerin yapılmasına,

Alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

Doğu Akdeniz Bölgesi örtü altı ve açıktaki domates üretim alanlarından kök bakterileri izole edilmiş ve karakterizasyonları yapılmıştır. İzole edilen aday kök bakteri izolatlarının domates üretiminde verim ve kalite kayıplarına yol açan bakteriyel benek (*Pseudomonas syringae* pv *tomato*) ve solgunluk hastalığı (*F. oxysporium* f. sp. *lycopersici*) üzerindeki etkileri laboratuvar, saksı ve sera koşullarında belirlenmiştir. Ayrıca kök bakterilerinin hastalıkları baskılamada teşvik edilmiş dayanıklılık (ISR) mekanizmasındaki rolleri ortaya konulmuştur.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Doğu Akdeniz Bölgesinde örtü altı ve açıktaki domates üretim alanlarından elde edilen 120 adet toprak örneğinden toplamda 524 adet aday kökbakteri izolatu elde edilmiş bunlardan 6 adedi laboratuvar ve saksı koşullarında etkili bulunmuştur. Elde edilen izolatlar <i>Pseudomonas koreensis</i> , <i>Bacillus mucoides</i> , <i>Bacillus subtilis</i> , <i>Bacillus mojavensis</i> , <i>Bacillus simplex</i> ve <i>Bacillus pseudomycoides</i> olarak tanımlanmıştır.	Elde edilen kökbakterileri daha sonra yapılacak biyolojik mücadele çalışmalarında kullanılabilecektir. Hastalıklara karşı yoğun olarak uygulanan çevre kirliliği, direnç ve yoğun maliyet getiren kimyasal kullanmanın azaltılmasına yönelik olarak yerli izolatlar ile biyoformülasyona yönelik çalışmaya zemin oluşturmuştur.
2	Sera denemeleri ile <i>Bacillus subtilis</i> izolatu Fusarium solgunluk hastalığına (%55,5-57,5), <i>Pseudomonas koreensis</i> izolatu bakteriyel benek hastalığına (<i>P. syringae</i> pv <i>tomato</i>) (%40-36,4) karşı etkili olarak belirlenmiştir.	Projenin devamında etkili bulunan yerel izolatların biyoformülasyonun gerçekleştirilmesi durumunda Entegre Mücadele, İyi Tarım ve Organik tarım uygulayan yerlerde kullanılabilecektir. Böylece ithal biopreparatların yerine kullanılması durumunda ülkemiz ekonomisine katkı sağlanacaktır.
3	Elde edilen 6 adet kökbakteri izolatının bitkide yapısal savunma mekanizmaları olan kalloz ve lignin birikimine, aktif oksijen türlerinin üretilmesine ve bitki savunma enzimleri olan peroksidaz, prolin ve katalaz aktivitesinde artışa neden olmuştur.	Elde edilen veriler bilimsel toplantılarda sunulacak, konu ile ilgili makaleler bilimsel dergilerde yayınlanarak paylaşılacaktır.

2.	Proje No	:	TÜBİTAK 115 O 007
	Proje Adı	:	Yerfıstığı Alanlarında Aflatoksin Oluşumunun Azaltılmasına Yönelik Apatojenik <i>Aspergillus flavus</i>'un Biyolojik Mücadelede Kullanım Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Dr. Işılav LAVKOR (Adana BMAE)
Alınan Kararlar Proje lideri tarafından sonuç raporu hakkında bilgi verilmiştir. Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır. Yayın Durumu: Yayınlanabilir. Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar			
PROJENİN AMACI: Adana ve Osmaniye yerfıstığı ekim alanlarında aflatoksin bulaşıklığının belirlenmesi, Çalışmada aflatoksiyenik <i>Aspergillus flavus</i> 'un belirlenmesi amacıyla moleküler karakterizasyonu, Aflatoksin bulaşmasının azaltılması ve/veya yok edilmesinde <i>A. flavus</i> NRRL 21882'nin biyo-etkinliğinin belirlenmesi, Yerfıstığında entegre mücadele programına katkıda bulunulması amaçlanmıştır.			
ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI			
Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları	
1	Bu çalışma ile enfekteli yerfıstığı bitkilerinden, toprak ve hava örneklerinden <i>A. flavus</i> izolatu elde edilmiştir. PCR-RFLP analizi ile <i>A. flavus</i> izolatlarının aflatoksin biyosentez genine (<i>aflR-aflJ</i>) sahip <i>A. flavus</i> olduğu tespit edilmiştir. HPLC ile yapılan aflatoksin analizi sonucunda <i>A. flavus</i> izolatlarının aflatoksin ürettiği belirlenmiştir. Adana ve Osmaniye illerinden hasat, kurutma, depo öncesi ve depo dönemlerinde toplanan ikinci ürün yerfıstığı örneğinin aflatoksinle bulaşık olduğu tespit edilmiştir. Deneme sonucunda farklı şekilde uygulaması yapılan biyopestisidin etkili olduğu belirlenmiştir.	Ülkemizde yerfıstığı ekim alanına sahip bölgede aflatoksin bulaşıklığı tespit edilerek bu konudaki bilgi eksikliği giderilmiştir. Proje çıktıları sonucunda, “Yerfıstığında aflatoksin” isimli Teknik talimat ve Standart ilaç deneme metodu oluşturulmuştur. Proje sonuçları Ulusal ve uluslararası bilimsel toplantılarda (Kongre, sempozyum vb.) ve uluslararası bilimsel dergilerde sunulmuştur. Bu sonuçlar Adana ve Osmaniye Tarım ve Orman İl Müdürlüğü personeli, özel kuruluşlar ve üreticiler ile paylaşılmıştır.	

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/5/02/05
	Proje Adı	:	Fasulye Kök Çürüklüğü Etmenlerine Karşı Arbüsküler Mikorizal Fungusların Kullanım Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Dr. Serdar TUNCER (Erzincan BKAE)
	Raportörler	:	Dr. Ayşegül ÇOLAK ATEŞ (Adana BMAE)

		: Dr. Ayşin BİLGİLİ (Şanlıurfa GAPTAE)
Alınan Kararlar 1. Proje gelişme raporunun raportör görüşleri doğrultusunda düzeltilmesine, 2. Projenin Yüzüncüyıl Üniversitesi işbirliğinde çalışmaların yapılması, Alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.		

2.	Proje No	: TAGEM/BSAD/16/5/02/12
	Proje Adı	: Sert Çekirdekli Meyve Ağaçlarında, Kök Kanseri Etmeni <i>Rhizobium radiobacter</i> (<i>Agrobacterium tumefaciens</i>)’in Biyolojik Mücadelesinde Bitki Büyüme Düzenleyici Bakterilerin Etkinliğinin Belirlenmesi
	Lider	: Dr. Eda GEYLANİ YÜZBAŞIOĞLU (Adana BMAE)
	Raportörler	: Dr. Nursen ÜSTÜN (Bornova ZMAE)
		: Yılmaz KARABIÇAK (Erzincan BKAE)
Alınan Kararlar 1. Proje gelişme raporunun raportör görüşleri doğrultusunda düzeltilmesine, Alınan karar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.		

3.	Proje No	: TAGEM-BS-13/08-03/02-15 Doktora
	Proje Adı	: Elma Çoklu Sürgün Fitoplazma Hastalığı (<i>Candidatus Phytoplasma mali</i>)’nın Biyolojik Mücadelesinde Endofitik Fungusların Etkinliğinin Araştırılması
	Lider	: Şefika YAVUZ (Adana BMAE)
Alınan Kararlar Proje lideri toplantıya katılamadığı için gelişme raporu sunulamamıştır. Yürürlük Durumu: 2020 Yılı PDT’na sonuç raporu gelecektir.		

4.	Proje No	: TAGEM-BS-15/09-03/02-07 Doktora
	Proje Adı	: Fasulye Hale Yanıklığı Hastalığının (<i>Pseudomonas savastanoi</i> pv. <i>phaseolicola</i>) Biyolojik Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Lider	: Kamil DUMAN (Ankara ZMMAE)
Alınan Kararlar 1. 2019 yılında çalışmaların tamamlanarak 2020 yılı PDT’ye sonuç raporunun getirilmesine, 2. Elde edilen verilerin yayınlanabilir olduğuna, Alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: 2020 Yılı PDT’na sonuç raporu gelecektir.		

22.	Ülkesel Proje Adı	BİTKİSEL ÜRETİMDE FAUNA VE FLORA PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Mustafa ÖZDEMİR (Ankara ZMMAE)

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM–BS–13/09-01/02-05 Doktora
	Proje Adı	:	Adana ve Mersin İllerinde Pamuk Beyazsineği, <i>Bemisia tabaci</i> (Gennadius) (Hemiptera: Aleyrodidae)’nin Entomopatojen Faunasının ve Elde Edilen İzolatların Etkinliklerinin Belirlenmesi
	Lider	:	Şebnem TİRENG KARUT (Adana BMAE)
Alınan Kararlar Proje çalışmaları tamamlandığından lideri tarafından, sonuç raporu hakkında bilgi verilmiştir. Proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır. Yayın Durumu: Yayınlanabilir. Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar:			
PROJENİN AMACI: Doktora projesi olarak yürütülen bu çalışmada, Adana ve Mersin illerinde Pamuk beyazsineği <i>Bemisia tabaci</i> ’ye ait mikrobiyal ve entomopatojen florasını ortaya çıkarmak ve bu zararlıya karşı yürütülecek entegre mücadele çalışmalarına katkı sağlamak amaçlanmıştır.			
ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI			
Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları	
1	Bu çalışma Türkiye’de <i>B. tabaci</i> ’nin entomopatojen florasının belirlenmesine yönelik yapılan ilk çalışma olma özelliği göstermektedir.	Yapılan bu çalışma aynı zamanda ileride yapılabilecek biyolojik mücadele çalışmalara temel oluşturmaktadır	
2	<i>B. tabaci</i> ’nin entomopatojen florasının mikrobiyal mücadelede kullanımını belirlemek amacıyla yapılan izolasyonlar sonucunda 9 adet bakteri türü ve 6 cinse ait fungus belirlenmiş ve biyolojik etkinlik denemelerinde kullanılmıştır.	Proje kapsamında elde edilen bulgular çeşitli kongrelerde bilim camiası ile paylaşılmıştır.	
3	Bakteri izolatlarının etkinliğinin belirlenmesi amacıyla laboratuvar koşullarında yapılan çalışmada <i>Serratia marcescens</i> izolatı beyazsineğin ergin dönemine karşı %72 oranında etki göstermiştir.	Bu proje kapsamında kurumumuzda çeşitli bilimsel çalışmaların ve projelerin yürütülebileceği “Entomopatojen Laboratuvarı” kurulmuş ve faaliyete geçmiştir.	
4	<i>Microbacterium</i> , <i>Serratia</i> ve <i>Sphingomonas</i> cinslerine ait bakteriler ilk defa bu çalışma kapsamında beyazsinekten izole edilmiştir.	İleride yapılabilecek biyolojik mücadele çalışmalarına temel oluşturmaktadır	
5	Laboratuvar koşullarında fungus izolatları ile yapılan çalışmada <i>Fusarium chlamydosporum</i> , <i>Cladosporium xanthochromaticum</i> ve <i>Penicillium oxalicum</i> izolatları %85’in üzerinde etki göstermiştir. Saksı denemesinde ise en yüksek etkiyi <i>Penicillium oxalicum</i> izolatı göstermiştir.		

V.	GÜDÜMLÜ PROJELER
-----------	-------------------------

1.	Ülkesel Proje Adı	ÜLKESEL BAĞ ALANLARINDA FİTOPLAZMA HASTALIKLARI PROJESİ
	Koordinatörü	Şenol ALTUNDAĞ (Ankara ZMMAE)

SONUÇLANAN PROJELER

1	Proje No	:	TAGEM–BS–12/08-05/02-28(1)
	Proje Adı	:	Orta Anadolu Bölgesi Bağ Alanlarında Fitoplazma Hastalıkları ve Olası Vektör Böcek Türlerinin Tespiti ile Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi
	Lider	:	Şenol ALTUNDAĞ (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Dr. Serpil ERİLMEZ (Bornova ZMAE)
		:	Ali KARATAŞ (Adana BMAE)

Alınan Kararlar

“Ülkesel Bağ Alanlarında Fitoplazma Hastalıkları” projelerinin sonuç raporları ülkesel proje koordinatörü Şenol ALTUNDAĞ tarafından sunulmuştur.

1. Raportör görüşleri dikkate alınarak şekilsel düzeltmelerin yapılmasına,

Alınan karar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

Fitoplazma hastalıklarının ve olası vektör böceklerinin Ankara, Karaman, Kayseri, Konya ve Nevşehir illerindeki durumu belirlemek,

Hastalıkla mücadelede alınması gereken önlemler ortaya koymak

Standart test protokolünün revize edilmesi yönünde öneri sunmak,

Bakanlık nezlinde karantina analizi ve test yapan kuruluşlarda metod birlikteliğinin sağlanabilmesi,

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Orta Anadolu Bölgesinde fitoplazma hastalıklarının yaygın olmadığı, sadece Ankara (1), Nevşehir (1) ve Karaman’da (4) bağda olduğu tespit edilmiştir.	Az sayıda tespit edilen hastalığın dağılmasının engellenmesi için il müdürlükleri bilgilendirilecek ve o bölgelerin sürekli kontrol altında tutulması sağlanacaktır. Hastalığın dağılma riskinin minimize edilmesi için çok az sayıda olan hastalıklı asmaların (8 adet asma) sökülerek imha edilmesi tavsiye edilecektir.
2	Orta Anadolu Bölgesinde vektör ve olası vektör böceklerin çok az sayıda bulunduğu ancak, hastalık etmenini taşımadıkları	Vektör ve olası vektör böceklerin ekonomik olarak zarar yapacak düzeyde bulunmadıkları ve hastalık etmenini

	belirlenmiştir.	taşımadıklarından gereksiz yere ilaçlama yapılmaması sağlanacaktır.
3	FD ve BN hastalıklarının tespitinde Multiplex Nested PCR yönteminin kullanılmasının daha uygun bir yöntem olduğu belirlenmiştir.	Proje çalışmaları aşamasında Bakanlık tarafından yayınlanan teşhis protokolleri içerisinde yer alan yöntemlerden biri olan Multiplex Nested PCR yönteminin tüm fitoplazma analizi yapan kuruluşlarda kullanılmasının uygun olacağı, protokolda revizyona gerek olmadığı belirlenmiştir.
4	Bağlarda fitoplazma hastalıkları konusunda veri tabanı elde edilmiştir.	Çalışma sonucu elde edilen veriler Ankara ilinde bağlarda fitoplazma hastalıkları yönünden “Ari Alan Oluşturma Projesinde” kullanılmıştır. Diğer illerde uygulanacak projelerde de Bakanlığımıza veri sağlayacaktır. Çalışma sonuçları bilimsel dergilerde yayınlanarak elde edilen veriler ve sonuçlar ilgili taraflarla paylaşılacaktır.

2.	Proje No	:	TAGEM-BS-12/08-05/02-28(2)
	Proje Adı	:	Ege Bölgesi Bağ Alanlarında Fitoplazma Hastalıklarının ve Olası Vektör Böcek Türlerinin Tespiti ile Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi
	Lider	:	Dr. Serpil ERİLMEZ (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Nesrin TUNALI (Yalova ABKMAE)
		:	Yılmaz KARABIÇAK (Erzincan BKAE)

Alınan Kararlar

“Ülkesel Bağ Alanlarında Fitoplazma Hastalıkları” projelerinin sonuç raporları ülkesel proje koordinatörü Şenol ALTUNDAĞ tarafından sunulmuştur.

1. Raportör görüşleri dikkate alınarak şekilsel düzeltmelerin yapılmasına,

Alınan karar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

Fitoplazma hastalıklarının ve olası vektör böceklerinin durumu belirlemek,
Hastalıkla mücadelede alınması gereken önlemler ortaya koymak
Standart test protokolünün revize edilmesi yönünde Bakanlığa öneri sunmak,

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Ege Bölgesinde bağlarda görülen fitoplazma hastalıklarının (Flavescence	Hastalığın tespit edildiği yerlerde karantina tedbirleri alınması ve hastalıkların ülke

	durée – FD, Bois noir -BN) durumu ortaya konulmuştur.	içinde yayılmasının önüne geçilmesi sağlanacaktır. Bölgemizde sertifikalı asma fidanı üretiminin yoğun olarak yapıldığı illerde sertifikasyona esas kontrolleri yapmakla sorumlu İl Tarım ve Orman Müdürlüklerinin ilgili birimlerine fitoplazma hastalığının bu illerdeki yayılış durumu ile ilgili veri aktarılacaktır.
2	Fitoplazma hastalıklarının tespitinin moleküler metoda dayalı bir yöntemle yapılarak sözkonusu hastalıklar konusunda laboratuvarın altyapısı ve personelin bilgi birikimi arttırılmıştır. Standart test protokolü hazırlanarak metod birlikteliği sağlanmıştır.	Eğitim çalışmaları ile İl Tarım ve Orman Müdürlüklerinde çalışan meslektaşlarımız ile üreticilerimizin bu konuda hassasiyetlerinin arttırılıp, bilinçlenmeleri sağlanacaktır.
3	Fitoplazma hastalık etmenlerinin vektörü Hemiptera (Cixiidae ve Cicadellidae) takımına ait böcekler toplanmıştır.	Sonuçlar ulusal veya uluslararası kongrelerde bildiri olarak sunulacak, daha sonra bilimsel dergilerde yayınlanmak üzere gönderilecektir. Ayrıca bu sonuçlar asma fidanı üretimiyle ilgili hem kamu hem de özel sektör ilgili kurumlarıyla paylaşılacaktır

3.	Proje No	:	TAGEM-BS-12/08-05/02-28(3)
	Proje Adı	:	Erzincan İlindeki Bağ Fitoplazma Hastalıkları ve Olası Vektör Böcek Türlerinin Tespiti İle Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi
	Lider	:	Yılmaz KARABIÇAK (Erzincan BKAE)
	Raportörler	:	Dr. Serpil ERİLMEZ (Bornova ZMAE)
		:	Dr. Elen İNCE (Adana BMAE)
Alınan Kararlar “Ülkesel Bağ Alanlarında Fitoplazma Hastalıkları” projelerinin sonuç raporları ülkesel proje koordinatörü Şenol ALTUNDAĞ tarafından sunulmuştur. 1. Raportör görüşleri dikkate alınarak şekilsel düzeltmelerin yapılmasına, Alınan karar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır. Yayın Durumu: Yayınlanabilir.			
Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar			
PROJENİN AMACI: Erzincan’da bağ fitoplazma etmenlerinden “<i>Bois noir</i>”’in varlığı tespit edilmiştir. Erzincan ilindeki bağ alanlarının, bağ fitoplazma hastalıkları yönüyle durumu ortaya konmuştur. Potansiyel vektörlerinin çalışma alanında varlığı belirlenmiştir. Etmenin önlenmesine ve yayılmasına yönelik tedbirlerin oluşturulması sağlanacaktır.			
ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI			

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Erzincan’da bağ fitoplazma etmenlerinden “ <i>Bois noir</i> ”’in varlığı bu çalışma ile ortaya konmuştur.	İl Tarım ve Orman Müdürlüğü’nün ilgili birimlerine bilgi verilecek. Akabinde bu bağda eradikasyon çalışmaları başlatılacak ve etmenin il içinde yayılmasının önüne geçilecektir.
2	Erzincan ili bağlarında fitoplazma etmeni “ <i>Bois noir</i> ”’in potansiyel vektörleri olan <i>Laodelphax striatellus</i> (Fallen, 1826) (Delphacidae), <i>Empoasca</i> sp., <i>Euscelis incisus</i> (Kirschbaum, 1868) ve <i>Psammotettix</i> sp. (Cicadellidae) türleri tespit edilmiştir.	Bu veriler hastalığın yayılmasını önlemek için alınacak önlemlere ışık tutacaktır.
3	Hastalığın yayılmasının önlenmesi ve kontrol edilmesi için izleme programları oluşturulacaktır.	İzleme programı Sürvey talimatının güncellenmesinde vede hastalık etmenine karşı oluşturulacak ulusal eylem planında kullanılabilecektir.
4	Yayın çalışmaları ile çalışmanın sonuçları anlatılacaktır.	Tespit edilen hastalık etmeni ve bu etmenin vektörleri ile ilgili sonuçlar ulusal veya uluslararası kongrelerde bildiri olarak sunulacak, daha sonra bilimsel dergilerde yayınlanmak üzere gönderilecektir.

4.	Proje No	:	TAGEM-BS-12/08-05/02-28(4)
	Proje Adı	:	Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri Bağ Alanlarında Fitoplazma Etmenlerinin Tespiti ve Olası Vektör Böcek Türlerinin Tespiti ile Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi
	Lider	:	Osman ÇİFTÇİ (Diyarbakır ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Nursen ÜSTÜN (Bornova ZMAE)
		:	Dr. Raziye ÇETİNKAYA YILDIZ (Adana BMAE)

Alınan Kararlar

“Ülkesel Bağ Alanlarında Fitoplazma Hastalıkları” projelerinin sonuç raporları ülkesel proje koordinatörü Şenol ALTUNDAĞ tarafından sunulmuştur.

1. Raportör görüşleri dikkate alınarak şekilsel düzeltmelerin yapılmasına,

Alınan karar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

Bu çalışmada toplanan örnekler moleküler teknikler kullanılarak Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi bağ alanlarındaki fitoplazma hastalıklarının son durumu ortaya konarak ürün kaybının azaltılması amaçlanmıştır.

Ari alan çalışmalarına veri temin edilerek ülkemizin ari alan çalışmalarını destekleyecektir.

Diğer hastalıklarla sıkça karıştırılan fitoplazma etmenleri çalışma sonrası verilecek olan eğitimlerle fitoplazmaların hastalıklarının kontrolü, önlenmesi ve yayılması konusunda tedbirlerin alınmasını sağlayan bilgiler üretici ve teknik elemanlara aktarılması sağlanacaktır. Bu çalışmayla ari alanların belirlenmesi ile üreticilere ve sektöre temiz üretim materyali sağlanmasına imkan sağlayacaktır.

Proje çalışma sonucunda iç ve dış karantinada listelerinde bulunan fitoplazma Standart test protokolü hazırlanarak Bakanlık nezlinde karantina analizi ve test yapan kuruluşlarda metot birlikteliği sağlanmış olacaktır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Çalışma kapsamında bağ fitoplazma hakkında bölgede mevcut durumu ortaya konulmuş ve ari üretim alanları belirlenmiştir.	Elde edilen bilgiler çiftçilerimize ve sektöre hizmet içi eğitimlerde eğitim seminerleri şeklinde sunulacaktır. Sektördeki teknik elemanlara farklı amaçlarla yapılan toplantı ve etkinliklerde bilgi alışverişi şeklinde sunulacaktır.
2	Çalışmanın yapıldığı alanda fitoplazma hastalıkları bakımından karantina çalışmalarına yönelik bilgiler elde edilmiştir.	Elde edilen veriler Müdürlükleri talepleri olması durumunda ari alan belirlene çalışmalarına öncelik edecektir.
3	Çalışma sırasında düzenlenen eğitimlerle fitoplazma hastalıklarının kontrolü, önlenmesi ve yayılması konusunda tedbirlerin alınmasını sağlayacak bilgiler üreticilere aktarılmıştır.	Talep olması durumunda Enstitü karantina hizmetlerine fitoplazmaların teşhisleri eklenebilecektir.
4	Fitoplazmaların teşhis teknikleri Standart test protokolü hazırlanmıştır	Broşür ve liflet şeklinde tarımsal yayım faaliyetlerinde kullanılacaktır.
5	Çalışmanın yapıldığı bağ alanlarında Fitoplazma hastalıklarından ari üretim alanları belirlemek için veriler elde edilmiştir.	Çalışma sonunda elde edilen sonuçlar bilimsel dergi ve kongrelerde bildiri veya yayın şeklinde sunulacaktır.

5.	Proje No	:	TAGEM–BS–12/08-05/02-28(5)
	Proje Adı	:	Antalya İli Bağ Fitoplazma Hastalıkları ve Olası Vektör Böcek Türlerinin Tespiti ile Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi
	Lider	:	Nejla ÇELİK (Antalya BATEM)
	Raportörler	:	Nesrin TUNALI (Yalova ABKMAE)
		:	Osman ÇİFTÇİ (Diyarbakır ZMAE)

Alınan Kararlar

“Ülkesel Bağ Alanlarında Fitoplazma Hastalıkları” projelerinin sonuç raporları ülkesel proje koordinatörü Şenol ALTUNDAĞ tarafından sunulmuştur.

1. Raportör görüşleri dikkate alınarak şekilsel düzeltmelerin yapılmasına,

Alınan karar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI: Fitoplazma hastalıklarının Antalya ili bağ alanlarındaki durumu belirlenecek, Hastalıkla mücadelede alınması gereken önlemler ortaya konulmaya çalışılacaktır.		
ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI		
Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Bağ Fitoplazmalarının Antalya ilindeki son durumu geniş çaplı sürveyler yapılarak belirlenmiştir.	Hastalığın önemi ve alınması gereken önlemler konularında üretici ve teknik personel bilinçlendirilmiştir.
2	Hastalığın temiz bölgelere ilk girişinde üretim materyali hareketinin etkili olduğu belirlenmiştir.	Üreticiler ve teknik elemanların bahçe tesisinde sertifikalı üretim materyali kullanımının önemine dikkatleri çekilmiştir.
3	Bulaşıklığın tespit edildiği bağda bulaşık bulunan omca eradike edilerek imha edilmiştir.	Eradikasyon işleminin gerçekleşmesi aşamasında, bağ sahipleri ile iletişime geçilmiş ve hastalığın önemi anlatılarak bulaşık omcanın eradikasyonu sağlanmıştır.

6.	Proje No	:	TAGEM-BS-12/08-05/02-28(6)
	Proje Adı	:	Trakya Bağ Alanlarında Fitoplazma Hastalıkları ve Olası Vektör Böcek Türlerinin Tespiti ile Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi
	Lider	:	Damla ZOBAR (Tekirdağ BAE)
	Raportörler	:	Dr. Elen İNCE (Adana BMAE)
		:	Yılmaz KARABIÇAK (Erzincan BKAE)

Alınan Kararlar

“Ülkesel Bağ Alanlarında Fitoplazma Hastalıkları” projelerinin sonuç raporları ülkesel proje koordinatörü Şenol ALTUNDAĞ tarafından sunulmuştur.

1. Raportör görüşleri dikkate alınarak şekilsel düzeltmelerin yapılmasına,

Alınan karar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

Fitoplazma hastalıklarının Tekirdağ, Edirne ve Kırklareli illerindeki durumunun belirlenmesi, Hastalıkla mücadelede alınması gereken önlemlerin ortaya konulması, Standart test protokolü oluşturulması, Bakanlık nezdinde karantina analizi ve test yapan kuruluşlarda metot birlikteliği sağlanması amaçlanmaktadır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Trakya illerinde fitoplazma hastalığı taraması yapılan alanlarda pozitif örnek belirlenmemiştir.	Hazırlanan test protokolü ortak olarak kullanılabilecektir.

2	Örnekleme yapılan alanlardaki üreticilere hastalık ile ilgili bilgiler aktarılmış ve vektörleri tanıtılmıştır.	Tespit metotları ile ilgili Bakanlığımızın diğer laboratuvarlarında çalışan personele eğitim çalışmaları yapılacaktır.
3	Bu çalışmayla fitoplazma hastalıkları konusunda enstitümüzdeki moleküler laboratuvarın altyapısı ve personelin bilgi birikimi güçlenmiştir.	Elde edilen bilgiler bilimsel alanlarda sunularak, literatüre katkı sağlanacaktır.
4	Standart test protokolü hazırlanarak fitoplazma hastalıklarının tespitinde kullanılacak metotta birliktelik sağlanmaya çalışılmıştır.	

7.	Proje No	:	TAGEM-BS-12/08-05/02-28(7)
	Proje Adı	:	Doğu Akdeniz Bağ Fitoplazma Hastalıkları ve Olası Vektör Böcek Türlerinin Tespiti İle Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi
	Lider	:	Dr. Elen İNCE (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Dr. Nursen ÜSTÜN (Bornova ZMAE)
		:	Dr. Aynur KARAHAN (Ankara ZMMAE)

Alınan Kararlar

“Ülkesel Bağ Alanlarında Fitoplazma Hastalıkları” projelerinin sonuç raporları ülkesel proje koordinatörü Şenol ALTUNDAĞ tarafından sunulmuştur.

1. Raportör görüşleri dikkate alınarak şekilsel düzeltmelerin yapılmasına,

Alınan karar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

Bu çalışma ile Adana, Mersin, Osmaniye, Kahramanmaraş, Hatay, Gaziantep ve Kilis illerindeki bağların fitoplazma hastalıkları yönünden durumlarının belirlenmesi ve bulaşık bulunan omca ve bağlarda alınması gereken önlemlerin ortaya konulması amaçlanmıştır.

Hastalığın taşıyıcı vektörlerinin bölgede var olup olmadığının da araştırılması amaçlanmıştır.

Ayrıca, çalışma sonunda kullanılan test protokolünün standardizasyonu sağlanmış olacaktır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Karantina etmeni olan fitoplazma hastalığının Doğu Akdeniz Bölgesinde bulunmadığı, fakat karantina etmeni olmayan fitoplazma hastalığının var olduğu saptanmıştır.	Tarım ve Orman Bakanlığı İl ve İlçe Müdürlükleri hastalık konusunda bilgilendirilecektir.
2	Bağ fitoplazma hastalıklarının tespiti konusunda standart test protokolü geliştirilmiştir	Yurtdışından ithal edilecek olan üretim materyallerinin bu protokol sayesinde testlemeleri yapılabilecektir. Bu proje sonucunda, test protokolünün hastalığı testlemede oldukça iyi sonuçlar verdiği

		belirlenmiş ve bu protokolün Araştırma Enstitülerinde ve Karantina Müdürlüklerinde kullanılması sağlanacaktır.
3	Hastalığı taşıdığı bilinen vektör böcekler bulunmasa da Cicadellidae familyasından vektör potansiyeline sahip böcekler teşhis edilmiştir.	Hastalığın epidemiyolojisine yönelik ileride yapılacak çalışmalarda kullanılacaktır.

8.	Proje No	:	TAGEM-BS-12/08-05/02-28(8)
	Proje Adı	:	Karadeniz Bölgesi Bağ Fitoplazma Hastalıkları ve Olası Vektör Böcek Türlerinin Tespiti İle Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi
	Lider	:	Dr. Demet ÇELİK ERTEKİN (Samsun KTAE)
	Raportörler	:	Dr. Raziye ÇETİNKAYA YILDIZ (Adana BMAE)
		:	Dr. Aynur KARAHAN (Ankara ZMMAE)

Alınan Kararlar

“Ülkesel Bağ Alanlarında Fitoplazma Hastalıkları” projelerinin sonuç raporları ülkesel proje koordinatörü Şenol ALTUNDAĞ tarafından sunulmuştur.

1. Raportör görüşleri dikkate alınarak şekilsel düzeltmelerin yapılmasına,

Alınan karar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

Karantina etmeni olan ve bağ alanlarında ciddi sorunlara yol açan Flavescence dorée (FD) ve Bois noir (BN) fitoplazma etmenlerinin Karadeniz Bölgesi’ndeki durumunun tespiti Hastalığın tespit edildiği bahçelerde vektör böceklerin araştırılması ve yabancı otların belirlenmesi,

Bulaşıklık tespit edilmesi durumunda il/ilçe müdürlükleri ile GKGM’ne bilgi verilmesi, hastalık etmenleri ile ilgili farkındalık oluşturulmasına yönelik çalışmalar yapılması,

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Bu çalışma sonucunda Karadeniz Bölgesinde bağcılığın en yoğun yapıldığı Samsun, Tokat, Amasya ve Kastamonu illeri bağ alanlarında Flavescence doree ve Bois noir fitoplazmaları tespit edilmemiştir.	İleride oluşabilecek bulaşma durumlarına engel olabilmek için İl/ilçe müdürlüklerine bilgi verilerek bağ alanlarının sürekli kontrolünün sağlanacaktır.
2	Karadeniz Bölgesi bağ alanlarında fitoplazma hastalıklarının taşınmasında aktif role sahip vektör böceklerin varlığı araştırılmıştır. Hem sarı yapışkan tuzak kontrolleri hem de atrapla süpürme uygulamaları sonucunda vektör böceğe rastlanılmamıştır.	Bu fitoplazmaların tespitinde rutin analize gelen örneklerde ve ileride yürütülecek projeli çalışmalarda kullanılacak standart bir protokol

3	Karadeniz Bölgesi bağ alanlarında yoğun olarak görülen yabancı ot türleri belirlenmiştir. Bu yabancı otlar içerisinde hastalığın vektörüne konukçuluk eden tarla sarmaşığı ve İt üzümü gibi türlerde vektör böceğın varlığı araştırılmış ve olmadığı tespit edilmiştir.	laboratuvarlarda kullanılmaya başlanmıştır.
4	Ülkesel proje kapsamında Multiplex nested PCR konusunda eğitim alınmış ve bu metot laboratuvarlarda ilk kez kullanılmıştır.	

9.	Proje No	:	TAGEM-BS-12/08-05/02-28(9)
	Proje Adı	:	Güney Marmara Bağ Alanlarında Fitoplazma Hastalıklarının ve Olası Vektör Böcek Türlerinin Tespiti İle Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi
	Lider	:	Nesrin TUNALI (Yalova ABKMAE)
	Raportörler	:	Dr. Aynur KARAHAN (Ankara ZMMAE)
		:	Ali KARATAŞ (Adana BMAE)

Alınan Kararlar

“Ülkesel Bağ Alanlarında Fitoplazma Hastalıkları” projelerinin sonuç raporları ülkesel proje koordinatörü Şenol ALTUNDAĞ tarafından sunulmuştur.

1. Raportör görüşleri dikkate alınarak şekilsel düzeltmelerin yapılmasına,

Alınan karar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

Bağ alanlarında ciddi sorunlara yol açan Flavescence dorée (FD) ve Bois noir (BN) fitoplazma etmenlerinin Güney Marmara Bölgesi’ndeki (Bursa, Bilecik, Kocaeli, Sakarya ve Yalova) durumunun tespiti,

Hastalığın tespit edildiği omca ve bağlarda alınması gereken önlemlerin ortaya konulması,

Bağlarda ekonomik anlamda zarar yapan ve fitoplazma hastalığının ortaya çıkmasında ve yayılmasında çok önemli bir role sahip vektör böcek türlerinin belirlenerek bu türlerin mücadelesinin yönetimi ile ilgili bazı temel verilerin elde edilmesi,

Ayrıca, kullanılan metotların başarılı bulunması halinde standart bir protokol hazırlanması, hazırlanacak olan bu protokolün karantina analizi ve numune analizleri yapan tüm bakanlık kuruluşlarında standart olarak kullanılması için bakanlığımıza görüş sunulması, böylelikle ülkemizde bağ fitoplazma testlerinde kullanılacak olan metotlarda birliktelik sağlanması,

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Proje kapsamında Bursa, Bilecik, Kocaeli, Sakarya ve Yalova illerinde bağ alanlarında, fitoplazma hastalıklarını belirlemek amacıyla 2013-2015 yılları eylül-kasım	Hastalığın tespit edildiği yerlerde karantina tedbirleri alınması ile hastalığın ülke içinde yayılmasının önüne geçilmesi sağlanacaktır.

	aylarında sürveyler yapılmıştır. Sürvey yapılan 5 ilde de multiplex nested PCR moleküler analiz yöntemi ile <i>Candidatus</i> Phytoplasma solani (Bois noir) hastalık etmeni tespit edilmiştir.	Ülkemizde ekonomik öneme sahip bitkilerdeki fitoplazma hastalıklarının durumunu ortaya koymaya yönelik daha kapsamlı proje çalışmaları için başlangıç olacaktır. Bölgemizde sertifikalı asma fidanı üretiminin yoğun olarak yapıldığı illerde sertifikasyona esas kontrolleri yapmakla sorumlu Tarım ve Orman İl Müdürlüklerinin ilgili birimlerine fitoplazma hastalığının bu illerdeki yayılış durumu ile ilgili veri aktarılacaktır.
2	Hastalığın tespit edildiği 4 (dört) adet bağ alanında (Osmaneli/Bilecik, Çağrıışan/Mudanya/Bursa, Fevziye - Özbek arası Pamukova/Sakarya, Çamdibi/Karamürsel/Kocaeli) vektör böcek sürveyleri yapılmıştır. Tarla sarmaşığı (<i>Convolvulus arvensis</i>) ve ısırgan otunun (<i>Urtica dioica</i>) çalışmada tespit ettiğimiz Bois noir hastalık etmeninin konukçu bitkileri olduğu bilinmektedir. Bu yüzden potansiyel vektör böcek sürveyleri asma bitkilerinin yanı sıra, civardaki yabancı otlar üzerinde de yapılmıştır. Herhangi bir vektör böcek türü tespit edilmemiştir.	Fitoplazma hastalıkları ile ilgili araştırmalar ilerledikçe epidemiyolojisi hakkında daha detaylı bilgiler edinilebilecektir. Hastalığın tespiti ile ilgili sonuçlar ulusal veya uluslararası kongrelerde bildiri olarak sunulacak, daha sonra bilimsel dergilerde yayınlanmak üzere gönderilecektir. Ayrıca bu sonuçlar asma fidanı üretimiyle ilgili hem kamu hem de özel sektör ilgili kurumlarıyla paylaşılacaktır.
3	Fitoplazma hastalıklarının tespitinin moleküler metoda dayalı bir yöntemle yapılarak sözkonusu hastalıklar konusunda laboratuvarın altyapısı ve personelin bilgi birikimi arttırılmıştır. Standart test protokolü hazırlanarak metot birlikteliği sağlanmıştır.	Hazırlanacak olan test protokolü ile Bakanlığın ilgili birimlerinde birliktelik sağlanacaktır. Bu amaçla, tespit metotları ile ilgili Bakanlığımızın diğer laboratuvarlarında çalışan personele eğitim çalışmaları devam edecektir.

2.	Ülkesel Proje Adı	ÜLKESEL BUĞDAY SEPTORYA YAPRAK LEKESİ HASTALIĞI PROJESİ
	Koordinatörü	Orhan BÜYÜK (Ankara ZMMAE)

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM-BS-14/12-06/02-01 (1)
	Proje Adı	:	Trakya Bölgesi Buğday Ekiliş Alanlarında Görülen Septorya Yaprak Lekesi Hastalığının (<i>Septoria tritici</i> Rob.ex.Desm.) Yaygınlığı, Patotiplerinin ve Bazı Çeşit ve Hatlarının Reaksiyonlarının Belirlenmesi

	Lider	:	Melis SEİDİ (Edirne TTAE)
	Raportörler	:	Dr. Hakan HEKİMHAN (Ege TAE)
		:	Gürkan BAŞBAĞCI (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar “Ülkesel Buğday Septorya Yaprak Lekesi Hastalığı” projelerinin sonuç raporları ülkesel proje koordinatörü Orhan BÜYÜK tarafından sunulmuştur. 1. Raportör görüşleri dikkate alınarak şekilsel düzeltmelerin yapılmasına, 2. PSUP kısmına yaygınlık ve şiddetin bölgelere ve genel olarak rakamlarla açıkça yazılmasına, 3. PSUP’ta ve sonuç kısmında genel patotip sayısının bölgelerde aynı patotipler belirlendikten sonra güncellenmesine, Alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır. Yayın Durumu: Yayınlanabilir. Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar			
PROJENİN AMACI: Bu proje ile Trakya Bölgesi’nde buğday üretim alanlarında görülen SYL hastalığının (<i>Septoria tritici</i> Rob. ex. Desm.) yaygınlığı, Farklı dayanıklılık genlerine (Stb-1- Stb-12) sahip buğday genotipleri içeren ayırıcı set kullanılarak etmenin patotiplerinin tespiti, Trakya Bölgesi’nde yaygın olarak yetiştirilen ve Trakya TAE’nün ıslah programında Buğday Bölge Verim Denemesinde (BBVD) yer alan genotipler (25 adet), ISEPTON (8 adet) ve Septorya Gözlem Bahçesi (12 adet) seçilen ekmeklik buğday çeşit ve hatlarının virülensi en yüksek izolat kullanılarak reaksiyonlarının belirlenmesi hedeflenmiştir.			
ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI			
Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları	
1	Edirne, Tekirdağ, İstanbul ve Kırklareli illeri buğday ekim alanlarında <i>Septoria tritici</i> etmeninin yaygınlığı belirlenmiştir. 2015-2016 yılları arasında gerçekleştirilen sürveyler sonucunda Trakya bölgesinde hastalık etmenin yaygınlık oranı, 2015 yılında %35.4 ile en yüksek İstanbul ili; 2016 yılında ise %10.77 ile en yüksek Tekirdağ ilinin olduğu belirlenmiştir.	Bölge hastalığın zararı ve mücadele yöntemlerine ilişkin çiftçi ve teknik elemanlara eğitimlerin verilmesi, Bölge toplantılarında elde edilen sonuçlar ile ilgili bilgi verilecektir.	
2	SYL hastalığı etmenine karşı en yaygın patotip tüm genotiplerde Avirülen reaksiyon gösteren 1 nolu patotip olmuştur. Bu patotipe giren izolatların hepsinin virülenslikleri düşük olarak tespit edilmiştir. Virülensi en yüksek izolat İstanbul iline ait P-35 nolu izolat olduğu belirlenmiştir.	Patotip belirleme çalışmaları sonucunda toplam 19 patotip elde edilerek izolatların virülenslikleri belirlenmiştir. Elde edilen veriler ıslah ve patojenin izlenebilirliği konusunda yapılacak projelerde temel veri olarak kullanılacaktır.	
3	Stb-5, 6 ve 12 dayanıklılık genlerinin	Trakya Bölgesinde SYL’e karşı	

	çalıştığı; Stb-3, 7 dayanıklılık genlerinin virulent izolata karşı çalışmadığı yani hassas reaksiyon verdiği belirlenmiştir.	<u>gerçekleştirilecek ıslah programlarında Stb-5, 6 ve 12 donör gen kaynağı olarak kullanılmalıdır.</u>
4	Ekmeklik buğday genotiplerinden; 22, 25, 32 ve 33 numaralı hatların hastalığa karşı dayanıklı olduğu tespit edilmiştir.	Bölge toplantılarında elde edilen sonuçlar ile ilgili bilgi verilecektir. Kongre ve sempozyumlarda sunulması ile yayınlanması planlanmaktadır. Bu hatlar ıslahta dayanıklılık kaynağı olarak kullanılabilir.

2.	Proje No	:	TAGEM-BS-14/12-06/02-01(2)
	Proje Adı	:	Ege Bölgesi Buğday Ekiliş Alanlarında Görülen Septorya Yaprak Lekesi Hastalığının (<i>Septoria tritici</i> Rob. Ex. Desm.) Yaygınlığı, Patotiplerinin ve Bazı Çeşitlerin Reaksiyonlarının Belirlenmesi
	Lider	:	Yeşim EĞERCİ (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. E. Burcu TURGAY (Ankara TBMAE)
		:	Zühtü POLAT (Yalova ABKMAE)

Alınan Kararlar

“Ülkesel Buğday Septorya Yaprak Lekesi Hastalığı” projelerinin sonuç raporları ülkesel proje koordinatörü Orhan BÜYÜK tarafından sunulmuştur.

1. Raportör görüşleri dikkate alınarak şekilsel düzeltmelerin yapılmasına,
2. PSUP kısmına yaygınlık ve şiddetin bölgelere ve genel olarak rakamlarla açıkça yazılmasına,
3. PSUP’ta ve sonuç kısmında genel patotip sayısının bölgelerde aynı patotipler belirlendikten sonra güncellenmesine,

Alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

Ege Bölgesi’nde buğday üretim alanlarında görülen Septorya yaprak lekesi hastalığının (*Septoria tritici* Rob. ex. Desm.) yaygınlığı belirlenmiştir.

Yurt dışından temin edilen farklı dayanıklılık genlerine sahip buğday genotipleri içeren ayırıcı set kullanılarak etmenin patotiplerinin tespiti gerçekleştirilmiştir.

Ege Bölgesi’nde yaygın olarak yetiştirilen ekmeklik (10) ve makarnalık (5) buğday çeşitlerinin, bu hastalığa karşı reaksiyonları belirlenmiştir.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Ege Bölgesi’nde önemli buğday ekilişine sahip olan Balıkesir, Çanakkale, Denizli, Kütahya ve Manisa illeri buğday ekim alanlarında <i>Septoria tritici</i> etmeninin yaygınlığı belirlenmiştir. 2015 ve 2016 yıllarında gerçekleştirilen surveylerde	Patotip belirleme çalışmaları sonucunda elde edilen veriler ıslah programlarında ve patojenin izlenebilirliği konusunda yapılacak projelerde temel veri olarak

	<u>hastalığın yaygınlığı en yüksek Manisa ilinde belirlenmiştir.</u>	kullanılacaktır.
2	En yaygın patotip, 9 genotipte hassas reaksiyon oluşturan ve 5 izolatın yer aldığı 12 numaralı patotip olmuştur. <u>Virülensi en yüksek izolat Çanakkale-3 nolu izolat olup,</u> 11 genotipte Virürent, 1 genotipte ise Avirürent reaksiyon göstererek, 20 numaralı patotip içerisinde yer almıştır.	Basılı ve görsel materyal (liflet, broşür) üretilerek sonuçlar yaygın olarak paydaşlara ulaştırılacaktır. Ayrıca kurum web sayfasında yayınlanarak bilgilendirme yapılacaktır.
3	Stb-6 ve Stb-12'nin dayanıklı genotipler olduğu ve Stb-7, Stb-7, Stb-8 ve Stb-9 genotiplerinin ise hastalığa en hassas genotipler olduğu belirlenmiştir.	Proje çıktıları ulusal ve uluslararası sempozyum, kongre, dergi ve bültenlerde yayın olarak bilim dünyasına duyurulacaktır.
4	Çalışma sonucunda, sadece Alatay çeşidi Orta Dayanıklı (MR) olarak belirlenmiş diğer çeşitler ise hassas olarak tespit edilmiştir. Ayrıca, Gönen 98, Ceyhan 99, Kaşifbey 95, Adana 99, Cumhuriyet 75 ve Ziyabey 98 buğday çeşitlerinin de ileride yapılacak ıslah çalışmaları için ümitvar olduğu düşünülmektedir.	

3.	Proje No	:	TAGEM-BS-14/12-06/02-01(3)
	Proje Adı	:	Karadeniz Bölgesi'nde Buğday Ekiliş Alanlarında Görülen Septorya Yaprak Lekesi Hastalığının (<i>Septoria tritici</i> Rob. ex. Desm.) Patotiplerinin ve Bazı Çeşit ve Hatların Reaksiyonlarının Belirlenmesi
	Lider	:	Sevilay SAYGI (Samsun KTAE)
	Raportörler	:	Dr. Filiz ÜNAL (Ankara ZMMAE)
		:	Tahsin AY (Adana BMAE)

Alınan Kararlar

“Ülkesel Buğday Septorya Yaprak Lekesi Hastalığı” projelerinin sonuç raporları ülkesel proje koordinatörü Orhan BÜYÜK tarafından sunulmuştur.

1. Raportör görüşleri dikkate alınarak şekilsel düzeltmelerin yapılmasına,
2. PSUP kısmına yaygınlık ve şiddetin bölgelere ve genel olarak rakamlarla açıkça yazılmasına,
3. PSUP'ta ve sonuç kısmında genel patotip sayısının bölgelerde aynı patotipler belirlendikten sonra güncellenmesine,

Alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

Karadeniz Bölgesi'nde buğday üretim alanlarında görülen septorya yaprak lekesi (SYL) hastalığının (*Zymoseptoria tritici* Rob. ex. Desm.) Yaygınlığı,

Yurt dışından temin edilen farklı dayanıklılık genlerine (Stb-1- Stb-12) sahip buğday genotipleri içeren ayırıcı set kullanılarak etmenin patotiplerinin tespiti, Karadeniz Bölgesinde yaygın olarak yetiştirilen ekmeklik buğday çeşitlerinin virülensi en yüksek izolat kullanılarak bu hastalığa karşı reaksiyonlarının belirlenmesi hedeflenmiştir.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Samsun, Tokat, Amasya, Kastamonu illeri buğday ekim alanlarında <i>Zymoseptoria tritici</i> etmeninin yaygınlığı belirlenmiştir.	Bölgede hastalığın zararı ve mücadele yöntemlerine ilişkin çiftçi eğitimleri verilmesi gerekmektedir. Bölge toplantılarında elde edilen sonuçlar ile ilgili bilgi verilecektir.
2	SYL hastalığı etmenine ait bir kültür koleksiyonu oluşturulmuştur. <u>Virülensi en yüksek izolat</u> Samsun iline ait <u>55-4 nolu izolat</u> olup 8 numaralı patotip içerisinde yer almıştır.	Kültür koleksiyonu ve patotip belirleme çalışmaları sonucunda elde edilen veriler ıslah ve patojenin izlenebilirliği konusunda yapılacak projelerde temel veri olarak kullanılacaktır.
3	Ekmeklik buğday çeşitlerinden; Özcan çeşidi, hastalığa dayanıklı çeşit olarak tespit edilmiştir.	Sonuçlar ile ilgili bilgi verilecektir. Kongre ve sempozyumlarda sunulması ile yayınlanması planlanmaktadır.

4.	Proje No	:	TAGEM-BS-14/12-06/02-01(4)
	Proje Adı	:	Güneydoğu Anadolu Bölgesi Buğday Ekiliş Alanlarında Görülen Septorya Yaprak Lekesi Hastalığının (<i>Septoria tritici</i> Rob. Ex. Desm.) Patotiplerinin ve Bazı Çeşitlerin Reaksiyonlarının Belirlenmesi
	Lider	:	Yener ÇELİK (Diyarbakır ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Hakan HEKİMHAN (Ege TAE)
		:	Orhan BÜYÜK (Ankara ZMMAE)

Alınan Kararlar

“Ülkesel Buğday Septorya Yaprak Lekesi Hastalığı” projelerinin sonuç raporları ülkesel proje koordinatörü Orhan BÜYÜK tarafından sunulmuştur.

1. Raportör görüşleri dikkate alınarak şekilsel düzeltmelerin yapılmasına,
2. PSUP kısmına yaygınlık ve şiddetin bölgelere ve genel olarak rakamlarla açıkça yazılmasına,
3. PSUP’ta ve sonuç kısmında genel patotip sayısının bölgelerde aynı patotipler belirlendikten sonra güncellenmesine,

Alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nde buğday üretim alanlarında görülen septorya yaprak lekesi (SYL) hastalığının (*Septoria tritici* Rob. ex. Desm.);

Yurt dışından temin edilen farklı dayanıklılık genlerine (Stb-1- Stb-12) sahip buğday

genotipleri içeren ayırıcı set kullanılarak etmenin patotiplerinin tespiti, Güneydoğu Anadolu Bölgesinde yaygın olarak yetiştirilen ekmeklik (17) ve makarnalık (8) buğday çeşitlerinin virülensi en yüksek izolat kullanılarak bu hastalığa karşı reaksiyonlarının belirlenmesi hedeflenmiştir.

Tolerant çeşitlerin kullanımının yaygınlaştırılması teşvik edilecektir.

Kültür koleksiyonu ve patotip belirleme çalışmaları sonucunda elde edilen veriler ıslah ve patojenin izlenebilirliği konusunda yapılacak projelerde temel veri olarak kullanılabilecektir.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Diyarbakır, Şanlıurfa, Mardin ve Adıyaman illeri buğday ekim alanlarında <i>Septoria tritici</i> etmeni belirlenmiştir.	
2	SYL hastalığı etmenine ait bir kültür koleksiyonu oluşturulmuştur. En yaygın patotip tüm genotiplerde avirulent reaksiyon gösteren 1 nolu patotip olmuştur. Bu patotipe giren izolatların hepsinin virülenslikleri düşük olarak tespit edilmiştir. Virülensi en yüksek izolat Şanlıurfa iline ait St-199 nolu izolatır.	Bölge hastalığının zararı ve mücadele yöntemlerine ilişkin çiftçi eğitimlerin verilmesi gerekmektedir. Bölge toplantılarında elde edilen sonuçlar ile ilgili bilgi verilecektir.
3	Stb-6, Stb-11 ve Stb-12 dayanıklılık genotipleri olduğu ve Stb-7 genotipinin ise hastalığa en hassas genotipleri olduğu belirlenmiştir.	Elde edilen bu veriler hizmet içi eğitimlere katılan uygulama kuruluşlarındaki teknik elemanlarla paylaşarak gerekli bilgilendirmeler yapılacaktır.
4	Güneydoğu Anadolu Bölgesinde SYL'e karşı gerçekleştirilecek ıslah programlarında Stb-6, Stb-11 ve Stb-12 donör gen kaynağı olarak kullanılmalıdır.	Toplantı, Panel, kongre, sempozyum gibi etkinliklerle sonuçlar paylaşılacaktır.
5	Ekmeklik buğday çeşitlerinden Esperia, Saban ve Köprü çeşitleri , makarnalık buğday çeşitlerinden ise, Sarıçanak 98 çeşidi hastalığa dayanıklı çeşitler olarak tespit edilmiştir.	Proje sonuçları yayınlanarak veri tabanına katkı sağlanacaktır.

5.	Proje No	:	TAGEM-BS-14/12-06/02-01(5)
	Proje Adı	:	Marmara Bölgesi Buğday Ekiliş Alanlarında Görülen Septorya Yaprak Lekesi Hastalığının (<i>Septoria tritici</i> Rob. Ex. Desm) Yaygınlığı, Patotiplerinin ve Bazı Çeşit ve Hatların Reaksiyonlarının Belirlenmesi
	Lider	:	Zühtü POLAT (Yalova ABKMAE)
	Raportörler	:	Dr. Filiz ÜNAL (Ankara ZMMAE)
		:	Dr. Hakan HEKİMHAN (Ege TAE)

Alınan Kararlar

“Ülkesel Buğday Septorya Yaprak Lekesi Hastalığı” projelerinin sonuç raporları ülkesel proje koordinatörü Orhan BÜYÜK tarafından sunulmuştur.

1. Raportör görüşleri dikkate alınarak şekilsel düzeltmelerin yapılmasına, 2. PSUP kısmına yaygınlık ve şiddetin bölgelere ve genel olarak rakamlarla açıkça yazılmasına, 3. PSUP'ta ve sonuç kısmında genel patotip sayısının bölgelerde aynı patotipler belirlendikten sonra güncellenmesine, Alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır. Yayın Durumu: Yayınlanabilir. Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar		
PROJENİN AMACI: Marmara Bölgesi'nde buğday üretim alanlarında görülen SYL hastalığının (<i>Septoria tritici</i> Rob. ex. Desm.) Yaygınlığı, Yurt dışından temin edilen farklı dayanıklılık genlerine (Stb-1- Stb-12) sahip buğday genotipleri içeren ayırıcı set kullanılarak etmenin patotiplerinin tespiti, Marmara Bölgesinde yaygın olarak yetiştirilen ekmeklik (18) buğday çeşitlerin virülensi en yüksek izolat kullanılarak bu hastalığa karşı reaksiyonlarının belirlenmesi hedeflenmiştir.		
ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI		
Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Bursa, Bilecik, Sakarya ve Kocaeli illeri buğday ekim alanlarında <i>Septoria tritici</i> etmeninin yaygınlığı belirlenmiştir.	Bölge hastalığın zararı ve mücadele yöntemlerine ilişkin çiftçi eğitimlerin verilmesi gerekmektedir. Bölge toplantılarında elde edilen sonuçlar ile ilgili bilgi verilecektir.
2	SYB hastalığı etmenine ait bir kültür koleksiyonu oluşturulmuştur. Değerlendirilen 7 izolatta 6 farklı patotip belirlenmiş Virülensi en yüksek izolat Bursa iline ait 177 nolu izolat olup 8 numaralı patotip içerisinde yer almıştır.	Kültür koleksiyonu ve patotip belirleme çalışmaları sonucunda elde edilen veriler ıslah ve patojenin izlenebilirliği konusunda yapılacak projelerde temel veri olarak kullanılacaktır.
3	Stb-5,6,9,11,12 dayanıklılık genotipler olduğu ve Stb-7,8,3,4 genotiplerin ise hastalığa en hassas genotipler olduğu belirlenmiştir.	Marmara Bölgesinde SYL'e karşı gerçekleştirilecek ıslah programlarında Stb-5,6,9,11,12 donör gen kaynağı olarak kullanılmalıdır.
4	Sera denemesinde Hanlı, Alada, Bezostaya, Tahirova-2000 ekmeklik buğday çeşitlerinin hastalığa dayanıklı çeşitler olarak tespit edilirken, tarla denemesinde Nusrat ve Altuğ çeşitleri orta dayanıklı olarak tespit edilmişlerdir	Kongre ve sempozyumlarda sunulması ile yayınlanması planlanmaktadır.

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/18/A2/P4/450 Doktora
	Proje Adı	:	Çukurova'da Septoria Yaprak Lekesi Etmeni [<i>Zymoseptoria tritici</i> (Desm.) Quaedvlieg & Crous]'nin Biyolojisi, Hastalığın Epidemiyolojisi ve Tahmin-Erken Uyarı Sisteminin Oluşturulmasına Yönelik Araştırmalar

Lider	:	Gülsüm ÜNAL (Adana BMAE)
Alınan Kararlar Proje lideri toplantıya katılamadığı için Dr. Semiha YÜCEER tarafından gelişme raporu hakkında bilgi verilmiştir. Proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.		

2. Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/4/02/06 Doktora
Proje Adı	:	Buğdayda Septorya Yaprak Lekesi Hastalığı Etmeni <i>Septoria tritici</i> (Desm.)’nin Çukurova Koşullarında Verim Kaybına Olan Etkisinin Araştırılması
Lider	:	Tahsin AY (Adana BMAE)
Alınan Kararlar Proje lideri toplantıya katılamadığı için gelişme raporu sunulmamıştır. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.		

3. Ülkesel Proje Adı	ÜLKESEL ASMA UR HASTALIĞI PROJESİ
Koordinatörü	Dr. Eda GEYLANİ YÜZBAŞIOĞLU (Adana BMAE)

DEVAM EDEN PROJELER

1. Proje No	:	TAGEM/BSAD/Ü/18/A2/P5/1080
Proje Adı	:	Bağ Alanlarında Görülen Asma Ur Hastalığı (<i>Agrobacterium vitis</i>)’na Karşı Antagonist Bakterilerle Biyolojik Mücadele Olanaklarının Araştırılması
Alt Proje Başlığı	:	Doğu Akdeniz Bölgesinde Bağda Kök Uru Hastalığı (<i>Agrobacterium vitis</i>)’na Karşı Antagonist Bakterilerle Biyolojik Mücadele Olanaklarının Araştırılması
Lider	:	Dr. Eda GEYLANİ YÜZBAŞIOĞLU (Adana BMAE)
Raportörler	:	Dr. Nursen ÜSTÜN (Bornova ZMAE)
	:	Şenol ALTUNDAĞ (Ankara ZMMAE)
Alınan Kararlar “Ülkesel Asma Ur Hastalığı” projelerinin gelişme raporları ülkesel proje koordinatörü Dr. Eda GEYLANİ YÜZBAŞIOĞLU tarafından sunulmuştur. 1. Raportör görüşleri dikkate alınarak şekilsel düzeltmelerin yapılmasına, 2. Bakteri isminin “ <i>Rhizobium radiobacter</i> ” olarak güncellenmesine, Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.		

2. Proje No	:	TAGEM/BSAD/Ü/18/A2/P5/1375
Proje Adı	:	Ege Bölgesinde Bağda Kök Uru Hastalığı (<i>Agrobacterium vitis</i>)’na Karşı Antagonist Bakterilerle Biyolojik Mücadele Olanaklarının Araştırılması

	Lider	:	Neziha GÜVEN (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Bülent ALTAN (Alata BKAE)
		:	Yılmaz KARABIÇAK (Erzincan BKAE)
Alınan Kararlar “Ülkesel Asma Ur Hastalığı” projelerinin gelişme raporları ülkesel proje koordinatörü Dr. Eda CEYLANİ YÜZBAŞIOĞLU tarafından sunulmuştur. 1. Raportör görüşleri dikkate alınarak şekilsel düzeltmelerin yapılmasına, 2. Bakteri isminin “<i>Rhizobium radiobacter</i>” olarak güncellenmesine, Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

3.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/Ü/18/A2/P5/1002
	Proje Adı	:	Marmara Bölgesinde Bağda Kök Uru Hastalığı (<i>Agrobacterium vitis</i>)’na Karşı Antagonist Bakterilerle Biyolojik Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Nesrin TUNALI (Yalova ABKMAE)
	Raportörler	:	Dr. Nursen ÜSTÜN (Bornova ZMAE)
		:	Bülent ALTAN (Alata BKAE)
Alınan Kararlar “Ülkesel Asma Ur Hastalığı” projelerinin gelişme raporları ülkesel proje koordinatörü Dr. Eda CEYLANİ YÜZBAŞIOĞLU tarafından sunulmuştur. 1. Raportör görüşleri dikkate alınarak şekilsel düzeltmelerin yapılmasına, 2. Bakteri isminin “<i>Rhizobium radiobacter</i>” olarak güncellenmesine, Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

3.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/Ü/18/A2/P5/1410
	Proje Adı	:	Orta Karadeniz Bölgesinde Bağda Kök Uru Hastalığı (<i>Agrobacterium vitis</i>)’na Karşı Antagonist Bakterilerle Biyolojik Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Burcu SARAÇOĞLU (Tokat OKGKTAE)
	Raportörler	:	Yılmaz KARABIÇAK (Erzincan BKAE)
		:	Kübra YILDIZ (Antalya BATEM)
Alınan Kararlar “Ülkesel Asma Ur Hastalığı” projelerinin gelişme raporları ülkesel proje koordinatörü Dr. Eda CEYLANİ YÜZBAŞIOĞLU tarafından sunulmuştur. 1. Raportör görüşleri dikkate alınarak şekilsel düzeltmelerin yapılmasına, 2. Bakteri isminin “<i>Rhizobium radiobacter</i>” olarak güncellenmesine, Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

4.	Ülkesel Proje Adı	BİYOLOJİK MÜCADELE ETMENLERİNİN FORMÜLASYONU PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Raziye ÇETİNKAYA YILDIZ (Adana BMAE)

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/E/19/A2/P4/1310
	Proje Adı	:	Domates Bakteriyel Kanser ve Solgunluk Hastalığı [<i>Clavibacter michiganensis</i> subsp. <i>michiganensis</i> (Smith) Davis et. al] İle Biyolojik Mücadelede Bakteriyel Biyopreparatların Geliştirilmesi
	Lider	:	Dr. Raziye ÇETİNKAYA YILDIZ (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Dr. Aynur KARAHAN (Ankara ZMAE)
		:	Neziha GÜVEN (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar 1. Antagonistlerle kaplama yapılan tohumlarda canlılık testlerinin eklenmesine, 2. Projede kullanılan biyolojik mücadele etmenlerinin 37⁰C de gelişip gelişmediklerinin belirlenmesine, 3. Raportör görüşleri doğrultusunda gerekli düzeltmelerin yapılmasına, Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

5.	Ülkesel Proje Adı	ÜLKESEL XYLELLA YAPRAK YANIKLIĞI PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Nursen ÜSTÜN (Bornova ZMAE)

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/1/02/09(1)
	Proje Adı	:	Ege Bölgesinde Farklı Konukçularda <i>Xylella fastidiosa</i> Etmeni ile Vektör Böcek Türlerinin Varlığının Araştırılması ve Risk Yönetimine Esas Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi
	Lider	:	Dr. Nursen ÜSTÜN (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Aynur KARAHAN (Ankara ZMAE)
		:	Dr. Raziye ÇETİNKAYA YILDIZ (Adana BMAE)
Alınan Kararlar “Ülkesel Xylella Yaprak Yanıklığı” projelerinin gelişme raporları ülkesel proje koordinatörü Dr.Nursen ÜSTÜN tarafından sunulmuştur. 1. Raportör görüşleri dikkate alınarak şekilsel düzeltmelerin yapılmasına, 2. Projede yer alan Deniz AKPINAR’ın birim değişikliğinden dolayı projeden çıkartılmasına, 3. Elde edilen verilerin yayınlanabilir olduğuna, Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

2.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/1/02/09(2)
	Proje Adı	:	Orta Anadolu Bölgesinde Farklı Konukçularda <i>Xylella fastidiosa</i> Etmeni ile Vektör Böcek Türlerinin Varlığının Araştırılması ve Risk Yönetimine Esas Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi
	Lider	:	Şenol ALTUNDAĞ (Ankara ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Nursen ÜSTÜN (Bornova ZMAE)
		:	Ali KARATAŞ (Adana BMAE)
Alınan Kararlar “Ülkesel Xylella Yaprak Yanıklığı” projelerinin gelişme raporları ülkesel proje koordinatörü Dr.Nursen ÜSTÜN tarafından sunulmuştur. 1. Raportör görüşleri dikkate alınarak şekilsel düzeltmelerin yapılmasına, 2. Elde edilen verilerin yayınlanabilir olduğuna, Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

3.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/1/02/09(3)
	Proje Adı	:	Doğu Akdeniz Bölgesinde Farklı Konukçularda <i>Xylella fastidiosa</i> Etmeni ile Vektör Böcek Türlerinin Varlığının Araştırılması ve Risk yönetimine Esas Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi
	Lider	:	Ali KARATAŞ (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Şenol ALTUNDAĞ (Ankara ZMAE)
		:	Nesrin TUNALI (Yalova ABKMAE)
Alınan Kararlar “Ülkesel Xylella Yaprak Yanıklığı” projelerinin gelişme raporları ülkesel proje koordinatörü Dr.Nursen ÜSTÜN tarafından sunulmuştur. 1. Raportör görüşleri dikkate alınarak şekilsel düzeltmelerin yapılmasına, 2. Elde edilen verilerin yayınlanabilir olduğuna, Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

4.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/1/02/09(4)
	Proje Adı	:	Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinde Farklı Konukçularda <i>Xylella fastidiosa</i> Etmeni ile Vektör Böcek Türlerinin Varlığının Araştırılması ve Risk Yönetimine Esas Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi
	Lider	:	Z. Ceren AKTAN (Diyarbakır ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Aynur KARAHAN (Ankara ZMAE)
		:	Kübra YILDIZ (Antalya BATEM)
Alınan Kararlar “Ülkesel Xylella Yaprak Yanıklığı” projelerinin gelişme raporları ülkesel proje koordinatörü Dr.Nursen ÜSTÜN tarafından sunulmuştur. 1. Raportör görüşleri dikkate alınarak şekilsel düzeltmelerin yapılmasına,			

2. Elde edilen verilerin yayınlanabilir olduğuna,
Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.
Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

5.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/1/02/09(5)
	Proje Adı	:	Antalya İlinde Farklı Konukçularda <i>Xylella fastidiosa</i> Etmeni ile Vektör Böcek Türlerinin Varlığının Araştırılması ve Risk Yönetimine Esas Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi
	Lider	:	Kübra YILDIZ (Antalya BATEM)
	Raportörler	:	Dr. Demet ÇELİK ERTEKİN (Samsun KTAE)
		:	Yılmaz KARABIÇAK (Erzincan BKAE)

Alınan Kararlar

“Ülkesel Xylella Yaprak Yanıklığı” projelerinin gelişme raporları ülkesel proje koordinatörü Dr.Nursen ÜSTÜN tarafından sunulmuştur.

1. Raportör görüşleri dikkate alınarak şekilsel düzeltmelerin yapılmasına,
2. Elde edilen verilerin yayınlanabilir olduğuna,

Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

6.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/1/02/09(6)
	Proje Adı	:	Erzincan ve Tunceli İllerinde Bağ Alanlarında <i>Xylella fastidiosa</i> Etmeni ile Vektör Böcek Türlerinin Varlığının Araştırılması ve Risk Yönetimine Esas Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi
	Lider	:	Yılmaz KARABIÇAK (Erzincan BKAE)
	Raportörler	:	Dr. Raziye ÇETİNKAYA YILDIZ (Adana BMAE)
		:	Nesrin TUNALI (Yalova ABKMAE)

Alınan Kararlar

“Ülkesel Xylella Yaprak Yanıklığı” projelerinin gelişme raporları ülkesel proje koordinatörü Dr.Nursen ÜSTÜN tarafından sunulmuştur.

1. Raportör görüşleri dikkate alınarak şekilsel düzeltmelerin yapılmasına,
2. Elde edilen verilerin yayınlanabilir olduğuna,

Karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

7.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/1/02/09(7)
	Proje Adı	:	Karadeniz Bölgesinde Farklı Konukçularda <i>Xylella fastidiosa</i> Etmeni ile Vektör Böcek Türlerinin Varlığının Araştırılması ve Risk Yönetimine Esas Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi
	Lider	:	Dr. Demet ÇELİK ERTEKİN (Samsun KTAE)
	Raportörler	:	Dr. Nursen ÜSTÜN (Bornova ZMAE)
		:	Kübra YILDIZ (Antalya BATEM)

Alınan Kararlar

“Ülkesel Xylella Yaprak Yanıklığı” projelerinin gelişme raporları ülkesel proje koordinatörü Dr.Nursen ÜSTÜN tarafından sunulmuştur.

1. Raportör görüşleri dikkate alınarak şekilsel düzeltmelerin yapılmasına,
2. Elde edilen verilerin yayınlanabilir olduğuna,
3. Aynı kurumdan Songül ERKEN’in projeye dahil edilmesine,

Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

8.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/1/02/09(8)
	Proje Adı	:	Marmara Bölgesinde Farklı Konukçularda <i>Xylella fastidiosa</i> Etmeni ile Vektör Böcek Türlerinin Varlığının Araştırılması ve Risk Yönetimine Esas Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi
	Lider	:	Nesrin TUNALI (Yalova ABKMAE)
	Raportörler	:	Ali KARATAŞ (Adana BMAE)
		:	Z. Ceren AKTAN (Diyarbakır ZMAE)

Alınan Kararlar

“Ülkesel Xylella Yaprak Yanıklığı” projelerinin gelişme raporları ülkesel proje koordinatörü Dr.Nursen ÜSTÜN tarafından sunulmuştur.

1. Raportör görüşleri dikkate alınarak şekilsel düzeltmelerin yapılmasına,
2. Elde edilen verilerin yayınlanabilir olduğuna,

Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

23. MÜNFERİT PROJELER**SONUÇLANAN PROJELER**

1.	Proje No	:	TAGEM-BS-13/08-01/02-17
	Proje Adı	:	Ülkemizde Bazı <i>Candidatus</i> Phytoplasma <i>prunorum</i> İzolatlarının Moleküler Karakterizasyonu ve 16Srx grubundan <i>Ca. P. mali</i>, <i>Ca. P. piyri</i> ve <i>Ca. P. prunorum</i> izolatlarının virülenslik düzeylerinin Belirlenmesi
	Lider	:	Bülent ALTAN (Alata BKAE)
	Raportörler	:	Şenol ALTUNDAĞ (Ankara ZMAE)
		:	Nesrin TUNALI (Yalova ABKMAE)

Alınan Kararlar

Proje lideri toplantıya katılmadığından sonuç raporu proje yürütücülerinden Dr. Elen İNCE tarafından sunulmuştur.

1. Raportör görüşleri doğrultusunda düzeltmelerin yapılmasına,

Karar verilmiş olup, alınan karar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

Karantina etmeni olan ve sert çekirdekli meyvecilik alanlarında ciddi sorunlara yol açan **Candidatus Phytoplasma prunorum** etmeninin Akdeniz (Mersin, Adana, Hatay ve Isparta), Ege (Manisa ve İzmir), Marmara (Bursa ve Çanakkale), Karadeniz (Samsun ve Amasya), Doğu Anadolu (Malatya ve Elazığ) illerindeki sert çekirdekli meyve ağaçlarında enfeksiyon durumlarının belirlenmesi

Hastalığın tespit edildiği bahçelerde alınması gereken önlemlerin ortaya konulması,

Belirlenecek olan genetik varyasyon sonucunda, ülkemizde hangi ırklarının yoğun olarak bulunduğunu,

Tespit edilecek ırklar ile ıslah çalışmalarına ön materyal temini,

Ayrıca, kullanılan metotların başarılı bulunması halinde standart bir protokol hazırlanması, hazırlanacak olan bu protokolün karantina analizi ve numune analizleri yapan tüm bakanlık kuruluşlarında standart olarak kullanılması için bakanlığımıza görüş sunulması, böylece ülkemizde sert çekirdekli meyvelerde fitoplazma testlerinde kullanılacak olan metotlarda birliktelik sağlanması,

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Proje kapsamında Akdeniz, Ege, Marmara, Karadeniz ve Doğu Anadolu bölgelerinde, Sert çekirdekli meyve ağaçlarında fitoplazma etmenlerini belirlemek amacıyla 2014-2015 yılları arasında sürveyler yapılmıştır. Yapılan moleküler analizler ile sürvey yapılan 12 ilde de Avrupa sert çekirdekli meyve sarılığı hastalığı etmeni Candidatus Phytoplasma prunorum tespit edilmiştir.	Hastalığın tespit edildiği yerlerde karantina tedbirleri alınması ve hastalıkların ülke içinde yayılmasının önüne geçilmesi sağlanacaktır. Ülkemizde ekonomik öneme sahip bitkilerdeki fitoplazma hastalıklarının durumunu ortaya koymaya yönelik daha kapsamlı proje çalışmaları için başlangıç olacaktır. Ülkemizde Akdeniz, Ege, Marmara, Karadeniz ve Doğu Anadolu bölgelerinde, fidanı üretiminin yoğun olarak yapıldığı illerde sertifikasyona esas kontrolleri yapmakla sorumlu İl Tarım ve Orman Müdürlüklerinin ilgili birimlerine fitoplazma hastalığının bu illerdeki yayılış durumu ile ilgili veri aktarılacaktır.
2	Hastalığın tespit edildiği 226 örnekte filogenetik analizler yapılarak ırklandırma yapılmıştır.	Tespit edilecek fitoplazma ırkları ile birlikte, virülenslik çalışmalarına ön kaynak oluşturacaktır.
3	Sert çekirdekli meyvecilik alanlarında en yoğun olarak hangi bölgeleri kapsadığı ve bu bölgelerde hangi ırkların bulunduğu tespit edilmiştir.	Islah çalışmalarında en yoğun rastlanan ırk veya ırklara yönelik bilgi vereceğinden, bu çalışmalara önemli bir ışık tutacaktır.

2.	Proje No	:	TAGEM-BS-15/08-09/02-18
	Proje Adı	:	Muz Tepe Çürüklüğü Hastalığının Önlenmesinde Bor Ürünlerinin Antifungal Etkilerinin Araştırılması
	Lider	:	Dr. Efkân AKÇALI (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Dr. Özlem DOĞAN (Erbeyli İAE)
		:	İlker KURBETLİ (Antalya BATEM)
Alınan Kararlar 1. Raportör görüşleri doğrultusunda düzeltmelerin yapılmasına, 2. Lifletten in-vitro çalışmaların çıkarılmasına, 3. PSUP'ta uygulamaya aktarılacak bulguların vurgulanmasına, Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır. Yayın Durumu: Yayınlanabilir. Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar			
PROJENİN AMACI: Bu çalışma ile muz tepe çürüklüğü hastalığına neden olan etmenlerden bazılarının oluşum ve gelişiminin engellenmesi üzerinde bazı bor ürünlerinin etkinliğinin araştırılması hedeflenmiştir.			
ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI			
Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları	
1	Sodyum perborat tetrahidrat'ın %1, Disodyum oktaborat tetrahidrat (ETİDOT-67)'in %3, Borik asit'in %4, Boraks pentahidrat'ın %5 ve Boraks dekahidrat'ın %6 konsantrasyonunun <i>F. verticillioides</i> , <i>F. oxysporum</i> , <i>F. proliferatum</i> ve <i>T. paradoxa</i> etmenlerinin konidi çimlenmesini tamamen engellediği belirlenmiştir.	Belirlenen bor bileşikleri ve konsantrasyonları diğer fungal etmenlerin spor çimlenmesini engelleme çalışmalarında kullanılabilecektir.	
2	Bor bileşiklerinin (Sodyum perborat tetrahidrat, Disodyum oktaborat tetrahidrat (ETİDOT-67), Borik asit, Boraks pentahidrat ve Boraks dekahidrat) %6 konsantrasyonu <i>T. paradoxa</i> 'nın misel gelişimi üzerinde %100 etki değerine sahip olduğu, <i>Fusarium</i> türleri içinde %64.5 - %66.7 etki değerlerini Disodyum oktaborat tetrahidrat (ETİDOT-67)'in %6 konsantrasyonun gösterdiği belirlenmiştir.	<i>Thielaviopsis paradoxa</i> 'nın neden olduğu enfeksiyonların oluşumu ve gelişimini engelleme çalışmalarında belirlenen bor bileşiklerinin %6 konsantrasyonu kullanılabilecektir. <i>Fusarium</i> türlerinin misel gelişimi üzerinde elde edilen etki değerleri konsantrasyon artırma veya farklı bor ürünleri ile yapılacak çalışmalara alt yapı olanağı sağlayacaktır. Elde edilen sonuçlar, ulusal veya uluslararası kongrelerde sunulacak ve bilimsel dergilerde yayınlanacaktır.	
3	Ülkemizde hasat sonrası meyve enfeksiyonlarının önlenmesinde ruhsatlı	Hasat sonrası muz meyvelerinde tepe çürüklüğüne neden olan bazı etmenler	

	bir bitki koruma ürünü bulunmamaktadır. Uygulamada üreticiler tarafından kullanılan %5'lik sodyum hipoklorit %67.1 etki değeri gösterirken, disodyum oktaborat tetrahidrat'ın %6 konsantrasyonu %62.26 etki değeri göstermiştir.	üzerinde %50'den fazla etki değeri gösteren bor bileşiklerinden disodyum oktaborat tetrahidrat'ın üretim aşamasında kültürel tedbirler, hasat esnasında oluşabilecek fiziksel zararlanmanın engellenmesi ve uygun depolama koşulları ile entegrasyonu veya konsantrasyon artırma çalışmaları yapılarak % etki değeri artırılabilir.
--	---	--

3.	Proje No	:	TAGEM-BS-14/09-07/02-09
	Proje Adı	:	Orta Anadolu Bölgesi Havuçta Kök ve Kök Çürüklüğüne Sebep Olan <i>Alternaria</i> spp'nin Morfolojik ve Moleküler Karakterizasyonu, Toksinleri ve Mücadele Olanaklarının Belirlenmesi
	Lider	:	Senem TÜLEK (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Dr. Hale GÜNAÇTI (Adana BMAE)
		:	Dr. Serdar TUNCER (Erzincan BKAİ)

Alınan Kararlar

Proje lideri tarafından sonuç raporu sunulmuştur.

1. Raportör görüşleri doğrultusunda düzeltmelerin yapılmasına,
2. Özet kısmının gözden geçirilmesine,

Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

Ankara ve Konya illerinde depoların durumlarının tam olarak bilinmemesi, *Alternaria* türleri hakkında kapsamlı taksonomik bir çalışma yapılmamış olması, havuç depolarında bu etmenlerin neden olduğu sorunların ve toksinlerin ortaya konulması için bu araştırma projesi planlanmıştır. Bu çalışma ile Ankara ve Konya ili havuç depolarında mikolojik sorunların belirlenmesinin yanı sıra, söz konusu sorunların çözümüne yönelik çalışmalar yapılması da amaçlanmıştır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Bölgemiz için havuç yetiştiriciliğinde ve depolanmasında önemli verim kayıplarına yol açan <i>Alternaria</i> spp. moleküler ve morfolojik olarak belirlenmiştir.	Bölge toplantılarında elde edilen sonuçlar ile ilgili bilgi verilmesi planlanmaktadır.
2	Havuçlarda siyah çürüklük hastalığına neden olan etmenler <i>Alternaria alternata</i> , <i>Alternaria radicina</i> , <i>A.</i>	Ulusal ve uluslararası kongrelerde bildiri olarak sunulacak, bilimsel

	<i>petroselini</i> , <i>A. carotiincultae</i> , <i>A. chlamydospora</i> , <i>A. chlamydosporigena</i> , <i>Alternaria dauci</i> olduğu tespit edilmiştir.	dergilerde yayımlanacaktır.
3	Depolar için sıcaklık ve çeşit çalışmaları yapılmış 0°C ve 4 °C de depolanan havuçların hastalığa karşı daha dayanıklı olduğu belirlenmiştir. Tüm denemeler gözönüne alındığında Maestro, Ektanso ve Brilance havuç çeşitlerinin diğerlerine oranla daha uzun süre dayandığı, tazeliğini ve parlaklığını kaybetmediği belirlenmiştir.	İl ve İlçe Müdürlükleri aracılığı ile depo hastalıklarının mücadelesi hakkında çiftçilere bilgi aktarılması sağlanacaktır. Havuçlarda siyah çürüklük hastalığına neden <i>A. raicina</i> etmeni ve havuç depoları ile ilgili hazırlanacak metotlara veri oluşturacaktır.
4	Altı farklı etkili madde ile invitro şartlarda beş doz üzerinden çalışma yapılmıştır. Bu çalışma sonunda 75 g/l Fluxapyroxad+50 g/l Difenocanozol' ün etmenin gelişimini engellemede oldukça etkili olduğu belirlenmiştir. <i>A. radicina</i> 'nın çeşitler üzerindeki etkisini belirleyebilmek için Maestro, Nantes, Nanko, Romance, Presto, Dordokne, Ektanso, Brilance, Bolero çeşitleri kullanılarak reaksiyon testleri yapılmıştır. Çalışma sonunda Romance çeşidi %93,33 hastalık şiddeti ile diğer tüm çeşitlere göre en yüksek hastalık oranına sahip olmuştur Bitki testlerinde çeşitlerin arasında Maestro %49,33 ile hastalık şiddeti en düşük oranda kalmıştır.	Ülkemiz için ilk kayıt niteliğinde etmenler tesbit edilmiştir. Yüksek sıcaklık ve uzun süreli depolamalarda hastalıkların oldukça tahripkar olduğu ortaya konulmuştur

4.	Proje No	:	TAGEM-BS-14/09-02/02-08
	Proje Adı	:	Orta Anadolu Bölgesi Domates, Biber, Marul Ekiliş Alanlarında Domates Lekeli Solgunluk Virüsü (<i>Tomato spotted wilt virus</i>, TSWV)nün Tespiti, Yaygınlığı, Moleküler Karakterizasyonu ve Bazı Domates Gen Kaynaklarının TSWV'ye Karşı Dayanıklılıklarının Moleküler İşaretleyiciler ile Belirlenmesi
	Lider	:	A. Ferhan MORCA (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Dr. Serkan ÖNDER (Manisa BAE)
		:	Sabriye ÖZDEMİR (Bornova ZMAE)

Alınan Kararlar

Proje lideri toplantıya katılamadığından sonuç raporu proje yürücülerinden Sevgi COŞKAN tarafından sunulmuştur.

1. Proje sonuç raporunun formata ve dispozişyona uygun şekilde tekrar gözden geçirilerek düzeltilmesine,
2. Çizelge 34-35'in tekrar gözden geçirilmesine,
3. Bulgular kısmında teşhisi yapılmadığı için *Thrips palmi*'nin çıkartılmasına,

4. Tartışma ve sonuç kısmı tekrar gözden geçirilmesine ve bulguların literatür ile desteklenmesine, 5. Giriş kısmında yer alan üretim verilerinin literatür ile desteklenmesine, 6. Proje metni içerisinde yer alan literatür ve kaynakça kısmı tekrar gözden geçirilerek düzeltilmesine, 7. Raportör görüşleri doğrultusunda düzeltmelerin yapılmasına, Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır. Yayın Durumu: Yayınlanabilir. Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar		
PROJENİN AMACI: Ankara, Bartın, Eskişehir, Konya ve Zonguldak illerinde, Domates, biber marul, patlıcan ve yabancı ot bitkilerinde, virüsün (<i>Tomato spotted wilt virus-TSWV</i>) yaygınlığının ortaya konulması, enfeksiyon kaynaklarının belirlenmesi, dağılımı, virüsün ve vektörünün farklı yöntemlerle saptanması, vektör türlerinin klasik/moleküler yöntemlerle teşhisi amacıyla 2015-2018 yılları arasında yürütülmüştür. Yapılan bu çalışmalara ilave olarak Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü'nün gen kaynaklarında bulunan 47 adet domates tohumunda Sw-5 dayanıklılık geninin varlığı moleküler yöntemlerle araştırılmış.		
ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI		
Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Bu çalışma ile Domates Lekeli Solgunluk Virüsünün domates ve biber bitkilerinde yaygınlığı 2015 yılında Bartın ilinde %1,22 olarak tespit edilmiş. 2016 yılında Ankara da %0,06, Bartın da %0,1, Eskişehir de %0, Zonguldak da %0,03 oranında, 2017 yılında Ankara da %0,06, Bartın da %0,67, Eskişehir de %0,14, Zonguldak da %0,21 oranında tespit edilmiştir. Son olarak 2018 yılında Konya ilinde yaygınlık oranı %1 olarak tespit edilmiştir. Toplanan örneklerde enfeksiyon oranına bakıldığında 4 yıllık numune sayısına göre Ankara ilinde %15,7, Bartın ilinde %38,8, Eskişehir ilinde %7, Konya ilinde %44,4, Zonguldak ilinde %4,6 oranında olduğu belirlenmiştir.	İl Tarım ve Orman Müdürlüklerinde çalışan teknik personellere virüsün, vektör böceklerin ve yabancı otların yaygınlık durumları ve mücadelesi ilişkin eğitim çalışmalarında bilgi verilecektir. Eğitimler ve hazırlanacak liflet ve broşürler ile bilginin yaygınlaştırılması sağlanacaktır. Bakanlığımız teşkilatınca bitki sağlığı konularında yapılacak yayım faaliyetlerinde proje sonucunda elde edilen veriler kullanılabilecektir.
2	<u>Ankara, Bartın, Eskişehir, Konya ve Zonguldak illerinden</u> toplanan patlıcan ve marul örneklerinin tamamında TSWV enfeksiyonu bakımından temiz olduğu tespit edilmiştir.	Elde edilen sonuçlar, ulusal veya uluslararası kongrelerde sunulacak ve bilimsel dergilerde yayınlanacaktır.
3	Ankara, Bartın, Eskişehir, Konya ve Zonguldak illerinde domates, biber,	

	patlıcan ve marul üretim alanlarından toplanan TSWV'nin vektörü olan trips türleri klasik ve moleküler yöntemler ile teşhis edilmiş. Teşhis sonuçlarına göre bu illerde <i>Thrips tabaci</i> , <i>Frankliniella occidentalis</i> ve <i>Frankliniella intonsa</i> türlerinin yaygın olduğu belirlenmiştir. Bu türlerden sürvey yapılan bölgelerde en yaygın olanının ise <i>F. occidentalis</i> olduğu tespit edilmiştir.	
4	Ankara, Bartın, Eskişehir, Konya ve Zonguldak illerinde 29 lokasyonda toplanan vektör tripslerin virüsü taşıma durumlarına bakıldığında Bartın ilinde 1 lokasyonda TSWV'nin varlığı <i>F. occidentalis</i> ' de tespit edilmiştir.	
5	Yabancı otlar üzerine yürütülen çalışmalarda <i>Lactuca serriola</i> (Yabani Marul), <i>Chenopodium album</i> (Sirken), <i>Portulaca oleracea</i> (Semizotu) bitki türlerinde virüsün varlığı tespit edilmiştir.	
6	Atatürk Bahçe Kùltürleri Merkez Araştırma Enstitüsü'nün gen kaynaklarında bulunan 47 adet domates tohumunda Sw-5 dayanıklılık geninin varlığı moleküler yöntemlerle araştırılmış ve 184 (Alata) çeşidinde dayanıklılık geni tespit edilmiştir. Bunun dışında 204 (İspanya-pozitif kontrol) ve ticari olarak satılan Torry, Tayfun ve Panda çeşitlerinde de Sw-5 dayanıklılık geni tespit edilmiştir.	Türkiye'de tescil edilmiş olan domates çeşitleri, ticari öneme sahip yerel popölasyonlar, verim ve kalite açısından öne çıkmış olan bazı ıslah hatlarının TSWV'ye dayanıklılık ve ıslah çalışmalarında kaynak materyal olarak kullanılacaktır.
7	Ankara, Bartın, Eskişehir, Konya ve Zonguldak illerinde tespit edilen 36 adet TSWV izolatu ile filogenetik ağaç oluşturulmuş ve farklı ÷lkelere ait 15 izolat ile genetik düzeyde karşılaştırılmaları yapılmıştır. Bu illere ait 29 farlı lokasyondan 53 trips türüne ait filogenetik ağaç oluşturularak dünya üzerindeki diğeri izolatlar ile karşılaştırılması yapılmıştır.	TSWV'nin ve trips türlerinin farklı izolatları için daha kapsamlı yapılacak çalışmalara kaynak materyal oluşturacak ve yeni yapılacak çalışmalar ile elde edilen bu çıktıların tamamı ulusal-uluslararası dergilerde, Bakanlık ve ilgili birimlerde yayınlanacaktır.

5.	Proje No	:	TAGEM-BS-14/03-01/02-10
	Proje Adı	:	Yoncada Virüslerden Ari Polycross Parselinin Oluşturulması Üzerine Araştırmalar
	Lider	:	A. Ferhan MORCA (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Dr. Serpil ERİLMEZ (Bornova ZMAE)
		:	Dr. İlyas DELİGÖZ (Samsun KTAE)

Alınan Kararlar

Proje çalışmalarının tamamlanması nedeni ile sonuç raporu olarak, lideri toplantıya katılmadığı için proje yürücülerinden Sevgi COŞKAN tarafından sunulmuştur.

1. Proje sonuç raporunun formata ve dispozişyona uygun şekilde tekrar gözden geçirilerek düzeltilmesine,
2. Tartışma ve sonuç kısmı tekrar gözden geçirilmesine ve bulguların literatür ile desteklenmesine,
3. Kaynakça kısmının tekrar gözden geçirilerek düzeltilmesine,
4. PSUP'un görüşler doğrultusunda düzeltilmesine,
5. Raportör görüşleri doğrultusunda düzeltmelerin yapılmasına,

Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

Bu proje ile, ülkemizde ekonomik öneme sahip ilk yerli sentetik çeşit olan Bilensoy-80 yonca çeşidinde invitro koşulları altında vejetatif aksamlarından alınan bitkilere termoterapi ve ardından meristem uç kültürü tekniği uygulayarak Yonca Mozaik Virüs (*Alfalfa mosaic virus* –AMV)' ünden ari üretim materyali elde edilmeye çalışılmıştır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Bilensoy 80 sentetik yonca çeşidini oluşturan sentetik 8 hattına termoterapi ve doku kültürü teknikleri uygulanmıştır. Termoterapi uygulamalarında 37-38-39 °C'de uygulamalar yapılmış, bitki gelişimi ve canlılık için en uygun ısıların 37-38 °C olduğu anlaşılmıştır.	Liflet ve broşürler ile bilginin yaygınlaştırılması sağlanacaktır.
2	Doku kültürü çalışmalarında meristem uç kültürü için 1-2-3-5-10-15 mm boylarında eksplantlar alınmış virüsten arılık için en uygun kesit boyunun 1-2-3 mm olduğu belirlenmiştir. 5 mm ve üzerinde kullanılan büyük eksplantlarda daha yüksek canlılık ve rejenerasyon kapasitesi olmasına rağmen, virüsten arılık bakımından uygun değildir.	Bakanlığımız teşkilatınca bitki sağlığı konularında yapılacak yayım faaliyetlerinde proje sonucunda elde edilen veriler kullanılabilecektir.
3	Meristem uç kültürü tekniği ile magentaya aktarılan bitkilerden 7 numaralı hatta ait kültürlerin kallus dokusunun köklendiği görülmüştür. Ancak besi ortamı yenilenmesi aşamasında canlılıklarını kaybetmişlerdir.	Elde edilen sonuçlar, ulusal veya uluslararası kongrelerde sunulacak ve bilimsel dergilerde yayınlanacaktır.
4	5 numaralı hatta ait köklenen bitkiden 5	

	bitkicik ve 1 adet kallus dokusu elde edilmiştir. Bu bitkilerden 3 adetinin ve kallus dokusunun AMV'den ari olduğu anlaşılmıştır. Ancak adaptasyon aşamasında hattın köklenen bitkileri toprak ile buluşmasından sonra canlılıklarını uzun süre koruyamadıkları tespit edilmiştir.	
5	Yoncada doku kültürü çalışmalarında elde edilen kallus dokuların diğer bitkilerde yapılan çalışmalardan farklı olarak çok uzun süre canlı kalabildiği (2 yıl) ancak köklenmekte zorlandığı veya köklenemediği belirlenmiştir.	

6.	Proje No	:	AB ERANET BIODIVERSA
	Proje Adı	:	Avrupa Ormanlarının ve Toplumunun İstilacı Patojenlere Tepkisi
	Lider	:	İlker KURBETLİ (Antalya BATEM)
Alınan Kararlar 1. Liflet'in hazırlanmasına, 2. PSUP'un gözden geçirilerek düzeltilmesine, Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır. Yayın Durumu: Yayınlanabilir. Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar			
PROJENİN AMACI: Avrupa ormanlarında hızla yayılan, dişbudaklarda geriye doğru ölümlere neden olan <i>Chalara fraxinea</i> ve kızılâğaçlarda kurumalara neden olan ve kızılâğaçlara özelleşmiş bir tür olan <i>Phytophthora alni</i>'nin ülkemiz ormanlarına bulaşıp bulaşmadığını, bulaşmışsa yaygınlığını belirlemek. Avrupa ormanlarında hızla yayılan ve ülkemizde de önceki yıllarda varlığı rapor edilen karaağaç ölümlerine neden olan <i>Ophiostoma novo-ulmi</i> ve meşelerde kök çürüklüğü yaparak ölümlere neden olan <i>Phytophthora cinnamomi</i>'nin ülkemiz ormanlarında başka alanlara bulaşıp bulaşmadığını, bulaşmışsa yaygınlığını belirlemek. Meşelerde küllemeye neden olan etmenlerin neler olduğunu ve yaygınlıklarını belirlemek. Orman ve süs bitkileri fidan ticaretini doğrudan etkileyen ve yayılmasında çoğunlukla insanların aktif rol oynadığı <i>Phytophthora</i> türlerinin orman fidanlıklarındaki mevcut durumunu belirlemek. Orman hastalıkları ile ilgili orman köylülerinde kamu algısı oluşturmak.			
ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI			
Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları	
1	Dişbudaklarda geriye doğru ölümlere neden olan <i>Chalara fraxinea</i> ve kızılâğaçlarda kurumalara neden olan ve kızılâğaçlara	Bilimsel dergilerde yayın yapmak, konuya ilişkin kongre ve sempozyumlarda sunum yapmak	

	özelleşmiş bir tür olan <i>Phytophthora alni</i> ülkemiz ormanlarına bulaşmadığı belirlenmiştir.	
2	Ülkemizde önceki yıllarda varlığı rapor edilen karaağaç solgunluğu küçük bir alanda tespit edilmiş fakat epidemi boyutunda olmadığı belirlenmiştir.	
3	Daha önce ülkemizde sadece bir bölgede görülen, meşelerde kök çürüklüğü yaparak ölümlere neden olan <i>Phytophthora cinnamomi</i> ' nin ülkemiz ormanlarında başka alanlara yayılmadığı tespit edilmiştir. Emirgan Korusunda (İstanbul) kuruyan meşelerin gövdelerinde oluşan siyah akıntılarının <i>Phytophthora</i> türlerinden kaynaklanmadığı belirlenmiş, köklerdeki zararlanmaların neticesinde strese giren ağaçlarda fırsatçı patojenlerin bu belirtilere neden olabileceği kanaatine ulaşılmıştır.	
4	Ülkemizde meşelerde küllemeye neden olan etmenler <i>Erisiphe quercicola</i> ve <i>E. alphitoides</i> olarak tespit edilmiş, <i>E. quercicola</i> 'nın daha yaygın olduğu belirlenmiştir.	
5	Ülkemiz orman fidanlıklarının <i>Phytophthora cactorum</i> , <i>P. citricola</i> , <i>P. megasperma</i> ve <i>P. syringae</i> ile bulaşık olduğu belirlenmiştir.	
6	Ülkemizde yabancı istilacı orman patojenleri konusunda halkın ve ilgi gruplarının bilgi, bilinç ve algı seviyeleri ölçülmüştür.	

7.	Proje No	:	114 O 400 TÜBİTAK
	Proje Adı	:	Türkiye'deki Çim Alanlarında Görülen Fungal Hastalıkların Tespiti ve Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Dr. Filiz ÜNAL (Ankara ZMMAE)

Alınan Kararlar

Proje lideri tarafından sonuç raporu hakkında bilgi verilmiştir.

Proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar

PROJENİN AMACI:

Ülkemizin çim alanlarında sorun oluşturan (kök ve yaprak) fungal hastalık etmenlerini, virülensliklerini ve izolasyon sıklıklarını tespit etmek, Türkiye'deki önemli çim hastalıkları ile ilgili zirai mücadele teknik talimatları ve standart

ilaç deneme metotlarının hazırlanmasına yönelik verileri elde etmek,
 Çim sağlığı ve kalitesini bozan hastalıklarla savaşında bitki aktivatörü ve etkili fungusitlerden oluşan etkili bir ilaçlama programı oluşturmak,
 Bitki aktivatörleri ile birlikte azaltılmış fungusit dozları kullanılarak mücadelenin etkinliğini artırmak ve fungusitlerin zararlı etkilerini azaltmak,
 Konu ile ilgili daha sonra yapılacak çalışmalara temel oluşturmak.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Bu çalışma ile, Türkiye'nin en önemli ve geniş çim alanlarına sahip 8 ilindeki park ve bahçeler, rekreasyon alanları, mesire alanları, refüjler, stadyumlar ve golf sahalarında sürveyler yapılmış ve bu alanlarda kök ve yapraklarda hastalık oluşturan fungus türleri ilk kez tespit edilmiştir. Toplanan 1435 adet örnekten yapılan izolasyonlar sonucunda ülkemiz çim alanlarında sorun oluşturan 127 tür ve 9 alt türe ait 4286 adet fungus klasik ve moleküler yöntemlerle tespit edilmiştir. Çalışma sonucunda, izole edilen tüm fungusların virülensliği tespit edilmiştir ve Türkiye çim alanlarındaki en yaygın ve virulent kök ve yaprak patojeni belirlenmiştir.	Ülkemiz çim alanlarında sorun oluşturan fungal hastalıklar ve virülenslikleri iller bazında tespit edilerek bu konudaki bilgi açığı kapatılmıştır. Proje çıktıları sonucunda, 'Çimlerde Toprak Kökenli Hastalıklar' ve 'Çimlerde Yaprak Lekesi Hastalıkları' isimli 2 adet Teknik talimat hazırlanmıştır. Proje sonucunda elde edilen veri ve dökümanlar kullanılarak 'Türkiye çim hastalıkları ve mücadele yöntemleri' isimli bir kitap oluşturulmuştur. Proje sonunda çim ile ilgili tüm kamu ve özel kuruluşların katılımı ile 'Türkiye'deki çim alanları ve yönetimi' isimli bir çalıştay düzenlenmiştir. Proje ve Çim çalıştay ile ilgili Tarım TV'de ve bir Golf dergisinde (Türkiye'de ve Dünyada GOLF) röportaj, haber ve makale yayınlanmıştır. Bu çalışma, Ülkemizde çim konusunda daha sonra yapılacak çalışmalara temel oluşturmıştır. Bu sonuçlar Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı il, ilçe müdürlükleri ve enstitüler, tüm illerin Park ve Bahçeler Müdürlükleri, Gençlik ve spor Müdürlükleri, Golf Federasyonu ve özel golf sahaları ile paylaşılmış ve paylaşılmaktadır.
2	Bu proje ile Türkiye'de en yaygın ve virulent olarak tespit edilen bir yaprak ve bir kök hastalığıyla, bitki aktivatörleri ve azaltılmış fungusit doz uygulamaları ile çevre dostu bir mücadele programı oluşturulmuştur.	Çim hastalıkları ile mücadelede fungusitlerin azaltılmış dozları ile birlikte dönüşümlü olarak bitki aktivatörlerinin kullanımı ile hem insan sağlığı ve çevreye daha az zarar verilmiş olacaktır.

8. Proje No	:	TAGEM/TABD/14/A12/P01/004 BİLGİ
Proje Adı	:	Doğu ve Güney Marmara Serin İklim Tahıl Hastalıkları Araştırmaları Projesi
Lider	:	Vesile URİN (Sakarya MAE)
Alınan Kararlar Proje lideri tarafından sonuç raporu hakkında bilgi verilmiştir. Proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır. Yayın Durumu: Yayınlanabilir. Bilime ve Uygulamaya Verilen Sonuçlar		
PROJENİN AMACI: Bölge için önemli buğday hastalıklarının uzun vadede çevreye duyarlı ve etkin şekilde kontrol altına alınabilmesi amacıyla yürütülen dayanıklı çeşit geliştirme çalışmalarına külleme, kahverengi pas, sarı pas ve kara pas hastalıkları açısından ışık tutmak, Mısır Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü'nde yürütülmekte olan ekmeklik buğday ıslah çalışmaları kapsamında ileri kademede yer alan hatların ve bazı çeşitlerin 2014-2018 yılları arasında doğal koşullarda söz konusu hastalıklara karşı reaksiyonları belirlemek, "Güney Marmara Bölgesi Ekmeklik Buğday Islah Araştırmaları" projesinde melez programında kullanılabilecek genotipleri belirlemek, projede yer alan tescilli buğday çeşitlerinin hastalıklara karşı dayanıklılık durumlarını takip etmek amaçlanmıştır.		
ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI		
Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Mısır Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünde yürütülmekte olan ekmeklik buğday ıslah çalışmaları kapsamında kullanılan çeşit ve ümitvar görülen hatların sarı pas, kahverengi pas ve külleme hastalıklarına karşı reaksiyonları ile hastalık şiddetleri belirlenmiştir.	Dayanıklı bulunan çeşit ve hatların melezleme programında kullanılması veya tescile sunulması konularında değerlendirilebilmesi için elde edilen sonuçlar ilgili birimle paylaşılmıştır.
2	Daha önceleri sarı pas hastalığına dayanıklı Tahirova-2000 çeşidinin dayanıklılığı gelişen yeni ırkla kırılmıştır. Alada, Altuğ ve Nusrat çeşitleri dayanıklılığı yönüyle öne çıkan çeşitlerdir.	Konu ile ilgili kurumlara bilgi verilmiş ve verilecektir.
3	Doğal koşullarda kahverengi pas hastalık şiddeti hassas çeşitlerde tüm yıllarda yüksek seviyelere ulaşmıştır.	Ulusal ya da uluslararası dayanıklılık ıslahı çalışmalarında Sakarya ili kahverengi pas konusunda tercih edilebilir bir lokasyondur. Doğal koşullarda kahverengi pas hastalık şiddeti hassas çeşitlerde projenin yürütüldüğü yıllarda yüksek seviyelere ulaşmıştır. Proje sonuçları Bakanlığın ilgili kuruluşları ile paylaşılacaktır. Proje bulguları Ulusal ve/veya uluslararası dergilerde, kongre ya da sempozyumlarda yayınlanacaktır.

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Ülkemizde Bazı <i>Candidatus Phytoplasma prunorum</i> , <i>Candidatus Phytoplasma mali</i> , <i>Candidatus Phytoplasma piyri</i> izolatlarının virülenslik düzeylerinin Belirlenmesi
	Lider	:	Bülent ALTAN (Alata BKAE)
	Raportörler	:	Şenol ALTUNDAĞ (Ankara ZMMAE)
		:	Nesrin TUNALI (Yalova ABKMAE)
Alınan Kararlar Proje yeni teklifi, lideri toplantıya katılamadığı için proje yürütücülerinden Dr.Elen İNCE tarafından sunulmuştur. 1. Proje yeni teklifine benzer bir çalışmanın yapılmış olması ve çalışmanın tekerrür olacağı nedeni ile projenin öncelikli olmadığı ve çalışılmasının uygun olmadığına, Karar verilmiş olup, alınan karar doğrultusunda Proje Yeni Teklifi oy birliği ile öncelikli olmadığına ve çalışılmasının uygun olmadığına karar verilmiştir. Yürürlük Durumu: Red edilmiştir.			

2.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Orta Anadolu Bölgesi Soğan (<i>Allium cepa</i> L.) Ekiliş Alanları ve Soğan Depolarında Bakteriyel Hastalıkların Tespiti, Yaygınlık Oranlarının ve Mücadele Olanaklarının Belirlenmesi
	Lider	:	Dr. Mine SARAÇOĞLU (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Dr. Demet ÇELİK ERTEKİN (Samsun KTAE)
		:	Dr. H. Nilüfer YILDIZ (Adana BMAE)
Alınan Kararlar 1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiğine, 2. Özet kısmının düzeltilmesine, 3. Patojenisite çalışmalarının moleküler çalışmalardan önce yapılmasına, 4. MALDI-Tof yönteminin de projeye eklenmesine, 5. Fiderlerde patojenisite çalışmalarının metoda eklenmesine, 6. Yaprak ve yumuşak çürüklük etmenlerinin değerlendirme skalalarının metoda eklenmesine, 7. Kullanılması muhtemel hassas çeşitlerin eklenmesine, 8. Seranade isimli preparatın denemelere dahil edilmesine, 9. Sürveyde incelenecek alanların hesaplanarak örnekleme sayılarına göre Çizelge 1'in ve buna göre çalışma takviminin yeniden düzenlenmesine, 10. PSUP'un gözden geçirilerek düzeltilmesine, 11. Literatür özeti ve kaynakça kısmının gözden geçirilerek düzeltilmesine, 12. Raportör görüşleri doğrultusunda şekilsel düzeltmelerin yapılmasına, Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir. Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.			

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM-BS-14/08-01/02-16
	Proje Adı	:	Erik ve Kayısı Genotiplerinde Şarka Virus (<i>Plum pox virüs</i>) Hastalığına Karşı Dayanıklılık Kaynaklarının Araştırılması ve PPV İzolat Koleksiyonunun Oluşturulması
	Lider	:	A. Ferhan MORCA (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Dr. İlyas DELİGÖZ (Samsun KTAE)
		:	Nejla ÇELİK (Antalya BATEM)
Alınan Kararlar Proje lideri toplantıya katılamadığından gelişme raporu proje yürücülerinden Sevgi COŞKAN tarafından sunulmuştur. 1. Projede yer alan Çizelge 6'nın görüşler doğrultusunda düzeltilmesine, 2. Elde edilen verilerin yayınlanabilirliğine, 3. Projede kayısı ile ilgili çalışmaların tamamlandığının belirtilmesine, 4. Raportör görüşleri dikkate alınarak şekilsel düzeltmelerin yapılmasına, 5. Projenin PPV'nin enfekte edilen bitkilerde sistemik enfeksiyon oluşturabilmesi, M ırkı ve D ırkı ile eksik 14 çeşidin aşılabilmesi için projenin 2019 yılında çalışmaların tamamlanarak 2020 yılı PDT'ye sonuç raporunun getirilmesine, Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT'na sonuç raporu gelecektir.			

2.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/E/18/A2/P4/223
	Proje Adı	:	Bazı Arpa Çeşit ve İleri Kademe Hatlarının Arpa Yaprak Leke Hastalığı [<i>Rhynchosporium commune</i> [(Zaffarano, Mc Donalds & Linde)] Etmeninin Patotiplerine Karşı Reaksiyonlarının Tarla Koşullarında Belirlenmesi
	Lider	:	Dr. Aydan ARAZ (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Yeşim EĞERCİ (Bornova ZMAE)
		:	Tahsin AY (Adana BMAE)
Alınan Kararlar 1. Proje lideri emekli olduğundan, proje yürütücülerinden Orhan BÜYÜK'ün proje lideri olarak atanmasına, 2. Proje yürütücülerine aynı kurumdan Dr. Filiz ÜNAL ve Esra ÇELİK'in eklenmesine, 3. Raportör görüşleri dikkate alınarak şekilsel düzeltmelerin yapılmasına, Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

3.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/1/02/08 Doktora
	Proje Adı	:	İzmir İlinde Karanfillerde Solgunluğa Neden Olan <i>Fusarium oxysporum</i> f. sp. <i>dianthi</i>'nin Yaygınlığının Belirlenmesi ve Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Ceren CER (Bornova ZMAE)

Alınan Kararlar

1. Dr. Gökem ÖZTÜRK'ün kurumdan ayrılması sebebi ile proje yürütücülerinden çıkartılmasına,
2. Elde edilen verilerin yayınlanabilir olduğuna,

Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

4. Proje No	:	TAGEM-BS-15/09-10/02-10
Proje Adı	:	Antalya, İzmir ve Aydın İllerinde Enginar Yetiştiriciliğinde Sorun Olan Hastalıkların ve Zararlıların Belirlenmesi ve Mücadele Olanaklarının Araştırılması
Lider	:	Dr. Mehmet AYDOĞDU (Antalya BATEM)
Raportörler	:	Dr. Ayşegül ÇOLAK ATEŞ (Adana BMAE)
	:	Dr. Serdar TUNCER (Erzincan BKAE)

Alınan Kararlar

1. Projedeki Tablo 1'in gözden geçirilerek düzeltilmesi,
2. Dayanıklılık çalışmalarının daha açıklayıcı yazılmasına,
3. Raportör görüşleri dikkate alınarak şekilsel düzeltmelerin yapılmasına,
4. Elde edilen verilerin yayınlanabilir olduğuna,
5. 2019 yılında proje çalışmalarının tamamlanarak 2020 yılı PDT'na sonuç raporunun getirilmesine,

Karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: 2020 Yılı PDT'na sonuç raporu gelecektir.

5. Proje No	:	EUPHRESCO Project 2015-D-142
Proje Adı	:	Kabakgil Tohumlarında <i>Acidovorax citrulli</i>'yi Saptama ve Tanılama Protokollerinin Optimizasyonu
Lider	:	Dr. Raziye ÇETİNKAYA YILDIZ (Adana BMAE)

Alınan Kararlar

Proje sonuç raporu olarak gündemde yer alan projenin çalışmalarının devam etmesi nedeniyle gelişme raporu hakkında lideri tarafından bilgi verilmiştir.

Proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

24. STANDART İLAÇ DENEME METODU

1.	Ayçiçeğinde Siyah Gövde Lekesi	Edirne TTAE	Yeni
	Ayçiçeğinde Siyah Gövde Lekesi SİDM (Yeni)-Tuğba Hilal KILIÇ (Edirne TTAE) tarafından sunulmuştur. - 2.3.4 kısmında 100 lt su ifadesinin çıkartılması, - 3.2.1 kısmında; “Tohum ilaçlamasında; her parselin orta iki sırasında parselin başından ve sonundan 1 metre mesafe bırakılarak ortadaki bitkilerin hasta-sağlam olarak sayımı yapılır.		

Yeşil aksam ilaçlamasında; parselin başından ve sonundan 1 metre mesafe bırakılarak her parselin orta iki sıradaki bitkilerdeki hastalık belirtileri 0-9 skalasına göre değerlendirilir. Belirtiler henüz gövdede görülüyorsa, ortadaki iki sıradaki bitkilerde, her bitkiden alt, orta ve üstten toplam 5 yaprak alınarak yine skalaya göre değerlendirme yapılır.” şeklinde düzeltilmesi kararları alınarak son şekli kabul edilmiştir.

- Tuğba Hilal KILIÇ tarafından hazırlanan ve son şekli ile kabul edilen “Ayçiçeğinde Siyah Gövde Lekesi SİDM” nda yer alan ilaçlama zamanlarının “Ayçiçeğinde Siyah Gövde Lekesi ZMTT” nda da revize edilerek son şeklinin kabul edilmesine karar verilmiştir.

VI. TOPLANTININ GENEL DEĞERLENDİRİLMESİ VE KAPANIŞ

BİTKİ SAĞLIĞI ARAŞTIRMALARI DAİRE BAŞKANLIĞI
BİTKİ ZARARLILARI ARAŞTIRMALARI
PROJE DEĞERLENDİRME TOPLANTISI KARARLARI
(11-16 Şubat 2019 / ANTALYA)

I. AÇILIŞ

2019 yılı Bitki Zararlıları Araştırmaları Proje Değerlendirme Toplantısı 11-16 Şubat 2019 tarihlerinde Port Nature Luxury Resort Hotel/ANTALYA’da yapılmıştır. Toplantı saat 10.00’da Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürü Sayın Özkan KAYACAN’ın açılış konuşmaları ile başlamış, Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi Doktor Öğretim Üyesi Hakan FİDAN’ın “CRISPR Teknolojisi ile Dayanıklı Transgenik Olmayan Bitki Üretimi”, Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. İsmail Ayşad GÜDEKLİ’ın “Medya Okuryazarlığı” ve AVEO Özel Sektörden Osman Selami BUDAK’ın “Tarım Bilişimi ve Akıllı Tarım Uygulamaları”konulu sunuları ile tamamlanmıştır.

II. BAŞKANLIK DİVANININ OLUŞTURULMASI

Yapılan seçim sonucunda Divan Başkanlığına oy çokluğu ile Dr. F. özlem ALTINDİŞLİ (Bornova Ziraî Mücadele Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü) asil, Ali ÖZTOP (Antalya Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü) yedek üye, sekreteryaya olarak Bennur AĞBABA (Malatya Kayısı Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü) ve Mehmet Sabri MİROĞLU (Diyarbakır Ziraî Mücadele Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü) seçilmiştir.

III. GÜNDEM ÜZERİNDE GÖRÜŞMELER

1. Ankara Ziraî Mücadele Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünden Dr. Numan E. BABAROĞLU’nun “Orta Anadolu Bölgesinde Avrupa Sünesi (*Eurygaster maura* L. Hemiptera: Scutelleridae) Mücadelesinde Tahmin Uyarı Modelinin Geliştirilmesi” isimli projesinin devam eden projelerden sonuçlanan projeler kısmına alınmasına,
2. Diyarbakır Ziraî Mücadele Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünden Vedat KARACA’nın “Güneydoğu Anadolu Bölgesinde Bazı Kültür Bitkilerinde Cicadellidae (Hemiptera: Auchenorrhyncha) Türleri, Yaygınlığı ve Potansiyel Virüs Vektörlerinin Belirlenmesi” isimli projesinin sonuçlanan projelerden devam eden projeler kısmına alınmasına,
3. Bornova Ziraî Mücadele Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünden Fatma IŞIK’ın “İzmir İli Kesme Çiçek Seralarında Thripidae (Thysanoptera) Familyasına Bağlı Türler, Önemlilerinin Bulaşma Oranları, Popülasyon Değişimleri, Predatörlerinin Belirlenmesi ile Mücadelesine Yönelik Çalışmalar” isimli projesinin devam eden projelerden sonuçlanan projeler kısmına alınmasına,
4. Ankara Ziraî Mücadele Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünden Heval DİLER’in “Orta Anadolu Bölgesi Buğday Tarlalarında Zararlı Olan Yabancı Otlarda Bulunan Eriophyoid (Acarina: Eriophyoidea) Akarların Belirlenmesi ve Biyolojik Mücadele Ajanı Olarak Kullanımlarının Araştırılması” isimli projesinin sonuçlanan projelerden devam eden projeler kısmına alınmasına,
5. Gaziantep Antepfıstığı Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünden Hakan USANMAZ’ın “Antepfıstığı Psillidi [(*Agonoscena pistaciae* Burck. and Laut. Hemiptera: Aphalaridae)] Mücadelesinde Bazı İnsektisitlerin Biyolojik Etkinliklerinin Gözden Geçirilmesi ve Uygulama Zamanının Araştırılması” ve “Gaziantep, Kahramanmaraş ve Adıyaman İllerinde Bademde Zararlı Böcek Türleri, Önemli Türün Mücadelesine Yönelik Bazı Biyolojik Özellikleri ile Parazitoit ve Predatörlerinin Belirlenmesi” isimli projelerinin sonuçlanan projelerden devam eden projeler kısmına alınmasına,
6. Bornova Ziraî Mücadele Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünden Seher TANYOLAÇ’ın “Pamukta Erken Dönemde Zararlı Thrips türleri’ne Karşı Kitle Halinde Tuzakla Yakalama

Yöntemi Üzerine Araştırmalar” isimli projesinin devam eden projelerden sonuçlanan projeler kısmına alınmasına, gündem öncesi görüşmelerde karar verilmiştir.

IV. ARAŞTIRMA PROJELERİNİN GÖRÜŞÜLMESİ

1. Buğday Entegre Mücadele, Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
2. Mısır Entegre Mücadele, Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
3. Pamuk Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
4. Örtüaltı Sebze Yetiştiriciliğinde Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
5. Biyolojik Mücadele Araştırma Projeleri
6. Bitkisel Üretimde Fauna ve Flora Projeleri
7. Kiraz Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
8. Kayısı Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
9. Antepfıstığı Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
10. Bağ Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
11. Çilek Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
12. Ülkesel Meyve Sinekleri Araştırma Projeleri
13. Uzakdoğu Ülkelerine Yaş Meyve İhracatında Sorun Olan Zararlılara Karşı Uygulanacak Farklı Mücadele Yöntemlerinin Araştırılması
14. Ülkesel Antepfıstığı Psillidi Araştırma Projeleri
15. Ülkesel *Ricania* sp. Araştırma Projeleri
16. Ülkesel Minor Ürünler Araştırma Projesi
17. Nar Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
18. Patates Entegre Mücadele, Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
19. Münferit Projeler
20. Zirai Mücadele Teknik Talimatları ve Standart İlaç Deneme Metotları

V. TOPLANTININ GENEL DEĞERLENDİRİLMESİ ve KAPANIŞ

1.	Ülkesel Proje Adı	BUĞDAY ENTEGRE MÜCADELE, ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Numan BABAROĞLU (Ankara ZMMAE)

SONUÇLANAN PROJELER

2.	Proje No	: TAGEM-BS-12 / 12-01 / 01- 03
	Proje Adı	: Orta Anadolu Bölgesinde Avrupa Sünesi (<i>Eurygaster maura</i> L. Hemiptera: Scutelleridae) Mücadelesinde Tahmin Uyarı Modelinin Geliştirilmesi
	Lider	: Dr. Numan E. BABAROĞLU (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	: Ekrem KAYA (Bornova ZMAE)
		: Vedat KARACA (Diyarbakır ZMAE)

Alınan Kararlar

1- Proje sonuç raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

PROJENİN AMACI:

Entegre zararlı yönetiminde önemli yer tutan bir tahmin uyarı sistemini geliştirip süne mücadelesinde uygulanarak, oluşacak zararlı salgınlarını yönetmek için zaman sağlayarak zararlı kontrolünün optimize edilmesini, maliyetin azaltılmasını sonuçta ürün kaybının en aza indirilmesine yardımcı olacak bir karar destek sistemini oluşturmaktır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Orta Anadolu'da sünenin salgın oluşturma koşulları belirlenmiştir.	T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı'nın ilgili birimlerine ve İl Tarım ve Orman Müdürlüklerine gerekli her türlü uyarılar yapılmıştır ve yapılacaktır.
2	Süne tehdidi altındaki alanlarda özellikle salgın yıllarında, hasadın geciktirilmesi, geçici çeşitlerin ekilmesi gibi süne salgınlarının şiddetini arttıracak uygulamalardan vazgeçilmesi. Salgın yıllarında ürün yönetimi ile sünenin konukçusu olmayan (baklagiller, yağlı tohumlar gibi), veya arpa gibi popülasyon gelişimin azaltan ürünlere yer verilmesi.	Eğitimlerle (çiftçi toplantısı, İl Tarım ve Orman Müdürlükleri teknik elamanlarının eğitimleri), Liflet/broşür vb bilgi verilecektir.
3	Sünenin salgın koşulları ile mücadeleye esas sürvey ve kimyasal mücadele zamanlarının meteorolojik verilerle olan ilişkisi belirlenmiş, bu ilişkilerden yararlanılarak tahmin uyarı modeli oluşturulmuş, prototip yazılımı yapılmış ve süne mücadelesinde uygulanabilirliği ortaya konulmuştur.	TAGEM, GKGM ve MGM yetkilileriyle görüşmeler yapılmış, MGM meteorolojik ve bilgi işlem alt yapısı kullanılarak, prototip olarak yazılımı yapılan sistemin daha geniş kapsamlı yazılımı yapılarak Orta Anadolu'da kullanımı sağlanacaktır.
4	Çalışmada elde edilen sonuçlar bilim dünyasına aktarılacaktır.	Proje sonuçları ulusal ve uluslararası sempozyum, kongre, dergi ve bültenlerde yayınlanacaktır.

DEVAM EDEN PROJELER

1	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/5/01/10 (Doktora)
	Proje Adı	:	Güneydoğu Anadolu Bölgesi Süne (<i>Eurygaster</i> spp. Hemiptera: Scutelleridae) ve Kımıl (<i>Aelia</i> spp. Hemiptera: Pentatomidae) Kışlak Alanlarında Entomopatojen Nematod Türlerinin Belirlenmesi, Entomopatojen Nematodların Süne ve Kımıl Mücadelesinde Kullanım Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Aydın PEÇEN (Diyarbakır ZMAE)
Alınan Kararlar: 1- Önümüzdeki yıl PDT sonuç raporunun getirilmesine, 2- Laboratuvar kısmıyla ilgili yayın yapılmasına karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.			
Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT'sına gelişme ve sonuç raporu getirilecektir.			

2.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/E/18/A2/P4/250
	Proje Adı	:	İç Anadolu Bölgesi Hububat Alanlarındaki Ekin Bambulu [<i>Anisoplia</i> spp. (Coleoptera: Rutelidae)]'nın Mücadelesine Esas Biyo - Ekolojik Kriterlerinin Belirlenmesi ve Mücadelesine Yönelik Çalışmalar
	Lider	:	Emre AKCİ (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Dr. Mehmet DUMAN (Diyarbakır ZMAE)
		:	Erkan YILMAZ (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar: 1-Çalışma yapılan alanlardan alınan örneklerin tür teşhisinin yapılmasına karar alınmış olup alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.			
Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

2.	Ülkesel Proje Adı	MISIR ENTEGRE MÜCADELE, ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Vahdettin AKMEŞE (Adana BMAE)

DEVAM EDEN PROJELER

1	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/5/01/1
	Proje Adı	:	İç Anadolu Bölgesi Mısır Ekiliş Alanlarındaki Zararlılar ile Bunların Parazitoit ve Predatörlerinin Yaygınlık ve Yoğunluklarının Belirlenmesi
	Lider	:	Mehmet ÇULCU (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Ekrem KAYA (Bornova ZMAE)
		:	Vedat KARACA (Diyarbakır ZMAE)
Alınan Kararlar: 1- Biyolog Selda UMAR ve Düzce Üniversitesi Ziraat ve Doğa Bilimleri Fakültesinde görevli Doç. Dr. Emine DEMİR ÖZDEN'in projeye yardımcı araştırmacı olarak dahil edilmesi,			

- 2- Örneklemlerin mısırın 3 farklı döneminde yapıldığının ilgili bölümde belirtilmesi,
- 3- Kırmızı örümceklerin yanısıra Eriophyidae familyası türlerinin de saptandığının belirtilmesine karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Güneydoğu Anadolu Bölgesi Mısır Alanlarında Zararlı Lepidopter Türleri ve Mısır Koçan Kurdu, <i>Sesamia</i> spp. (Lepidoptera: Noctuidae)’nun Yumurta Parazitoitleri ile Bu Parazitoitlerden <i>Telenomus Busseolae</i> (Hymenoptera: Scelionidae)’nin Biyolojisi ve Davranışları Üzerine Bazı Insektisitlerin Etkilerinin Belirlenmesi (Doktora)
	Lider	:	Adil TONGA (Diyarbakır ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Bilgin GÜVEN (Bornova ZMAE)
		:	Ferda YARPUZLU (Adana BMAE)

Alınan Kararlar:

- 1- Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiği,
- 2- Proje başlığının “Mısır Alanlarında Önemli Zararlı Mısır Koçankurtları *Sesamia* spp. ve Yumurta Parazitoitlerinin Yoğunlukları ile *Telenomus busseolae* (Gahan) (Hymenoptera: Scelionidae)’nin Biyolojisi Ve Davranışları Üzerine Bazı İnsektisitlerin Etkilerinin Belirlenmesi” olarak değiştirilmesi,
- 3- Projenin geldiği şekilde mevcut olan mısır alanlarında zararlı tüm Lepidoptera türlerinin saptanmasına yönelik sürvey çalışmaları, daha önce aynı bölgede bu türlerin saptanması, doktora süresinin kısıtlı ve tek kişi tarafından yapılma zorunluluğu gibi nedenlerle gerekli olmadığı kanaatine varılmıştır. Projenin Mısır Alanlarında Önemli Zararlı Mısır Koçankurtlarının yoğunluklarının belirlenmesine yönelik çalışmaları kapsayacak şekilde planlanması,
- 4- Mısır bitkisinin kınlarının yumurta paketlerinin üzerini örtmesi nedeniyle yan etki denemelerinde erginlere karşı insektisitlerin yan etkisinin belirlenmesinin metoda ilave edilmesi,
- 5- Denemeye alınacak insektisitlerin azaltılması ve seçilecek olan insektisitlerin bölgede kullanılma durumuyla ilgili olarak yeniden gözden geçirilmesi tavsiye kararları alınmıştır.

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM’e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

3.	Ülkesel Proje Adı	PAMUK ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Sedat EREN (Diyarbakır ZMAE)

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM-BS-14 / 04-02 / 01 - 03
	Proje Adı	:	Bazı Pamuk Çeşitlerinde Emici Böceklerin Populasyon Değişimleri ile Verim ve Kaliteye Etkilerinin Belirlenmesi (Doktora)
	Lider	:	Seher TANYOLAÇ (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar 1- Proje sonuç raporu oybirliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır. Yayın Durumu: Yayınlanabilir.			
PROJENİN AMACI: • Ege Bölgesi'nde yaygın olarak yetiştirilen erkenci ve geççi pamuk çeşitlerindeki emici böceklerin (<i>Aphis gossypii</i>, <i>Thrips tabaci</i>, <i>Asymmetresca decedens</i>, <i>B. tabaci</i>, <i>Frankliniella spp.</i>, ve <i>C. pallidus</i>) populasyon değişimlerinin ve çeşit tercihlerinin belirlenmesi. • Denemede kullanılan pamuk çeşitlerinin tüylülük durumlarının belirlenerek emici böceklerin tercihi ile ilişkilendirilmesi. • Her emici böcek türünün tercih ettiği çeşidin bilinmesi ile bu türlere karşı daha az ilaçlamanın yapılacağı entegre ürün yönetiminin belirlenmesi. • Emici böceklerle karşı ilaçlama yapılması ve yapılmaması durumunda verime etkisinin belirlenmesi. • Zararlı stresinden ilaçlanan ve ilaçlanmayan parsellerde en az ve en çok etkilenen çeşitlerin belirlenmesi. • Emici böceklerle karşı ilaçlama yapılması ve yapılmaması durumunda pamukta fiziksel lif kalite kriterlerine etkisinin belirlenmesi. Zararlılara karşı dayanıklılıkta tüylülük özelliğinin önemli olduğunun belirlenmesiyle ıslah çalışmalarına veri elde edilmesi.			
ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI			
Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları	
1	-Pamuk alanlarında görülen emici böceklerin çeşit tercihi belirlenmiştir. - <i>Thrips tabaci</i> ve <i>Bemisia tabaci</i> tüylü çeşitleri tüysüz çeşitlere göre daha çok tercih etmiş, <i>Asymmetrasca decedens</i> ise tüysüz çeşitleri tercih etmiştir. - <i>Creontiades pallidus</i> 'un çeşit seçiminin pamuk yapraklarındaki tüylülükle ilişkili olmadığı saptanmıştır. - <i>Thrips</i> ve beyazsineğin yoğun olarak görüldüğü pamuk alanlarında tüysüz çeşitlerin, yaprakpirelerinin yoğun görüldüğü alanlarda ise tüylü çeşitlerin ekimi önerilecektir. Uygun çeşit seçimi ile ve EZE dikkate alınarak az sayıda emici böceklerle karşı gereksiz ilaçlamaların önüne geçilecektir.	-Proje sonucunda elde edilen bilgiler ile Ziraî Mücadele Teknik Talimatları, Pamuk Entegre Mücadele Teknik Talimatı güncellenecektir. -Enstitümüz sorumluluk alanındaki illerdeki üreticilere eğitimler ve köy ziyaretleri esnasında elde edilen bilgiler paylaşılacaktır. -Pamuk ile ilgili yapılacak olan çalıştay, toplantı, kongre gibi etkinliklere katılım sağlanarak çıktılar poster veya sözlü sunu şeklinde anlatılacaktır. -Konu ile ilgili bilimsel dergilere yayın yapılacaktır. -Bakanlığımızın diğer birimlerindeki	

2	Emici böcek türlerinin farklı çeşitlerdeki zararları sonucu verim ve kaliteye etkileri ortaya konulmuştur. Sadece emici böceklerle karşı ilaçlamanın yapıldığı parsellerden elde edilen verim, ilaçlama yapılmayan parsellere göre daha yüksek olarak saptanmıştır.	çalışma gruplarıyla elde edilen veriler paylaşılacaktır.
3	Emici böceklerle karşı ilaçlama yapılmayan parsellerdeki en düşük verim değerleri tüysüz çeşitlerde elde edilmiştir.	
4	Verim ile ilgili olarak emici böceklerle karşı ilaçlama yapılmayan parsellerde açan koza ve bitkideki toplam koza sayısı ilaçlama yapılan parsellere göre daha az olarak belirlenmiştir.	
5	Emici böceklerle karşı ilaçlama yapılan ve yapılmayan parsellerde kalite kriterlerinden mikroner ve lif uzunluğu bakımından çeşitler arasında fark bulunmamıştır. Ancak lif mukavemeti ilaçlama yapılmayan parsellerde daha düşük değerler elde edilmiştir.	
6	Çalışma ile gelecekte elit pamuk çeşitlerinin geliştirilmesinde zararlılara dayanıklılığı doğal olarak sağlayacak tüylülük özelliklerinin dikkate alınması gerektiği ortaya konmuştur. İlgili genlerin elit çeşitlere aktarılmasının, bu çeşitlerin tarımda kullanımının uzun soluklu olmasını sağlayacağı düşünülmektedir.	

3.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/1/01/13
	Proje Adı	:	Aydın İli İkinci Ürün Pamukta (<i>Gossypium hirsutum</i> L.) Farklı Azot Dozlarının Zararlılar, Doğal Düşmanlar ve Verim Üzerine Etkisinin Belirlenmesi (Doktora)
	Lider	:	Sergül ÇOPUL (Nazilli PAE)

Alınan Kararlar

- 1- Proje sonuç raporunun kabulü,
- 2- Dört nolu çıktının uygulamaya aktarılma mekanizmaları bölümüne yazılması,
- 3- En uygun azot dozunun çıktılar bölümüne aktarılması,
- 4- Uygulamaya aktarılma mekanizmalarının ilk üç maddesinin çıkarılmasına karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

PROJENİN AMACI: 2015-2017 yılları arasında, ikinci ürün pamuk üretim sezonunda, Nazilli Pamuk Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü deneme arazisinde yürütülmüş olan bu çalışma ile farklı azot dozlarının, zararlılar, doğal düşmanlar, verim, verim unsurları ve bazı lif kalite parametreleri üzerine etkileri değerlendirilmiştir.		
ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI		
Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Araştırmada kullanılan tüm pamuk çeşitlerinde, bitki başına tespit edilen zararlıların popülasyon yoğunluğu ile azot dozları arasında önemli ve pozitif yönlü bir ilişkinin olduğu belirlenmiştir. Uygulanan azot dozu miktarındaki artış ile birlikte zararlıların popülasyon yoğunluğunun da arttığı tespit edilmiştir.	-Avcı böceklerin, zararlıların popülasyon yoğunluğu üzerinde baskılayıcı bir unsur oluşturması nedeniyle doğal dengenin korunması gerekmektedir. Bu yüzden, azotlu gübrelerin, zararlılar ile avcı böceklerin popülasyon yoğunlukları arasındaki ilişki üzerine olan etkilerinin dikkate alınması ve gübrelemenin, doğal dengeyi bozmayacak şekilde, dengeli ve önerilen dozlarda yapılması önerilmektedir.
2	Artan azot dozları, kütlü pamuk verimini belirli bir noktaya kadar arttırmıştır. Çünkü, azot dozu miktarı arttıkça pamuk bitkisinin alt kısımlarındaki meyve dallarında hasat edilebilir koza sayısı azalmakta ve bu durum, kütlü pamuk verimindeki artışın belirli bir azot dozuna kadar devam etmesine yani verimdeki artışın, sınırlı olmasına yol açmaktadır.	-Çalışmadan elde edilen veriler doğrultusunda azotlu gübrelerin; zararlılar, doğal düşmanlar ve verim üzerine etkisi hakkında ilgili paydaşlar bilgilendirilecektir.
3	Yapılan istatistiki analizler sonucunda, pamuk üretiminde ekolojik ve ekonomik açıdan uygulanması gereken en ideal azot dozunun 15 kg N/da olduğu belirlenmiştir.	-Çiftçi eğitimleri düzenlenecektir. -Araştırma sonuçları, ulusal ve uluslararası dergi ve/veya kongrelerde yayınlanacaktır.

4.	Proje No	:	TAGEM-BS-15/04-02/01-06
	Proje Adı	:	Doğu Akdeniz Bölgesi Bazı Endüstri Bitkilerinde, Pamuk Unlubiti [<i>Phenacoccus solenopsis</i> Tinsley (Hemiptera: Pseudococcidae)]'nin Yayılışı, Doğal Düşmanları ve Kimyasal Mücadelesinin Araştırılması
	Lider	:	Mahmut BADEMCİ (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Seher TANYOLAÇ (Bornova ZMAE)
		:	Sergül ÇOPUL (Nazilli PAE)

Alınan Kararlar

- 1- Kimyasal mücadele yapılmadığından tartışma kısmından kimyasal mücadele ile ilgili verilen literatürlerin çıkarılması,
- 2- Özetten kimyasal mücadele ile ilgili amacın çıkartılması,
- 3- Abstrakt kısmında birinci paragrafta doğal düşmanların tespiti ile ilgili cümlelerin eklenmesi,
- 4- Giriş bölümünde endüstri bitkileri ile ilgili istatistiki verilerin verilmesi, ayrıca bu kısma zararlıların biyolojisi ve morfolojisi ile ilgili paragraf eklenmesi,
- 5- Bulgular kısmında zararlı ile bulaşık olan endüstri bitkilerinin dönemleri ve bulunma tarihlerinin verilmesi,

6- Liftette bitki fenolojisi ile zararlıının bulunma durumu ile ilgili önerilerin literatürle desteklenerek tartışma ve sonuç kısmına eklenmesi, 7- Survey sonuçlarının verildiği tablolardaki bulaşma oranlarının gözden geçirilmesine karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oybirliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır. Yayın Durumu: Yayınlanabilir.		
PROJENİN AMACI: - Doğu Akdeniz Bölgesinde <i>P.solenopsis</i>'in konukçusu olan endüstri bitkilerinde (pamuk, ayçiçeği, susam ve tütün) yayılımı tespit edilmiştir, - Zararlı türün doğal düşmanları tespit edilmiştir.		
ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI		
Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Adana, Mersin ve Osmaniye illerinde endüstri bitkilerinde zararlı ile bulaşık alanlar tespit edilmiştir. Zararlıının bulaşma oranı tüm bölgede 2015 yılında %0,88; 2016 yılında ise %2,53 olarak tespit edilmiştir.	İl Müdürlüğü Teknik Personeli ile bilgilendirme toplantıları düzenlenecektir. Zararlı ve parazitoitleri ile ilgili liflet hazırlanmıştır. Projenin sonuçları kongre ve dergilerde yayınlanacaktır.
2	Zararlıının önemli parazitoiti <i>Aenasius arizonensis</i> ve <i>Leptomastix epona</i> Adana ve Mersin illerinde pamuk alanlarında tespit edilmiştir.	
3	Zararlıının bulunduğu alanlar tarla kenarlarında ve yabancı otlarda sınırlı kalmıştır. Zararlıının tespit edildiği 2015 ve 2016 yıllarında konukçusu olan endüstri bitkilerinde ekonomik zarara yol açmamıştır.	

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/18/A2/P4/544
	Proje Adı	:	Çukurova Bölgesinde Pamukta Erken Dönemde Yapılan İlaçlamaların ve Bazı Pamuk Çeşitlerinin Zararlı ve Faydalı Böcek Popülasyonlarına Etkilerinin Araştırılması (Doktora)
	Lider	:	Yeşim ŞAHİN (Adana BMAE)
Alınan Kararlar: 1- Elde edilen sonuçların yayınlanabileceğine karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

2.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/4/01/12
	Proje Adı	:	Pamukta Erken Dönemde Zararlı <i>Thrips</i> türleri'ne Karşı Kitle Halinde Tuzakla Yakalama Yöntemi Üzerine Araştırmalar
	Lider	:	Seher TANYOLAÇ (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Okan ÖZGÜR (Adana BMAE)
		:	Sergül ÇOPUL (Nazilli PAE)

Alınan Kararlar

- 1- Projenin bir yıl daha devam etmesi,
- 2- Görkem ÖZTÜRK'ün projeden çıkarılması,
- 3- Ekonomik analizin iptali,
- 4- Sayım zamanlarında bitkinin bulunduğu fenolojik dönemin tablolarla gösterilmesi,
- 5- Çizelgelerde sadece ortalama değerlerin verilmesi, tuzaklardaki ve bitkilerdeki thrips sayılarının grafiklerle verilmesine karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT'sine gelişme ve sonuç raporu getirilecektir.

4.	Ülkesel Proje Adı	ÖRTÜALTI SEBZE YETİŞTİRİCİLİĞİNDE ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Ayşegül ÇOLAK ATEŞ (Adana BMAE)

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	: TAGEM-BS-15 /09-01 / 01 - 03
	Proje Adı	: Ege Bölgesi Örtüaltı Domates Yetiştiriciliğinde <i>Lasioptera</i> sp. (Diptera: Cecidomyiidae)'nın Yayılışı, Popülasyon Değişimi ve Mücadelesine Yönelik Kritik Biyolojik Dönemlerin Belirlenmesi
	Lider	: Dr. Tülin KILIÇ (Bornova ZMAE)
	Raportörler	: Adnan CANBAY (Malatya KAE)
		: H. Deda BÜYÜKÖZTÜRK (Adana BMAE)

Alınan Kararlar:

- 1- Gelecek yıl sonuç raporunun getirilmesi kararı alınmıştır. Elde edilen sonuçların yayınlanabileceğine karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT'sine gelişme ve sonuç raporu getirilecektir.

2.	Proje No	: TAGEM-BS-15 /09-01 / 01 - 05
	Proje Adı	: Doğu Akdeniz Bölgesi Sebze Alanlarındaki Unlu Bit <i>Phenacoccus madeirensis</i> Green (Hemiptera: Pseudococcidae)'in Mevcut Durumu, Biyolojisi, Parazitoit ve Predatörleri ile En Yaygın Doğal Düşmanı Üzerinde Araştırmalar (Doktora)
	Lider	: M. Gökhan BİLGİN (Adana BMAE)

Alınan Kararlar:

- 1- 2020 yılında projenin sonuç raporunun getirilmesi ve yayınlanabilirliğine karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT'sine gelişme ve sonuç raporu getirilecektir.

5. BİYOLOJİK MÜCADELE ARAŞTIRMA PROJELERİ**SONUÇLANAN PROJELER**

2.	Proje No	:	TAGEM-BS-14 / 08-04 / 01 – 15
	Proje Adı	:	Trakya Bağ Alanlarında Bitki Paraziti Nematod Türlerinde <i>Pasteuria</i> spp.'nin Belirlenmesi, Patojenisiteleri ve Biyolojik Mücadelede Kullanılma Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Lerzan ÖZTÜRK (Tekirdağ BAE)
	Raportörler	:	Aydın PEÇEN (Diyarbakır ZMAE)
		:	Atila ÖCAL (Antalya BATEM)
Alınan Kararlar 1- Lifletten literatür özetlerinin çıkarılması ve lifletin kurumsal kimliğe uygun olarak yeniden düzenlenmesi, 2- PSUP'taki genel amaçların çıkarılması, 3- Projenin sonuç raporu pozisyonuna göre talimata uygun olarak düzeltilmesi, 4- Çizelge 14 ve 15'in yeniden düzenlenmesi ve sütunlara birim simgelerinin eklenmesine arar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oybirliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır. Yayın Durumu: Yayınlanabilir			
PROJENİN AMACI: 1. Bu çalışmada Tekirdağ, Edirne, Kırklareli ve Çanakkale İllerinde bağ alanlarındaki önemli bitki paraziti nematod türlerinin belirlenmesi, bakteriyel bir parazit olan <i>Pasteuria</i> spp. nin bağ alanlarında araştırılarak tür bazında tanımlanması, <i>Pasteuria</i> bakterisinin nematod mücadelesinde biyolojik etkinliğinin belirlenmesi amaçlanmıştır.			
ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI			
Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları	
1	Bu çalışmada Tekirdağ, Edirne, Kırklareli ve Çanakkale İlleri bağ alanlarında 3 takıma (Dorylaimida, Tylenchida, Aphelenchida) ait nematod türleri tespit edilmiştir. Kırklareli ilinde bağ alanlarında 16 cins, Edirne ili bağ alanlarında 21 cins, Çanakkale-Eceabat ve Gelibolu İlçelerindeki bağ alanlarında 12, Tekirdağ ili bağ alanlarında 27 cinse ait nematod türleri tespit edilmiş, il bazında dağılımları belirlenmiş ve tür bazında teşhisleri yapılmıştır.	Sonuçlar ulusal veya uluslararası kongrelerde sunulacak ve bilimsel dergilere gönderilecek, Tarım İl ve İlçe Müdürlüklerine bilgiler verilecektir. Bulunan karantinaya tabi etmenler ile ilgili Bakanlığımızın ilgili birimleri bilgilendirilecektir.	
2	Bağ alanlarında yapılan sörveylerde nematodları parazitleyen <i>Pasteuria penetrans</i> bakterisi tespit edilmiştir. Bakteri parazitleme çalışmaları sonrasında bakterinin 14 cinse ait 20 nematod türünü parazitleyebildiği saptanmıştır. Bu bakteri 24 ve 28°C sıcaklıklarda özellikle kök ur nematodunda ümitvar sonuçlar vermiştir. Nematod ile çok bulaşık seralarda bakteri uygulaması ile nematod baskılanmasında iyi sonuçlar alınabileceği düşünülmektedir.		

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Bacillus thuringiensis İçeren Yerel Biyopreparatın Çizgili Yaprak Kurdu <i>Spodoptera exigua</i> (Hübner) (Lepidoptera: Noctuidae)’ya Karşı Mısırdaki Etkinliğinin ve Bazı Doğal Düşmanlara Yan Etkisinin Belirlenmesi
	Lider	:	Dr. Şebnem TİRENG KARUT (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Dr. Bilgin GÜVEN (Bornova ZMAE)
		:	Mehmet ÇULCU (Ankara ZMAE)
Alınan Kararlar: 1- Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiği, 2- Projenin başlığının “<i>Bacillus thuringiensis</i> İçeren Yerel Biyopreparatın Çizgili Yaprak Kurdu <i>Spodoptera exigua</i> (Hübner) (Lepidoptera: Noctuidae)’ya Karşı Mısırdaki Etkinliği ile <i>Trichogramma evanescence</i>’e Yan Etkisinin Belirlenmesi” olarak değiştirilmesi, 3- Metot bölümünde yan etki denemelerinin yalnızca <i>Trichogramma evanescence</i> hedef alınarak yürütülmesi ve güncel standart yan etki deneme metodunun laboratuvar, yarı tarla ve tarla aşamalarını içerecek şekilde düzenlenmesi, 4- <i>Bacillus thuringiensis</i> preparatının nereden temin edileceğinin materyal bölümünde belirtilmesi, 5- Biyolojik etkinlik çalışmalarının ilgili Standart İlaç Deneme Metodu’na uygun olarak yürütülmesi kararları alınmıştır. Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM’e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir. Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.			

2.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Yerli bir <i>Amblyseius swirskii</i> (Acari: Phytoseiidae) popülasyonunun bazı sebze türlerinde İkinoktalı kırmızıörümcek, <i>Tetranychus urticae</i> Koch (Acari: Tetranychidae) ve Domates pas akarı, <i>Aculops lycopersici</i> (Massei) (Acari: Eriophyidae)’na karşı kullanılma potansiyellerinin belirlenmesi (Doktora)
	Lider	:	Pınar GÖKSEL (Yalova ABKAE)
	Raportörler	:	Ferda YARPUZLU (Adana BMAE)
		:	Heval DİLER (Ankara ZMAE)
Alınan Kararlar: 1- Projenin öncelikli ve gerekli olduğu, 2- Yaprakta olduğu gibi gövdede de Trikom yoğunluğunun belirlenmesi üzerine çalışmaların yapılması kararı alınmıştır. Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM’e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir. Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.			

3.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Yerel Fungus İzolatlarının Fındık Yeşil Kokarcası [(<i>Palomena prasina</i> L.) (Hemiptera: Pentatomidae)] Üzerine Etkinliklerinin Belirlenmesi (Doktora)
	Lider	:	Zeynep ŞAHİN TAYLAN (Giresun FAE)
	Raportörler	:	Gürsel ÇETİN (Yalova ABKAE)
		:	Kaan ALTAŞ (Samsun KTAE)

Alınan Kararlar:

- 1- Öncelikli ve gerekli olduğu,
- 2- Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi'nden alınacak izolatların isimlerinin belirtilmesi,
- 3- Materyal ve metod kısmında spreylemenin yapılacağı cihazların belirtilmesi,
- 4- Çalışma takviminin üç yıl olacak şekilde yeniden düzenlenmesi kararları alınmıştır.

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/18/A2/P5/473
	Proje Adı	:	Çukurova'da Chrysoperla (Neuroptera: Chrysopidae) Cinsine Bağlı Türler ile Önemli Türün Kitlese Üretim Protokollerinin Belirlenmesi (Doktora)
	Lider	:	Sadık Emre GÖRÜR (Adana BMAE)

Alınan Kararlar:

- 1- Projenin lideri Sadık Emre GÖRÜR toplantıya katılmadığı ve projenin doktora projesi olması nedeniyle görüşülmemiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

2.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/5/01/02
	Proje Adı	:	Ege Bölgesi Bağlarında Ana Zararlı Salkım güvesi (<i>Lobesia botrana</i> (Denis and Schiffermuller) (Lepidoptera: Tortricidae)'ne Karşı <i>Trichogramma euproctidis</i> (Girauld) (Hym.: Trichogrammatidae) Etkinliğinin Belirlenmesi (TAGEM-Ege İhracatçı Birlikleri)
	Lider	:	Dr. Bilgin GÜVEN (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. İsmail ALASERHAT (Erzincan BKAE)
		:	Mustafa TÜFEKLİ (Adana BMAE)

Alınan Kararlar:

- 1- Proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

3.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/5/01/14
	Proje Adı	:	Entomopatojen <i>Beauveria bassiana</i> (Bals.-Criv.) Vuill. İzolatlarının Patates Bitkisinde Endofitik Potansiyelinin ve Patates Böceği (<i>Leptinotarsa decemlineata</i> (Say)) Üzerindeki Etkisinin Belirlenmesi
	Lider	:	İlker POLAT (Tokat OKGTAE)
	Raportörler	:	Mustafa ALKAN (Ankara ZMMAE)
		:	Fatma IŞIK (Bornova ZMAE)

Alınan Kararlar:

- 1- 2019 yılı tarla denemelerine 3. larva döneminin eklenmesi ve tek izolatla (GOPT-562) yumru, yumurta+yaprakla devam edilmesi,
- 2- Proje takviminin yeniden düzenlenmesi,
- 3- Proje metnindeki tesadüf blokları ifadesinin tesadüf parselleri olarak düzeltilmesi,
- 4- İnsektisit denemelerinin istatistiksel olarak hatalı olması nedeniyle projeden çıkarılması ve istatistiki olarak yeniden değerlendirilmesi,
- 5- Bitki üzerine *Beauveria bassiana*'nın püskürtülmesinden önce larva salımının

yapılması, uygulamanın zamana bağlı ölüm oranlarının saptanması ve bitkideki zarar oranının belirlenmesi,
6- 2020 yılında gelişme raporunun getirilmesi karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.
Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT'sine gelişme ve sonuç raporu getirilecektir.

4.	Proje No	:	TAGEM-BS-11 / 07-01 / 01-09
	Proje Adı	:	Orta Anadolu Bölgesi Buğday Tarlalarında Zararlı Olan Yabancı Otlarda Bulunan Eriophyoid (Acarina: Eriophyoidea) Akarların Belirlenmesi ve Biyolojik Mücadele Ajansı Olarak Kullanımlarının Araştırılması (Doktora)
	Lider	:	Heval DİLER (Ankara ZMMAE)
Alınan Kararlar 1- Projenin bir yıl uzatılmasına ve 2020 yılında sonuç raporunun getirilmesine karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT'sine gelişme ve sonuç raporu getirilecektir.			

6. BİTKİSEL ÜRETİMDE FAUNA VE FLORA PROJELERİ

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM-BS-14 / 01-06 / 01 – 16
	Proje Adı	:	Kayseri İli Kültür Bitkilerinde Yaprakbiti Türleri ile Ara Konukçularının Belirlenmesi
	Lider	:	Dr. Işıl ÖZDEMİR (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Serpil NAS (Adana BMAE)
		:	Serpil KARADAĞ (Gaziantep AFAE)
Alınan Kararlar 1- Proje sonuç raporu oybirliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır. Yayın Durumu: Yayınlanabilir			
PROJENİN AMACI: - Kayseri ili ve ilçelerinde yetiştirilen kültür bitkilerinde yaprakbiti türlerinin belirlenmesi, - Yaprakbitlerinin ana ve ara konukçularını belirlenmesi, - Virüs vektörü olabilecek türlerin envanterinin oluşturulması, - Teşhisli örnekleri Nazife Tuatay Bitki Koruma Müzesi koleksiyonuna dahil ederek, bu konuda çalışan diğer araştırmacılar için karşılaştırmada kullanılacak referans materyali geliştirilmesi ve muhafazasının sağlanması, - Aphidoidea türlerinin yayılışı ile ilgili olarak Nazife Tuatay Bitki Koruma Müzesi veri tabanındaki veri boşluğunun tamamlanması, Proje ile zaman içerisinde agroekosistemin kalitesinin değerlendirilmesi, meydana gelebilecek olumlu veya olumsuz değişimlerin izlenebilmesi ve gerektiğinde olumlu yönde desteklenebilmesi için temel veriler elde edilmesidir.			
ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI			

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Kayseri ili kültür bitkileri ve yakın çevresinde bulunan yaprakbiti türleri tespit edilmiş, 89 tür bulunmuştur.	Zirai Mücadele Teknik Talimatlarına ve Entegre Mücadele Teknik Talimatlarına katkı sağlanacaktır.
2	<i>Acyrtosiphon pisum</i> Harris; <i>Colutea cilicia</i> Boiss.&Ball. üzerinden, <i>Aphis fabae</i> ; <i>Pilosella hoppeana</i> (Schultes) (Gültirnak otu), <i>Teucrium polium</i> L. üzerinden, <i>Aphis gossypii</i> ; <i>Malabaila parnassica</i> Heldr., <i>Malabaila secacul</i> (Mill.) Boiss. (Davarotu) üzerinden, <i>Aphis pomi</i> de Geer; Aliç üzerinden, <i>Brachycaudus helichrysi</i> ; <i>Carthamus tinctorius</i> (Aspir) üzerinden, <i>Hyalopterus pruni</i> (Geoffroy); <i>Beta</i> sp. (Pancar) üzerinden, <i>Melanaphis sacchari</i> (Zehntner); Arpa üzerinden, <i>Rhopalosiphum padi</i> (Linnaeus); Kızılcık üzerinden, <i>Smynthuroides betae</i> Westwood; Mercimek üzerinden, <i>Eriosoma lanigerum</i> (Hausmann) ise Armut üzerinden ülkemizde ilk defa konukçu bitki olarak kaydedilmiştir.	Kültür bitkilerinde bulunan bu zararlıların ara konukçularının tespit edilmesi ülkemizde konukçu bitki olarak ilk kayıttır. Aynı zamanda direnç çalışmalarında hassas popülasyonların oluşturulmasında bu ara konukçulardan örneklerin alınması çalışmalarda kolaylıklar sağlayacaktır.
3	Teshisli örneklere ait bilgiler veri tabanına kaydedilmiştir.	Elde edilen veriler ulusal ve uluslararası sitelerde, hakemli dergilerde yayınlanacaktır.
4	Nazife Tuatay Bitki Koruma Müzesinde yaprakbiti koleksiyonunda karşılaştırmada kullanılacak referans materyalin varlığı ve muhafazası sağlanmıştır.	Oluşturulacak olan koleksiyon günümüzde ve gelecekte bu konuda çalışan araştırmacıların hizmetine sunulacaktır.
5	Tarımsal ekosistemdeki değişimin değerlendirilmesi ve ekosistem kalitesine yönelik çalışmalarda ihtiyaç duyulacak veri tabanı altyapısına katkı sağlanmıştır. Veri tabanında depolanan veri, coğrafi bilgi sistemleri gibi teknikler kullanılarak türün iklimsel verilere göre yayılışının hareketliliği ve virüs hastalıklarını yayma riski konusunda ayrıntılı analizlerin yapılmasında kullanılabilecektir.	Oluşturulacak olan koleksiyon günümüzde ve gelecekte bu konuda çalışan araştırmacıların hizmetine sunulacaktır.
6	Yaprakbitlerinin tespiti, mücadele stratejilerinin doğru seçilmesi, doğru yer ve zamanda uygulanması konusunda yardımcı olacağı düşünülmektedir.	Elde edilen veriler konu ile ilgili çalışan kişi ve kuruluşlarla paylaşılacaktır.
7	Bu alanda var olan yaprakbiti türlerinin belirlenmesinin yeni kurulacak kültür	Elde edilen verilerin ulusal ve uluslararası sitelerde, dergilerde

	alanlarındaki bitki koruma uygulamaları risklerinin değerlendirilmesinde kullanılabileceği düşünülmektedir.	yayınlanması planlanmaktadır.
--	---	-------------------------------

2.	Proje No	:	TAGEM-BS-13 / 01-06 / 01 - 18
	Proje Adı	:	Bitki Paraziti, Virüs Vektörü ve Entomopatojen Nematod Türlerinin Koleksiyonunun Oluşturulması ve Kataloğunun Hazırlanması
	Lider	:	Dr. Emre EVLİCE (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Dr. Refik BOZBUĞA (Adana BMAE)
		:	Atilla ÖCAL (Yalova ABKMAE)

Alınan Kararlar

1- Proje sonuç raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

PROJENİN AMACI:

Bu proje ile enstitümüzde oluşturulması planlanan nematod koleksiyonu ile halihazırda laboratuvarımız bünyesinde bulunan preparatların düzenlenmesi, laboratuvarımızda bulunmayan ülkemiz açısından önemli olan bitki paraziti ve entomopatojen nematod türlerinin preparatlarının hazırlanarak koleksiyona eklenmesi ve bundan sonra çalışacak araştırmacıların hizmetine sunulması amaçlanmıştır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Çalışma sonucunda Tylenchida takımına ait 12 familya 34 cinsde yer alan 85 tür, Aphelenchida takımına ait 2 cinsde yer alan 3 tür, Dorylaimida takımına ait Xiphinema cinsinden 3 tür ve üç farklı entomopatojen türü olmak üzere toplam 95 türü içeren Nazife Tuatay Bitki Koruma Müzesi Nematoloji Koleksiyonu ve kataloğu oluşturulmuştur.	Nematodların klasik teşhisine yönelik hizmet içi eğitimler düzenlenebilecektir. Hazırlanan katalog yayınlanacaktır.

4.	Proje No	:	COST FA1307 (TAGEM-BS-12 / 01-06 / 01- 28)
	Proje Adı	:	Ankara ve Çankırı İlleri Meyve Bahçelerinde Kırmızı Duvarcı Arısı [<i>Osmia bicornis</i> (L., 1758) (Hym.: Megachilidae)]'nın Yoğunluğunun Belirlenmesi ve Yuvalanma Biyolojisi Üzerine Araştırmalar
	Lider	:	Doç.Dr. Yasemin GÜLER (Ankara ZMMAE)
Alınan Kararlar 1- Proje lideri Doç.Dr. Yasemin GÜLER tarafından bilgi amaçlı sunum yapılmıştır, proje sonuç raporu oybirliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır. Yayın Durumu: Yayınlanabilir.			
PROJENİN AMACI:			

Bu proje ile Kırmızı duvarcı arısı (KDA) [*Osmia bicornis* (L., 1758) (Hym.: Megachilidae)]'nın Ankara ve Çankırı illeri meyve bahçelerindeki yoğunluğunu saptamak, ergin uçuş dönemi, yuva yapısı, eşey oranı, yuvadan çıkış oranı ve bu oranı etkileyen faktörler gibi biyolojik parametreleri belirlemek, polen analizi ile tercih ettikleri bitki türlerini tespit etmek gibi söz konusu arının korunması ve yönetimine olanak sağlayacak verilere ulaşmak hedeflenmiştir.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	KDA'nın hem Ankara hem de Çankırı ilindeki meyve bahçelerinde varlığı tespit edilmiştir.	Ankara ve Çankırı meyve bahçelerinde polinasyonda KDA'nın potansiyeli ve KDA popülasyonunun desteklenmesi amacıyla yapay yuva uygulamalarının genelleştirilmesi yönünde İl Tarım ve Orman Müdürlükleri teknik elemanlarına eğitim çalışmalarında bilgi verilecektir. Bakanlığımız teşkilatlarınca sert ve yumuşak çekirdekli meyvelerin polinasyonu konularında yapılacak yayım faaliyetlerinde proje sonucunda elde edilen veriler kullanılabilir. Elde edilen sonuçlar, ulusal veya uluslararası kongrelerde sunulacak ve bilimsel dergilerde yayınlanacaktır.
2	Çalışmanın yürütüldüğü bahçelerde KDA'nın yoğunluğunun düşük seviyelerde olduğu belirlenmiştir.	
3	Proje sonucunda KDA'nın; • ergin uçuş döneminin mart ayı sonu-mayıs ayı ortasını kapsadığı, • yapay yuvalarda %3.7-47.8 oranında yuvalanma başarısı gösterdiği, • %35.7-94.9 oranında ergin çıkışı olduğu, • eşey oranlarının 4:1 ile 1.5:1 arasında değiştiği saptanmıştır.	
4	Polen analizi sonucunda badem, şeftali, kayısı, erik, kiraz ve elma polenine rastlanmıştır.	

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/18/A2/P3/181 (Doktora)
	Proje Adı	:	Kayseri ili Chrysomelidae (Coleoptera) Familyası Türlerinin Belirlenmesi ve Taksonomik Olarak Değerlendirilmesi
	Lider	:	Didem CORAL ŞAHİN (Ankara ZMMAE)
Alınan Kararlar: 1- Projede elde edilen türlerin yayınlanabileceğine karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

2.	Proje No	:	TAGEM-BS-13 / 01-06 / 01 – 19
	Proje Adı	:	Nazife Tuatay Bitki Koruma Müzesi Veri Tabanının Revizyonu ve Kataloğunun Hazırlanması
	Lider	:	Dr. Mustafa ÖZDEMİR (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Ayhan ÖĞRETEN (Diyarbakır ZMAE)
		:	Serkan KAPTAN (Bornova ZAE)
Alınan Kararlar:			

1-Elde edilen verilerin yayınlanabileceği,
 2-Projenin 1 yıl uzatılması,
 3- Projeden Erkan Özel'in çıkarılmasına karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.
Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

3.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/3/01/03
	Proje Adı	:	Nazife Tuatay Bitki Koruma Müzesindeki Teşhisi Yapılmamış Heteroptera (Hemiptera) Örneklerinin Değerlendirilmesi ve Koleksiyona Katılması
	Lider	:	Gülten YAZICI (Ankara ZMAE)
	Raportörler	:	Serpil NAS (Adana BMAE)
		:	Serkan KAPTAN (Bornova ZAE)

Alınan Kararlar:

Proje lider tarafından sunuldu.

- 1- Proje sonuçlarının yayınlanabileceğine karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

4.	Proje No	:	TAGEM-BS-14 / 01-05 / 01 - 07
	Proje Adı	:	Güneydoğu Anadolu Bölgesinde Bazı Kültür Bitkilerinde Cicadellidae (Hemiptera: Auchenorrhyncha) Türleri, Yaygınlığı ve Potansiyel Virüs Vektörlerinin Belirlenmesi
	Lider	:	Vedat KARACA (Diyarbakır ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Işıl ÖZDEMİR (Ankara ZMAE)
		:	Dr. Adalet HAZIR (Adana BMAE)

Alınan Kararlar

- 1- Gerekçe raporu kabul edilmiş ve gelecek yıl sonuç raporunun getirilmesine karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT'sine gelişme ve sonuç raporu getirilecektir.

7.	Ülkesel Proje Adı	KİRAZ ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Dilek POYRAZ (Bornova ZMAE)

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM-BS-14 / 08-01 / 01 - 10
	Proje Adı	:	Sultandağı Havzası Kiraz Bahçelerinde Yaprak galerigüvesi Türlerinin (Lepidoptera: Gracillariidae ve Lyonetiidae) ve Doğal Düşmanlarının Tespiti, Önemli Zararlı Türün Biyolojisi ve Biyoteknik Mücadelesi
	Lider	:	Erdoğan AYAN (Ankara ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. F. Özlem ALTINDIŞLI (Bornova ZMAE)
		:	Dr. İsmail ALASERHAT (Erzincan BKAE)

Alınan Kararlar

1- Materyal metod bölümünde arazi çıkışlarının “biri hafta ara” yerine “iki hafta aralıklarla” yapıldığının belirtilmesi, 2- Çıkış zamanları, yumurta bırakma zamanı ve pik yaptığı dönemler gibi kritik dönemlerin kesin tarihlerle ifadesi yerine daha yumuşak ifadelerle belirtilmesine karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oybirliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır. Yayın Durumu: Yayınlanabilir.		
PROJENİN AMACI: - Bu proje ile Sultandağı Havzasında bulunan kiraz ağaçlarında zarar yapan yaprak galerigüvesi türlerinin tespitinin yapılması, - Yapılacak survey çalışması sonrasında yaygın olarak bulunan türün biyolojisi ortaya konulması, amaçlanmıştır. İlgili zararlının mücadelesi için en uygun zaman belirlenmesi, zararlının doğal düşmanlarının tespit edilmesi ayrıca alternatif mücadele metotlarından olan ve biyoteknik mücadele yöntemleri içinde yer alan besi tuzak sistemlerinden yararlanmak sureti ile bu zararlının mücadelesine yönelik çalışmalar planlanmıştır. Ancak kiraz bahçelerinde yeterli yoğunlukta yaprak galerigüvesi tespit edilemediği için bu çalışma gerçekleştirilememiştir.		
ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI		
Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Sultandağı Havzasında bulunan kiraz ağaçlarında zarar yapan Yaprak galerigüvelerinin türlerinin tespiti yapılmıştır. Bu türlerin <i>Phyllonorycter blancardella</i> , <i>Leucoptera scitella</i> ve <i>Lyonetia clerkella</i> olduğu tespit edilmiştir.	Zirai Mücadele Teknik Talimatlarına ve Entegre Mücadele Teknik Talimatlarına katkı sağlanacaktır. Proje sonuçları ulusal veya uluslararası sempozyum, kongre, dergi ve bültenlerde yayınlanacaktır. İl Tarım ve Orman Müdürlüğü eğitimleri aracılığı ile bilgi verilecektir.
2	Ülkemizde kiraz ağaçlarında zararlı Yaprak galerigüvesi türlerinden <i>Phyllonorycter blancardella</i> 'nın biyolojisi belirlenmiştir. Diğer türlerin popülasyon takibi yapılmıştır.	
3	Yaprak galerigüvesi <i>Phyllonorycter blancardella</i> 'nın mücadelesinde tedbir olarak sonbaharda yere dökülen yaprakların bahçelerden uzaklaştırılmasının zararlı ile mücadelede önemli bir faktör olduğu ortaya konulmuştur. Kiraz bahçelerinde zararlı yaprak galerigüvelerine karşı Mayıs-haziran aylarında diğer zararlılar için insektisit uygulaması yapıldığı için ayrıca bir ilaçlamaya gerek kalmadığı ortaya konmuştur.	
4	<i>Phyllonorycter blancardella</i> 'nın doğal düşmanlarının tespiti yapılmıştır. Bu parazitoitler Chalcidoidea, Braconidae, Eulophidae, Pteromalidae familyalarına aittir.	
		Elde edilen örnekler Nazife TUATAY Bitki Koruma Müzesine referans materyali olarak diğer araştırmacıların kullanımına sunulacaktır.

8.	Ülkesel Proje Adı	KAYISI	ENTEGRE	MÜCADELE	ARAŞTIRMA,
----	-------------------	--------	---------	----------	------------

	UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
Koordinatörü	Mustafa ATAŞ (Diyarbakır ZMAE)

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/1/01/01
	Proje Adı	:	Türkiye Kayısı Alanlarında Yeni Bir Zararlı Tür Olan <i>Contarinia pruniflorum</i> Coutin&Rambier (Diptera:Cecidomyiidae)’un Malatya ve Civarındaki Yayılışı, Zarar Oranı, Biyokolojileri ile Bazı Doğal Düşmanlarının Belirlenmesi (Doktora)
	Lider	:	Talip YİĞİT (Malatya KAE)
Alınan Kararlar 1- Proje lideri tarafından bilgi amaçlı sunum yapılmıştır. 2- PSUP çıktılarının gözden geçirilerek belirlenmiş bulguların özet olarak verilmesi ve “zararlının kimyasal mücadelesinin belirlendiği” ifadesinin çıkarılarak toprak seçiciliği ile ilgili kesin kanı yerine “düşünüldüğü” şeklinde ifade edilmesine karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oybirliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır. Yayın Durumu: Yayınlanabilir.			
PROJENİN AMACI: <i>Contarinia pruniflorum</i>’un Malatya ve civarındaki yayılış alanlarının ve zarar oranının belirlenmesiyle zararlıya karşı mücadelede daha bilinçli bir yaklaşım gösterilmesi, <i>C. pruniflorum</i>’un zarar oranının ve doğal düşmanlarının bilinmesiyle mücadeleye gerek olup olmadığı veya hangi bölgelerde mücadelenin düşünülmesi gerektiği yorumlanarak gereksiz mücadele yapılan bölgelerde farkındalık oluşturmak, - Projenin sonuçlarını öncelikle bölgedeki kayısı üreticileri ve bu zararlı grubu üzerinde çalışan araştırmacıların bilgisine sunmak, - Zararlının bazı morfolojik karakterlerinin tanımlanmasını yaparak bu konudaki açığı kapatmaktır.			
ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI			
Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları	
1	<i>Contarinia pruniflorum</i> ’un morfolojik özellikleri belirlenmiştir. Ergin dişinin ortalama vücut eni 0.43 mm, boyu anten hariç 1.81 mm, anten uzunluğu ortalama 0.91 mm olup 12 segmentten oluşmaktadır. Olgun larvanın ortalama eni 0.49 mm, boyu 2.17 mm uzunluğundadır. Pupa, ortalama 1.09 mm eninde ve 2.22 mm boyundadır.	Projede elde edilen sonuçlar, kongre, sempozyum ve dergilerde yayınlanarak akademik bilgi birikimine katkı sağlayacaktır. Bulgular, ilgili Tarım ve Orman İl Müdürlükleri’nin yayım faaliyetlerinde kullanılmak üzere teknik personele briefing ve seminerler verilerek aktarılacaktır. Üreticilere yönelik broşür, toplantı, eğitim v.b faaliyetler düzenlenecektir.	
2	Zararlının bulaşıklık oranının en yüksek % 100 ile Malatya’nın Kale ve Battalgazi ilçeleri ile Elazığ’ın Baskil ilçesi olurken bunu Yeşilyurt % 95, Yazıhan % 90, Akçadağ % 76, Darendede % 75, Kuluncak % 50, Arguvan % 50,		

	Doğanşehir % 12.5 bulaşıklık oranları takip etmiştir. Malatya'nın Hekimhan ilçesi ve Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesindeki kontrol edilen bahçelerde zararlıya rastlanmamıştır.	Sonuçlar zararlıya karşı mücadele metotların oluşturulmasına katkı sağlayacaktır. Ayrıca oluşturulacak teknik talimata kaynak sağlayacaktır. Elde edilen yeni parazitoit, yeni bir tür olup isimlendirilerek, hazırlanan makaleyle bilim dünyasına kazandırılmıştır.
3	Zararının görülmesiyle rakım arasındaki ilişki ortaya konulmuştur. Kontrol edilen 1000 m rakımın altındaki tüm bahçelerin zararlı ile bulaşık olduğu görülmüştür. Rakım arttıkça bulaşıklık oranı azalan bir seyir göstermiş ve 1300 m rakımın üzerindeki alanlarda zararlıya rastlanmamıştır.	
4	<i>C. pruniflorum</i> 'un zarar şekli belirlenmiştir. Erginleri meyvenin çiçek tomurcuklarına yumurtalarını bırakmakta, yumurtadan çıkan larva tomurcuk içerisindeki tomurcuk duvarı ve çiçek genital organlarıyla beslenerek çiçeğin zarar görmesine ve meyveye dönüşmesine engel olmaktadır.	
5	Kışı toprakta pupa olarak geçiren böceğin kış sonunda (şubat ayı içerisinde) hava ve toprak sıcaklıklarının ısınmasıyla birlikte ergin olduğu, kayısının pembe tomurcuk döneminin başlarında çiçek tomurcukları içerisine yumurtasını bıraktığı, tomurcuktaki ortalama larva sayısının 14 olduğu belirlenmiştir.	
6	<i>C. pruniflorum</i> 'un larva parazitoiti olarak <i>Gastrancistrus pruniflorumus</i> belirlenmiştir.	
7	Zararının mücadeleye esas bazı biyolojik dönemleri belirlenmiştir. Ayrıca zararlıya karşı en uygun kimyasal mücadele zamanı Malatya ili için şubat ayı içerisinde hava ve toprak sıcaklıklarının ısınmasıyla (toprak sıcaklığı 13-14 °C) birlikte erginin pupadan çıktığı dönem olan kayısının pembe tomurcuk döneminin başlamasıdır.	
8	Zarar oranı yıllara göre değişmekte olup bazı yıllarda zarar oluşturmadağı belirlenmiştir. Bu nedenle böceğin biyolojik dönemlerinin takip edilip iklim verileriyle birlikte mücadelenin değerlendirilmesi gerektiği belirlenmiştir.	

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	<i>Capnodis tenebrionis</i> Linnaeus (Coleoptera: Buprestidae)'ye karşı Biyoinsektisit Olarak Fungal Entomopatojenlerin Araştırılması
	Lider	:	Talip YİĞİT (Malatya KAE)
	Raportörler	:	Dr. Şebnem TİRENG KARUT (Adana BMAE)
		:	Damla ZOBAR (Tekirdağ BAE)

Alınan Kararlar:

- 1- Projenin öncelikli ve gerekli olduğu,
- 2- Başlığın ‘Kayısı Bahçelerinde Zararlı *Capnodis tenebrionis* Linnaeus (Coleoptera: Buprestidae)’e Karşı Fungal Entomopatojenler ve Etkinliklerinin Belirlenmesi’ olarak değiştirilmesi,
- 3- Materyal ve metod kısmında yer alan her petriye 5 adet larva yerine 1 adet bırakılması,
- 4- Uygulama sonrası gözlem süresinin 21 güne çıkarılması,
- 5- Metot bölümünde Primerlerin kontrol edilmesi,
- 6- Doğa koşullarında entomopatojenlerin nem isteğini karşılamak amacıyla olanakların gözden geçirilerek metoda ilave edilmesi,
- 7- Eski projede yapılmış çalışmaların eksik yönleri, bu projede yapılmak istenilenler ve arasındaki farklar belirtilerek projenin gerekçesinin güçlendirilmesi kararları alınmıştır.

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM’e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

9.	Ülkesel Proje Adı	ANTEPFISTIĞI ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Serpil KARADAĞ (Gaziantep AFAE)

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM-BS-14 / 08-09 / 01 - 14
	Proje Adı	:	Antepfıstığı Dalgüvesi <i>Kermania pistaciella</i> Amsel (Lep: Tineidae) 'nın Tahmin Erken Uyarı Çalışmalarına Esas Bazı Biyolojik Özelliklerinin Belirlenmesi ve Alternatif Mücadelesinin Geliştirilmesi (Doktora)
	Lider	:	Yasemin Bengü ŞAHAN (Gaziantep AFAE)

Alınan Kararlar

- 1- Toplantıya projenin lideri katılmadığından görüşülmemiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

10.	Ülkesel Proje Adı	BAĞDA ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. F. Özlem ALTINDIŞLI (Bornova ZMAE)

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Erzincan İli Bağlarında Zarar Yapan Salkım Güvesi [<i>Lobesia botrana</i> (Denis & Schiffermüller, 1775) (Lepidoptera: Tortricidae)]'nin Yayılışı, Popülasyon Yoğunluğu, Doğal Düşmanları, Zarar Durumu ve Mücadelesi Üzerinde Araştırmalar
	Lider	:	Dr. İsmail ALASERHAT (Erzincan BKAE)
	Raportörler	:	Dr. F. Özlem ALTINDIŞLI (Bornova ZMAE)
		:	Mustafa TÜFEKLİ (Adana BMAE)

Alınan Kararlar:

- 1- Projenin öncelikli ve gerekli olduğu,
- 2- Merkez ilçede popülasyon takibinin iki bağda yapılması,
- 3- Zararlıının biyolojisi çalışılmadığı için amaç ve gerekçede bununla ilgili kısmın çıkarılması,
- 4- Materyal kısmına çalışılacak üzüm çeşitlerinin belirtilmesi,
- 5- Salkımlar kesilmeden zarar durumunun belirlenmesi,
- 6- Salkım güvesinin üretimi ile ilgili literatürün eklenmesi,
- 7- Projede kullanılacak tuzakların şeklinin belirtilmesi ve asma başına kullanılacak tuzak adedinin belirtilmesi,
- 8- Salkım güvesi'nin salım zamanlarının metod kısmında belirtilmesi,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

2.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Manisa ve İzmir İli Bağ Alanlarında Unlubit, <i>Planococcus</i> spp. (Hemiptera: Pseudococcidae)'e Karşı Entegre Mücadele Modelinin Oluşturulması (Doktora)
	Lider	:	Neşe KESKİN (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. İsmail ALASERHAT (Erzincan BKAE)
		:	Mahmur BADEMCİ (Adana BMAE)

Alınan Kararlar:

- 1- Projenin öncelikli olduğu ve çalışılması gerektiği,
- 2- "*Planococcus ficus*'un ilk ergin uçuşunun belirlenmesi çalışması sırasında elde edilen veriler biyoteknik mücadele uygulaması sırasında kullanılacaktır" ifadesinin eklenmesi,
- 3- Metot bölümünde 2.2 *Planococcus ficus*'a karşı çiftleşmeyi engelleme metodunun uygulanması bölümünde verilen başlığın '*2.2 Planococcus ficus*'a karşı çiftleşmeyi engelleme ve çiftleşmeyi engelleme + insektisit uygulamaları' şeklinde düzeltilmesi,
- 4- Yapışkan tuzak ibaresi yerine yapışkan madde denmesi tavsiye kararları alınmıştır.

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

11.	Ülkesel Proje Adı	ÇİLEK ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Fatma ÖZSEMERÇİ (Bornova ZMAE)

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/4/01/07
	Proje Adı	:	Örtüaltı Çilek Yetiştiriciliğinde Thrips ve Yaprakbitleri Mücadelesinde Biyoteknik ve Biyolojik Mücadele Yöntemlerinin Araştırılması
	Lider	:	Dr. Fatma ÖZSEMERÇİ (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Burcu İNAL (Ankara ZMMAE)
		:	Gürsel ÇETİN (Yalova ABKMAE)

Alınan Kararlar:

- 1- Metotta belirtilen çalışmaların hangi literatüre göre yapıldığının metin içerisinde ifade edilmesi,
- 2- Çalışmada elde edilen sonuçların dünyada yapılmış çalışmalarla karşılaştırılarak tartışma bölümünün zenginleştirilmesi,
- 3- Çizelge 2’de belirtilen istatistiki tablonun dipnotunun düzenlenmesi,
- 4- Projeye Yağmur Öykü ARDIÇ’ın yardımcı araştırmacı olarak eklenmesine karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

12.	Ülkesel Proje Adı	ÜLKESEL MEYVE SİNEKLERİ ARAŞTIRMA PROJELERİ
	Koordinatörü	Mehmet Fatih TOLGA (Bornova ZMAE)

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM-BS-14 / 08-03 / 01 - 19
	Proje Adı	:	Marmara Bölgesi Meyve Bahçelerinde Akdeniz Meyvesineği’nin <i>Ceratitis capitata</i> (Wiedemann) (Diptera: Tephritidae)’ Biyokolojisi, Zararı, Yayılışı ve Alınacak Önlemlerin Belirlenmesi
	Proje Lideri	:	Gürsel ÇETİN (Yalova ABKMAE)
	Raportörler	:	Dr. Vildan BOZKURT (Ankara ZMMAE)
		:	Ali ÖZTOP (Antalya BATEM)

Alınan Kararlar

- 1- Yayınlanabilirliği ve sonuçlandığı,
- 2- Lifletin kurumsal kimliğe göre düzeltilmesi,
- 3- Tür ve cins isimlerinin metin içinde ilk kullanımdan sonra kısaltılarak yazılması,
- 4- Kısaltma ve tanımlar verildikten sonra metin içinde mümkün olduğu kadar kısaltmaların kullanılması,
- 5- Çizelge ve tablo isimlerinin gözden geçirilerek çizelge ve tablolardaki gereksiz boşlukların çıkarılması,
- 6- Çizelge 12 ve 13 de tarih sütununun eklenmesine karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

PROJENİN AMACI:

Akdeniz meyvesineği’nin zarar yaptığı meyve türleri, meyve türlerindeki zarar oranı, yayılışı, bölgede kışı geçirip geçirmediği, bulaşma yolları, popülasyon değişimi ve elde edilen bulgulara göre alınması gereken önlemlerin belirlenmesidir.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Bilecik, Bursa, Kocaeli, Sakarya, Yalova illeri meyve bahçelerinin zararlı ile bulaşık olduğu,	Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü’ne sunulacaktır. Bölgedeki İl ve İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri, Sebze ve meyve hal müdürlükleri, Ziraat odaları, İhracatçı
2	Kiraz, erik, kayısı, nar, üzüm, zeytin de zarar oluşturmadığı,	

3	Şeftali (geççi çeşitler), elma (Golden çeşidi), armut (Deveci ve Margarit çeşitleri), Trabzon hurması ve ayvada zarar yaptığı	birliklerinin yetkilileri ve teknik elemanları ile bölge üreticileri panel, eğitimlerle bilgilendirilecektir. Bu konuda hazırlanan liftler üreticilere ve teknik elemanlara dağıtılacaktır.
4	İncirde dalda bırakılan ve yere dökülen meyvelere yumurta bıraktığı ve %10-12 bulaşma saptandığı	
5	Zararının 7-449 m yüksekliklerde bulunduğu,	
6	İlk yakalandığı yerden 10 km mesafede görüldüğü,	
7	Şeftalinin geççi çeşitlerinde %3.75, ayvada % 1,92- 2.78 ve Trabzon hurmasında ise %10,7-18,4 zarar yaptığı,	
8	Meyve sebze halleri ile şehirlerarası yolların bulaşma kaynağı olduğu	
9	Çöp alanları ile meyve suyu atık alanlarının dan çok az bulaşma olduğu bazı yıllar olmadığı	
10	Bölgede kışı geçiremediği	
11	İzmir ve Aydın illerinden ilekleme amacıyla bölgeye getirilen incirlerden AMS'nin bulaşmadığı ancak İncir Sineği'nin bulaştığı.	
12	Bölgede ilk kez meyve ve sebze hallerinde mayıs- haziran aylarında görüldüğü	
13	Meyve bahçelerinde ilk kez temmuz-ağustos-eylül aylarında görüldüğü eylül sonu ekim-kasım aylarında yüksek popülasyon oluşturduğu ve aralık ayının ikinci haftasına kadar bölgede görüldüğü belirlenmiştir.	

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Malatya İlinde <i>Drosophila suzukii</i> (Matsumura,1931) (Diptera: Drosophilidae)'nin Kayısındaki Yayılış Alanı, Alternatif Konukçularının ve Parazitoitlerinin Belirlenmesi
	Lider	:	Bennur AĞBABA (Malatya KAE)
	Raportörler	:	Mehmet Fatih TOLGA (Bornova ZMAE)
		:	Özkan BOZBEK (Erzincan BKAE)
Alınan Kararlar: 1- Öncelikli ve gerekli olduğu, 2- Başlığın 'Malatya İli Kayısı Bahçelerinde <i>Drosophila suzukii</i> (Matsumura,1931) (Diptera: Drosophilidae)'nin Yayılışı, Popülasyon Değişimi, Alternatif Konukçuları, Parazitoitleri ve Zarar Oranının Belirlenmesi' olarak değiştirilmesi, 3- Örneklemeye yapılacak ilçelere Darende ve Hekimhan ilçelerinin ilave edilmesi, 4- Akdeniz meyvesineği ve <i>Drosophila suzukii</i> konusunda yürütülen projelerde kullanılan metodlar göz önünde bulundurularak bahçe başına örneklenecek meyve sayısı, örneklemeye yapılacak alan büyüklüğü, bahçe ve ağaç sayısının ilgili metoda göre yapılması, 5- Popülasyon takibinin dut da olduğu gibi kayısıda da yapılması,			

6-	Zararlıının ilk ergin çıkış zamanı, yumurta bırakma ve larva çıkış zamanının belirlenmesi gibi önemli dönemlerin iklim verileri ve kayısının fenolojik dönemleri ile ilişkilendirilmesi,
7-	Proje özet kısmında incelenecek olan alternatif konukçuların isimleri ve örneklemenin nasıl yapılacağını belirtmesi,
8-	Proje özet kısmında dispozisyon gereği kısaca metottan bahsedilmesi,
9-	Materyal ve metot kısmında, yabancı meyve türlerinin hangilerinde inceleme yapılacağını belirtmesi,
10-	Proje çalışma takvimi kısmında, yayılış alanlarının tespitinin proje süresince yapılması,
11-	Proje özetinde metotlarda olmayan ifadelerin çıkarılması veya metoda eklenmesi,
12-	Projenin amacı ve gerekçesi bölümüne gerekçenin ifade edilmesi,
13-	PSUP gözden geçirilerek proje içeriğine uygun şekilde yazılması kararları alınmıştır.
Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.	
Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.	

2.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Göller Bölgesi Kiraz Bahçelerinde Zararlı Kanadı Noktalı Sirke Sineği <i>Drosophila suzukii</i> (Matsumura) (Diptera: Drosophilidae)'nin Yayılışı, Popülasyon Değişimi, Bulaşma ve Zarar Oranı ile Mücadele Zamanının Belirlenmesi
	Lider	:	Burcu YAMAN (Eğirdir MAE)
	Raportörler	:	Mehmet Fatih TOLGA (Bornova ZMAE)
		:	Pınar ARIDICI KARA (Adana BMAE)
Alınan Kararlar:			
Proje lideri tarafından geri çekilmiştir.			
Yürürlük Durumu: Çalışılmayacaktır.			

3.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Bursa İli İncir (<i>Ficus carica</i>, L.) Bahçelerinde İncir Sineği (<i>Silba adipata</i> MacAlpine)'nin Mücadelesine Esas Bazı Biyolojik Kriterler ile Diğer Meyve Sinek Türlerinin Belirlenmesi
	Lider	:	Gürsel ÇETİN (Yalova ABKAE)
	Raportörler	:	Dr. Ayşe ÖZDEM (Ankara ZMMAE)
		:	Dr. F. Özlem ALTINDIŞLI (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar:			
1- Projenin öncelikli ve gerekli olduğu,			
2- Başlığın "Bursa İli İncir (<i>Ficus carica</i> , L.) Bahçelerinde Meyvesineği Türlerinin Tespiti ve İncir Sineği (<i>Silba adipata</i> MacAlpine)'nin Biyolojisi ile Mücadelesinin Belirlenmesi" şeklinde değiştirilmesi,			
3- Akdeniz meyvesineğinin bulaşma durumunun augmentarium ile izlenmesi kararları alınmıştır.			
Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.			
Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.			

4.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Malatya Kayısı Alanlarında Akdeniz Meyvesineği (<i>Ceratitis capitata</i> Wiedmann, 1824. Diptera: Tephritidae)'nin Popülasyon

		Takibi ve Zararının Araştırılması
Lider	:	Mehmet SÖNMEZ (Malatya KAE)
Raportörler	:	Dr. Ayşe ÖZDEM (Ankara ZMAE)
	:	Mehmet Fatih TOLGA (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar: 1- Projenin öncelikli ve gerekli olduğu, 2- Materyal ve metod bölümünde ergin çıkışlarının takip edilmesi çalışmalarında kafeslerin ne zaman yerleştirileceğinin ve ne kadar süre ile takip edileceğinin belirtilmesi, 3- Çalışma takviminin yeniden düzenlenmesi, 4- Yönetim düzeninde yapılacak faaliyete göre çalışma takviminin düzenlenmesi, 5- PSUP'un proje çıktıları bölümünün yeniden düzenlenmesi, 6- Proje başlığının "Malatya İli kayısı bahçelerinde Akdeniz Meyve sineği, <i>Ceratitis capitata</i> (Wiedeman) (Diptera; Tephritidae)'nin popülasyon takibi ile kışlama ve zarar durumunun araştırılması" olarak değiştirilmesi, 7- Metot bölümünde verilen 4.2.5.3 başlığı bir metot olmadığından amaçlara taşınması, 8- Doğanşehir İlçesinin çalışma yapılacak ilçelere ilave edilmesi, 9- Akdeniz meyve sineği izleme projesinde yer alan illerin tuzak verilerinin kullanılmaması, 10- Literatür özeti bölümünün çalışılacak konuya ilişkin olarak daha fazla literatürle desteklenmesi kararları alınmıştır. Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir. Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.		

5.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Erzincan ili Meyve Bahçelerinde <i>Drosophila suzukii</i> (Matsumura, 1931) (Diptera: Drosophilidae)'nin Konukçuları, Yayılışı, Bulaşıklık Oranı ve Mücadelesine Esas Etkili Sıcaklık Toplamının Belirlenmesi Üzerine Araştırmalar
	Lider	:	Özkan BOZBEK (Erzincan BKAE)
	Raportörler	:	Dr. Vildan BOZKURT (Ankara ZMAE)
		:	Pınar ARIDICI KARA (Adana BMAE)
Alınan Kararlar: 1- Projenin öncelikli ve gerekli olduğu, 2- Projede örneklerin teşhisi konusunda Ankara Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsü ile işbirliği yapılacağı belirtilmesi, 3- Çalışmaların birbiri ile örtüşecek şekilde çalışma takviminin düzenlenmesi, 4- Projenin özet kısmındaki literatür bilgisinin çıkarılması, 5- Proje sırasında kültüre alınan örneklerden elde edilen parazitoit türlerin teşhise gönderilmesi, 6- Etkili sıcaklık toplamı ile ilgili çalışmada proje süresince en az iki noktada sıcaklığın yanı sıra oransal nem, akşamüstü sıcaklığı vb diğer iklim verilerinin de bitkinin fenolojik durumu ve zararının biyolojisi ile ilişkilendirilmesi, 7- Etkili sıcaklık toplamı ile ilgili çalışma sırasında kontrollerin hangi aralıklarla yapılacağı metotta belirtilmesi kararları alınmıştır. Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir. Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.			

6.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Akdeniz Meyvesineği, <i>Ceratitis capitata</i> Wied. (Diptera: Tephritidae) ile Mücadelede Kısır Böcek Salım Yönteminin Geliştirilmesi ve Etkinliğinin Arttırılması Üzerine Araştırmalar (Doktora)
	Lider	:	Ümran AKKAN (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Adalet HAZIR (Adana BMAE)
		:	Özkan BOZBEK (Erzincan BKA E)
Alınan Kararlar: 1- Projenin öncelikli ve gerekli olduğu, 2- Projenin kitle halinde kısır böcek salım tekniğinin uygulanabilmesi için gerekli olan ticari sterilizasyon sağlanması amacıyla kalite parametrelerinin belirlenmesi ve yarı tarla çalışmalarının araştırmacı tarafından doktora çalışması olarak yürütülmesi, sahada tekniği uygulama çalışmalarının yürütücü enstitünün ilgili biriminden araştırmacıların ilavesiyle TAGEM projesi olarak yürütülmesi, 3- Kalite parametreleri ölçülürken kısırlaştırma işleminde başarının artırılmasını sağlamak için, gerekli olması durumunda performansı artıracak uygulamaların metotta belirtilmesi, 4- Parazitoitlerle ilgili olarak uygulama alanı ve karşılaştırma alanından elde edilen sonuçların karşılaştırılacağı ifadesinin metodun ilgili yerine ilave edilmesi tavsiye kararları alınmıştır. Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir. Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.			

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/4/01-08(3)
	Proje Adı	:	Akdeniz Meyvesineği [<i>Ceratitis capitata</i> (Wiedemann,1824) (Diptera: Tephritidae)]'ne Karşı Tuzak Sistemlerinin Geliştirilmesi
	Proje Lideri	:	Mehmet Fatih TOLGA (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Vildan BOZKURT (Ankara ZMMAE)
		:	Eşref TUTMUŞ (Erbeyli İAE)
Alınan Kararlar: 1- Projenin yürütücülerinden Şule İSTEK ve Bülent TURAN'ın birim değişikliği nedeniyle projeden çıkartılması ve Özge HELVACIOĞLU'nun eklenmesi, 2- Denemenin başlangıcından 03.09.2018 e kadar olan kısmın rapora eklenmesi, 3- Enstitü tarafından tasarlanan tuzağın geliştirilerek denemelerde kullanılması ve ZİRAY'ın karşılaştırma karakteri olarak ilave edilmesi, 4- Cezbedici bulunmayan tuzağın deneme karakterlerine ilave edilmesi, 5- Yayınlanmasına karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			
2.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/4/01-08(2)
	Proje Adı	:	Ankara ve Konya İlleri Meyve Bahçelerinde Akdeniz Meyvesineği [<i>Ceratitis capitata</i> (Wiedemann) (Diptera: Tephritidae)]'nin Sürveyi, Popülasyon Takibi ile Parazitoit ve Predatörlerin Belirlenmesi
	Proje Lideri	:	Dr. Vildan BOZKURT (Ankara ZMMAE)

Raportörler	:	Dr. F. Özlem ALTINDIŞLI (Bornova ZMAE)
	:	Cemil HANTAŞ (Yalova ABKMAE)
Alınan Kararlar:		
1- Proje yardımcı personeli tarafından sunulmuştur. Proje çalışmalarının devam etmesine karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.		
Yürürlük Durumu: Devam edecektir.		

3. Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/4/01-08(1)
Proje Adı	:	Erzincan İli Meyve Bahçelerinde Akdeniz Meyvesineği <i>Ceratitis capitata</i> (Wiedemann) (Diptera:Tephritidae)’nin Konukçuları, Yayılışı, Bulaşıklık Oranı, Parazitoit ve Predatörlerin Tespit Edilmesi Üzerine Araştırmalar
Proje Lideri	:	Özkan BOZBEK (Erzincan BKAE)
Raportörler	:	Dr. Adalet HAZIR (Adana BMAE)
	:	Cemil HANTAŞ (Yalova ABKMAE)
Alınan Kararlar:		
1- Projenin bir yıl uzatılması,		
2- Projeye Veysel DÖNDERALP’in eklenmesi,		
3- Üzümde Akdeniz meyvesineği’nin zarar yapıp yapmadığının teyit edilmesi için 2019 yılında bulaşık üzüm meyvelerinin kültüre alınarak ergin elde edildikten sonra karar verilmesi,		
4- Projede önerilen değişiklikler başlığı altında, Akdeniz meyvesineği pupalarından veya larvalarından parazitoit elde etmek için projede önerilen metod değişikliğinin yapılmasına karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.		
Yürürlük Durumu: Devam edecektir.		

4. Proje No	:	BS-04/06-09-185 (1) (DTM)
Proje Adı	:	Akdeniz Meyve Sineği (<i>Ceratitis capitata</i> Wied.) (Diptera:Tephritidae)’nin Kiraz Meyvelerine Yapay Bulaştırılması Sonrası Uygulanacak Farklı Mücadele Yöntemlerinin Etkinliğinin Araştırılması
Proje Lideri	:	Dr. F. Özlem ALTINDIŞLI (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar:		
1- Proje lideri tarafından bilgi amaçlı sunulmuştur.		
2- 2019 yılında JMAFF’ın değerlendirmesinin sonucuna göre denemelere devam edilmesine karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.		
Yürürlük Durumu: Devam edecektir.		

5. Proje No	:	BS-04/06-09-185 (3) (DTM)
Proje Adı	:	Akdeniz Meyve Sineği (<i>Ceratitis capitata</i> (Wied), Diptera:Tephritidae)’nin Turuncgil Meyvelerine Yapay Bulaştırılması Sonrası Soğuk Uygulamalarının Etkinliğinin Araştırılması
Proje Lideri	:	Dr. F. Özlem ALTINDIŞLI (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar:		

- 1- Proje lideri tarafından bilgi amaçlı sunulmuştur.
 - 2- Uzakdoğuya Yaş Meyve İhracatını Geliştirme Komitesi'nin kararına göre 2019 yılında farklı meyve türlerinde devam edilmesine karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.
- Yürürlük Durumu:** Devam edecektir.

6. Proje No	:	TAGEM/BSAD/E/18/A2/P4/431
Proje Adı	:	Akdeniz Meyvesineği [<i>Ceratitis capitata</i> (Wiedemann) (Diptera: Tephritidae)]'nin Depo Zararına Karşı Ozon Uygulamasının Etkinliğinin Belirlenmesi
Proje Lideri	:	Tuğba AKDENİZ FIRAT (Ankara ZMAE)
Raportörler	:	Dr. Adalet HAZİR (Adana BMAE)
	:	Mehmet Fatih TOLGA (Bornova ZMAE)

Alınan Kararlar:

- 1- Proje yardımcı personeli tarafından sunulmuştur.
- 2- Projeye yardımcı araştırmacı olarak Emrah KAYIŞ'ın eklenmesine karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

7. Proje No	:	(Bilgi)
Proje Adı	:	Adana, Osmaniye, Hatay ve Mersin İlleri Akdeniz Meyve sineği Mücadelesi Pilot Uygulama Projesi
Proje Lideri	:	Dr. Adalet HAZİR (Adana BMAE)

Alınan Kararlar:

- 1- Proje lideri tarafından bilgi verilmiştir.
- 2- Projede elde edilen sonuçların yayınlanması kararı alınmıştır.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

8. Proje No	:	(Bilgi)
Proje Adı	:	Akdeniz Meyvesineği İzleme Projesi
Proje Lideri	:	Dr. Adalet Hazır (Adana BMAE)

Alınan Kararlar:

- 1- Proje lideri tarafından bilgi verilmiştir.
- 2- Elde edilen sonuçlarının yayınlanması,
- 3- Proje çalışmalarının devam etmesi kararları alınmıştır.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

9. Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/18/A2/P1/458 (Doktora)
Proje Adı	:	<i>Drosophila suzukii</i> (Matsumura) (Diptera: Drosophilidae)'nin yaygınlık alanlarının tespiti, biyolojisi ve Mücadele olanaklarının araştırılması
Proje Lideri	:	Pınar ARIDICI KARA (Adana BMAE)

Alınan Kararlar:

- 1- Proje lideri tarafından sunulmuştur.
- 2- Doktora çalışması olduğu için projenin yürütücüsü dışındaki kurumların çıkarılması,
- 3- Bugüne kadar elde edilen sonuçların yayınlanmasına karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

10.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/E/19/A2/P6/1368
	Proje Adı	:	<i>Drosophila suzukii</i> (Matsumura, 1931) (Diptera: Drosophilidae)]'nin Mücadelesine Esas Gün-Derece Modelinin ve Tuzak Sistemlerinin Geliştirilmesi ile Farklı Popülasyonlar Arasındaki Genetik Varyasyonun Belirlenmesi
	Proje Lideri	:	Mehmet Fatih TOLGA (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Vildan BOZKURT (Ankara ZMMAE)
		:	Pınar ARIDICI KARA(Adana BMAE)
Alınan Kararlar: 1- Proje 2018 yılında AYK'da kabul edilmiş olup, çalışmalara 2019 yılında başlanacaktır. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

13.	Ülkesel Proje Adı	UZAKDOĞU ÜLKELERİNE YAŞ MEYVE İHRACATINDA SORUN OLAN ZARARLILARA KARŞI UYGULANACAK FARKLI MÜCADELE YÖNTEMLERİNİN ARAŞTIRILMASI
	Koordinatörü	Dr. F. Özlem ALTINDIŞLI (Bornova ZMAE)

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	BS-04/06-09-185 (2) (DTM)
	Proje Adı	:	Elma İçkurdu [(<i>Cydia pomonella</i> L.) (Lepidoptera: Tortricidae)]'nun Kiraz Meyvelerine Yapay Bulaştırılması Sonrası Uygulanacak Farklı Mücadele Yöntemlerinin Etkinliğinin Araştırılması
	Lider	:	Dr. Ayşe ÖZDEM (Ankara ZMMAE)
Alınan Kararlar: 1- Proje lideri tarafından bilgi amaçlı sunulmuştur. 2- 2019 yılında JMAFF'ın değerlendirmesinin sonucuna göre denemelere devam edilecektir. 3- Projeye yardımcı araştırmacı olarak Üzeyir AKTUĞ'un eklenmesine karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

14.	Güdümlü Proje Adı	ANTEPFISTIĞI PSİLLİDİ [<i>Agonoscena pistaciae</i> Burck. and Laut. Hemiptera: Aphalaridae)]'NİN ENTEGRE MÜCADELE OLANAKLARININ ARAŞTIRILMASI
	Koordinatörü	Serpil KARADAĞ (Gaziantep AFAE)

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM-BS-15 / 10-01 / 01-11 (3)
	Proje Adı	:	Antepfıstığı Psillidi [<i>Agonoscena pistaciae</i> Burck. and Laut. Hemiptera: Aphalaridae)] 'nin Biyolojik Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Proje Lideri	:	Ferda YARPUZLU (Adana BMAE)

	Raportörler	:	Dr. Münevver KODAN (Ankara ZMMAE)
		:	Cemil YETKİN (Şanlıurfa GAPTAE)
Alınan Kararlar 1- Verilerin değerlendirilmesi (3.2.2.8) kısmındaki tabloda psyllid sayıları ile predator sayılarının düzenlenmesi, 2- Elde edilen sonuçların yayınlanmasına karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oybirliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır. Yayın Durumu: Yayınlanabilir.			
PROJENİN AMACI: Antepfıstığı psillidi'ne karşı biyolojik mücadele olanaklarının araştırılması amaçlanmıştır. Zararlının etkin doğal düşmanları <i>Anthocoris minki</i> , <i>Oenopia conglobata</i> üretim ve salım çalışmalarının yanı sıra diğer doğal düşmanlar <i>Piocoris luridus</i> , <i>Psyllaephagus pistaciae</i> 'in çıkış zamanları ve korunmasına yönelik çalışmaların yapılması gerekmektedir.			
ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI			
Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları	
1	Çalışmanın sonunda zararlının etkin iki doğal düşmanı <i>Anthocoris minki</i> ve <i>Oenopia conglobata</i> 'nın kitle üretimi sağlanmıştır.	Predatörler <i>Anthocoris minki</i> ve <i>Oenopia conglobata</i> kitle üretim teknikleri geliştirilmiştir, çiftçilerin kullanımına sunulabilir.	
2	Hemipter <i>Piocoris luridus</i> ve parazitoit <i>Psyllaephagus pistaciae</i> 'in bulunduğu bahçelerde mümkün olduğunca kimyasal uygulamalardan kaçınılması uygun olacaktır.	Kitle üretiminde başarı sağlanamayan Hemipter <i>Piocoris luridus</i> 'un bulunduğu bahçeden toplanıp, avı <i>Agonoscena pistaciae</i> ile birlikte bu faydalının bulunmadığı bahçelere aktarılması, orada çoğalması ve etkin olmasını sağlayacaktır.	
3	Denemenin yürütülmesi esnasında iklim değişikliğine bağlı olarak 2016 yılında yoğun psillid zararı görülürken, 2017 ve 2018 yıllarında özellikle aşırı yağmurlu günlerde nimflerin yapraklar üzerinden yıkanması ile popülasyonun çok düştüğü belirlenmiştir. Buradan alınan fikirle, antepfıstığı yaprakları üzerindeki yoğun nimflerin ilaçsız su ile yıkanması önerilebilir.	Çiftçilerin psyllid nimflerine karşı sürekli kimyasal uygulamasına karşılık, takvimsel değil, zararlı nimflerinin yoğun olduğu dönemlerde ilaçlama aletlerinde sadece tazyikli su ile yıkanması önerilebilir.	
4	Zararlının bahçeye bulaşma şeklinin rüzgarın estiği yönden olduğu gözlemlenmiştir.	Bahçenin rüzgara bakan kısmına çit bitkisi olarak zeytin, badem, ceviz gibi yöresel bitkilerle paravan yapıp psyllid bulaşmaları önlenabilir.	
5	Önceki çalışmalardan zararlının çıkış zamanına ve sıcaklığa bağlı olarak bitki başına 50 adet ergin <i>Anthocoris minki</i> salımı yeterli bulunmuştur.		

2.	Proje No	:	TAGEM-BS-15 / 10-01 / 01-11 (4)
	Proje Adı	:	Antepfıstığı Psillidi [(<i>Agonoscena pistaciae</i> Burck. and Laut. Hemiptera: Aphalaridae)] Mücadelesinde Bazı İnsektisitlerin

		Biyolojik Etkinliklerinin Gözden Geçirilmesi ve Uygulama Zamanının Araştırılması
	Proje Lideri :	Hakan USANMAZ (Gaziantep AFAE)
	Raportörler :	Pınar ARIDICI KARA (Ankara ZMMAE)
		Talip YİĞİT (Malatya MAE)
Alınan Kararlar 1- Dönem bulguları kısmının ilk paragrafında Nizip ilçesi köyü ifadesinin kaldırılması, 2- Dönem bulguları kısmında ‘Deneme standart ilaç deneme metotlarına göre kurulmuş olup, sayımlar ilaçlamadan önce 7, 14 ve 21. günlerde yapılmıştır. Sonuçlar Henderson-Tilton formülüne göre değerlendirilmiştir’ ifadesinin ilaçlamadan önce ve ilaçlama sonrası 7, 14 ve 21. günlerde yapılmıştır şeklinde düzeltilmesi, 3- Teşhisi yapılan türlerin kimin tarafından yapıldığının raporda belirtilmesi, 4- Biyolojik etkinlik denemelerinin varyans analizinin de yapılması, 5- Biyolojik etkinlik denemeleri sırasında kullanılan insektisitlerin doğal düşmanlara etkisinin de gözlemlenmesi, 6- 2019 yılında denemede kullanılacak ilaçların seçimi sırasında yasaklanma durumuyla ilgili Gıda Kontrol Genel Müdürlüğü ile irtibata geçilmesi, 7- İlaçlama normunun proje raporunda verilmesine karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.		

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No :	TAGEM-BS-15 / 10-01 / 01-11 (1)
	Proje Adı :	Antepfıstığı Psillidi [<i>Agonoscena pistaciae</i> Burck. and Laut. Hemiptera: Aphalaridae)] nin Biyoekolojisi
	Proje Lideri :	Serpil KARADAĞ (Gaziantep AFAE)
	Raportörler :	Dr.Vildan BOZKURT (Ankara ZMMAE)
		Cemil YETKİN (Şanlıurfa GAPTAE)
Alınan Kararlar: 1- Zararlıının kışlama durumu ve zararı ile ilişkili çalışmaların yapılamama nedenlerinin açıklanması ve bunların yapılması için projenin bir yıl daha uzatılması, 2- Materyal ve metod, sonuçlar ve tartışma başlıklarının eklenmesi, 3- Sonuçların literatür destekli olarak tartışılması, 4- Psillid sayımlarının nasıl yapıldığının bir cümle ile belirtilmesi, 5- Psillid sayımlarının popülasyon grafikleri ile iklim verileri arasında mümkün ise bir ilişki kurup yorumlanması, 6- Çiftçilerin kullandığı belirtilen Movento ticari isimli ilacın yanında etken maddenin de yazılması, 7- Popülasyon takibi ile ilgili verilerin literatürle tartışılması, Popülasyon takibi yapılan faydalı ve zararlılara ait sayımların değerlendirilmesi ve literatürle birlikte tartışma ve kanı bölümünde verilmesine karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.		
2.	Proje No :	TAGEM-BS-15 / 10-01 / 01-11 (2)
	Proje Adı :	Antepfıstığı Psillidi [<i>Agonoscena pistaciae</i> Burck. and Laut. Hemiptera: Aphalaridae)] Mücadelesinde Kitle Halinde Tuzakla

		Yakalamanın Kullanılabilirliği
	Proje Lideri	: Ayçin AKSU ALTUN (Şanlıurfa GAPTAE)
	Raportörler	: Dr. Fatma ÖZSEMERÇİ (Bornova ZMAE)
		: Dr. Adalet HAZIR (Adana BMAE)
Alınan Kararlar: 1- Tablonun faydalı türlerin tuzak başına sayısını belirtecek şekilde düzeltilmesi, 2- Çizelge 1 ve 2'deki tuzak parsellerindeki bileşik yaprak sayısının düzeltilmesi ve sayım sonuçları verilirken ekonomik zarar eşiği ile karşılaştırmalı görülebilmesi için sonuçların bileşik yaprak başına birey sayısı olarak verilmesi, 3- Çizelge 2'de kontrol parselindeki zararlı sayılarının da ayrı bir sütunda verilmesi, 4- Dönem bulguları bölümüne materyal ve metodun ilave edilmesi, 5- Çalışmada bileşik yaprak sayımlarının hangi yöntem ile yapıldığının eklenmesi, 6- Grafiklerin ve istatistiki değerlendirmenin bileşik yaprak başına birey sayısı göz önünde alınarak yapılması ve İstatistiki değerlendirmenin birey-zaman interaksyonu göz önünde bulundurularak yapılması, 7- Çalışmadan elde edilen bulguların literatürle tartışılması, 8- Bulgular bölümünde 2018 yılında saptanan doğal düşman türlerinin ve sayılarının verilmesi, 9- Projenin son paragrafında çalışmanın genel değerlendirmesinin yapılarak, tuzakla mücadelenin başarısı ve uygulamaya verilip verilemeyeceği hususunun belirtilmesi ile 2019 yılında yapılacak çalışmaların ilave edilmesi, 10- Biyoteknik mücadelenin zararlının popülasyonunu ekonomik zarar eşiğinin altına düşüremediği ancak popülasyonu azaltmaya yardımcı olduğu, pratiğe verilirken faydalı popülasyonunu etkilememesi için erken dönemde önerilmesinin sonuç raporuna kanı olarak verilmesi, 11- Gelecek yıl sonuç raporunun getirilmesine karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT'sine gelişme ve sonuç raporu getirilecektir.		

15.	Güdümlü Proje Adı	Ülkesel <i>Ricania</i> sp. Araştırma Projeleri
	Koordinatörü	Dr. Kibar AK (Samsun KTAE)

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	: TAGEM/BSAD/G/17/A2/P5/770
	Proje Adı	: Yalancı Kelebek (<i>Ricania</i> sp.)'in Tespiti, Yaygınlık Alanlarının Saptanması ve Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Alt Proje Adı:	<i>Ricania</i> sp.'nin Biyolojik Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Proje Lideri	: Mustafa TÜFEKLİ (Adana BMAE)
	Raportörler	: Dr. Bilgin GÜVEN (Bornova ZMAE)
		: Zühal SAÇTI (Ankara ZMMAE)
Alınan Kararlar: 1- Her kültür bitkisinden toplam kaç örneğin alındığının verilmesi, 2- Saptanan predatör türlerin söz konusu bitkilerde bulunduğu ve <i>Ricania</i>'nın predatörleri olduklarına dair literatürün mevcut olmadığının belirtilmesi, 3- Hangi bitkiler üzerinde hangi türlerin ve ne kadar örneğin tespit edildiğine dair		

bilgilerin Çizelge 2'ye ilave edilmesi,
4- Yumurta parazitoitini bulma şansını artırmak için zararlının kivi gibi çok yumurta bıraktığı konukçulardan daha çok örneğin alınması,
5- Metnin sonuç kısmına bir sonraki dönemde yapılacak çalışmaların eklenmesine karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.
Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

2. Proje No	:	TAGEM/BSAD/G/17/A2/P6/750
Proje Adı	:	Yalancı Kelebek (<i>Ricania sp.</i>)'in Tespiti, Yaygınlık Alanlarının Saptanması ve Mücadele Olanaklarının Araştırılması
Alt Proje Adı:	:	<i>Ricania sp.</i>'ye karşı Biyoteknik Mücadele Yöntemlerinin Araştırılması
Proje Lideri	:	Dr. Fatma ÖZSEMERÇİ (Bornova ZMAE)
Raportörler	:	Dr.Vildan BOZKURT (Ankara ZMMAE)
	:	Mustafa TÜFEKLİ (Adana BMAE)
Alınan Kararlar:		
1- 2018 yılı raporlarına sarı leğenlerle yapılan çalışmaların eklenmesine karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.		
Yürürlük Durumu: Devam edecektir.		

3. Proje No	:	TAGEM/BSAD/G/18/A2/P4/757
Proje Adı	:	Yalancı Kelebek (<i>Ricania sp.</i>)'in Tespiti, Yaygınlık Alanlarının Saptanması ve Mücadele Olanaklarının Araştırılması
Alt Proje Adı:	:	Karadeniz Bölgesinde Önemli Bir Zararlı, <i>Ricania sp.</i> ile Mücadelede Uygulanabilecek Kültürel Tedbirler Üzerine Araştırmalar
Proje Lideri	:	Kaan ALTAŞ (Samsun KTAE)
Raportörler	:	Ebru GÜMÜŞ (Giresun FAE)
	:	Heval DİLER (Ankara ZMMAE)
Alınan Kararlar:		
1- Kaolin, kil, kül ve tuz uygulamalarının projeden çıkarılması,		
2- Projeye Emine YÜKSEL ve Zir. Yük. Müh. Mansur ULUCAN'ın yardımcı araştırmacı olarak eklenmesine karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.		
Yürürlük Durumu: Devam edecektir.		

4. Proje No	:	TAGEM/BSAD/G/18/A2/P4/756
Proje Adı	:	Yalancı Kelebek (<i>Ricania sp.</i>)'in Tespiti, Yaygınlık Alanlarının Saptanması ve Mücadele Olanaklarının Araştırılması
Alt Proje Adı:	:	Karadeniz Bölgesinde Önemli Bir Zararlı, <i>Ricania sp.</i>'nin Tanıtılması ve Zararlının Mücadelesine Yönelik Eğitim Çalışmaları
Proje Lideri	:	Abdullah BALTACI (Samsun KTAE)
Raportörler	:	Dr. Fatma ÖZSEMERÇİ (Bornova ZMAE)
	:	Heval DİLER (Ankara ZMMAE)
Alınan Kararlar:		
1- 2019 yılında da çalışmaya devam edilmesi ve konu ile ilgili yapılan çalışmalardan elde edilen ümitvar sonuçların üreticilere aktarılması çalışmalarının yapılmasına karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.		

edilmiştir.
Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

5. Proje No	:	TAGEM/BSAD/G/17/A2/P4/769
Proje Adı	:	Yalancı Kelebek (<i>Ricania</i> sp.)'in Tespiti, Yaygınlık Alanlarının Saptanması ve Mücadele Olanaklarının Araştırılması
Alt Proje Adı:	:	Bazı Bitkisel Ekstraktların <i>Ricania</i> sp.'ye Karşı Mücadelede Kullanım Olanaklarının Belirlenmesi
Proje Lideri	:	Ebru GÜMÜŞ (Giresun FAE)
Raportörler	:	Dr. Fatma ÖZSEMERÇİ (Bornova ZMAE)
	:	Mustafa TÜFEKLİ (Adana BMAE)

Alınan Kararlar:

- 1- Esansiyel yağların Y tüpünde repellent etkisi belirlendikten sonra, çalışmanın doğaya aktarılmasına karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

6. Proje No	:	TAGEM/BSAD/G/17/A2/P1/848
Proje Adı	:	Rize İlinde Çaylarda Zararlı Sarı Çay Akarı [<i>Polyphagotarsonemus latus</i> (Banks) (Acari: Tarsonemidae)] Sürveyi ve Mücadele Olanakları
Lider	:	Heval DİLER (Ankara ZMMAE)
Raportörler	:	Dr. Fatma ÖZSEMERÇİ (Bornova ZMAE)
	:	Ebru GÜMÜŞ (Giresun FAE)

Alınan Kararlar:

- 1- 2020 yılında sonuç raporunun getirilmesi,
 - 2- Çizelge 2 ve 3 ile ilgili yorumların sonuçlar ve tartışma kısmına ilave edilmesi,
 - 3- Predatör akarın hangi popülasyon yoğunluğunda tek başına etkili olmadığını yazılması,
 - 4- Sonuçlar ve tartışma kısmında verilen predatör akar çalışması ile ilgili literatürün bulgularla tartışılması,
 - 5- Yayınlanması,
- Yukarıdaki kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

16. Ülkesel Proje Adı	ÜLKESEL MİNOR ÜRÜNLER ARAŞTIRMA PROJESİ
Koordinatörü	Dr. Tijen TAŞKIN (Bornova ZMAE)

SONUÇLANAN PROJELER

1. Proje No	:	TAGEM-BS-15/09-10/02-08 (7)
Proje Adı	:	Doğu Anadolu Bölgesi'nde Yapraklı Yenen Sebzelerde Görülen Hastalık, Zararlı ve Yabancı Otların Belirlenmesi ve Mücadelesi Üzerinde Araştırmalar
Lider	:	Serdar TUNCER (Erzincan BKAEE)
Yrd Arş.	:	Adnan CANBAY (Malatya KAE)
Raportörler	:	Dr. Pervin ERDOĞAN (Ankara ZMMAE) Dr. Tülin KILIÇ (Bornova ZMAE)

Alınan Kararlar

- 1- Proje sonuçlandırılmış olup, ülkesel proje lideri tarafından sunulmuştur.

2- Raportör görüşleri dikkate alınarak düzeltmeler yapılmasına karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oybirliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır. Yayın Durumu: Yayınlanabilir.		
PROJENİN AMACI: 1-Doğu Anadolu Bölgesi'nde marul, maydanoz, dereotu, roka, tere, nane, semizotu, polorosso ve fesleğende görülen hastalıkların oranı ve yaygınlığı, zararlı türler ve yaygınlığı, yabancı otların yoğunluk ve rastlanma sıklıkları tespit etmek, 2-Marul, maydanoz, dereotu, roka, tere, nane, semizotu, polorosso ve fesleğende ekonomik önemde zarara yol açtığı belirlenen hastalıklar, zararlılar ve yabancı otların mücadele yöntemleri belirlemek,		
ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI		
Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Zararlı çalışmalarında Noctuidae, Mollusca, Phyllotreta familyalarına ait böcek türleri ile Coccinellidae, Chrysopidae, Anthocoridae familyalarına ait faydalı türler saptanmıştır. Erzurum ilinde marul bitkisinde yaprakbiti türü olan <i>Acyrtosiphon ilka</i> Mordvilko saptanmıştır. Erzurum ilinde roka bitkisinde toprak piresi (Chrysomelidae) 1,5 adet/bitki yoğunluğunda tespit edilmiştir. Ayrıca Erzurum ilinde semizotu bitkisinde; yaprakbiti türleri olan <i>Aphis craccivora</i> Koch ve <i>Aphis gossypii</i> Glover belirlenmiştir. Dereotu bitkisinde belirlenen yaprakbiti türünün <i>Neomyzus circumflexus</i> (Buckton) olduğu tespit edilmiştir.	Projeden elde edilen sonuçlar, ulusal ve uluslararası kongre, sempozyum, dergi ve bültenlerde yayınlanacaktır. Liflet/broşür hazırlanarak yapılan çalışma tanıtılacaktır.

2.	Proje No	:	TAGEM-BS-15/09-10/02-08 (8)
	Proje Adı	:	Orta Karadeniz Bölgesi'nde Yapraklı Yeniden Sebze Hastalıkları, Zararlı ve Yabancı Otların Belirlenmesi ve Mücadelesi Üzerinde Araştırmalar
	Lider	:	Sevilay SAYGI (Samsun KTAE)
	Raportörler	:	Dr. Pervin ERDOĞAN (Ankara ZMMAE)
		:	Dr. Tülin KILIÇ (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar 1- Proje metninin Raportör görüşleri doğrultusunda düzeltilmesine, 2- Proje çalışmaları sadece Orta Karadeniz bölgesinde bulunan illerde yapıldığından ve sonuç raporu getirildiğinden dolayı çalışmanın ismi "Orta Karadeniz Bölgesinde Yapraklı Yeniden Sebze Hastalıkları, Zararlı ve Yabancı Otların Belirlenmesi ve Mücadelesi Üzerinde Araştırmalar" olarak belirtilmesine, karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oybirliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır. Yayın Durumu: Yayınlanabilir.			
PROJENİN AMACI: Orta Karadeniz Bölgesi'nde marul, maydanoz, dereotu, roka, tere, nane ve semizotu bitki koruma sorunları çözilemeyen hastalıkları, zararlıları ve yabancı otları tespit etmektir.			

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI		
Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Zararlılarla ilgili olarak kıvrıkcık marulda Aphididae, Miridae Thripidae, Coccinellidae familyaları ile Diptera ve Hymenoptera (parazitoit) takımlarına ait, lolorosso marulda Thripidae familyası ve Collembola takımına ait, iceberg marulda Aphididae, Thripidae familyalarına ait, maydonozda Chrysomelidae, Aphididae, Aleyrodidae, Thripidae familyaları ile Lepidoptera ve Hymenoptera (parazitoit) takımlarına ait, semizotunda, Aphididae familyasına ait, dereotunda Aphididae ve Thripidae familyalarına ait, tere de Aphididae, Cercopidae ve Thripidae familyalarına ait, rokada Aphididae, Thripidae familyaları ve Collembola takımına ait, nanede ise Pentatomidae, Aphididae ve Thripidae familyalarına ait böcekler belirlenmiştir. Fesleğinde ise herhangi bir böcek türü saptanmamıştır. Marulda Tetranychidae, Tydeidae, Erythraeidae, Oribatidae familyalarına ait, maydonozda Phytoseiidae, Tydeidae, Erythraeidae, Oribatidae familyalarına ait, tere ve rokada Tetranychidae, Lolorossoda ise Tetranychidae ve Oribatidae familyalarına ait akarlar tespit edilmiştir.	Sonuçlar üretici eğitimlerinde ve bilgi alışveriş toplantılarında sunulacaktır. Kongre ve sempozyumlarda sunulacaktır.

17.	Ülkesel Proje Adı	NAR ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Naim ÖZTÜRK (Adana BMAE)

DEVAM EDEN PROJELER

3.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/1/01/06
	Proje Adı	:	Siirt ve Adıyaman İllerinde Nar Alanlarında Zararlı Böcek, Parazitoit ve Predatör Türlerin Belirlenmesi ile Ekşilik Böceklerinin Biyoteknik Mücadelesinin Araştırılması
	Lider	:	Murat GÜLMEZ (Diyarbakır ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Tevfik TURANLI (Bornova ZMAE)
		:	Ali ÖZTOP (Antalya BATEM)
Alınan Kararlar: 1- Teşhislerin kimler tarafından yapıldığı belirtilmesi, 2- Çizelge 1 ve 2'deki faydalı ve zararlı tür diye belirtilen böceklerin ayrı ayrı değerlendirilmesi ve beslendiğine dair gözlem ve literatür varsa yazılması, 3- Çizelge numaralarının düzeltilmesi, 4- İstatistiki analize tabi tutulan değerlerin literatürle birlikte tartışılması, 5- Yapılan çalışmaların gelişme raporları içinde detaylı olarak eklenmesi, 6- Projeye yardımcı araştırmacı olarak Mehmet Sabri MİROĞLU'nun eklenmesi,			

7- Çalışma süresince Adıyaman ilinde tuzakta yakalanan birey sayısının Siirt ilinde yakalanan birey sayısından düşük olma nedeninin eklenmesi,
8- Tuzaklar ile ilgili yorumun açık şekilde projenin sonunda yapılması, en yüksek yakalamaları yapan tuzakla ilgili kanı ve ekşilik böceğinin narda sekonder zararlı olması nedeniyle etkili tuzağın ilerde incirde kullanım olanağının araştırılmasının kanı olarak verilmesi,
9- 2020 yılında sonuç raporunun getirilmesi ve yayınlanabilmesine karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.
Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT'sine gelişme ve sonuç raporu getirilecektir.

18.	Ülkesel Proje Adı	PATATES ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Pervin ERDOĞAN (Ankara ZMMAE)

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	: TAGEM-BS-15/04-04/01-02
	Proje Adı	: İzmir İli Patates Üretim Alanlarında Patates Kist Nematodları (Globedera Spp.) Kök-Ur Nematodları (Meloidogyne Spp.) Türlerinin Yaygınlık, Yoğunluk ve Irklarının Tespiti, Çeşit Veya Hat Reaksiyonları İle Dayanıklılık Genlerinin Moleküler İşaretleyicilerle Saptanması (Doktora)
	Lider	: Hülya DEMİRBAŞ (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar: 1- Proje lider tarafından bilgilendirme amaçlı sunulmuştur. 2- Elde edilen sonuçların yayınlanabilirliğine karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.		

19. MÜNFERİT PROJELER

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	: TAGEM-BS-13 / 10-02 / 01 – 23 (Doktora)
	Proje Adı	: Muğla ve Manisa İlleri Badem Ağaçlarında Böcek ve Akar Türleri, Önemli Zararlı Türlerin Popülasyon Değişiminin ve Mücadelesine Yönelik Bazı Biyolojik Özelliklerinin Belirlenmesi
	Lider	: Mehmet Fatih TOLGA (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar 1-Proje lideri tarafından bilgi verilmiştir. 2-Proje sonuç raporu oybirliği ile kabul edilmiştir Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır. Yayın Durumu: Yayınlanabilir.		
PROJENİN AMACI: • Badem ağaçlarında sorun oluşturan türler ile yararlı türlerin belirlenmesi, • Ana zararlıların belirlenmesi, • Potansiyel zararlı türlerin belirlenmesi, • Ana zararlıların popülasyon değişiminin belirlenmesi, • Ana zararlıların bitkinin fenolojik dönemine göre yoğunluğunun belirlenmesi,		

- Ana zararlı ve potansiyel zararlıların zarar şekillerinin belirlenmesi, - Ana zararlının biyolojisinin belirlenmesi, - Parazitoid ve predatörlerin, zararlının hangi biyolojik döneminde ortaya çıktığının belirlenmesi, - Saptanan zararlıların mücadelesine esas kritik biyolojik dönemlerin belirlenmesi, - Elde edilen bilgilerin yazılı ya da sözlü olarak çiftçi ve teknik personele aktarılmasıdır.		
ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI		
Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Muğla ve Manisa illerinde badem yetiştiriciliğinin yoğun olarak yapıldığı Datça, Fethiye, Seydikemer, Akhisar ve Kula ilçelerinde 2014–2016 yıllarında yapılan gözlemlerde 7 böcek takımından, 95 familyaya bağlı 312 adet cins/tür, akarlar aile 4 familyaya bağlı 6 adet cins/tür bulunmuştur.	Zirai Mücadele Teknik Talimatı güncel olmayan veya talimatı bulunmayan zararlılar hakkında teknik talimatlar hazırlanmış ve Genel Müdürlüğümüz tarafından yayınlanması sağlanmıştır.
2	Çalışmalar sonucunda badem ağaçlarının farklı bitki doku ve organlarından beslendiği saptanan 75 türün 27 adedi bademde beslenen tür olarak Türkiye’de ilk kayıt niteliğindedir.	Proje çıktıları yeni hazırlanacak olan Badem Entegre Mücadele Teknik Talimatında kullanılacaktır. Enstitümüz sorumluluk alanı içine giren İl Müdürlükleri teknik personeline eğitimler verilerek sonuçlar paylaşılmıştır.
3	Sürvey çalışmalarının yürütüldüğü, 2014–2016 yılları arasında ocak ayından kasım ayına kadar Muğla ilinin Datça, Fethiye, Seydikemer ve Manisa ilinin Kula, Akhisar ilçelerinde 5 takıma bağlı 31 familyaya ait 75 adet böcek türü ile 1 takıma bağlı 2 familyaya ait 3 akar türünün badem ağaçlarının çiçek, yaprak, meyve, sürgün veya odun dokusu ile beslendiği veya zararlı olduğu belirlenmiştir. Bu türler arasında Hymenoptera takımı Eurytomidae familyasına ait E. amygdali, çalışmaların yürütüldüğü her bahçede meyveler içinde gözlenmiş ve ana zararlı olarak tespit edilmiştir.	Enstitümüz sorumluluk alanı içine giren illerde bulunan badem üreticilerine eğitimler veya köy ziyaretleri gerçekleştirilerek güncel bilgiler paylaşılmıştır.
4	Ana zararlı <i>Eurytoma amygdali</i> : Dişiler yumurtalarını meyvelerin büyüme döneminde ve çağla dönemindeyken her meyveye birer adet olmak üzere nusellus veya endosperm kısmına bırakırlar. Hasat olgunluğuna gelmiş bulaşık olmayan meyvelerde dış kabuk çatlayarak açılır. Bulaşık meyvelerde ise dış kabuk açılmaz, meyve bir bütün olarak hasat zamanından önce kurur. İlk ergin çıkışları nisan ayı başında görülmekte ve çıkışlar mayıs ayının son haftasına kadar sürmektedir. Yılda bir ve iki yılda bir döl verirler. %86’ya kadar ürün kaybına neden olmaktadır.	Ulusal Badem ve Antepfıstığı Çalıştayında Farklı İl müdürlüklerinde gelen teknik personel ve badem üreticilerine badem zararlı ve faydalı böcekler konusunda sözlü sunu gerçekleştirilmiştir.
5	Badem kaplanı <i>Monosteira unicostata</i> : Potansiyel istilacı bir tür olup ege bölgesinde gittikçe yayılan ve çok büyük popülasyon seviyesine ulaşabilen bir türdür. Ege Bölgesi’nde mart ayından itibaren kışlaklardan çıkış yapmaya başlar. Gece gündüz sıcaklık farklarının fazla olduğu bu aylarda, gündüz	Badem konusunda yapılacak çalıştay, çalışma grubu toplantıları vb. etkinliklere katılarak bilgiler paylaşılmaya devam edilecektir.

	yapraklarda beslenir, akşamüzeri ise genellikle gruplar halinde bitkinin aşağı kısımlarına doğru inerek çatlaklarda veya yeni sürgün diplerinde saklanırlar. Yaprakların tamamen sararmasına veya beyazlaşmasına ve % 100'e varan yaprak dökümlerine neden olurlar.	Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bitki Koruma Bölümü son sınıf öğrencilerine fakülte dersliğinde eğitim verilmiştir ve Fakülte tarafından davet olması durumunda ders vermeye devam edilecektir.
6	Badem gözkurdu <i>Anthonomus amygdali</i> : <i>A. amygdali</i> 'nin erginleri ocak ayının ikinci haftasından itibaren kışlaklarından çıkarlar. Dişiler, yumurtalarını açmak üzere olan çiçek tomurcukları veya çiçek içine birer adet bırakırlar. Bir çiçek veya tomurcukta nadiren 2 adet yumurta bulunur. Tam çiçeklenme döneminde ergin popülasyonu düşer, larva popülasyonu en üst seviyeye ulaşır. Yılda 1 döl verir. Çiçeklerde %10' kadar zarara neden olmaktadır.	Türkiye'de yapılan üç farklı uluslararası kongrelerde sözlü ve poster bildirimlerde bulunulmuştur.
7	<i>Calomicrus syriacus</i> : Çok yüksek popülasyonlara çıkabilen potansiyel istilacı bir türdür. Muğla ilinde badem alanlarında gittikçe artan bir ivme ile yaygınlık gösterdiği tespit edilmiştir. Yapraklardan beslenerek ağacın yapraksız kalmasına neden olmakta %95 oranında zarara neden olmaktadır. Mayıs ayı itibariyle popülasyon artış göstermekte temmuz ağustos aylarında en yüksek seviyeye çıkmaktadır.	Ulusal ve Uluslararası dergilerde yayın başvurularında bulunulmuş ve yayın başvurularına devam edilecektir.
8	Coleoptera takımına bağlı, badem ağaçlarında beslendiği belirlenen türlerden <i>Bostrichus capucinus</i> , <i>Scobicia chevrieri</i> , <i>Cerambyx carinatus</i> , <i>Cerambyx welensii</i> , <i>Prionus coriarius</i> , <i>Clytra novempunctata</i> , <i>Crypturgus numidicus</i> , <i>Lixus algirus</i> , <i>Lixus vilis</i> , <i>Scolytus intricatus</i> , <i>Scolytus kirschii</i> , <i>Teratolytta dives</i> , <i>Eolydus atripes</i> ve <i>Orsodacne variabilis</i> türlerinin badem alanlarında beslenmesi veya zararlı olması ilk defa bu çalışma ile belirlenmiştir.	Uluslararası bir yayın evinden çalışmaların kitap haline dönüştürülmesi konusunda davet gelmiştir.
9	Hemiptera takımından <i>Typhlocyba rosae</i> , <i>Zygina discolor</i> ve <i>Mustha spinosula</i> 'nın badem alanlarında beslendiği ilk defa bu çalışma ile belirlenmiştir.	
10	<i>Xyela</i> sp. badem alanlarında beslenmesinin tespiti ilk kayıt niteliğindedir.	
11	Badem alanlarında beslendiği belirlenen türlerden <i>Pyrallis farinalis</i> badem alanlarında ve meyvelerinde beslenen zararlı olarak ilk kayıt niteliğindedir	
12	<i>Haplothrips distinguendus</i> , <i>Haplothrips reuteri</i> , <i>Taeniothrips inconsequens</i> , <i>Thrips major</i> , <i>Thrips meridionalis</i> , <i>Thrips tabaci</i> , Bu türlerin tamamının badem alanlarında beslendiğinin saptanması yeni kayıt niteliğinde olduğu belirlenmiştir	
13	Akarlardan <i>Bryobia praetiosa</i> ve <i>Aculus latilobus</i> türlerinin badem ağaçlarında beslendiği ve zararlı olduğu ilk defa bu çalışma ile belirlenmiştir.	
14	Datça, Fethiye, Seydikemer ve Manisa ilinin Kula, Akhisar ilçelerinde 4 takım 8 familyaya ait 31 böcek	

	cins/tür, 2 familyaya bağlı 3 cins/tür akar avcı, 1 takım 9 familya ya ait 17 böcek cins/tür parazitoit olarak saptanmıştır.	
15	Ichneumonidae familyasına bağlı <i>Exeristes roborator</i> 'un, <i>E. amygdali</i> 'nin parazitoiti olarak belirlenmesi dünya ve Türkiye için ilk kayıt niteliğindedir.	

2.	Proje No	:	TAGEM-BS-12 / 09-07 / 01- 13
	Proje Adı	:	Ankara ve Konya İlleri Havuç (<i>Daucus carota</i> L.) Ekiliş Alanlarında Bulunan Bitki Paraziti Nematod Türlerinin Belirlenmesi ve Kök-ur Nematodlarının (<i>Meloidogyne</i> spp.) Moleküler Teşhisi ile Çeşit Reaksiyon Çalışmaları
	Lider	:	Dr. Dolunay ERDOĞUŞ (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Selda ÇALIŞKAN (Antalya BATEM)
		:	Lerzan ÖZTÜRK (Tekirdağ BAE)

Alınan Kararlar

1- Proje lideri tarafından sonuç raporu sunulmuştur.

2- Proje sonuç raporu oybirliği ile kabul edilmiştir

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

PROJENİN AMACI:

- Bu proje ile Ankara ve Konya İlleri havuç ekiliş alanlarında bulunan bitki paraziti nematod türlerinin klasik yöntemlerle saptanması,
- Bu nematodlar içerisinde bulunan Kök-ur nematodu (*Meloidogyne* spp.) popülasyonlarının morfolojik, morfometrik ve moleküler olarak tanımlanması,
- Tanımlanan kök ur nematodu popülasyonlarının ülkemizde yaygın olarak yetiştirilen havuç çeşitleri üzerinde reaksiyonlarının belirlenmesi amaçlanmıştır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Proje kapsamına giren alanlarda bitki paraziti nematod türleri ile bulaşık olan alanlar belirlenerek, ekonomik öneme sahip türlerin varlığı ortaya konulmuştur. Çalışmada; ✓ Karantinaya tabii nematodlardan olan <i>Ditylenchus destructor</i>, <i>D. dipsaci</i>, ✓ Havuçlarda ekonomik zarar oluşturan <i>Pratylenchus thornei</i>, <i>P. penetrans</i> ve ✓ 5 adet zayıf bitki paraziti nematod türü saptanmıştır (<i>Filenchus thornei</i>, <i>Helicoytlenchus digonicus</i>, <i>Pratylenchoides alcanii</i>, <i>Merlinius brevidens</i> ve <i>Aphelenchus avenae</i>).	Sonuçlar ulusal veya uluslararası kongrelerde sunulacak ve bilimsel dergilere gönderilecek, Tarım İl ve İlçe Müdürlüklerine bilgiler verilecektir. Bulunan karantinaya tabi etmenler ile ilgili Bakanlığımızın ilgili birimleri bilgilendirilecektir.
2	Ankara ve Konya İlleri Havuç ekim alanlarında <i>Meloidogyne</i> spp. ve <i>Heterodera carote</i> bulaşıklığının bulunmadığı belirlenmiştir.	Bakanlığın ilgili birimleri bilgilendirilecektir.

3	<i>Meloidogyne incognita</i> , <i>M. chitwoodii</i> , <i>M. hapla</i> ve <i>M. javanica</i> 'nın Romance, Nantes ve Chantenay çeşitleri üzerindeki etkinliği belirlenmiş ve üç çeşitin de kök ur nematodlarına hassas olduğu bulunmuştur.	Bakanlığın ilgili birimleri bilgilendirilecek ve bulaşık alanlarda bu çeşitlerin kullanılmaması önerilecektir.
---	---	--

3.	Proje No	:	TAGEM-BS-14 / 09-02 / 01 - 08
	Proje Adı	:	Bazı Sanayi Domates Genotiplerinin Kök-ur Nematodları (<i>Meloidogyne</i> spp.)'na Dayanıklılıklarının Klasik ve MolekülerYöntemlerle Belirlenmesi
	Lider	:	Onur DURA (Yalova ABKMAE)
	Raportörler	:	Gökhan YATKIN (Ankara ZMMAE)
		:	Aydın PEÇEN (Diyarbakır ZMAE)

Alınan Kararlar

- 1- Psup'un düzenlenmesi,
- 2-Kaynakça bölümünün yeniden gözden geçirilmesi,
- 3-Proje sonuçlarına uygun literatür eklenmesine karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oybirliği ile kabul edilmiştir

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

PROJENİN AMACI

Enstitü tarafından ıslah çalışmaları sonucunda geliştirilmiş Kök–ur nematoduna karşı dayanıklı/duyarlı bazı sanayi domatesi genotiplerini tespit etmek için yapılmıştır.

Bölgedeki sanayi domatesi yetiştiriciliği yapılan alanlara Kök-ur nematodları ile mücadelede alternatif çözümler sunmak hedeflenmiştir.

Proje ile Kök–ur nematodları ile mücadelede insan ve çevre sağlığı açısından güvenli kullanılabilecek dayanıklı genotiplerin belirlenmesi amaçlanmıştır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Enstitüde ıslah çalışmalarında elde edilmiş sanayi domates hatlarının Kök–ur nematoduna karşı dayanıklılığı belirlenmiştir.	Islah amaçlı kullanım için gen kaynağı olarak kullanılması yanı sıra direkt tohum üretimi için uygun hatların çıkması belirlenmiştir.
2	Elde edilen veriler ışığında iyi tarım uygulamalarına yönelik çalışmalara katkı sağlanmıştır.	Bu çalışma ile organik tarım ve iyi tarım uygulamalarına yön veren il ile ilçe müdürlükleri ve ilgili kişiler çıktı sonuçlarından haberdar edilerek gerekli eğitimler planlanmıştır.
3	Elde edilen sonuçlar bölge için önemli bir ürün deseni olan sanayi domatesinde Kök–ur nematodlarına karşı mücadelede yeni dayanıklı çeşitlerin geliştirilmesinde üretim yapan yerel fabrikalar için ıslah materyali olarak kullanılabilecektir.	Kök–ur nematodları üzerinde yapılan mücadele çalışmaları sonucu elde edilen veriler ile denemeye alınan enstitüye ait domates hatları ile ilgili elde edilen veriler bölgesel olarak salça fabrikalarının bilgilenebilmesine sunulmuştur.
4	Proje ile özellikle kimyasal ilaç kullanımını azaltacak insan ve çevre	Bu çalışma ile gereksiz ilaç kullanımının önüne geçilerek, özellikle

	sağlığına olumsuz etkileri olmayan mücadele tekniklerinin belirlenmesi ve kullanım olanaklarının ortaya konması ile Kök–ur nematodlarına karşı organik tarım ve entegre mücadele açısından önemli adımlar belirlenmiştir.	entegre mücadele açısından önemli sonuçlar elde edilmiştir. Proje sonucunda elde edilen sonuçlar, ulusal veya uluslararası kongrelerde sunulması ile bilimsel dergilere gönderilerek yayınlanması planlanmaktadır.
--	---	---

4.	Proje No	:	TAGEM-BS-12 / 08-01 / 01- 17 (Doktora)
	Proje Adı	:	Kiraz Siyah Yaprakbiti (<i>Myzus cerasi</i> (Fabricus, 1775) (Hemiptera: Aphididae))’nin Mücadelesine Esas Biyolojik Kriterler İle Doğal Düşmanlarının Belirlenmesi ve Farklı Popülasyonlarındaki Varyasyonun Moleküler Filogenetik Analizi
	Lider	:	Burcu İNAL (Ankara ZMMAE)

Alınan Kararlar

- 1- Proje lideri tarafından sunum yapılmıştır
- 2- Proje sonuç raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir

PROJENİN AMACI:

Bu çalışma ile *Myzus cerasi*’nin Türkiye’ nin farklı coğrafi bölgelerindeki kiraz alanlarından toplanan popülasyonlarının genetik varyasyonu ve bakteriyel endosimbiontları belirlenerek, haplotip çeşitliliği ve simbiyotik bakteriyel kompozisyonu ortaya konulmuştur. Mitokondriyal COI geni ile moleküler tanımlama yapılarak DNA barkodlama yönteminin entegre mücadele (IPM) stratejeleri içinde etkin ve faydalı bir yöntem olup olmadığı değerlendirilmiştir. Çalışmada ayrıca, zararlının doğal düşmanları belirlenerek biyolojik mücadeleye yönelik veriler elde edilmiştir.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	<i>Myzus cerasi</i> ’ nin farklı coğrafi bölgelerdeki popülasyonlarının mitokondriyal COI sekans analizi sonucunda 4 farklı haplotipi belirlenerek haplotip çeşitliliği ortaya konulmuş ve popülasyonlar arasındaki ortalama genetik uzaklık % 0.3 olarak hesaplanmıştır.	Bu bulgular gerek Zirai Mücadele Teknik Talimatı, gerekse Kiraz ve Vişne Entegre Mücadele Teknik Talimatında paylaşılacak, ayrıca uluslararası kongre ve makalelerde sunulacak ve yayımlanacaktır.
2	Standart barkod bölgesi kullanılarak COI geni ile yapılan bu çalışma sonucunda DNA barkodlama yönteminin IPM (Insect Pest Management) yaklaşımı içinde önemli bir rol oynayabileceği kanaatine varılmıştır. Sistematik ve çok yönlü bir yaklaşım olan IPM zararlıya ait biyolojik, ekolojik ve genetik tüm bilgilerin bilinmesini gerektiren bir sistem olup, bu çalışma ile <i>Myzus cerasi</i> ’ nin DNA dizileri arasındaki farklılıklar ortaya konmuştur.	Tespit edilen predatör böcek türleri Ankara Zirai Mücadele Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, Nazife Tuatay Bitki Koruma Müzesi’nde referans materyali olarak muhafaza edilecektir.
3	Farklı filogenetik ağaçlar ile yapılan analiz sonucunda bazı popülasyonların <i>Myzus</i>	

	<i>cerasi pruniavium</i> ile aynı grupta yer alırken, Kars ve Kayseri popülasyonlarının <i>Myzus cerasi</i> ile aynı haplotip içinde yer aldığı görülmüştür. <i>Myzus cerasi</i> 'nin Türkiye' de iki farklı alt türe sahip olduğu düşünülse de, bu bulguların ileride yapılacak morfometrik analizler ile desteklenmesi gerekmektedir.	
4	Moleküler filogenetik analiz sonucunda Isparta popülasyonlarının tüm popülasyonlardan ayrılarak farklı bir grup oluşturarak, <i>Myzus borealis</i> ile aynı haplotip içinde yer aldığı belirlenmiştir. Isparta' nın Türkiye' deki kiraz üretiminin % 9 undan fazlasını karşıladığı (Anonim, 2018) göz önünde bulundurulduğunda, bu bölgede yapılan insektisit uygulamaları sonucu ortaya çıkan mutasyon ile ayrı bir haplotip oluşturabileceği ya da Isparta iline ait biyocoğrafik faktörlerin de bu ayrılmaya neden olabileceği sonucuna varılmıştır	
5	Araştırmada <i>Myzus cerasi</i> ' ye ait simbiyotik mikrofauna tespit edilmiş ve sadece obligat endosimbiyont olan <i>Buchnera aphidicola</i> belirlenmiştir.	
6	Simbiyotik interaksiyonlar ve simbiyontların farklı yaprakbiti türlerinin fenotipinde meydana getirdikleri modifikasyonlar bu türlerin evrim ve ekolojilerinin daha iyi anlaşılmasına yardımcı olur. Endosimbiyontların doğal düşmanlar ile olan etkileşimlerine ait bilgilerin bilinmesi biyolojik mücadeleye katkı sağlayabileceği gibi daha etkili ve sürdürülebilir bir zararlı mücadelesi için yeni stratejilerin geliştirilmesine olanak tanır.	
7	Çalışmanın bir diğer bölümünde <i>M. cerasi</i> 'nin predatör ve parazitoidleri belirlenerek biyolojik mücadeleye yönelik veriler elde edilmiştir.	

5	Proje No :	TAGEM-BS-15/04-01/01-08
.	Proje Adı :	Bazı Aspir Çeşit ve Hatlarında Aspir Sineği <i>Acanthiophilus helianthi</i> Rossi (Diptera: Tephritidae) Zarar Oranının ve Popülasyon Değişiminin Belirlenmesi
	Lider :	Tuğba Hilal ÇİFTÇİGİL (Edirne TTAE)
	Raportörler :	Dr. Cenk YÜCEL (Ankara ZMMAE)
	:	Seher TANYOLAÇ (Bornova ZMAE)

Alınan Kararlar

- 1-Proje verilerinin yayınlanması,
- 2-Psup'un yeniden düzenlenmesi,
- 3-Larva/Pupa ifadesinin Larva+pupa olarak düzenlenmesi,
- 4-Tuzakların erken asılmasının sebebinin açıklanması,
- 5-Tartışma kısmının literatür ile zenginleştirilmesine karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oybirliği ile kabul edilmiştir

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir

PROJENİN AMACI:

- Bu çalışma ile aspir ıslah programında kullanılan hat ve çeşitlerin Aspir sineği'ne karşı reaksiyonlarının taranarak dayanıklı veya tolerant olanların belirlenmesi amaçlanmıştır.
- Toleranslı olarak tespit edilen genotipler ıslah çalışmalarında yeni çeşitlerin geliştirilmesi için ebeveyn olarak kullanılabilir.
- Aspir bitkisinin en önemli zararlılarından biri olarak bilinen aspir sineğinin neden olacağı kayıpları önlemek ve dayanıklı/tolerant çeşitlerin geliştirilerek bitki koruma ürünü kullanımını azaltmak hedeflenmiştir.
- Ayrıca zararlının popülasyon takibi yapılarak biyolojik dönemleri ile ilgili bilgilerin kaydedilmesi ve bu sayede temel verilerin oluşturulması, etkili mücadele dönemlerinin tespit edilmesine katkı sağlamak hedeflenmiştir.
- Çiçek rengi, dikenlilik, tohumdaki yağ asidi içeriği, erken veya geç olgunlaşma gibi özellikler ile zarar oranı arasında herhangi bir ilişki olup olmadığının incelenmesi hedeflenmiştir.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Aspir sineği'nin popülasyon takibi yapılarak uçuş aktivitesi belirlenmiştir. Sarı yapışkan tuzaklarda yapılan sayımlara göre; Aspir sineğinin mayıs-eylül ayları arasında aktif olduğu, popülasyonun temmuz-ağustos aylarında en yüksek noktaya ulaştığı tespit edilmiştir.	Araştırma sonuçları ulusal ve uluslararası düzeyde yapılacak olan kongre, sempozyum, kitap ve diğer süreli yayınlara bildiri olarak gönderilecektir.
2	Bir dişinin 10-50 adet yumurta bıraktığı bilinmektedir. Bu çalışmada yapılan sayımlarda bir tablada 100-150 adet larva+pupaya rastlanmıştır.	Yenik zararının ve larva + pupa sayısının az görüldüğü genotiplerin ıslah çalışmalarında değerlendirilmesinin aspir üretiminde Aspir sineği zararının azaltılmasına yararı olacağı düşünülmekte olup, ıslah programında kullanılması önerilecektir.
3	Yenik tohum ve larva+pupa sayımı yapılan genotipler arasında en az yenik tohum G43, G34, G35 ve G21 hatlarında tespit edilmiştir. En az larva+pupa sayısı ise G51 ve G46'da tespit edilmiştir.	
4	Aspir sineğinin zararının oleik tipte, olgunlaşma süresi kısa süren genotiplerde daha az olduğu tespit edilmiştir.	
5	Ayrıca projede aspir bitkisinin diğer zararlıları da gözlenmiş olup; <i>Lixus speciosus</i> Mill. (Coleoptera:Curculionidae) Mordellidae (Coleoptera), <i>Oxythyrea cinctella</i> (Schaum) (Coleoptera:Scarabaeidae), <i>Carpocoris</i>	

	<i>mediterraneus</i> Tamanini, 1958 (Heteroptera: Pentatomidae), <i>Uroleucon</i> sp. (Hemiptera: Aphididae) türleri tespit edilmiştir.	
--	---	--

6.	Proje No	:	TAGEM-BS-15/09-08/01-07
	Proje Adı	:	İzmir İli Kesme Çiçek Seralarında Thripidae (Thysanoptera) Familyasına Bağlı Türler, Önemlilerinin Bulaşma Oranları, Popülasyon Değişimleri, Predatörlerinin Belirlenmesi ile Mücadelesine Yönelik Çalışmalar
	Lider	:	Fatma IŞIK (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Pervin ERDOĞAN (Ankara ZMMAE)
		:	Dr. Okan ÖZGÜR (Adana BMAE)

Alınan Kararlar:

- 1- Proje yardımcısı Dr. Seher Tanyolaç tarafından sonuç raporu sunuldu.
- 2- Parsel büyüklüklerinin belirtilmesi,
- 3- Kaynağı belli olan yayınların Anonim olarak verilmemesi,
- 4- Çiçeklerdeki etkisi ifadesi yerine “çiçeklerdeki thripslere etkisi” ifadesinin kullanılması,
- 5- Çizelge 10 ve benzer tablolarda kontrole ait değerlerin verilmesine karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oybirliği ile kabul edilmiştir

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın durumu: Yayınlanabilir.

PROJENİN AMACI

PROJENİN AMACI:

- İzmir ili örtü altı kesme çiçek alanlarında en yaygın thrips türü ve yoğunluğunu belirlemek,
- Belirlenen thrips zararlısına karşı uygulanan aşırı kimyasal ilaç kullanım sayısını düşürmek,
- Örtü altı kesme çiçek yetiştiriciliğinde Biyoteknik mücadele kullanımında farkındalık oluşturmak ve tekniğini yaygınlaştırmaktır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	İzmir ili Balçova, Güzelbahçe, Menderes, Narlıdere, Seferihisar ve Urla ilçeleri örtü altı kesme çiçek alanlarında yetiştiriciliği yapılan Gypsophila, Karanfil, Starlıçe, Şebboy, Karanfil, Krizantem, Gül, Glayöl, Statis, Tagtes, Lisianthus, Gerbera, Lilyum ve Frezya bitkilerinde, Thysanoptera takımına bağlı en yaygın zararlı türün Çiçek thrips <i>Frankliniella occidentalis</i> olduğu, çiçeklenme döneminde en yoğun görüldüğü ve zarar yaptığı saptanmıştır. Tüm kesme çiçek üretimi yapılan alanların söz konusu zararlı ile bulaşık olduğu belirlenmiştir.	Biyoteknik Mücadele çalışmaları sonuçları süs bitkileri Zirai Mücadele Teknik Talimatı ve Entegre Teknik Talimatı verileri güncellenecektir. Konuya özel broşür hazırlanarak daha fazla sayıda üretici ve teknik elemanın bilgilendirilmesi sağlanacaktır. Elde edilen sonuçlar ulusal ve uluslararası sempozyum, çalıştay ve kongrelerde sunulacak, bilimsel dergilerde yayınlanacaktır.
2	Tuzakların etkinlik denemeleri sonucunda,	

	Mavi renkli görsel yapışkan Tuzak (MYT) ile lurem kombinasyonunun örtü altı kesme çiçek üretim alanlarında zararlı <i>F. occidentalis</i> türünü en çok yakalayan ve çeken kombinasyon olduğu belirlenmiştir.	
3	Kitle Halinde Tuzakla Yakalama Metodunda MYT ile birlikte kullanılan methyl-isonicotinate içeren Lurem isimli kaieromonun <i>F. occidentalis</i> 'e karşı özellikle düşük popülasyonlarda etkili olduğu ve Entegre mücadele çalışmalarında kullanılabileceği ortaya çıkmıştır.	
4	Biyoteknik mücadele yöntemlerinden Lurem+MYT uygulamasının serada ilk thripsler görüldüğünde, dekara 10 Lurem+MYT kombinasyonunun ile örtü altı kesme çiçek üretiminde bir kimyasal ilaçlama ile birlikte çiçek thripsi popülasyon yoğunluğunu düşürebileceği kanısına varılmıştır.	

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	<i>Dacus ciliatus</i> Loew (Diptera: Tephritidae)' un Biyo-ekolojisi ve Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Berna KAYMAK (Diyarbakır ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Tülin KILIÇ (Bornova ZMAE)
		:	Dr. Aydemir BARIŞ (Ankara ZMAE)

Alınan Kararlar:

- 1- Öncelikli ve gerekli olduğu,
- 2- Başlığın 'Güneydoğu Anadolu Bölgesinde *Dacus ciliatus* Loew (Diptera: Tephritidae)' un Biyo-Ekolojisi ve Mücadele Olanaklarının Araştırılması' olarak değiştirilmesi,
- 3- Doğal düşmanların örneklemesinde atrap metodunun çıkarılması,
- 4- *Dacus ciliatus* 'a karşı mevcut paraferomonun kova tipi tuzaklara eklenmesi, ruhsatlı protein hidrolizatın projede mevcut tuzaklarla birlikte ön gözlem yapılarak en etkili olanların çalışmaya dahil edilmesi,
- 5- *Dacus ciliatus* 'un karantina etmeni olması nedeniyle nerede üretileceği konusunda dikkatli olunması ve üretim metodunun ilave edilmesi,
- 6- Çalışmalara 2019 yılında başlanması,
- 7- Renk tuzakları olarak sarı renkli tuzağın tek başına kullanılması,
- 8- Materyal bölümünde kullanılacak tuzakların özellikleri, renk tuzaklarının dalga boyu, paraferomonların bileşenleri, kimyasal formülü ve markaları, kafeslerin ebatları gibi özelliklerin belirtilmesi kararları alınmıştır.

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

2.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Kahramanmaraş ve Gaziantep illerinde kırmızıbiber yetiştirilen alanlarda zararlı Kök-ur nematodlarının (<i>Meloidogyne</i> spp.) belirlenmesi ve gen havuzunda bulunan kırmızıbiber genotiplerinin reaksiyonu
	Lider	:	Betül GÜRKAN (Kahramanmaraş DAGKTAE)
	Raportörler	:	Dr. Refik BOZBUĞA (Adana BMAE)
		:	Dr. Dolunay ERDOĞUŞ (Ankara ZMMAE)

Alınan Kararlar:

- 1- Projenin öncelikli ve gerekli olduğu,
- 2- Literatür özeti kısmının genişletilmesi,
- 3- Psuaptaki gereksiz tabloların çıkarılması,
- 4- Sadece dayanıklı olanların üreme faktörüne bakılması,
- 5- Survey kısmının projeden çıkarılması,
- 6- Öncelikli olarak klasik testlemenin yapılması, daha sonra moleküler çalışmaların başlaması,
- 7- Saksı boyutlarının küçültülmesi,
- 8- Proje başlığının “Kahramanmaraş ve Gaziantep illerinden toplanan bazı yerel biber genotiplerinin Kök-ur nematodu *Meloidogyne incognita*’ya karşı dayanıklılığının belirlenmesi” olarak değiştirilmesi,
- 9- Çalışma takviminin buna göre düzenlenmesi kararları alınmıştır.

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM’e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

3.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Domates ve Fasulyede Zararlı Kök Ur Nematodu (<i>Meloidogyne incognita</i>)’na Dayanıklı Genotiplerin Saptanması ve Aday Genlerin Transkriptom (RNA-Seq) Analizi ile Belirlenmesi
	Lider	:	Dr. Refik BOZBUĞA (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Dr. Emre EVLİCE (Ankara ZMMAE)
		:	Onur DURA (Yalova ABKMAE)

Alınan Kararlar:

- 1- Projenin öncelikli ve gerekli olduğu,
- 2- Domates ve fasulye bitkilerinin neden seçildiğinin ayrıntılı olarak açıklanması,
- 3- Literatürün yurtdışı çalışmalar ile desteklenmesi,
- 4- Üreme oranı hesaplamalarında kök üzerinde yer alan yumurta paketlerindeki popülasyon sayımına yönelik metodun çalışmaya eklenmesi,
- 5- Farklı fasulye hat veya çeşitlerinin çalışmaya eklenmesi,
- 6- Dayanıklılık çalışmalarına nematodsuz paralel çalışmalarının da eklenmesi,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM’e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

4.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Kuru İncir Depo Zararlısı Ekşilik böcekleri [<i>Carpophilus</i> spp. (Nitidulidae: Coleoptera)] Mücadelesinde Düşük Sıcaklığın

		Araştırılması
Lider	:	Eşref TUTMUŞ (Erbeyli İAE)
Raportörler	:	Gürsel ÇETİN (Yalova ABKAE)
	:	Tuğba AKDENİZ FIRAT (Ankara ZMMAE)

Alınan Kararlar:

- 1- Projenin öncelikli olduğu,
- 2- Kuru incir örneklerinin kültüre alınmasının 8. aydan önce yapılması,
- 3- Türkçe ve İngilizce özet arasında uyumsuzlukların düzeltilmesi,
- 4- PSUP kısmının detaylandırılması,
- 5- Metotta kalite kaybı ile ilgili analiz parametrelerinin belirlenmesi,
- 6- Proje süresi 12 ay (1 yıl) olarak yazılmış olup yönetim düzeni kısmında çalışma takviminin düzeltilmesi, çalışma takviminin 24 aya çıkartılması,
- 7- Başlığın “Depolanmış Kuru İncirlerde Zararlı Ekşilik Böceklerine (*Carpophilus* spp.) (Nitidulidae: Coleoptera) Karşı Düşük Sıcaklık Uygulamalarının Etkinliğinin Belirlenmesi” olarak değiştirilmesi,
- 8- Değerlendirme yöntemlerinin yeniden gözden geçirilmesi,
- 9- Materyal ve metot kısmında hedef biyolojik dönemlerin açıkça belirtilmesi ve yeniden dizayn edilmesi,
- 10- Çalışmada kullanılacak bireylerin öncelikle tür teşhislerinin yapıp çalışmalara başlanması kararları alınmıştır.

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM’e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

5. Proje No	:	
Proje Adı	:	<i>Halyomorpha halys</i> (Stål 1855) (Hemiptera: Pentatomidae)’in Mücadelesine Yönelik Kritik Biyolojik Dönemlerinin ve Önemli Doğal Düşmanların Belirlenmesi
Lider	:	Mansur ULUCA (Samsun KTAE)
Raportörler	:	Ebru GÜMÜŞ (Giresun FAE)
	:	Erdoğan AYAN (Ankara ZMMAE)

Alınan Kararlar:

- 1- Öncelikli ve gerekli olduğu,
- 2- Başlığın “*Halyomorpha halys* (Stål 1855) (Hemiptera: Pentatomidae)’in Mücadelesine Yönelik Kritik Biyolojik Dönemlerinin ve Popülasyon Dağılımının izlenmesi” şeklinde değiştirilmesi,
- 3- Popülasyon dağılımı çalışmalarına gözle incelemenin eklenmesi,
- 4- Tarım ve Orman İl Müdürlüğü ile işbirliği yapılacağı belirtilmesi,
- 5- Proje süresinin 3 yıla çıkarılması, metot, çalışma takvimi ve bütçenin buna göre düzenlenmesi,
- 6- Laboratuvarda biyoloji çalışmalarının çıkarılması,
- 7- Proje yürütücülerinin özgeçmişlerinin eklenmesi,
- 8- Proje özeti kısmının son paragrafında projenin ileriye yönelik amaçlarını ortaya koyacak ifadeler yer verilmesi,
- 9- Projede işbirliği yapılacak kişiler kısmında Prof. Dr. Celal TUNCER ile yapılacak işbirliği durumunun teklif formunda verilmesi,
- 10- Projenin PSUP kısmının yeniden düzenlenerek yazılması,

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM’e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

6.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Trakya Bölgesinde Kanola Ekiliş Alanlarındaki Zararlılar ile En Önemli Zararlı Türün Parazitoit ve Predatörlerinin Belirlenmesi
	Lider	:	Nilay DALKILIÇ (Edirne TTAE)
	Raportörler	:	Dr. Okan ÖZGÜR (Adana BMAE)
		:	Erkan YILMAZ (Bornova ZMAE)

Alınan Kararlar:

- 1- Öncelikli ve gerekli olduğu,
- 2- Projenin amaç ve gerekçe bölümünün güçlendirilmesi,
- 3- Proje özeti kısmının gözden geçirilmesi ve ona göre metodun yazılması,
- 4- “Verimi artırmak için yapılan gübreleme, sulama gibi tarım tekniklerinin konukçunun zararlılar için daha uygun bir hale dönüşmesi nedeniyle zararlıların popülasyon seviyelerinde de artışlar olmaktadır” cümlesinin çıkarılması,
- 5- Projenin amacı ve gerekçesi kısmında verilen zararlı listesinin ve zararlılara ait bilgilerin çıkarılması,
- 6- Konu ile ilgisiz literatürün çıkarılması,
- 7- Literatür özetinin kronolojik sıraya göre verilmesi,
- 8- Ülkemizde konu ile ilgili kanolada yapılan çalışmaların ilave edilmesi,
- 9- Zararlı ve yararlı türlerin örneklemelerinin ayrıntılı olarak verilmesi,
- 10- Parazitoit ve predatörler için örnekleme metodunun eklenmesi,
- 11- Projede tespit edilen predatör ve parazitoitlerin çıktılara eklenmesi kararları alınmıştır.

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM’e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

7.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Adıyaman İli’nde Badem Ağaçlarında Zarar Yapan Kabuklubit ve Koşnil (Hemiptera: Coccomorpha) Türlerinin Saptanması, Yaygınlık Durumları, Parazitoit ve Predatörlerinin Belirlenmesi ile Yaygın Olan Tür(ler)ün Popülasyon Özelliklerinin İncelenmesi ve Mücadele Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Öznur ÇAĞLAR (Adıyaman SKMAE)
	Raportörler	:	Dr. Işıl ÖZDEMİR (Ankara ZMAE)
		:	Ferda YARPUZLU (Adana BMAE)

Alınan Kararlar:

- 1- Projenin öncelikli olduğu,
- 2- Proje başlığının “Adıyaman İli’nde Badem Ağaçlarında Zarar Yapan Kabuklubit ve Koşnil (Hemiptera: Coccomorpha) Türlerinin Klasik ve Moleküler Yöntemlerle Belirlenmesi, Parazitoit ve Predatörlerinin Saptanması, Önemli Zararlı Türün Mücadelesine Esas Biyolojik Kriterlerinin Belirlenmesi” olarak değiştirilmesi,
- 3- Diyarbakır Ziraî Mücadele Araştırma Enstitüsü’nden bir konu uzmanının yardımcı araştırmacı olarak görevlendirilmesi,
- 4- Raportörlerin yürütücüye bildirdiği şekilsel düzeltmelerin yapılması,
- 5- Çukurova Üniversitesi Biyoteknoloji Araştırma ve Uygulama Merkezinden Prof. Dr. Mehmet Bora KAYDAN’ın projeye yardımcı araştırmacı olarak eklenmesi,
- 6- Yakın tarihli ve konu ile ilgili literatürlerin projenin ilgili bölümlerine eklenmesi,
- 7- Projenin Amacı ve Gerekçesi bölümünde, Çizelge 1, 2, 3 ve 4’teki verilerin hektar olarak verilmesi,

- 8- Bademde tespit edilen türlerin verildiği çizelgeye metin içinde atıf yapılması,
- 9- Survey çalışmasının projenin 1. yılında tamamlanıp önemli zararlı türün mücadelesine esas biyolojik kriterlerin belirleneceği çalışmaların 2. ve 3. yıl yapılması,
- 10-Bütçe bölümüne DNA izolasyonu için kimyasal alımının eklenmesi,
- 11-Materyal ve metod bölümünde “Önemli türlerin popülasyon takibi” başlığının proje başlığı ile uyumlu olacak şekilde düzeltilip biyolojik kriterlerin belirlenmesi için bahçelerin bulaşık alanlardan seçileceği ve minimum bahçe büyüklüğünün 5 dekar olacağının belirtilmesi,
- 12-PSUP bölümünde 8 nolu proje çıktısının çıktı olmadığı için uygulamaya aktarılma mekanizması bölümüne taşınması,
- 13-3, 4, 5 ve 6 nolu çıktılar için açıklanan paragrafın tamamen çıkarılması,
- 14- 1 ve 7. çıktılarının birleştirilerek kabuklu bitlerin ve koşnillerin klasik ve moleküler yöntemlerle belirlenmesi şeklinde ifade edilmesi,
- 15- Proje amaç ve gerekçesi bölümünde Çizelge 1 badem alanları, Çizelge 2 Dünyadaki badem üretim miktarları, Çizelge 3 Türkiye’deki badem üretim miktarları, Çizelge 4 Adıyaman ilinde badem üretim alanları olarak sırayla verilmesi,
- 16-Bütçe gerekçesi başlığı altında proje yürütücüsü enstitü yeni kurulduğu için proje bütçesinde belirtilen alt yapının güçlendirilip projenin yürütülebilmesi için gerekli alet ve ekipmanın alınabilmesinin çok önemli olduğunun vurgulanması,
- 17-Özgeçmişlerin kısaltılması kararları alınmıştır.

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM’e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

8.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Ankara İlinde Aspirde zararlı Yeşilkurt [<i>Helicoverpa</i> spp., <i>Heliothis</i> spp. (Lepidoptera: Noctuidae)] Türlerinin Biyolojisi ile Doğal Düşmanlarının Belirlenmesi ve Mücadele Olanakları Üzerine Araştırmalar (Doktora)
	Lider	:	Sevgi AYTEN (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Dr. Okan ÖZGÜR (Adana BMAE)
		:	Seher TANYOLAÇ (Bornova ZMAE)

Alınan Kararlar:

- 1- Öncelikli ve gerekli olduğu,
- 2- Projenin başlığının “Ankara İlinde Aspirde zararlı Yeşilkurt [*Helicoverpa* spp., *Heliothis* spp. (Lepidoptera: Noctuidae)] Türlerinin Yaygınlığı, Yoğunluğu, Biyolojisi ile Doğal Düşmanlarının Belirlenmesi ve Mücadele Olanakları Üzerine Araştırmalar” şeklinde değiştirilmesi,
- 3- Tuzak parametresi ve kitle halinde tuzakla yakalama çalışmalarının projeden çıkarılması,
- 4- Delta tipi tuzak yerine funnel tipi tuzakların kullanılması,
- 5- Doğal düşmanlarla ilgili örneklemenin daha ayrıntılı verilmesi tavsiye kararları alınmıştır.

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM’e gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

1.	Proje No	:	Yeni Teklif
----	----------	---	-------------

Proje Adı	:	Malatya İli Kayısı Bahçelerinde Sorun olan yabancı otlar ile Büyük Ağustosböceği (<i>Lyristes plebejus Scopoli</i>)’nin Mücadelesinde Hindi (<i>Meleagris gallopava</i>)’nin Etkinliğinin Belirlenmesi
Proje Lideri	:	Abdullah DEMİR (Malatya KAE)
Raportörler	:	Dr. Bilgin GÜVEN (Bornova ZMAE) Ferda YARPUZLU (Adana BMAE) Dr. Ünal ASAV (Ankara ZMMAE)
Alınan Kararlar: 1- Projenin oybirliği ile reddine karar verilmiştir. Yürürlük Durumu: Reddedilmiştir.		

DEVAM EDEN PROJELER

2. Proje No	:	TAGEM/BSAD/E/19/A2/P6/1396
Proje Adı	:	Muş İli Şeker Pancarı Üretim Alanlarında Pamuk Çizgili Yaprakkurdu [<i>Spodoptera exigua</i> (Hübner) (Lepidoptera: Noctuidae)]’ na Karşı Biyoteknik Yöntemlerle Mücadele Olanaklarının Araştırılması
Lider	:	Veysi MARAL (Diyarbakır ZMAE)
Raportörler	:	Seher TANYOLAÇ (Bornova ZMAE)
	:	Gökhan BİLGİN (Adana BMAE)
Alınan Kararlar: 1- Proje bütçesinin yükselmesi ve yurtdışına bağımlılık nedeniyle, TAGEM ile yapılan yazışmalar sonucunda, liderin isteği üzerine projenin kapatılmasına oybirliği ile karar verilmiştir. Yürürlük Durumu: Kapatılmıştır.		

3. Proje No	:	TAGEM/BSAD/E/18/A2/P4/365
Proje Adı	:	Bazı Uçucu Yağ ve Bileşenlerinin İnsektisidal ve Nematisidal Aktivitelerinin Belirlenmesi
Lider	:	Mustafa ALKAN (Ankara ZMMAE)
Raportörler	:	Ayhan ÖĞRETEN (Diyarbakır ZMAE)
	:	Dilek DİNÇER (Adana BMAE)
Alınan Kararlar: 1- Yapılan çalışmaların yayınlanması, 2- <i>Anthemis tinctoria</i> , <i>Anthemis austriaca</i> , <i>Artemisa vulgaris</i> ’in insektisidal ve nematisidal aktivitelerinin projeden çıkarılmasına karar verilmiş olup alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.		

4. Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/18/A2/P1/380
Proje Adı	:	Türkiye’ de Önemli Sarımsak Üretim Alanlarında Bitki Paraziti Nematodların Saptanması ve Bazı Sarımsak Genotiplerinin Soğan Sak Nematodu [<i>Ditylenchus dipsaci</i> (Kühn, 1857) Filipjev, 1936] Irklarına Karşı Dayanıklılıklarının Belirlenmesi (Doktora)
Lider	:	Atilla ÖCAL (Yalova ABKMAE)
Alınan Kararlar: 1- Proje gelişme raporunun kabulü ve verilerinin yayınlanabileceğine karar verilmiş olup		

alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir.
Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

5.	Proje No	:	(Bilgi)
	Proje Adı	:	Palmiye Kırmızı Böceği [(<i>Rhynchophorus ferrugineus</i> (Olivier)) (Coleoptera: Curculionidae)]'nin İzleme, Eğitim ve Mücadelesi
	Proje Lideri	:	Hasan Deda Büyüköztürk (Adana BMAE)
Alınan Kararlar: 1- Proje lideri tarafından bilgi amaçlı sunulmuştur. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

6.	Proje No	:	TAGEM-BS-14 / 10-02 / 01 - 17 (Doktora)
	Proje Adı	:	Gaziantep, Kahramanmaraş ve Adıyaman İllerinde Bademde Zararlı Böcek Türleri, Önemli Türün Mücadelesine Yönelik Bazı Biyolojik Özellikleri ile Parazitoit ve Predatörlerinin Belirlenmesi
	Lider	:	Hakan USANMAZ (Gaziantep AFAE)
Alınan Kararlar 1- Gelecek yıl sonuç raporunun getirilmesi, 2- Elde edilen bulguların yayınlanabileceğine karar verilmiş olup, alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oybirliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT'sine gelişme ve sonuç raporu getirilecektir.			

20. Zirai Mücadele Teknik Talimatları ve Standart İlaç Deneme Metotları

Zirai Mücadele Teknik Talimatları			
1.	Çekirgeler ZMTT	Bornova ZMAE	Revize
	Seher TANYOLAÇ tarafından çekirgeler ZMTT’de <i>P. izmirensis</i> ’in konukçuları arasında kekik yer alacak şekilde gerekli düzeltmeler yapılmış ve talimata son şekli verilerek kabul edilmiştir.		
Standart İlaç Deneme Metotları			
1.	Mısırdaki Noctuidae Familyasından Zararlılara Karşı Kimyasal Cezbedici-İnsektisit ile Kitle Halinde Mücadele Standart Deneme Metodu	Adana BMAE	Yeni
	Gökhan Bilgin tarafından sunulmuştur. Mücadele metodunda mısırın çimlenmesinden önce bitkinin çok erken bir fenolojik döneminde ve henüz zarar görülmeden, popülasyon yoğunluğunun ilaçlamayı gerektirip gerektirmediği bilinmeden mücadeleye başlanmasının bitki koruma prensiplerine aykırı görülmesi ve metodun hazırlanmasına gerek olmadığı düşüncesi nedeniyle oylama yapılmış olup 16 kabul oya karşı 20 red oyu ile metodun hazırlanmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.		
2.	Pamukta Noctuidae Familyasından Zararlılara Karşı Kimyasal Cezbedici İle Kitle Halinde Mücadele Standart Deneme Metodu	Diyarbakır ZMAE	Yeni
	Hazırlanmasına gerek olmadığı için metod talebi red edilmiştir.		

BİTKİ SAĞLIĞI ARAŞTIRMALARI DAİRE BAŞKANLIĞI
İLAÇ, ALET, TOKSİKOLOJİ VE YABANCI OT ARAŞTIRMALARI
PROJE DEĞERLENDİRME TOPLANTISI KARARLARI
(11-15 ŞUBAT 2019/ANTALYA)

I. AÇILIŞ

II. BAŞKANLIK DİVANININ OLUŞTURULMASI

III. GÜNDEM ÜZERİNE GÖRÜŞMELER

IV. ARAŞTIRMA PROJELERİNİN GÖRÜŞÜLMESİ

1. Bağ Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
2. Buğday Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
3. Örtüaltı Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
4. Pamuk Entegre Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
5. Biyolojik Mücadele Araştırma, Uygulama ve Eğitim Projesi
6. Bitkisel Üretimde Fauna ve Flora Projesi
7. Pestisitlere Karşı Direncin Tespiti, Haritalanması ve Yönetimi
8. Tarımsal Ürünlerde İşlemenin Pestisit Kalıntıları Üzerine Etkisi Projesi
9. Ülkesel Minör Ürünler Araştırma Projesi
10. Münferit Projeler

V. STANDART DENEME METODU GÜNDEMİ

1. Bitki ve Bitkisel Ürünlerde Bitki Koruma Ürünlerinin Kalıntı Denemelerinin Yapılması ile İlgili Standart Deneme Metodu (Revize) (Hakan ÖRNEK-Bornova ZMAE)

VI. TOPLANTININ GENEL DEĞERLENDİRİLMESİ ve KAPANIŞ

I. AÇILIŞ

2019 yılı İlaç, Alet, Toksikoloji ve Yabancı Ot Araştırmaları Proje Değerlendirme Toplantısı 11-15 Şubat 2019 tarihlerinde Port Nature Luxury Resort Hotel /ANTALYA’da yapılmıştır. Toplantı saat 10.00’da Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürü Sayın Özkan KAYACAN’ın açılış konuşmaları ile başlamış, Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi Doktor Öğretim Üyesi Hakan FİDAN’ın “CRISPR Teknolojisi ile Dayanıklı Transgenik Olmayan Bitki Üretimi”, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ufuk TÜRKER’in “Tarım 4.0 ve Tarımda Dijitalleşme”, Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. İsmail Ayşad GÜDEKLİ’in “Medya Okuryazarlığı” ve AVEO Özel Sektörden Osman Selami BUDAK’ın “Tarım Bilişimi ve Akıllı Tarım Uygulamaları” konulu sunuları ile tamamlanmıştır.

II. BAŞKANLIK DİVANININ OLUŞTURULMASI

Toplantı İlaç, Alet ve Yabancı Ot Araştırmaları Koordinatörü Nilgün ARIKAN’ın açılış konuşması ile başlamış, ardından Başkanlık Divanının oluşturulması için seçim yapılmıştır. Divan Başkanlığına Dr. Aydan Alev BURÇAK (Bornova ZMAE), Başkan Yardımcılığına Dr. Abdullah YILMAZ (Ankara ZMAE), Divan Sekreterliğine Dr. Serdar EYMİRLİ (Adana BMAE), İslam Emrah SÜER (Diyarbakır ZMAE) ve Gamze ERDURMUŞ (Ankara ZMAE) seçilmişlerdir.

III. GÜNDEM ÜZERİNE GÖRÜŞMELER

1- 2018 Yılı PDT’na göre sonuç raporu getirilmesine karar verilen ve 2019 Yılı PDT gündeminde sonuçlanan projeler başlığı altında yer alan, ancak gelişme raporu getirilen aşağıda belirtilen projelerin liderlerinden sonuç raporu getirilememesine ilişkin bilgiler alınmıştır.

a- Zirai Mücadele Merkez Araştırma Enstitüsü Herbaryumu Veri Tabanının Oluşturulması ve Kataloğunun Hazırlanması (Proje Lideri: İstem TÜRKTEMEL-Ankara ZMAE) Çalışmaların tamamlanmamış olması nedeniyle sonuç raporu getirilememiştir.

b- Antalya İli Örtüaltı Sebze Üretim Alanlarında Zarar Yapan Yeşil Şeftali Yaprakbiti [*Myzus persicae* [(Sulzer) (Hemiptera:Aphididae)]] Popülasyonlarının Neonikotinoit ve Sentetik Piretroit Grubu İnsektisitlere Karşı Direnç Durumlarının ve Mekanizmalarının Araştırılması (Proje Lideri: Duygu DEMİRÖZ-Ankara ZMAE) Çalışmaların tamamlanmamış olması nedeniyle sonuç raporu getirilememiştir. Sonuç Raporunun getirilmeme gerekçesi “Proje Gelişme Raporu”na yazılmalıdır.

c- Güneydoğu Anadolu Bölgesi Pamuk Ekiliş Alanlarında Bulunan Pamuk Yaprakbiti [*Aphis gossypi* Glover] Popülasyonlarının Neonikotinoidli İnsektisitlere Direncinin Belirlenmesi (Proje Lideri: Cahit KAYA-Diyarbakır ZMAE) Çalışmaların tamamlanmamış olması nedeniyle sonuç raporu getirilememiştir.

d- Bazı Bitki Ekstraktlarının Kurşuni Küf (*Botrytis cinerea* Pers)’e Karşı Hasat Sonrası Etkinliğinin Belirlenmesi (Proje Lideri: Gamze Esin KILINÇ-Ankara ZMAE) Proje lideri gruba katılamadığı için bilgi alınamamıştır.

Bu projelerin yukarıda belirtilen bilgiler ışığında sonuçlanan projeler başlığı altından çıkarılıp, devam eden projeler başlığı altında görüşülmesine karar verilmiştir.

1.	Ülkesel Proje Adı	BAĞ ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. F. Özlem ALTINDIŞLI (Bornova ZMAE)

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Kısıtlı Su Uygulanan Bağda Örtücü Bitki ve İnorganik Malç Materyali Uygulamalarının Yabancı Ot Yoğunluğuna Etkisi
	Lider	:	Dr. Nazife TEMEL (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Dr. Yıldız SOKAT (Bornova ZMAE)
			Yalçın KAYA (Tokat OKTAEM)
			Prof. Dr. Doğan IŞIK (Erciyes Üniversitesi Ziraat Fakültesi)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışması gerektiğine,
2. PTS'de ve projede PSUP kısmında yer alan başlığın PDT gündeminde yer alan proje başlığı ile değiştirilmesine,
3. Projenin Özet kısmında genel bilgilerin yer aldığı ilk paragrafın çıkarılmasına,
4. Denemede kullanılacak olan örtücü bitki ve malç konuları ile ekim uygulama zamanları kısmına bir çizelge halinde uygulamaların özetlenmesine,
5. Her bir parselde 3 farklı yerden $\frac{1}{2}$ m²'lik çerçeve atılarak ölçümlerin yapılmasına,
6. Çakılı alanların oluşturulmasına gerek olmadığından projeden çıkarılmasına,
7. Üzüm kalite kriterlerinin belirlenmesinde bağcılıkta kullanılan kalite kriterler analizlerinin uygulanmasına,
8. Uygulama öncesi ve sonrasında toprak analizlerinin yapılması ve yorumlanması için toprak analizi yapabilecek bir kurumun projeye dahil edilmesine,
9. Projeye en az bir herbisit uygulamasının dahil edilmesine,
10. Kısıtlı sulamanın verim ve kalite kriterlerini etkilemediği ile ilgili literatürlerin projeye eklenmesine,
11. Projede yabancı otsuz parsellerin deneme desenine ilave edilmesine karar verilmiştir.

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

2.	Ülkesel Proje Adı	BUĞDAY ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Numan BABAROĞLU (Ankara ZMMAE)

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Total Herbisit Destekli Buğday Herbisit Programı Oluşturulması
	Lider	:	Yalçın KAYA (Tokat OKGKTAE)

	Raportörler	:	Dr. Serdar EYMİRLİ (Adana BMAE)
			Erdal ATEŞ (Diyarbakır ZMAE)
			Prof. Dr. İlhan ÜREMİŞ (Mustafa Kemal Üniversitesi)
Alınan Kararlar: 1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışması gerektiğine, 2. Herbisit programı oluşturma denemesinde (Çizelge 2) herbisit uygulaması yapılmamış kontrol uygulamasının yanı sıra, denemeye sezon boyunca tamamen yabancı otsuz kontrol uygulamasının da eklenmesine, 3. Kritik periyot çalışmasında parsellerden gözlem tarihlerinde yabancı otların tespit edilmesi ve bir metot dahilinde yabancı ot tür yoğunluklarının belirlenmesine, 4. Glufosinate uygulamalarının projeden çıkarılmasına, 5. 2,4 D ester yerine 2,4 D amin kullanılmasına, 6. Fluazifop-ethyl yerine başka bir aktif madde kullanılmasına, 7. ALS grubundan hangi aktif maddenin kullanılacağına açık olarak verilmesine, 8. Kritik periyot çalışmalarında parsellerin en az 5 m² olmasına, 9. Kritik periyot çalışmalarının günlük sıcaklık dereceleri üzerinden hesaplanmasına, 10. Tarla denemeleri diğer proje teknik personelleri tarafından yürütülebileceğinden, Rahime KARATAŞ'ın projeden çıkarılmasına, 11. Projede işbirliği yapılan kuruluşlar bölümüne Agrobrest firmasının ilave edilmesine karar verilmiştir. Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oy birliği ile karar verilmiştir. Yürürlük Durumu: Çalışması uygun görülmüştür.			

3.	Ülkesel Proje Adı	ÖRTÜALTI ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Ayşegül ÇOLAK ATEŞ (Adana BMAE)

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM-BS-15/13-06/03-01
	Proje Adı	:	Tokat İli Örtü Altı Tarım Alanlarında Pestisit Uygulamalarından Kaynaklanan Ağır Metal Konsantrasyonunun Belirlenmesi
	Lider	:	Dr. Selma ÖZTEKİN (Tokat OKGKTAE)
	Raportörler	:	Faruk DOĞAN (Ankara ZMMAE)
		:	Ayhan ÖĞRETEN (Diyarbakır ZMAE)

Alınan Kararlar:

1. Literatür özetlerinin gözden geçirilmesi ve tarih sırasına göre verilmesine,
2. Çıkan ağır metal sonuçlarının Bakanlık ilgili birimleri ve tarım teşkilatlarıyla paylaşılması ifadesinin PSUP'ta yer almasına,
3. Tartışma ve sonuç kısmında yıllar bazında toksisite çıkan ağır metallerin tablo halinde verilmesine,
4. Önsözün sonuna proje liderinin isminin yazılmasına,
5. Çizelge başlıklarının çizelgelerin altına değil üzerine yazılmasına,
6. Elde edilen bulguların benzer çalışmalar ile karşılaştırılarak tartışılmasına,
7. PSUP'un Tarımsal Araştırma Yönetimi Talimatı'nda belirtildiği şekilde yeniden düzenlenmesine karar verilmiştir.

Alınan kararlar doğrultusunda Proje Sonuç Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

PROJENİN AMACI:

Bu proje ile Tokat ili örtüaltı yetiştiriciliğinde pestisit uygulamalarından kaynaklı ağır metal konsantrasyonunun belirlenmesi amaçlanmıştır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Tokat ilinin örtüaltı yetiştiriciliğinde toplam potansiyel toksik Ni ve Cr'un toksisite gösterdiği, alınabilir potansiyel toksik Cu ve Zn içeriklerinin toksik olduğu, toplam potansiyel toksik elementler Pb, Zn, Cu ve Cd ve alınabilir toksik elementler Ni, Pb, Cd ve Cr'un topraklarda herhangi bir toksisitesinin olmadığı görülmüştür.	Elde edilen bu veriler, örtüaltı yetiştiriciliği yapan çiftçiler, uygulayıcılar, sektör temsilcileri, araştırmacılar ve Bakanlığın ilgili birimleri ve Tarım Teşkilatları ile paylaşılacak, ayrıca sempozyum veya kongrelerde sunulacaktır.
2	Tokat İli örtüaltı yetiştiriciliğinde uzun yıllar zamansız ve bilinçsiz kimyasal ilaç ve kimyasal gübrelerin uygulanması sonucunda topraklarda ağır metal birikiminin olduğu belirlenmiş, bu kirliliğin önüne geçilmesi için örtüaltı yetiştiriciliği yapılan seralarda toprak analizlerinin yapılması gerektiği sonucuna varılmıştır. Örtüaltı yetiştiriciliği yapanların bu konuda bilinçlendirilmeleri gerektiği belirlenmiştir.	

4.	Ülkesel Proje Adı	PAMUK ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
	Koordinatörü	Sedat EREN (Diyarbakır ZMAE)

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Pamuk Üretim Alanlarında Sorun Olan Domuz Pıtrağı (<i>Xanthium strumarium</i> L.)'nın Bazı Biyolojik Özellikleri ve Mücadele Olanaklarının Araştırılması (DOKTORA)
	Lider	:	İslam Emrah SÜER (Diyarbakır ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Yıldız SOKAT (Bornova ZMAE)
		:	Mine ÖZKİL (Adana BMAE)
Alınan Kararlar: 1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışması gerektiğine, 2. Proje metninde geçen literatürlerin aynı yazım formatında verilmesine, 3. Proje başlıklarının ve sayfalarının numaralandırılmasına, 4. Tarla denemelerinde her bir parselde 1 m²'lik 2 adet çakılı alan oluşturulmasına, 5. 915 g/l S-metolachlor+45g/l Benoxacor aktif maddeli herbisit in projeden çıkarılmasına, 6. Ekim alanları gözününe alınarak survey yapılacak örnekleme sayılarının verilmesine karar verilmiştir. Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşlümek üzere TAGEM'e gönderilmesine oy birliği ile karar verilmiştir. Yürürlük Durumu: Çalışması uygun görülmüştür.			

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/19/A2/P1/865
	Proje Adı	:	Akdeniz Bölgesi Tarım Alanlarında Bulunan Akşam Sefası (<i>Ipomoea</i> spp.) ve Tarla Sarmaşığı (<i>Convolvulus</i> spp.) Türlerinin Yaygınlıkları, Yoğunlukları, Biyolojileri ve Mücadele Olanaklarının Belirlenmesi (DOKTORA)
	Lider	:	Mine ÖZKİL (Adana BMAE)
Alınan Kararlar: 1. Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü'nün %85 Pyrethriobac sodium aktif maddeli herbisit in kullanımının yasaklanması nedeniyle 383 g/l Pyrethriobac sodium aktif maddeli herbisit in iki farklı uygulamasının (20 ml/da 1 kez uygulama ve 20 ml/da 2 kez uygulama) kullanılmasına, 2. %75 Trifloxysulfuron sodium 3 g/da, %75 Trifloxysulfuron sodium 1gr/da, 480 g/l Glyphosate isopropylamine tuzu 120 g/da uygulamalarının projeden çıkarılmasına, 3. Elde edilen verilerin yayınlanabileceğine karar verilmiştir. Alınan kararlar doğrultusunda Proje Gelişme Raporu oy birliğiyle kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

5.	BİYOLOJİK MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ
----	---

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM-BS-13/04-01/04-05
	Proje Adı	:	Ankara İli Ayçiçeği Ekim Alanlarındaki Yabancı Ot Türlerinin Yaygınlığı ve Yoğunluğu ile Önemli Türler Üzerindeki Fungal Patojenlerin Biyolojik Mücadelede Kullanım Olanaklarının Araştırılması
	Lider	:	Dr. Ünal ASAV (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	İslam Emrah SÜER (Diyarbakır ZMAE)
			Bülent BAŞARAN (Tokat OKGKTAE)

Alınan Kararlar:

1. Literatür kısmında proje çalışmaları ile ilgili son yıllarda yapılan benzer çalışmalar varsa eklenmesine,
2. Literatürlerin proje dizpozisyonuna ve çalışma yıllarına göre sıralanmasına,
3. Önsöz kısmında “Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı” yerine “Tarım ve Orman Bakanlığı” ifadesinin kullanılmasına,
4. Metin içinde yer alan “Uygur ve ark., 1984” ve “Brown and Porte, 1942” literatürlerinin kaynakçada verilmesine,
5. PSUP’da Proje Çıktıları kısmına “Sürvey çalışmaları sonucunda ayçiçeği ekim alanlarında 23 familyaya ait 48 yabancı ot türü belirlenmiştir.” ve proje çıktılarının uygulamaya aktarılması kısmına “Üreticiler ve uygulama kuruluşlarına eğitimler yoluyla katkı sağlanacaktır.” maddelerinin eklenmesine karar verilmiştir.

Alınan kararlar doğrultusunda Proje Sonuç Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

PROJENİN AMACI:

- Ankara İli ayçiçeği ekim alanlarında sorun olan yabancı otların tespiti, yaygınlıkları,
- Önemli türler üzerinde biyolojik mücadeleye esas olabilecek fungal etmenlerin tespiti ve etkinliklerinin araştırılması amaçlanmıştır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Sürvey çalışmaları sonucunda Ayçiçeği ekim alanlarında 23 familyaya ait 48 yabancı ot türü belirlenmiştir.	Üreticiler ve uygulama kuruluşlarına eğitimler yoluyla elde edilen sonuçlar aktarılacaktır.
2	Ankara İli ayçiçeği ekim alanlarında <i>Acroptilon repens</i> , <i>Amaranthus retroflexus</i> , <i>Chenopodium</i>	

	<i>album</i> , <i>Convolvulus arvensis</i> , <i>Orobanche ramosa</i> , <i>Sinapis arvensis</i> ve <i>Xanthium strumarium</i> 'un ana zararlı yabancı ot oldukları tespit edilmiştir.	Proje sonucunda elde edilen bulgular, ulusal veya uluslar arası kongrelerde bildiri olarak sunulacak, bilimsel dergilere yayınlanmak üzere gönderilecektir.
3	Ankara İlinde genel kaplama alanı bakımından yabancı otlarla bulaşık olan ayçiçeği ekim alanları en fazla Beypazarı, Bala, Ayaş ve Gölbaşı ilçelerinde olduğu belirlenmiştir.	
4	Ankara İli ayçiçeği ekim alanlarında ileriki dönemlerde sorun olabilecek 2. derecede zararlı 41 adet yabancı ot türü tespiti yapılmıştır.	
5	Ayçiçeği ekim alanlarındaki yabancı otlar üzerinden 85 adet fungal izolat elde edilmiştir. Bunların içerisinde 17 adet ülkemiz için yeni kayıt niteliğindedir.	
6	<i>Puccinia xanthii</i> 'nin konukçusuna özelleştiği ve kontrollü koşullarda biyolojik etkinlik çalışmalarında <i>Puccinia xanthii</i> 'nin <i>Xanthium strumarium</i> üzerinde inkubasyondan bir ay sonra %62,50 etkili olduğu tespit edilmiştir.	

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Malatya İli Kayısı Bahçelerinde Sorun Olan Yabancı Otlar İle Büyük Ağustosböceği (<i>Lyrastes plebejus Scopoli</i>)'nin Mücadelesinde Hindi'nin (<i>Meleagris gallopava</i>) Etkinliğinin Belirlenmesi
	Lider	:	Abdullah DEMİR (Malatya KAE)
	Raportörler	:	Dr. Ünal ASAV (Ankara ZMMAE)
			Ferda YARPUZLU (Adana BMAE)
			Prof. Dr. İzzet KADIOĞLU (GOP Üniversitesi Ziraat Fakültesi)
Alınan Kararlar: 1. Entomoloji ağırlıklı olması nedeniyle projenin Bitki Sağlığı Araştırmaları Daire Başkanlığı Bitki Zararlıları Araştırmaları Çalışma Grubunda görüşülmesinin uygun olduğuna oy birliği ile karar verilmiştir.			
Yürürlük Durumu:-			

6.	Ülkesel Proje Adı	BITKİSEL ÜRETİMDE FAUNA VE FLORA PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Mustafa ÖZDEMİR (Ankara ZMMAE)

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM-BS-14/01-05/04-01
	Proje Adı	:	Zirai Mücadele Merkez Araştırma Enstitüsü Herbaryumu Veri Tabanının Oluşturulması ve Kataloğunun Hazırlanması
	Lider	:	İstem TÜRKTEMEL (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Dr. Serdar EYMİRLİ (Adana BMAE)
			Erdal ATEŞ (Diyarbakır ZMAE)

Alınan Kararlar:

1. Proje Lideri İstem TÜRKTEMEL ingilizce kursunda görevli olduğundan, yerine aynı Enstitüden Dr. Ünal ASAV tarafından gruba bilgi verilmiştir.
2. Proje süresinin uzatılması talebinin nedenlerinin açık olarak yazılmasına,
3. Emekliye ayrılmış olması nedeniyle Dr. M. Selçuk BAŞARAN'ın projeden çıkarılmasına,
4. Projenin 1 yıl uzatılmasına ve projede elde edilen verilerin yayınlanmasına,
5. 2020 yılı PDT'na proje gelişme ve sonuç raporunun birlikte getirilmesine karar verilmiştir.

Alınan kararlar doğrultusunda Proje Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT'na proje gelişme ve sonuç raporu birlikte getirilecektir.

7.	Ülkesel Proje Adı	PESTİSİTLERE KARŞI DIRENCİN TESPİTİ, HARİTALANMASI VE YÖNETİMİ
	Koordinatörü	Dr. Abdullah YILMAZ (Ankara ZMMAE)

Alt Proje Adı	Kültür Bitkilerinde Sorun Olan Yabancı Otlarda Herbisitlere Dayanıklılığın Tespiti, Haritalanması ve Yönetimi
Koordinatörü	Dr. Ünal ASAV (Ankara ZMMAE)

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM-BS-12/12-01/04-01
	Proje Adı	:	Mardin ve Şanlıurfa İlleri Buğday Ekim Alanlarında Sorun Olan Yabani Yulaf (<i>Avena spp.</i>) ın ACCase ve ALS Grubu Herbisitlere Karşı Dayanıklılıklarının Belirlenmesi
	Lider	:	İ. Emrah SÜER (Diyarbakır ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Serdar EYMİRLİ (Adana BMAE)
			Dr. A. Tansel SERİM (Ankara ZMMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projede elde edilen verilerin yayınlanmasına,

2.	2020 yılı PDT'na proje gelişme ve sonuç raporu birlikte getirilmesine karar verilmiştir.
	Alınan kararlar doğrultusunda Proje Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.
	Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT'na proje gelişme ve sonuç raporu birlikte getirilecektir.

2.	Proje No	:	TAGEM-BS-14/12-01/04-02(4)
	Proje Adı	:	Ankara İli Buğday Ekim Alanlarında Sorun Olan Tilki Kuyruğu (<i>Alopecurus myosuroides</i> Huds.)'nun ACCase Grubu Herbisitlere Karşı Dayanıklılığının Tespiti ve Haritalanması
	Lider	:	E. Arzu ELİBÜYÜK (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Nagehan ÇİL TURGUT (Samsun KTAE)
			Zekeriya KANTARCI (Kahramanmaraş DAGKTAE)

Alınan Kararlar:

1. Proje raportörü Zekeriya KANTARCI (Kahramanmaraş DAGKTAE) raportör formunu göndermediğinden raportör görüşü ve raportör değerlendirme formu alınamamıştır.
2. Geçmiş dönem bulguları kısmında Çizelge 1'de verilen 2015, 2016, 2017 yılına ait koordinatların geçen senelerde verilmesi nedeniyle çıkarılmasına,
3. Dönem bulguları bölümünde materyal metodun kısaca yazılmasına,
4. Geçmiş dönem bulgularına doz-response çalışma bulgularının eklenmesine,
5. 2020 yılı PDT'na proje gelişme ve sonuç raporu birlikte getirilmesine karar verilmiştir.

Alınan kararlar doğrultusunda Proje Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu 2020 yılı PDT'na proje gelişme ve sonuç raporu birlikte getirilecektir.

3.	Proje No	:	TAGEM-BS-14/12-01/04-02(5)
	Proje Adı	:	Balıkesir ve Çanakkale İleri Buğday Ekim Alanlarında Sorun Olan Delice (<i>Lolium</i> sp)' nin ALS ve ACCase Grubu Herbisitlere Karşı Dayanıklılıklarının Tespiti ve Haritalanması
	Lider	:	Dr. Yıldız SOKAT (Bornova ZMAE)
	Raportörler	:	Dr. Ünal ASAV (Ankara ZMMAE)
			Nagehan ÇİL TURGUT (Samsun KTAE)

Alınan Kararlar:

1. Projede önerilen değişiklikler kısmının 4.1. Materyal ve Yöntem bölümünde belirtilen ACCase grubu herbisitlerin projeden çıkarılma önerisinin uygun görülmediğine,
2. Projede önerilen değişiklikler kısmında 4.2. Proje faaliyet takvimindeki ifadenin çıkartılmasına,
3. Çetin ÖZKUL'un bölüm değiştirmesi nedeniyle projeden çıkarılmasına,
4. Ek bütçe talebinin uygun olmadığına,
5. 2020 yılı PDT'na proje gelişme ve sonuç raporu birlikte getirilmesine karar verilmiştir.

Alınan kararlar doğrultusunda Proje Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT’na proje gelişme ve sonuç raporu birlikte getirilecektir.

4.	Proje No	:	TAGEM–BS–14/08-02/04-02(6)
	Proje Adı	:	Adana İli Turunçgil Bahçelerinde Sorun Olan Pire Otu (<i>Conyza canadensis</i>)’nun Glyphosate’a Dayanıklılığının Tespiti ve Haritalanması
	Lider	:	Dr. Serdar EYMİRLİ (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Dr. Ünal ASAV (Ankara ZMMAE)
			Yalçın KAYA (Tokat OKGKTAE)

Alınan Kararlar:

1. Proje Lideri Dr. Serdar EYMİRLİ tarafından proje hakkında bilgi verilmiştir.
2. Projenin çalışılan kısımlarının yayınlanmasına,
3. Projenin bir yıl uzatılma nedeninin 19-24 şubat 2018 PDT’de alınan ara karar (metot değişikliği) gereği değil, turunçgil bahçesi koşullarında Glyphosate’ın 2 kat dozunun uygulanarak canlı kalan pire otlarının olup olmadığının gözlemlenmesi sebebi ile olduğuna,
4. 2020 yılı PDT’na proje gelişme ve sonuç raporu birlikte getirilmesine karar verilmiştir.

Alınan kararlar doğrultusunda Proje Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT’na proje gelişme ve sonuç raporu birlikte getirilecektir.

5.	Proje No	:	TAGEM–BS–14/12-01/04-02(8)
	Proje Adı	:	Kahramanmaraş İli Buğday Ekim Alanlarında Sorun olan Kısır Yabani Yulaf (<i>Avena sterilis</i> L.)’ın ACCase Grubu Herbisitlere Karşı Dayanıklılığının Tespiti ve Haritalanması
	Lider	:	Zekeriya KANTARCI (Kahramanmaraş DAGKAE)
	Raportörler	:	Özcan TETİK (Adana BMAE)
			Erdal ATEŞ (Diyarbakır ZMAE)

Alınan Kararlar:

1. Proje Lideri Zekeriya KANTARCI’nın PDT’ye katılamaması nedeni ile proje gelişme raporu ile ilgili aynı Enstitüden Betül GÜRKAN tarafından gruba bilgi verilmiştir.
2. Projenin amacı ve gerekçesi, metodolojisi kısmının ve geçmiş dönem bulguları bölümünün Tarımsal Araştırma Yönetimi Talimatı’na göre düzeltilmesine,
3. 2020 yılı PDT’na proje gelişme ve sonuç raporunun birlikte getirilmesine,
4. Projede elde edilen verilerin yayınlanabileceğine karar verilmiştir.

Alınan kararlar doğrultusunda Proje Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT’na proje gelişme ve sonuç raporu birlikte getirilecektir.

6.	Proje No	:	TAGEM-BS-14/12-01/04-02(10)
	Proje Adı	:	Orta Karadeniz Bölgesinde Buğday Ekim Alanlarında Sorun Olan Yabani Hardal (<i>Sinapis arvensis</i> L.)’ın ALS Grubu Herbisitlere Dayanıklılığının Tespiti ve Haritalanması
	Lider	:	Nagehan ÇİL TURGUT (Karadeniz TAE)
	Raportörler	:	Zekeriya KANTARCI (Kahramanmaraş DAGKAE)
		:	Hilmi TORUN (Adana BMAE)
Alınan Kararlar: 1. 2020 yılı PDT’na proje gelişme ve sonuç raporunun birlikte getirilmesine karar verilmiştir. Proje Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT’na proje gelişme ve sonuç raporu birlikte getirilecektir.			

7.	Proje No	:	TAGEM-BS-15/08-03/04-01
	Proje Adı	:	Isparta İli Elma Bahçelerinde Sorun Olan Pire Otu (<i>Conyza canadensis</i>)’nun Glyphosate’a Dayanıklılığının Tespiti ve Haritalanması
	Lider	:	İstem TÜRKTEMEL (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Dr. Serdar EYMİRLİ (Adana ZMAE)
		:	Yalçın KAYA (Tokat OKGKTAE)
Alınan Kararlar: 1. Proje Lideri Dr. M. Selçuk BAŞARAN’ın emekli olması nedeni ile Proje Liderliğine aynı enstitüden İstem TÜRKTEMEL’in getirilmesine, 2. Proje Lideri İstem TÜRKTEMEL’in ingilizce kursunda görevli olması nedeni ile proje ile ilgili aynı Enstitüden Dr. Ünal ASAV tarafından gruba bilgi verilmiştir. 3. Elde edilen proje verilerinin yayınlanabileceğine, 4. 2020 yılı PDT’na proje gelişme ve sonuç raporunun birlikte getirilmesine karar verilmiştir. Alınan kararlar doğrultusunda Proje Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT’na proje gelişme ve sonuç raporu birlikte getirilecektir.			

8.	Proje No	:	TAGEM-BS-15/12-01/04-02
	Proje Adı	:	Diyarbakır İli Buğday Ekim Alanlarında Sorun Olan Yabani Hardal (<i>Sinapis arvensis</i> L.)’ın ALS İnhibitörü Herbisitlere Karşı Dayanıklılığının Belirlenmesi ve Haritalanması
	Lider	:	Erdal ATEŞ (Diyarbakır ZMAE)

	Raportörler	:	Nagehan Çil TURGUT (Samsun KTAE)
		:	Özcan TETİK (Adana BMAE)
Alınan Kararlar: 1. Projede elde edilen verilerin yayınlanmasına, 2. 2020 yılı PDT’na proje gelişme ve sonuç raporunun birlikte getirilmesine karar verilmiştir. Alınan kararlar doğrultusunda Proje Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT’na proje gelişme ve sonuç raporu birlikte getirilecektir.			

9.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/1/04-01
	Proje Adı	:	Trakya Bölgesi Ayçiçeği Ekim Alanlarında Sorun Olan Sirken (<i>Chenopodium album</i> L.)’in İmazamox’a Dayanıklılığının Tespiti ve Haritalanması
	Lideri	:	Dr. Ünal ASAV (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Hilmi TORUN (Adana BMAE)
		:	Zekeriya KANTARCI (Kahramanmaraş DAGKTAE)
Alınan Kararlar: 1. Proje Lideri Dr. M. Selçuk BAŞARAN’ın emekli olması nedeni ile proje liderliğine aynı enstitüden Dr. Ünal ASAV’ın getirilmesine, 2. Kurumdan tayin olması nedeniyle 2018 yılı PDT’de projeden çıkarılan Ercan KOCA’nın yürüteceği moleküler çalışmalar ile ilgili kısımların projeden çıkarılmasına, 3. 2020 yılı PDT’na proje gelişme ve sonuç raporunun birlikte getirilmesine, 4. Projeden elde edilen verilerin yayınlanabileceğine karar verilmiştir. Alınan kararlar doğrultusunda Proje Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT’na proje gelişme ve sonuç raporu birlikte getirilecektir.			

Alt Proje Adı	İnsektisit ve Fungisit Direncinin Tespiti, Haritalanması ve Yönetimi
----------------------	---

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Adana İli Pamuk Ekim Alanlarında <i>Aphis gossypii</i> Glover (Hemiptera: Aphididae) Populasyonlarının Dimethoate ve Lambda-cyhalothrin’e Karşı Direnç Durumunun Belirlenmesi
	Lider	:	Dr. Okan ÖZGÜR (Adana BMAE)
		:	Dr. Abdullah YILMAZ (Ankara ZMMAE)
		:	Cahit KAYA (Diyarbakır ZMAE)
		:	Doç. Dr. Nabi Alper KUMRAL (Uludağ Üniversitesi Ziraat Fakültesi)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışması gerektiğine,
2. Direnç yönetimi başlığının projeye eklenmesine,
3. Projenin moleküler çalışma kısmının raportör görüşleri doğrultusunda tekrar yazılmasına,
4. Moleküler ve biyokimyasal çalışmaların yapılma gerekçesinin projenin amacı ve gerekçesi kısmında detaylı olarak yazılmasına,
5. Projede literatür özeti ve amacı gerekçesi kısmının yeniden düzenlenmesine,
6. Proje çalışmalarında ayırıcı doz belirlenerek çalışmaların bu ayırıcı doz ile yürütülmesine karar verilmiştir.

Proje Yeni Teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu Çalışılması uygun görülmüştür.

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM-BS-13/13-06/03-04 (DOKTORA)
	Proje Adı	:	Ekin Kamburbiti [<i>Rhyzopertha dominica</i> (F.) (Coleoptera: Bostrychidae)] Popülasyonlarının Fosfine Karşı Direnç Düzeylerinin Belirlenmesi
	Lider	:	Dr. Abdullah YILMAZ (Ankara ZMMAE)

Alınan Kararlar:

1. Proje Sonuç Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.

• PROJENİN AMACI:

- Depolanmış hububatın en önemli zararlılarından biri olan *R. dominica*'nın fosfine karşı ülkemiz popülasyonlarındaki lethal konsantrasyon (LC₅₀) değerleri ile direnç oranlarını bioassay çalışmalarıyla belirlemek,
- Bioassay çalışmalarını takiben moleküler markörler kullanılarak ülkemiz popülasyonlardaki direnç gen (Homozigot dirençli, heterozigot dirençli, homozigot hassas) frekanslarını belirlemek, bu projenin amaçlarıdır.

• ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

• Sıra	• Proje Çıktıları:	• Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları:
1	Yıllardır kullanımda olan fosfinin <i>R. dominica</i> 'nın Hububat depolarının bulunduğu Ankara, Konya, Şanlıurfa, İzmir, Tekirdağ,	Proje sonuçları ulusal ve uluslararası sempozyum,

	Kütahya, Karaman, Samsun, Mersin, Hatay, Diyarbakır, Batman illerine ait popülasyonlarında oluşturduğu direnç seviyesi ülkemizde ilk defa belirlenmiştir. Buna göre; Fosfine karşı elde edilen direnç oranları sırasıyla, Şanlıurfa 537, Tekirdağ 537, Mersin 533, Hatay 377, Ankara 357, Konya 335, İzmir 316, Kütahya 99 ve Samsun'da 96 kat olarak bulunmuştur. Karaman, Diyarbakır ve Batman illerinden alınan popülasyonlar dirençli olarak değerlendirilmemiştir.	kongre, dergi ve bültenlerde yayınlanacaktır. Liflet/broşür vb hazırlanarak üreticilere ve uygulama kuruluşlarına, elde edilen sonuçlar ve yapılan çalışmalar hakkında bilgi verilecek ve tanıtım yapılacaktır. 11 Temmuz 2018 tarihinde yapılan “Depolanmış Ürün Zararlıları Çalıştayı”nda katılımcılar bilgilendirilmiştir. Sektöre proje sonuçları ile ilgili bilgi verilmiştir.
2	Popülasyonlarda fosfin direnci ile ilişkili DLD geninin işlevini değiştiren rph2 lokusundaki genetik varyasyonların varlığı tespit edilmiştir. Toplanan ekstrakte edilen DLD geninde amino asit (P49S) mutasyonu taşıyan allellerin frekansları belirlenmiştir. Buna göre; Ülkemiz <i>R. dominica</i> popülasyonlarının dirence neden olan genlerin moleküler karakteri ilk defa belirlenmiştir.	
3	Diyarbakır, Karaman ve Batman illerinden alınan örneklerin direnç kazanmadığı tespit edilmiştir. Fosfin direnci ile ilişkili DLD geninin işlevini değiştiren rph2 lokusundaki genetik varyasyonların görüldüğü popülasyonların fenotip olarak yüksek dirençli olduğu ve Türkiye’den toplanan dirençli popülasyonlar da yaygın olduğu ortaya konmuştur.	
4	• Şu anda alternatifi olmayan fosfin gazına karşı depolanmış hububattaki zararlılarda direnç oranının belirlenerek, geri dönüşü olmayan noktalara gelmeden önce gerekli tedbirlerin alınmasını sağlamak için, özellikle yüksek direnç riski taşıyan sıcak iklime sahip ülkelere yapılan hububat ithalatındaki risklere dikkat çekerek, Türkiye’de fosfin kullanım yönetimine geçilmesi ve ulusal fosfin direnç yönetim stratejisinin belirlenmesi ve uygulanması gerekliliğini ortaya konmuştur.	
5	• Proje sonucunda 152 kişinin katılımıyla “Fosfin Direnç Çalıştayı” düzenlenerek, fumigasyon uygulama operatörleri, TMO, özel hububat depo temsilcilerinin katılımı sağlanmış, fosfin direnç durumu paydaşlara iletilerek direnç yönetimi konusunda bilgilendirme yapılmıştır.	

6	Proje çalışmaları sırasında 2 ay süre ile Avustralya Queensland Üniversitesinde çalışmalarda bulunulmuş, burada alınan eğitim sonucunda benzer fosfin laboratuvarı Ziraî Mücadele Merkez Araştırma Enstitüsünde kurularak özel ve resmi depocuların ürünlerinde oluşan depo zararlılarında direnç testi hizmeti verecek merkez oluşturulmuştur.
---	---

2.	Proje No	:	TÜBİTAK 1001
	Proje Adı	:	Türkiye’de Depolanmış Hububatta Zarar Yapan Bazı Böceklerde Fosfin Direncinin Toksikolojik ve Moleküler Yöntemlerle Belirlenmesi
	Lider	:	Prof. Dr. Erhan KOÇAK (SDÜ Ziraat Fakültesi)
	Kurum Sor. (Yrd. Arş.)	:	Dr. Abdullah YILMAZ (Ankara ZMMAE)

Alınan Kararlar:

1. Proje Sonuç Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu:Yayınlanabilir.

PROJENİN AMACI:

- Ülkemizde depolanmış hububatın önemli zararlılarının fosfine karşı ülkemiz popülasyonlarındaki lethal konsantrasyon (LC₅₀) değerleri ile direnç oranlarını bioassay çalışmalarıyla belirlemek,
- Depo zararlısı koleopterlerde yapılan çalışmalarda fosfin direncinin ana nedeninin, rph2 olarak tanımlanan ve oldukça korunmuş metabolik bir gen olan dihidrolipoamid dehidrogenaz (DLD) geninde meydana gelen mutasyon olduğu bildirilmektedir. Bioassay çalışmalarını takiben moleküler markörler kullanılarak ülkemiz popülasyonlardaki direnç gen (Homozigot dirençli, heterozigot dirençli, homozigot hassas) frekanslarını belirlemek, bu projenin amaçlarıdır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları:	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları:
1	Bu proje ile ülke genelinde toplam 19 ilde (Ankara, Konya, Kırklareli, Tekirdağ, İstanbul, Bursa, Afyonkarahisar, İzmir, Samsun, Adana, Şanlıurfa, Diyarbakır, Manisa, Isparta, Burdur, Batman, Adıyaman, Edirne ve Elazığ) 80 lokasyondaki hububat depolarından elde edilen buğday biti <i>Sitophilus granarius</i> , pirinç biti <i>S. oryzae</i> , Kapra böceği <i>Trogoderma granarium</i> , küçük	Proje sonuçları ulusal ve uluslararası sempozyum, kongre, dergi ve bültenlerde yayınlanacaktır. Liflet/broşür vb hazırlanarak Bakanlığımızın ilgili birimlerleri ve üreticilere elde edilen sonuçlar ve yapılan çalışmalar hakkında bilgi

	kırma biti <i>Cryptolestes ferrugineus</i> ve testereli böcek <i>Oryzaephilus surinamensis</i> popülasyonlarında fosfine karşı bir direnç olup olmadığı, dirençli olanlarda da LC değerleri ile direnç oranları belirlenmiştir.	verilecektir. 11 Temmuz 2018 tarihinde yapılan “Depolanmış Ürün Zararlıları Çalıştayı”nda katılımcılar bilgilendirilmiştir.
2	<i>S.granarius</i> ’un 26 adet popülasyonundan 21’i hassas, beş popülasyon ise dirençli olup maksimum direnç 5.26 kat; <i>S. oryzae</i> ’nin 28 lokasyondan alınan 17 popülasyonu hassas, 11 popülasyonu ise dirençli olup maksimum direnç 200.54 kat; <i>C. ferrugineus</i> ’un 24 lokasyondan alınan 13 popülasyonu hassas, 11 popülasyonu ise dirençli olup maksimum direnç 392.65 kat; <i>O. surinamensis</i> ’in 16 lokasyondan alınan 13 popülasyonu hassas, üç popülasyonu ise yüksek dirençli olup maksimum direnç 459.57 kat ve <i>T. granarium</i> ’un altı popülasyonunda ise maksimum direnç 38.45 kat olarak bulunmuştur.	
3	<i>Sitophilus</i> türlerinde fosfin direncine neden olan Dihydrolipoamide dehydrogenase (DLD) enzimini kodlayan rph2 geni üzerinde yapılan çalışmalar sonucu, <i>S. granarius</i> dirençli bireylerinde herhangi varyant belirlenmemişken <i>S. oryzae</i> ’de DLD geni üzerinde P48S (Proline>Serine) ve K141E (Lysine>Glutamik asit) varyantları tespit edilmiştir. Bu iki varyant <i>S. oryzae</i> ’de ilk kez tespit edilmiştir. Bu varyantlardan markör geliştirilmiş olup, popülasyonlardaki genotip frekansları ortaya konulmuştur.	
4	Fosfin direnci ile ilişkili DLD geninin işlevini değiştiren rph2 lokusundaki genetik varyasyonların görüldüğü popülasyonların fenotip olarak yüksek dirençli olduğu ve Türkiye’den toplanan dirençli popülasyonlar da yaygın olduğu ortaya konmuştur.	

3.	Proje No	:	TAGEM-BS-15/09-01/03-02
	Proje Adı	:	Antalya İli Örtü Altı Sebze Yetiştirilen Alanlarda Zararlı İki Noktalı Kırmızı Örümcek <i>Tetranychus urticae</i> Koch (Acarina: Tetranychidae) Popülasyonlarının Akarisitlere Karşı Direnç Seviyesi ve Mekanizmalarının Belirlenmesi
	Lider	:	Yasin Nazım ALPKENT (Ankara ZMMAE)

	Raportörler	:	Ayhan ÖĞRETEN (Diyarbakır ZMAE)
		:	Musa KIRIŞIK (Antalya BATEM)

Alınan Kararlar:

1. Proje Lideri Yasin Nazım ALPKENT mazareti nedeniyle PDT'na katılamadığından Proje Yürütücüsü Dr. Abdullah YILMAZ tarafından gruba bilgi verilmiştir.
2. Metot bölümünde canlı ve ölü bireylerin hangi kriterlere göre canlı ya da ölü kabul edildiğinin belirtilmesine,
3. Sodyum kanalındaki (KDR direncindeki) direncin homozigot veya heterozigot olma durumunun nasıl belirlendiğinin metoda eklenmesine,
4. Proje sonuç raporunun tamamında "kırmızı örümcek" ifadesinin "kırmızıörümcek" olarak düzeltilmesine,
5. Liflette sinerjistlere ait direnç oranlarının çıkarılmasına,
6. Popülasyonlarda bioassay, biyokimyasal ve moleküler yöntemlerle belirlenen direncin ilişkilendirilerek yazılmasına,
7. KDR direncinde görülen L1025V mutasyonunun gen bölgesinde gösterilmesine,
8. Alınan kararlar doğrultusunda projenin düzeltilerek raportörlere gönderilip raportör onaylarının alınmasına, karar verilmiştir.

Alınan kararlar doğrultusunda Proje Sonuç Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu:Yayınlanabilir.

PROJENİN AMACI

- Antalya örtüaltı popülasyonlarında yürütülen bu çalışmada farklı guruplardan pestisitlere karşı direnç düzeylerinin araştırılması,
- Sebzeciliğin yoğun yapıldığı ve ilaç kullanımının yüksek olduğu bu alanlarda zarar yapan *T. urticae* popülasyonlarının Hexythiazox ve Bifenthrin'e karşı ilaç tepkileri biyoassay yöntemle ortaya konması,
- Sinerjistlerin ilaçlar üzerindeki etkilerini belirlemek için karboksilesteraz enzim inhibitörlerinden biri olan S, S, S, tributyl phosphotriothioate (DEF), glutation S-transferaz enzim inhibitörlerinden diethylmaleate (DEM) ve sitokrom P450 monooksijenaz enzim inhibitörlerinden biri olan piperonylbutoxide (PBO) sinerjistlerinin etkilerinin incelenmesi,
- Yürütülecek biyokimyasal çalışmalar ile bölgedeki *T. urticae* popülasyonlarının akarisitlere karşı direnç mekanizmalarının araştırılması,
- Direnç ile ilişkili olabilen esteraz enzim aktivitelerinin tespit edilmesi, dirençli popülasyonların frekans dağılımlarının ortaya konulması,
- Moleküler çalışma ile sodyum kanalı geni II. domaininde dirençle ilişkili olan mutasyonların taranması amaçlanmıştır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Antalya ili yoğun ilaçlamaların yapıldığı sebze yetiştirilen sera alanlarından toplanan popülasyonların direnç seviyeleri tespit edilmiştir. Sera alanlarında <i>T. urticae</i> gibi	Ele edilen veriler, ulusal veya uluslararası kongrelerde sunulacak ve bilimsel dergilerde

	akarların mücadele edilmesinde başarısızlıkların direnç düzeyindeki artışlardan kaynaklandığı ortaya konulmuştur.	yayınlanacaktır.
2	Antalya ili sera alanlarından toplanan popülasyonların; Bifenthrin aktif maddesini içeren bitki koruma ürününe direnç düzeyleri 144.5 ile 493.5 kat, Hexythiazox aktif maddesini içeren bitki koruma ürününe 5 ile 13.9 kat arasında direnç tespit edilmiştir.	Elde edilen çıktılar Bakanlığımızın ilgili birimleriyle paylaşılacaktır.
3	Sinerjist olarak kullanılan PBO, DEM ve DEF'in etkisi araştırılmış ve buna bağlı olarak p-450 monooksijenaz ve GST enziminin çalıştıkları ancak esterase enzimlerinde görülen çalışmadan etki mekanizmalarında biyokimyasal olarak rol aldıkları ortaya konulmuştur.	
4	Sinerjistlerin kimyasallar üzerindeki etkileri tespit edilmiş Bifenthrin aktif maddesinde piperonylbutoxide (PBO), Hexythiazox aktif maddesinde ise S, S, S, tributyl phosphotriothioate (DEF) sinerjistinin azda olsa çalıştığı görülmüştür. Piyasada var olan bazı BKÜ'larda bazı sinerjist maddelerin karışımları bulunmaktadır. Bifenthrin aktif maddeli BKÜ'ne karşı oluşan direncin aşılabilmesi için PBO sinerjistinin eklenerek böylece daha etkili preparatlar üretilebileceği düşünülmektedir.	
5	Çalışma kapsamında ele alınan akar popülasyonlarında moleküler olarak kanıtlanmış baz değişimi sonucu direnç geliştirildiği görülen noktalar bulunmuştur. <i>T. urticae</i> popülasyonlarının moleküler yöntemler kullanılarak Voltaj kapılı sodyum kanalı gen bölgesinde bulunan gen üzerinde mutasyonlar (F1538I, A1215D) gösterilmiştir. Dirençli popülasyonlarda bu mutasyonların türlerde homozigot baskın olduğu, daha düşük dirençli popülasyonda heterozigot dirençli bireylerin olduğu ortaya konulmuştur.	

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM-BS-15/09-01/03-03
----	----------	---	-------------------------

	Proje Adı	:	Antalya İli Örtüaltı Sebze Üretim Alanlarında Zarar Yapan Yeşil Şeftali Yaprakbiti [<i>Myzus persicae</i> ((Sulzer) (Hemiptera:Aphididae))] Popülasyonlarının Neonikotinoit ve Sentetik Piretroit Grubu İnsektisitlere Karşı Direnç Durumlarının ve Mekanizmalarının Araştırılması
	Lider	:	Duygu DEMİRÖZ (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Ayhan ÖĞRETEN (Diyarbakır ZMAE)
		:	Musa KIRIŞIK (Antalya BATEM)

Alınan Kararlar:

1. 2018 yılı grup kararında 2019 yılı PDT'ye proje sonuç raporunun getirilme kararı olmasına rağmen sonuç raporunun getirilmemesinin nedeninin proje gelişme raporunda açıklanmasına,
2. Proje süresinin 1 yıl uzatılmasına,
3. Projede elde edilen verilerin yayınlanmasına,
4. Abdullah Emre ATIŞ'ın projeye ilave edilmesine,
5. 2020 yılı PDT'na proje gelişme ve sonuç raporu birlikte getirilmesine,
6. Spesifik aktivitenin hesaplama yönteminin metoda eklenmesine karar verilmiştir.

Alınan kararlar doğrultusunda Proje Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir

Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT'na proje gelişme ve sonuç raporu birlikte getirilecektir.

2.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/2/03-03 (DOKTORA)
	Proje Adı	:	Güneydoğu Anadolu Bölgesi Pamuk Ekiliş Alanlarında Bulunan Pamuk Yaprakbiti [<i>Aphis gossypi</i> Glover] Popülasyonlarının Neonikotinoidli İnsektisitlere Direncinin Belirlenmesi
	Lider	:	Cahit KAYA (Diyarbakır ZMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin biyokimyasal ve moleküler çalışmalar bölümü tamamlanamadığından projenin 1 yıl uzatılmasına,
2. 2020 yılı PDT'na proje gelişme ve sonuç raporu birlikte getirilmesine,
3. Elde edilen verilerin yayınlanmasına karar verilmiştir.

Alınan kararlar doğrultusunda Proje Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT'na proje gelişme ve sonuç raporu birlikte getirilecektir.

3.	Proje No	:	TAGEM-BS-15/08-05/03-04 (DOKTORA)
	Proje Adı	:	Önemli Elma Üretim Alanlarında Görülen Elma Kara Lekesi Hastalığı Etmeni <i>Venturia inaequalis</i>'in Bazı Fungisit Gruplarına Karşı Dayanıklılık Seviyesinin Belirlenmesi
	Lider	:	Zühtü POLAT (Yalova ABKMAE)

Alınan Kararlar:

1. 2020 yılı PDT'na proje gelişme ve sonuç raporu birlikte getirilecektir.

Alınan karar doğrultusunda Proje Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT'na proje gelişme ve sonuç raporu birlikte getirilecektir.

4.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/2/03-01
	Proje Adı	:	Antalya İli Örtü Altı Domates Yetiştiriciliğinde Kurşuni Küf Hastalığı Etmeni <i>Botrytis cinerea</i> Pers.’nin Bazı Fungisitlere Karşı Direnç Durumlarının Mikrotiter Testi ve Moleküler Metotlarla Belirlenmesi
	Lider	:	Gamze ERDURMUŞ (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Dr. Ayşegül Çolak ATEŞ (Adana BMAE)
		:	Zühtü POLAT (Yalova ABKMAE)

Alınan Kararlar:

1. 2018 yılında toplanan örneklerden izole edilen izolat sayısının metin dışında tablo halinde verilmesine ve 2017-2018 yılı toplam izolat sayısının tabloda yer almasına,
2. *B. cinerea* ve *B. pseudocinerea*’nın ayırt edilmesinde moleküler çalışmaların yapılmasına,
3. Projenin 1 yıl uzatılarak 2020 yılı PDT’na proje 4. yıl gelişme raporunun getirilmesine,
4. Proje ekibinde yer alan Hasan Engin GÜDÜCÜ’nün kurum değiştirmesi nedeni ile projeden çıkarılmasına,
5. Projede kullanılacak moleküler yöntemlerin proje metoduna ilave edilmesine karar verilmiştir.

Alınan kararlar doğrultusunda Proje Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

5.	Proje No	:	TAGEM-BS-15/12-01/03-05
	Proje Adı	:	Septorya Yaprak Lekesi Etmeni (<i>Zymoseptoria tritici</i>)’ne Ait Bazı Popülasyonlarda Azole ve Strobilurin Grubu Fungisitlerine Karşı Direnç Durumunun Belirlenmesi
	Lider	:	Orhan BÜYÜK (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Efkan AKÇALI (Adana BMAE)
		:	Dr. Kamil SARPKAYA (Gaziantep AFAE)

Alınan Kararlar:

1. Proje lideri tarafından gruba bilgi verilmiştir.
2. 2020 yılı PDT’na proje gelişme ve sonuç raporunun birlikte getirilmesine karar verilmiştir.

Alınan kararlar doğrultusunda gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT’na proje gelişme ve sonuç raporu birlikte getirilecektir.

6.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/2/03-02 (DOKTORA)
	Proje Adı	:	Adana İli Pamuk Ekim Alanlarında <i>Aphis gossypii</i> Glover Popülasyonlarının Neonicotinoid Grubu İnsektisitlere Karşı Direnç Durumunun Belirlenmesi
	Lider	:	Selçuk ULUSOY (Adana BMAE)

Alınan Kararlar:

1. Proje Lideri tarafından gruba bilgi verilmiştir.
2. 2020 yılı PDT'na proje gelişme ve sonuç raporunun birlikte getirilmesine,
3. Elde edilen sonuçların yayınlanmasına karar verilmiştir.

Alınan kararlar doğrultusunda Proje Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT'na proje gelişme ve sonuç raporu birlikte getirilecektir.

7.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/2/03-04 (DOKTORA)
	Proje Adı	:	Ege Bölgesi Marul Üretim Alanlarında Yaprakbiti (Hemiptera: Aphididae) Popülasyonlarının Bazı İnsektisitlere Direncinin Belirlenmesi
	Lider	:	Duygu UYSAL (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar: 1. Proje Liderinin doğum izninde olması nedeni ile proje görüşülmemiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

8.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/A/18/A2/P2/521 (DOKTORA)
	Proje Adı	:	<i>Lobesia botrana</i> [(Denis & Schiffermuller 1775) (Lepidoptera; Tortricidae)]'nın Bazı İnsektisitlere Direncinin Moleküler Karakterizasyonu
	Lider	:	Esra ALBAZ (Manisa BAE)
Alınan Kararlar: 1. Proje lideri Esra ALBAZ tarafından gruba bilgi verilmiştir. Proje Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

9.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/G/18/A2/P2/335
	Proje Adı	:	Karanfil Yetiştiriciliğinde Sorun Olan Batı Çiçek Tripsi [<i>Frankliniella occidentalis</i> (Pergande) (Thysanoptera: Thripidae)]'nin Bazı İnsektisitlere Karşı Duyarlılık Düzeylerinin Belirlenmesi
	Lider	:	Musa KIRIŞIK (Antalya BATEM)
	Raportörler	:	Dr. Abdullah YILMAZ (Ankara ZMMAE)
		:	Cahit KAYA (Diyarbakır ZMAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin amacı ve gerekçesi, metodolojisi kısmının özetlenerek yazılmasına,
2. Pyridalyl'e karşı direnç durumu çalışmasının projede önerilen değişiklikler bölümüne yazılmasına,
3. Sonuçlar ve tartışma kısımlarının hesaplanan LC değerlerine göre tartışılmasına, olası farklılıkların açıklanmasına, karşılaştırmanın hassas bireylere göre yapılmasına ve son kısımdaki tartışmanın Tarımsal Araştırma Yönetimi Talimatı formatına uygun olarak yazılmasına,
4. "1.2. Dönem Bulguları" başlığı altında verilen alt başlıkların isimlerinin yazılmamasına ve proje gelişme raporunun "Tarımsal Araştırma Yönetimi Talimatı"nda verilen formata uygun olarak yeniden gözden geçirilmesine,
5. Projeye Mustafa Murat YEŞİLİRMAK'ın proje yürütücüsü olarak dahil edilmesinin uygun olduğuna karar verilmiştir.

Alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

8.	Ülkesel Proje Adı	TARIMSAL ÜRÜNLERDE İŞLEMENİN PESTİSİT KALINTILARI ÜZERİNE ETKİSİ PROJESİ
----	-------------------	--

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/2/03-08(4)
	Proje Adı	:	Kültür Mantarı [<i>Agaricus bisporus</i> (Lange) Singer author]'na Uygulanan Kurutma İşleminin Pestisit Kalıntıları Üzerine Etkisinin
	Lider	:	Dr. Pelin AKSU (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Ahmet Uğur DURU (Bornova ZMAE)
		:	Ayhan ÖGRETEN (Diyarbakır ZMAE)

Alınan Kararlar:

1. Proje Lideri Hasan Engin GÜDÜCÜ'nün kurum değiştirmesi nedeni ile projeden çıkarılmasına ve Proje Liderliğine aynı enstitüden Dr. Pelin AKSU'nun getirilmesine,
2. Proje yürütücüsü Özge ÇETİNKAYA ACAR'ın çalışma konusu değişikliği nedeniyle projeden çıkarılmasına, Üzeyir AKTUĞ ve Fazıl DİLER'in proje yürütücüsü olarak eklenmesine,
3. Proje gelişme ve sonuç raporlarının 2020 yılı PDT'ye getirilmesine,
4. Proje numarasının düzeltilmesine karar verilmiştir.

Alınan kararlar doğrultusunda Proje Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT'na proje gelişme ve sonuç raporu birlikte getirilecektir.

2.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/2/03-08(5)
	Proje Adı	:	İşleme ve Depolamanın Şeftalide Kullanılan Bazı Pestisitlerin Kalıntı Düzeyine Etkisinin Belirlenmesi
	Lider	:	Nuran YİĞİT (Ankara ZMMAE)

	Raportörler :	Hakan ÖRNEK (Bornova ZMAE)
		Ayhan ÖĞRETEN (Diyarbakır ZMAE)
Alınan Kararlar: 1. Proje Lideri mazareti nedeniyle toplantıya katılamadığından proje yürütücüsü Dr. Pelin AKSU tarafından gruba bilgi verilmiştir. 2. Projeden elde edilen veriler yeterli görülmediğinden yayınlanmamasına, 3. Proje gelişme raporunun 2020 yılı PDT'ye getirilmesine, 4. Projenin 1 yıl uzatılmasına, 5. Proje yardımcılarında Hasan Engin GÜDÜCÜ'nün kurumdan ayrılması, Ulusal Gıda Referans Laboratuvar Müdürlüğünde görevli Özge ÇETİNKAYA ACAR'ın çalışma konusu değişikliği ve iş yoğunluğu nedeniyle projeden çıkarılmasına, 6. Ulusal Gıda Referans Laboratuvar Müdürlüğü'nde görevli olan ve analizlerde aktif olarak çalışan Ercan KOCA'nın projeye dahil edilmesine, 7. 2017 yılı laboratuvar ve arazi çalışmalarında elde edilen sonuçlarda tutarsızlık olduğundan dolayı 2017 yılı çalışmalarının tekrar edilmesine, 8. İşleme çalışmalarının arazi denemelerinden elde edilen hasat örneklerinde yapılmasına, 9. Yasaklanmış bir aktif olması nedeniyle imidacloprid aktif maddesinin projeden çıkarılmasına, yerine araştırılarak uygun bir insektisit eklenmesine, 10. Çizelge 1'in Geçmiş Dönem Bulguları kısmından alınıp, ilgili metin kısmına aktarılmasına karar verilmiştir. Alınan kararlar doğrultusunda proje gelişme raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.		

9.	Ülkesel Proje Adı	ÜLKESEL MİNÖR ÜRÜNLERİ ARAŞTIRMA PROJESİ
	Koordinatörü	Dr. Tijen TAŞKIN (Bornova ZMAE)

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM-BS-15/09-10/02-08 (7)
	Proje Adı	:	Doğu Anadolu Bölgesinde Yaprağı Yenen Sebzelerde Görülen Hastalık, Zararlı ve Yabancı Otların Belirlenmesi ve Mücadelesi Üzerinde Araştırmalar
	Lider	:	Serdar TUNCER (Erzincan BKAE)
	Raportörler	:	E. Arzu ELİBÜYÜK (Ankara ZMMAE)
		:	İslam Emrah SÜER (Diyarbakır ZMAE)

Alınan Kararlar:

1. Ülkesel Minör Ürünleri Araştırma Projesi kapsamında Proje Koordinatörü Dr. Tijen TAŞKIN (Bornova ZMAE) tarafından gruba bilgi verilmiştir.
2. Proje özet bölümünde yaprağı yenen sebzelerde kaç farklı yabancı ot türünün tespit edildiğinin eklenmesine,
3. Literatür bölümünde yabancı ot çalışmaları ile ilgili kısımda yapılan güncel çalışmaların eklenmesine,
4. Tartışma ve sonuç kısmında elde edilen bulguları daha önce yapılan çalışmalar ile karşılaştırılarak değerlendirme yapılmasına karar verilmiştir.

Alınan kararlar doğrultusunda Proje Sonuç Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu:Yayınlanabilir.

PROJENİN AMACI:

- Doğu Anadolu Bölgesi'nde marul, maydanoz, dereotu, roka, tere, nane, semizotu, polorosso ve fesleğende görülen hastalıkların oranı ve yaygınlığı, zararlı türler ve yaygınlığı, yabancı otların yoğunluk ve rastlanma sıklıkları tespit etmek
- Marul, maydanoz, dereotu, roka, tere, nane, semizotu, polorosso ve fesleğende ekonomik önemde zarara yol açtığı belirlenen hastalıklar, zararlılar ve yabancı otların mücadele yöntemleri belirlemektir.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Marulda <i>Botrytis cinerea</i> , <i>Sclerotinia sclerotiorum</i> , <i>Bremia lactucae</i> ; Maydanozda <i>Erysiphe heraclei</i> , <i>Septoria</i> yaprak lekesi (<i>Septoria spp</i>), <i>Fusarium oxysporum</i> ve <i>Rhizoctonia solani</i> , Fesleğende <i>Fusarium oxysporum</i> ; Dereotunda <i>E.heraclei</i> ve <i>F. oxysporum</i> belirlenmiştir.	Projeden elde edilen sonuçlar, ulusal ve uluslararası kongre, sempozyum, dergi ve bültenlerde yayınlanacaktır. Liflet/broşür hazırlanarak yapılan çalışma tanıtılacaktır.
2	Yabancı ot olarak, 25 familyaya ait <i>Adonis aestivalis</i> L., <i>Agropyron repens</i> (L.) P. Beauv., <i>Amaranthus retroflexus</i> L., <i>Anchusa officinalis</i> L., <i>Artemisia vulgaris</i> L., <i>Bifora radians</i> Bieb., <i>Boreava orientalis</i> Jaup at Spach., <i>Bromus inermis</i> Leys., <i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.)Medik., <i>Chenopodium album</i> L., <i>Chrysanthemum spp.</i> , <i>Cirsium arvense</i> (L.)Scop., <i>Conium maculatum</i> L., <i>Convolvulus arvensis</i> L., <i>Delphinium consolida</i> L., <i>Erodium cicutarium</i> (L.)L'Herit., <i>Galium aparine</i> L., <i>Geranium molle</i> L., <i>Heliotropium europaeum</i> L., <i>Hordeum murinum</i> L., <i>Hypericum perforatum</i> L., <i>Lactuca</i>	

	<i>serriola</i> L., <i>Lamium</i> spp., <i>Malva sylvestris</i> L., <i>Melilotus indica</i> (L.)All., <i>Mentha aquatica</i> L., <i>Mercurialis annua</i> L., <i>Plantago majör</i> L., <i>Poa annua</i> L., <i>Polygonum convolvulus</i> L., <i>Portulaca oleracea</i> L., <i>Rumex crispus</i> L., <i>Sangiosorba minör</i> Scop., <i>Sinapis arvensis</i> L., <i>Sisymbrium orientale</i> L., <i>Solanum nigrum</i> L., <i>Sonchus oleraceus</i> L., <i>Taraxacum officinale</i> Wiggers., <i>Trifolium arvense</i> L., <i>Tussilago farfara</i> L., <i>Urtica urens</i> L., <i>Xanthium spinosum</i> L., <i>Xanthium strumarium</i> L. olmak üzere 43 adet tür tespit edilmiştir.
3	Zararlı çalışmalarında; Coccinellidae, Chrysopidae, Anthocoridae familyalarına ait faydalı türler saptanmıştır. Zararlı türlerden ise; Noctuidae, Mollusca, Phyllotreta familyalarına ait böcek türleri tespit edilmiştir. Erzurum ilinde; marulda yaprakbiti türü olan <i>Acyrtosiphon ilka</i> Mordvilko rokada toprak piresi (Chrysomelidae) 1,5 adet/bitki yoğunluğunda, semizotunda yaprakbiti türleri olan <i>Aphis craccivora</i> Koch ve <i>Aphis gossypii</i> Glover belirlenmiştir. Dereotu bitkisinde belirlenen yaprakbiti türünün <i>Neomyzus circumflexus</i> (Buckton) olduğu tespit edilmiştir.

2.	Proje No	:	TAGEM-BS-15/09-10/02-08 (8)
	Proje Adı	:	Karadeniz Bölgesinde Yaprığı Yenen Sebzelerde Görülen Hastalık, Zararlı Ve Yabancı Otların Belirlenmesi ve Mücadelesi Üzerinde Araştırmalar
	Lider	:	Sevilay SAYGI (Karadeniz TAE)
	Yrd.Arş.	:	Nagehan ÇİL TURGUT (Karadeniz TAE)
	Raportörler	:	Dr. Yıldız SOKAT (Bornova ZMAE)
		:	İslam Emrah SÜER (Diyarbakır ZMAE)

Alınan Kararlar:

1. Ülkesel Minör Ürünleri Araştırma Projesi kapsamında Proje Koordinatörü Dr. Tijen Taşkın (Bornova ZMAE) tarafından gruba bilgi verilmiştir.
2. PSUP'un raportör görüşleri doğrultusunda düzeltilmesine,
3. Lifletin hazırlanmasına,
4. Proje çalışmaları sadece Orta Karadeniz bölgesinde bulunan illerde yapıldığından ve sonuç raporu getirildiğinden dolayı çalışmanın isminin "Orta Karadeniz Bölgesinde Yapraklı Yenen Sebzelerde Görülen Hastalık, Zararlı ve Yabancı Otların Belirlenmesi ve Mücadelesi Üzerinde Araştırmalar" olarak belirtilmesine karar verilmiştir.

Alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu:Yayınlanabilir.

PROJENİN AMACI:

Orta Karadeniz Bölgesi'nde marul, maydanoz, dereotu, roka, tere, nane ve semizotu bitki koruma sorunları çözülemeyen hastalıkları, zararlıları ve yabancı otları tespit etmektir.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Marul, maydanoz, dereotu, roka, tere, nane, semizotu, polorosso ve fesleğende sorun olan hastalık etmenleri, zararlı türler ve yabancı otlar tespit edilmiştir.	Sonuçlar üretici eğitimlerinde ve bilgi alışveriş toplantılarında sunulacaktır.
2	Marulda kurşuni küf (<i>Botrytis cinerea</i>), mildiyö (<i>Bremia lactucae</i>) ve beyaz çürüklük (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>), maydanozda septorya yaprak lekesi (<i>Septoria petroselini</i>), rokada mildiyö (<i>Peronospora parasitica</i>) ve semizotunda beyaz pas (<i>Albugo candida</i>) olarak belirlenmiştir.	Kongre ve sempozyumlarda sunulacaktır.

3	Kıvırcık marulda Aphididae, Miridae Thripidae, Coccinellidae familyaları ile Diptera ve Hymenoptera (parazitoit) takımlarına, lolorosso marulda Thripidae familyası ve Collembola takımına, iceberg marulda Aphididae, Thripidae familyalarına, maydonozda Chrysomelidae, Aphididae, Aleyrodidae, Thripidae familyaları ile Lepidoptera ve Hymenoptera (parazitoit) takımlarına, semizotunda, Aphididae familyasına, dereotunda Aphididae ve Thripidae familyalara, tere de Aphididae, Cercopidae ve Thripidae familyalarına, rokada Aphididae, Thripidae familyaları ve Collembola takımına, nanede Pentatomidae, Aphididae ve Thripidae familyalarına ait böcekler belirlenmiştir. Feslegende ise herhangi bir böcek türü saptanmamıştır. Marulda Tetranychidae, Tydeidae, Erythraeidae, Oribatidae familyalarına ait, maydonozda Phytoseiidae, Tydeidae, Erythraeidae, Oribatidae familyalarına ait, tere ve rokada Tetranychidae, marul (Lolorosso) ise Tetranychidae ve Oribatidae familyalarına ait akarlar tespit edilmiştir.
4	Yabancı otlardan <i>Stellaria media</i> (L.) P. Beauv., <i>Chenopodium album</i> L., <i>Portulaca oleracea</i>, <i>Amaranthus retroflexus</i> L. <i>Solanum nigrum</i> L., <i>Arthemis vulgaris</i>, L., <i>Capsella</i>, <i>Bursa-pastoris</i> (L.) türleri saptanmıştır. Bu yabancı ot türleri ilk defa bu çalışma ile ortaya çıkarılmış ve yaprağı yenen sebzelerde yapılacak olan ekonomik zarar eşiği veya kritik periyot çalışmaları için ise temel oluşturmuştur.

10.	MÜNFERİT PROJELER
-----	--------------------------

YENİ TEKLİF PROJELER

1.	Proje No	:	
	Proje Adı	:	Adana ve Osmaniye İlleri Yerfistiği Ekim Alanlarında Sorun Olan Ana Zararlı Yabancı Ot Türlerinin ve Yoğunluklarının Belirlenmesi ile Dev Horoz İbiği (<i>Amaranthus palmeri</i>) ve İri Yapraklı Sütleşen (<i>Euphorbia heterophylla</i>)’nın Gelişme Biyolojileri ve Mücadele Olanaklarının Araştırılması (DOKTORA)
	Lider	:	Özcan TETİK (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Dr. Ünal ASAV (Ankara ZMMAE)
		:	Zekeriya KANTARCI (Kahramanmaraş DAGKTAE)

Alınan Kararlar:

1. Projenin öncelikli olduğu ve çalışması gerektiğine,
2. Biyoloji çalışmalarında hangi parametrelere bakılacağına açık olarak yazılmasına,
3. Tohum biyolojisi çalışmalarında dormansi ve çimlenme sıcaklıkları çalışmalarının projeye eklenmesine,
4. Mekanik mücadele yöntemi olan çapa uygulamaları ile kimyasal mücadele uygulamalarının kombine edilerek oluşturulacak olan uygulamaların projeye dahil edilmesine,
5. 450 g/l Pendimethalin'in projeden çıkarılmasına karar verilmiştir.

Proje yeni teklifinin alınan kararlar doğrultusunda kabul edilmesine ve Araştırma Yönetim Komitesinde görüşülmek üzere TAGEM'e gönderilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

Yürürlük Durumu: Çalışılması uygun görülmüştür.

SONUÇLANAN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM-BS-12/09-07/04-03
	Proje Adı	:	Ankara İli Beypazarı İlçesi Havuç (<i>Dacus carota</i> L.) Ekim Alanlarında Sıra Arası Mesafeye Bağlı Olarak Yabancı Ot Kontrolü İçin Kritik Periyodun Belirlenmesi
	Lider	:	E. Arzu ELİBÜYÜK (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Hilmi TORUN (Adana BMAE)
		:	Yalçın KAYA (Tokat OKGKTAE)

Alınan Kararlar:

1. Önsözün içerisinde Bakanlık ve destekleyen kuruluşların isimlerinin belirtilmesine,
2. Deneme ekim ve hasat tarihlerine ait bilgilerin, Bulgular kısmına değil arazi çalışmaları başlığı altında "Deneme yılı, ekim tarihi, hasat tarihi" şeklinde bir tablo olarak verilmesine,
3. Çizelge 2 ve Çizelge 4'te verilen yabancı ot yoğunluklarının "yüzde (%) yerine" adet/m² olarak verilmesine,
4. Şekil 1 ve Şekil 2 farklı formatta dizayn edilmiş olup, bunların bütünlük açısından aynı formatta verilmesine,
5. Proje sonuç raporun bulgular ve tartışmalar kısmının son bölümlerinde verilen literatürlerin buradan çıkarılarak Tarımsal Araştırma Yönetimi Talimatı'na göre tartışma ve sonuç kısmında verilmesine,
6. PSUP'ta kritik periyot'un sadece başlangıcı verilmiş, bitiş süresinin de eklenmesine,
7. Projeden elde edilen verilerin yayınlanabileceğine karar verilmiştir.

Alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu:Yayınlanabilir.

PROJENİN AMACI:

Yoğun havuç yetiştiriciliği yapılan Ankara ili Beypazarı ilçesinde havuç yetiştiriciliğinde

önemli verim kayıplarına neden olan yabancı otlarla mücadele yönteminin ve zamanının belirlenmesi etkin ve ekonomik yabancı ot kontrolü için kritik periyodun belirlenmesi amaçlanmıştır.

ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI

Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Yapılan çalışmalar sonucunda havuçta sıra arası mesafe 30 cm olduğunda kritik periyot yabancı ot kontrolü için başlangıcı havuç çimlendikten 13 gün sonra başlamalı ve 86. güne kadar devam etmelidir. 40 cm sıra arası mesafe için kritik periyot havuç çimlendikten sonraki 9. gün mücadeleye başlanmalı ve 82. güne kadar devam etmelidir. Havuçların sık ekilmesi yabancı ot rekabetinin azaltılması açısından fayda sağlamaktadır.	Proje sonuçları Bakanlığın ilgili birimleri ile paylaşılacak, eğitimler ile üreticilere aktarılacaktır. Proje sonuçları ulusal ve uluslararası kongre ve dergilerde yayınlanarak daha çok kullanıcıya ulaşması sağlanacaktır.
2	Kritik periyodun belirlenmesiyle önemli ölçüde ürün kayıpları ve gereğinden fazla herbisit kullanımı önlenmiş olacaktır. Bu bulgular ile farklı sıra arası mesafelerde havuç üretiminde doğru zamanda yapılan yabancı ot kontrolünün önemi ortaya konmuştur.	
3	Ankara ili Beypazarı ilçesi havuç üretim alanlarında belirlenen kritik periyodlarda herbisit ile uygulama yapıldığında etkili mücadele sağlanmış olacaktır.	

2.	Proje No	:	TAGEM-BS-13/09-10/04-07
	Proje Adı	:	Adana'da Kavun ve Karpuz Alanlarında Sorun Olan Küsküt Türlerinin, Yoğunluklarının Belirlenmesi ve Mücadele İmkânlarının Araştırılması
	Lider	:	Özcan TETİK (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Zekeriya KANTARCI (Kahramanmaraş DAGKAE)
		:	E. Arzu ELİBÜYÜK (Ankara ZMMAE)

Alınan Kararlar:

1. Küsküt tohumlarını yiyen Smixronyx sp. larvalarıyla ilgili bilgilerin liflette yer almasına,
2. Giriş bölümünde polietilen malzemeler hakkında verilen bilgilerin özetlenerek kısaltılmasına, ayrıca bu bölümün son paragrafından propyzmide aktif maddesinin ticari isminin verilmemesine, üreticileri ruhsatsız ilaç kullanımına yönlendirmemek adına bu paragrafın çıkarılmasına,
3. PSUP'un yeniden düzenlenmesine karar verilmiştir.

Alınan kararlar doğrultusunda proje sonuç raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Sonuçlanmıştır.

Yayın Durumu: Yayınlanabilir.		
PROJENİN AMACI:		
- Adana da görülen küsküt türünün ve yoğunluğunun belirlenmesi, - Kavun ve karpuz tarlalarında küsküt ile mücadele de malç materyallerinin etkinliğinin belirlenmesidir.		
ÇIKTILARIN UYGULAMAYA AKTARILMASI VE YAYGINLAŞTIRILMASI		
Sıra	Proje Çıktıları	Çıktıların Uygulamaya Aktarılma Mekanizmaları
1	Adana da görülen küskütün <i>Cuscuta campestris</i> olduğu ve yoğunluğu ilk kez bu çalışma ile ortaya konulmuştur. Tarım alanlarında sorun olan küsküt türünün ve yoğunluğunun bilinmesi mücadelede izlenecek yolun belirlenmesinde yol gösterici niteliktedir.	Çalışma sonucunda elde edilen bulgular, uluslararası endeksli dergilerde, kongre ve sempozyumlarda yayınlanacaktır. Elde edilen çıktılar üreticiler ve uygulama kuruluşları ile paylaşılacaktır.
2	Adana'da tarla ve kanal kenarlarında <i>Smicryonix</i> sp. türünün tespiti yapılmıştır.	
3	Kavun ve karpuz yetiştiriciliğinde malç materyallerinin çeşidinin mücadele açısından farkının olmadığı ortaya konulmuştur.	
4	Kavun karpuz ekim alanlarında sorun olan küsküt'e ruhsatlı bir pestisit olamadığı için mekanik mücadele yöntemlerinin etkinliği araştırılmış ve popülasyonu azaltmak adına gerekli olduğu kanaatine varılmıştır.	

DEVAM EDEN PROJELER

1.	Proje No	:	TAGEM-BS-13/13-06/03-06 (DOKTORA)
	Proje Adı	:	Bazı Bitki Ekstraktlarının Kurşuni Küf (<i>Botrytis cinerea</i> Pers)'e Karşı Hasat Sonrası Etkinliğinin Belirlenmesi
	Lider	:	Gamze Esin KILINÇ (Ankara ZMMAE)
Alınan Kararlar: - Proje Lideri Gamze Esin KILIÇ toplantıya katılamadığından proje sunulmamıştır. 2020 yılı PDT'sına gelişme ve sonuç raporunun birlikte getirilmesine karar verilmiştir.			
Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT'sına gelişme ve sonuç raporu birlikte getirilecektir.			

2.	Proje No	:	TAGEM-BS-15/08-05/03-06
	Proje Adı	:	Zeytin Sineği [(<i>Bactrocera oleae</i> Rossi, 1790) (Diptera: Tephritidae)] Mücadelesinde Kullanılmak Üzere Bitki Koruma Ürünü Geliştirilmesi
	Lider	:	Aysel TAKKABULAN (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Ayhan ÖĞRETEN (Diyarbakır ZMAE)
		:	Esra ALBAZ (Manisa BAE)
Alınan Kararlar: 1. Proje Lideri Faruk DOĞAN'ın emekli olması nedeni ile aynı enstitüden Erdoğan AYAN tarafından gruba bilgi verilmiştir. 2. Proje sonuç raporunun 2020 yılı PDT'ye getirilmesine, 3. Proje liderliğine Aysel TAKKABULAN'ın getirilmesine, 4. Çizelge numaraları ile ilgili düzenlemelerin yapılmasına karar verilmiştir. Alınan kararlar doğrultusunda Proje Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: 2020 yılı PDT'ye Proje sonuç raporu getirilecektir.			

3.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/16/1/04-02
	Proje Adı	:	Adana İli Ayçiçeği (<i>Helianthus annuus</i> L.) Ekim Alanlarında Yabancı Ot Türlerinin Saptanması ve Mücadelesinde Kritik Periyodun Belirlenmesi
	Lider	:	Mine ÖZKİL (Adana BMAE)
	Raportörler	:	Yalçın KAYA (Tokat OKTAEM)
		:	E. Arzu ELİBÜYÜK (Ankara ZMMAE)
Alınan Kararlar: 1. Proje metni içerisinde, yetiştirilen ayçiçeğinin yağlık ayçiçeği olduğunun belirtilmesine, 2. Parsellerde hasadın kaç bitkiden yapıldığının metin içerisinde belirtilmesine, 3. Projenin 1 yıl uzatılmasına, 4. Elde edilen verilerin yayınlanmasına karar verilmiştir. Alınan kararlar doğrultusunda Proje Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir. Yürürlük Durumu: Devam edecektir.			

4.	Proje No	:	TAGEM/BSAD/B/18/A2/P4/490
	Proje Adı	:	Aspirde Yabancı Ot Yönetimi
	Lideri	:	Dr. A.Tansel SERİM (Ankara ZMMAE)
	Raportörler	:	Özcan TETİK (Adana BMAE)
		:	Dr. Yıldız SOKAT (Bornova ZMAE)
Alınan Kararlar: 1. Proje Lideri Dr. A. Tansel SERİM'in PDT'na katılamaması nedeni ile proje yürütücüsü Dr. Ünal ASAV tarafından gruba bilgi verilmiştir. 2. Projenin amacı ve gerekçesi, metodolojisi bölümünde yer alan genel bilgilerin			

- çıkarılarak, çalışmanın yöntemiyle ilgili özet ifadenin ilave edilmesine,
3. Metinde 1.2. Dönem Bulguları başlığı altında yer alan Materyal ve Metot başlığının çıkarılmasına, diğer alt başlıkların ve proje metninin “Tarımsal Araştırmalar Yönetimi Talimatı”na göre yeniden düzenlenmesine,
 4. Metot bölümünde parseldeki yabancı hardal yoğunluğunun m²'de 0,5, 1, 2, 3 ve 4 adet olacak şekilde düzenlenmesine,
 5. Bulguların en son kısmına; 2019 yılında yapılacak çalışmaların kısaca ilave edilmesine,
 6. Projede yer alan ve emekliye ayrılan Dr. M. Selçuk BAŞARAN'ın projeden çıkarılmasına,
 7. Projede elde edilen verilerin yayınlanabileceğine karar verilmiştir.

Alınan kararlar doğrultusunda Proje Gelişme Raporu oy birliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük Durumu: Devam edecektir.

STANDART DENEME METODU KARARLARI

1.	Hakan ÖRNEK	Bitki ve Bitkisel Ürünlerde Bitki Koruma Ürünlerinin Kalıntı Denemelerinin Yapılması ile İlgili Standart Deneme Metodu	Bornova ZMAE	Revize
Alınan Kararlar: 1. Standart Deneme Metoduna “Tüketim amaçlı bağ yaprağı hasat periyodu Mayıs ayının başından Haziran ayının ortalarına kadar devam etmektedir.” ibaresinin eklenmesine, 2. Standart Deneme Metoduna “İşlenmiş ürünlerdeki kalıntı çalışmaları; önerilen son ilaçlama hasat arası süre gözetilerek hasat örneğinin işlenmiş halinin kalıntı analiz sonuçlarını ifade etmektedir.” ibaresinin işlenmiş ürünler grubunun bulunduğu kısma eklenmesine karar verilmiştir. Alınan kararlar doğrultusunda Standart Deneme Metodu oy birliği ile kabul edilmiştir.				

VI. TOPLANTININ GENEL DEĞERLENDİRİLMESİ ve KAPANIŞ

2019 yılı İlaç, Alet, Toksikoloji ve Yabancı Ot Araştırmaları Proje Değerlendirme Toplantısının genel değerlendirilmesinde katılımcıların dilek ve temennileri alınmış, Bitki Sağlığı Araştırmaları Daire Başkanı Sayın Dr. Suat KAYMAK'ın kapanış konuşması ile sonlanmıştır.